

τοπίο της διαταραχής ως/ένα πλαίσιο ανάδυσης συλ/λογικής ταυτότητας

ΔΠΜΣ: Σχεδιασμός Χώρος Πολιτισμός | Κατεύθυνση Α' Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π.
Διπλωματική Εργασία | Οκτώβριος 2016

Επιτρόπου Ισμήνη

επιτροπή: Σταυρίδης Σταύρος
Σταυρίδου Αθηνά
σύμβουλος Μωραΐτης Κωνσταντίνος

<εξώφυλλο: ΕΙ - Σκίτσο χρονοδιαγράμματος συμβάντων [σινική μελάνη, 2015] _ εσώφυλλο: ΕΙ - Δυτικά, Ίλιον, Ρέμα Φλέβας [σινική μελάνη & πένακι, 2012]>

CC BY-NC-SA

Αναφορά Δημιουργού Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή

τοπίο της διαταραχής ως/ένα πλαίσιο ανάδυσης συλ/λογικής ταυτότητας

00. εισαγωγή

01.αντικείμενο-ερώτημα-υπόθεση-σκοπός-αφορμή

02.μεθοδολογία

03. εννοιολογική πλαisiώση - αντικείμενο(υ) ερευνας

04. μια ‘συγκυριακή’ περιοχή σε αναμονη. τοπία/τόποι/ταυτότητες του μεσογειακού α/τύπου

κεφάλαιο | η διαταραχή του εδραιωμένου, ως προνομιακός χώρος επαναπροσδιορισμού και πειραματισμού των κωδικών

1.0 το είναι της διαταραχής – το κενό θεμέλιος ορος και προϋπόθεση συμβάντων

1.1 η ύπαρξη του τοπίου της διαταραχής – η εμφάνιση του σε αντικείμενο/τοπίο

1.2 υβριδικά τοπία και κανονικότητα. το τοπίο της διαταραχής ως όρος διαπραγμάτευσης προ/τύπου αστικότητας - φυσικότητας 1.2. 1 υβριδικά τοπια και κανονικότητες 1.2.2 βαθμός ύπαρξης

1.3 το τοπίο της διαταραχής ως διαπραγμάτευση της διαφοράς

1.4 διάκριση χωρικοτήτων δυνατότητας στο πεδίο μελετης

κεφάλαιο | | ίχνη και σώματα των συμβάντων ενεργοποίησης- η δυνατότητα συλ/λογικής υποκειμενοποίησης

2.0 το συμβάν - ο συμβαντικός χώρος: εκείνο που επέρχεται και όχι εκείνο που είναι:

2.1 διαδικασίες αλήθειας – ίχνος και σώμα υποκειμενοποίησης

2.2 υποκειμενοποίηση και συλ/λογική ταυτότητα

2. 3. 1 διάκριση πιστών υποκειμένων ως προς τα ίχνη και τα σώματα των συμβάντων

2.3.2 ιδεά(σεις) διπύλων αστικότητας/φυσικότητας ως τοπικοποιήσεις αληθειών

2.4 διάκριση ιχνών συμβάντων και μεταλλαγών ταυτοτήτων στο πεδίο μελέτης

κεφάλαιο | | | αναζήτηση ελεγκτικού μηχανισμού για τη διατυπωση διαπραγμάτευσης χώρου/χρόνου των τοπίων σε διαταραχή

3.0 διατυπώσεις προθέσεων πρόθεση

3.1 η εμφάνιση του κακού

3.2 τρεις διαστάσεις του κακού

3.3 διάρθρωση κριτηρίου ελέγχου

3.4 παράδειγμα υπαίρεσης αντινομικού ζεύγους

σύνοψη των κεφαλαίων – η προσέγγιση ως εργαλείο

+ μια αποτοπικοποίηση

επιρ/ρήματα

βιβλιογραφία

πλαίσιο

00. εισαγωγή

Το ρήμα *τοποιεῖν* (: landscaping) αναφέρει ο γεωγράφος John Wylie , στη μελέτη του για το τοπίο ως τρόπο του βλέπειν¹ *θα πρέπει αντικαταστήσει το ουσιαστικό τοπίο* (: landscape). Η αναφορά αυτή, θέλει να επικοινωνήσει τη μετάβαση στη θεώρηση από το τοπίο – εικόνα στο τοπίο – βίωμα, το νόημα του οποίου βρίσκεται στις πρακτικές του κοινωνικού σώματος, όπως αυτές διαμορφώνονται μέσα σε κάθε πολιτισμικό πλαίσιο. Ο μετασχηματισμός (του τοπίου) σε ρήμα , καθορίζεται στη σχέση με την υπόλοιπη πρόταση – συγκείμενο και στην ενεργοποίησή του από ένα σημείο στίξης- το συμβάν: ο Lyotard περιγράφει το ‘συμβάν’ ως ένα *ερωτηματικό* πριν την επεξεργασία του ως ‘γεγονότος’ από τα υποκείμενα² και υποστηρίζει την ιδέα του *συμβάντος ως εκείνη την «εκκίνηση» που διαταράσσει τη δεδομένη τάξη και διαλύεται όταν εκλογικευτεί.*

Στη μεταβολή των διαδικασιών συγκρότησης της σχέσης υποκειμένων-αντικειμένων, το τοπίο, πολιτιστικά προσδιοριζόμενο, και/ως τόπος³, γίνεται φορέας πολλαπλών ιδεών, πρακτικών και θεωρήσεων για το σήμερα. Καθώς διαρκώς επανεγγράφεται και διαμεσολαβεί τη σχέση φυσικού και ανθρωπογενούς, καθίσταται σημαίνον για τη διαμόρφωση των υποκειμένων και των περιβαλλόντων τους. Το δίπολο, μέσα στο οποίο συνήθως (τείνει να) εγκλείεται, αυτό της «φύσης-πολιτισμού», δεν διεκδικεί πια αυτονομία περιεχομένου σε κάθε πόλο του: καθορίζεται στο συσχετισμό των μερών, με τις διεργασίες του περιβάλλοντος στο συγκείμενο που το προσδιορίζει. Το πλαίσιο της έρευνας, εστιάζει στη (μετα) νεωτερική αυτή περίοδο της μεταβολής και αποσταθεροποίησης των παγιωμένων, όπου το κέντρο σημασίας μεταφέρεται από την κανονιστική τάξη πραγμάτων στα πλέγματα των σχέσεων -και των διαδικασιών τους. Αντί της αντίληψης σχέσεων αιτίας-αποτελέσματος, όπου φύση και πολιτισμός έχουν ως ‘παράγωγο’ των αλληλεπιδράσεων τους, τοπία, η αναζήτηση μετατίθεται στο ότι είναι τα συμβάντα και που παράγουν περιοχές νοήματος για/με τον κάθε όρο του διπόλου. Σε αυτό το πλαίσιο εγγράφεται, και ένα διαρκές αίτημα μέριμνας αποκατάστασης-διάσωσης των φυσικών τοπίων και των οικολογικών διεργασιών τους⁴, όπως αυτά γίνονται κάθε φορά αντιληπτά ως ‘φυσικά’ και αξιακά να διασωθούν, ανασυγκροτώντας ενδεχομένως υπόρρητους δυισμούς στη διατύπωση των προθέσεων τους.

Η έννοια του τοπίου δεν φαίνεται να προσφέρεται πλέον ως οριοθετημένη περιοχή · καθώς μετέχει στην αστάθεια και την πολυπλοκότητα, βρίσκεται να εμπλέκεται σε πολλαπλές χωρικές και χρονικές σημασιολογικές περιγραφές. Μετατοπίσεις στα περιεχόμενα αναιρούν το ένα, κατατεθειμένο νόημα, και ως εννοιολογική συγκρότηση, ολισθαίνει **σε αλληλουχία σημαίνοντων** που συσχετίζονται σε πλέγματα και δίκτυα, με τα οποία διαδρά. Ειδικά στο πλέγμα του αστικού περιβάλλοντος, η σύνθεσή του εμπεριέχει συσχετισμούς ενός διαρκούς εντός/εκτός, καθώς αλληλο-συγκροτείται με/σε πολλαπλά υποκείμενα, με πολλαπλές ταυτότητες τους. *Η πόλη μπορεί να θεωρηθεί ως ένα συλλογικό σώμα - πρόσθεσις- ή όριο που πλαισιώνει, προστατεύει και στεγάζει ενώ την ίδια στιγμή λαμβάνει δικές του μορφές και λειτουργίες, από τα φαντασιακά σώματα που συγκροτεί.* Το εντός/εκτός του τοπίου, εγγράφεται σε φαινόμενα του αστικού περιβάλλοντος, που λειτουργούν επαναλαμβανόμενα σε κάθε

πρώτο πλαίσιο εστίασης

πρακτικές

υποκείμενα

συγκείμενο

τοποιεῖν

landscap-ing

τρόπο του βλέπειν

Wylie J.

συμβάν

Lyotard

«συμμετοχικό σύμπαν»

¹ Wylie J., *Landscape as a Way of seeing*, Routledge, 2007 όπου επισκοπτικά ταξινομεί τις εντάσεις ανάμεσα στις κυρίαρχες θέσεις σχετικά με την έννοια τοπίο στην πολιτισμική γεωγραφία.

² Lyotard J.F. « Discours, figure. Paris: Editions Klincksieck», 1971. από Gao Jianping(editor).International Yearbook of Aesthetics, Aesthetics and the Dialogues among Cultures. Volume 11. International Association for Aesthetics, 2007 The sublime and the Avant-Garde, The Inhuman. σ. 89

³ «ο οποίος αφορά στην πολιτιστική αντίληψη και ερμηνεία, ενώ σε πιο περίπλοκες περιπτώσεις περιλαμβάνει τη δομική και κατασκευαστική παρέμβαση» Μωραΐτης, Κ. *Το τοπίο, πολιτιστικός προσδιορισμός του τόπου, σημειώσεις για τη νεότερη, τοπική επεξεργασία του τόπου*, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα, 2005 σελ 16. Με την έννοια αυτή η λέξη τόπος παίρνει βέβαια τον χαρακτηρισμό του περιβαλλοντικού υποβάθρου για την εκδίπλωση του τοπίου.

⁴ Η ‘η ουτοπία διαχείρισης του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος’, όπως μεταγράφεται από τον Vidler στις σημειώσεις του μαθήματος Παρμενίδης Γ., Η Αρχιτεκτονική ως Αντικείμενο Έρευνας I, χειμερινό εξάμηνο 2014/15 και για αυτό το σημείο του κειμένου περί της επικυριαρχίας του συμβάντος στη μετα-νεωτερική αντίληψη Ρεπούσκου Ε., Διδακτορική Διατριβή, *Χωροπλαστικές εκφράσεις και αρχιτεκτονημένος χώρος μετά την εννοιολογική τέχνη*, ΕΜΠ, τμήμα αρχιτεκτόνων Αθήνα, 2012:

⁵ Grosz E., *Future, Cities Bodies* στο Architecture from the Outside essays on virtual and real space, The MIT Press Cambridge, Massachusetts/ London, 2001 , σ. 49

κλίμακα, ως ένα σύστημα αυτοομοιωμένου αρχιπελάγους [fractal archipelago⁶], επεκτεινόμενο ακανόνιστα σε ένα πολυκεντρικό σύστημα ‘νησίδων’ με διαρκείς ανακατανομές πλήρους/κενού, ‘φυσικού/αστικού’, όπως κάθε φορά γίνονται κατανοητά στα συλλογικά σώματα που εμπλέκονται εκεί. Η αστική διάχυση, η μετάπτωση των όρων σύστασης της από-αστικοποίησης, η μη-ύπαρξη ενοποιητικού υποβάθρου, επιστημονικού ή ιδεολογικού, συνδέεται με (νέες) διατομές των τυπολογιών της πόλης και των κατηγορημάτων της, προς μια διασπορά, και μια δια-δικτύωση στη θέωση και του τί νοείται χώρος/χρόνος και πώς συμβαίνει η διαχείρισή του: Στη σημερινή πολυπλοκότητα, η οποία διατείνεται την αδυνατότητα να διαχωριστούν η φύση από τον πολιτισμό, χρειάζεται εγκάρσια αντίληψη των αλληλοεπιδράσεων ανάμεσα στα οικοσυστήματα, τη μηχανόσφαιρα και τις κοινωνικές και ατομικές σφαίρες αναφοράς⁷. Τα ‘περιθώρια’, τα ‘εκτός’, τα περίπου-διαρθρωμένα της πόλης, καθώς υποδέχονται ή/και αντιστέκονται σ/τις πολλαπλές εγκάρσιες δυνάμεις αυτό-ομοίωσης τους, είναι εν δυνάμει σημεία, όπου η αντίληψη εκτίθεται εντατικά στην παραπάνω προβληματική.

01. αντικείμενο ερώτημα υπόθεση στόχος

αντικείμενο της έρευνας είναι η κατανόηση της διαδικασίας της μεταβολής, στη σχέση ‘φυσικού και αστικού’, στο τρέχον κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο- μέσα από στην έννοια του τοπίου, στη συγκρότηση πλεγμάτων σχέσεων και διαδικασιών του. Οι δύο πόλοι, δεν αποτελούν αυτοτελείς οντότητες, αλλά μετέχουν ενός ‘όλου’ ή ‘όλων’, ως στοιχεία και (υπό) σύνολα, και διερευνάται η μεταξύ τους συνθήκη. Το τοπίο, τοποθετείται ως έννοια καταλύτης, καθώς συσχετίζει και αλληλεπιδρά στην κατασκευή των μερών/όλων, εντός του εκάστοτε συγκειμένου και του τρόπου συγκρότησής του. Ειδικότερα, η παρούσα εργασία θεωρεί ιδανικό πεδίο έρευνας, τοπία σε οριακή συσχέτιση της θέσης τους και της ταυτότητάς τους στο δίπολο: τοπία αποβιομηχανοποιημένα, ασαφή, υπολειμματικά, «αστικά κενά»⁸, τοπία κατελημμένα από ανεξέλεγκτη βλάστηση, μεταβατικά, τα οποία καθώς βρίσκονται σε μια κατάσταση διαταραχής⁹, μη κατηγοριοποιήσιμη, προκαλούν τους ίδιους τους όρους σύστασης των διαδικασιών ανάδυσης σημασίας. Οι χώροι αυτοί, μέσα από την έλευση συμβάντων και στην ‘αστάθειά’ τους, καθιστούν σύνολα υποκειμένων/τοπίων ως εντατικές περιοχές, που εμπλέκονται σε επαναπροσδιορισμούς των διπολικών κατασκευών, και κατ’ αυτό τον τρόπο θεωρούνται από την εργασία εν δυνάμει πλαίσια ανάδυσης, συγκρότησης ταυτοτήτων. Η έρευνα, για την κατανόησή που θέλει να κατακτήσει, θα στραφεί σε ενδεικτικό πεδίο μελέτης του αστικού περιβάλλοντος, που θεωρεί εμπλεκόμενο με πολλαπλούς τρόπους στο περίπου-της-πόλης, την περιοχή της Ραδιοφωνίας στο Ίλιον.

ερώτημα/τα πώς το τοπίο σε διαταραχή συγκροτείται, στο πλέγμα της διαδικασίας μεταβολής του διπόλου φυσικό/αστικό; Και πώς συνιστά, στα συμβάντα ανάδυσής του, δυνατότητα συγκρότησης ενεργών -χειραφετητικών- υποκειμένων και συλλογικών τους ταυτοτήτων; Και τελικά, εφόσον η διαδικασία της μεταβολής αναδύεται, ποιό χωρικό πλαίσιο -τι είδους χωρική διαχείριση- επιτρέπει σε τέτοια τοπία/ υποκειμένα, να εμπλέκονται σε διαρκείς επαναπροσδιορισμούς (χωρίς να παγιώνονται οι όροι του διπόλου), ώστε να μην αποκλείεται η επ-έλευση συμβάντων;

υπόθεση

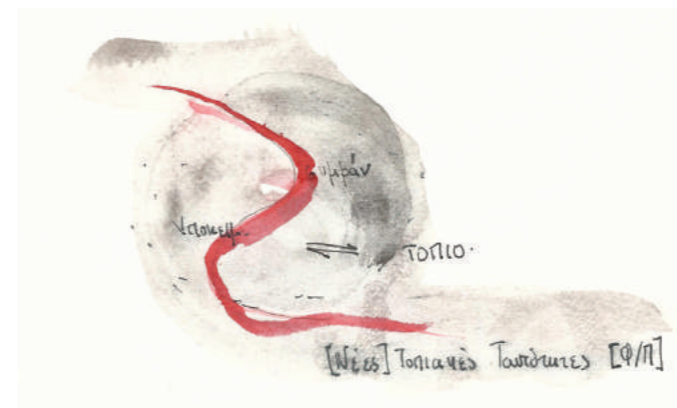
Για τη μελέτη της κατάστασης της μεταβολής και της διαχείρισής της, την αναζήτηση δηλαδή των ερωτημάτων του αντικείμενου έρευνας, διαφαίνεται η στοιχειοθέτηση ενός πλαισίου αναζήτησης σε ένα οντολογικό, λογικό και ηθικό πεδίο. Το τοπίο τοποθετείται στην υπόθεσή μας ένα ως πιθανό σημείο μετασχηματισμού, ως μη οντολογική σταθερά που προκαλεί πολλαπλά την

⁶ Carefi, F. , *Transurbance. In Walkscapes: Walking as aesthetic practice*, Barcelona , editorial Gustavo Gili,2002 σ., 176–189

⁷ Μεταγράφοντας ελεύθερα τον Guattari , στο *Οι τρεις οικολογίες*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1991 σελ.33

⁸ Εντός εισαγωγικών, γιατί η παρούσα εργασία θα χρησιμοποιήσει τον όρο του κενού με διαφορετικούς όρους, εδώ αναφέρεται ως σύνηθες ταυτοτικό στοιχείο που αποδίδεται φαινομενολογικά σε τέτοιους χώρους

⁹ Όπως στην οικολογία ανφέρεται η έννοια της **διαταραχής ενός οικοσυστήματος** από την κατάσταση ισορροπίας του

διαγρ. 1: υπόθεση αλληλοσυγκρότησης [νέων] τοπικών ταυτοτήτων σε μια διαδρομή υποκειμενοποίησης (τοπίων/ υποκειμένων), μέσα από την έλευση του συμβάντος

‘αντικειμενικότητα’, και καθίσταται διαδικασία στην εισβολή συμβάντων. Το συμβάν, στη θεωρητική προσέγγιση του Badiou¹⁰, είναι αυτό που εισβάλλει στο είναι μιας κατάστασης και την υπερπληρώνει, κατορθώνει δηλαδή να υπεκφύγει των θεσμισμένων κανόνων νοηματοδότησης, προκαλώντας την ανάγκη για την εισαγωγή ενός νέου σημαίνοντος. Το πολλαπλό σημαίνον, τοποθετεί ένα πεδίο πρόκλησης για το πλέγμα των σχέσεων που εγγράφονται ως εκείνη τη στιγμή στο δίπολο αστικότητας/φυσικότητας. Το τοπίο της διαταραχής, στην υπόθεσή μας, σε οντολογικό επίπεδο και στη λογική περιγραφής του, φαίνεται να καθιστά ένα κατάλληλο εργαλείο για τη μελέτη της μεταβολής, και συγχρόνως έναν όρο και φορέα της δυνατότητας για το καινοφανές, την ανάδυση μιας (νέας) υβριδικής συγκρότησης, πρότερων παγιωμένων σχέσεων [διάγρ.1]. Η εργασία θα αναζητήσει λοιπόν, τη διαδικασία της αναδιάταξης προηγούμενης πρόσληψης και σημειοδότησης του χώρου, στον τρόπο της από-ολοποίησης του οντολογικού του πεδίου, [...] στην επαφή του με το ‘κενό’ του¹¹, εκεί όπου τίθενται υπό αμφισβήτηση ταυτοποιητικοί όροι και προσδιορισμοί πρό/τυπων σχέσεων του αστικού/φυσικού. Υποθέτει η εργασία ότι σε τέτοια τοπία, οι εντάσεις σε χρόνους και διασπορές είναι οι πλέον καταδεικτικές για το αντικείμενο μελέτης, και το τοπίο της διαταραχής είναι ένα εξέχον τοπίο της δυνατότητας παραλαβής συμβάντων.

Το τοπίο της διαταραχής¹², αναδιοργανώνει σε κάθε ανάδυσή του, την προηγούμενη προβληματική του αστικού τοπίου στο οποίο εμφανίζεται, μπορεί λοιπόν να επιτελέσει το ρόλο μιας περιοχής του ‘γένεσθαι’ στο επίπεδο της διαπραγματεύσης μεταξύ φύσης – πολιτισμού¹³, καθώς, ως οντολογική και λογική ασυνέχεια μπορεί να διαμορφώνει την ασταθή σχέση¹⁴ ενός δυισμού. Καθιστά λοιπόν, η ανάδυση του τοπίου της διαταραχής, μια ‘εμφάνιση’ του υβριδικού των πολλαπλών προσωρινότητων, προνομιακό τόπο αμφισβήτησης της όποιας ακεραιότητας του δυισμού. Η έννοια του τοπίου- όρου διαπραγματεύσης, εισάγεται για την εννοιολογική προσέγγιση και αναγνώριση των σχέσεων φυσικού/πολιτισμικού, στην ειδική συνθήκη του πεδίου της πόλης, και η υπόθεση το τοποθετεί στο επίκεντρο της μελέτης ως *διερευνητικό εργαλείο*. Η (ενδεχόμενη) αντίσταση στην κανονικότητα, ως αναμονή, ως μη ένταξη στην επιτάχυνση των διαδικασιών παραγωγής, βρίσκεται σε μια συνεχή διαπάλη με την επικρατεία των μοναδιαίων προκαθορισμών των ταυτοτήτων. Η εργασία υποθέτει ότι η ανοιχτότητα των τοπίων αυτών σε συμβάντα τα καθιστά τοπία της διαφοράς, ασυνέχειας του γνώριμου, διαπραγματεύση του σχήματος της αστικοποίησης. Λειτουργούν τα τοπία αυτά, ως έκθεση των ορίων των ‘προτύπων’, ακόμα και στις στιγμές που υπάγονται σε κατηγοριοποιήσεις.

¹⁰ Badiou A., *Being and Event*. Feltham O. (μτφρ.). Continuum, London, 2006 (1988)

¹¹ Badiou A, Βεργέτης Δ. (επιμ.), *Από το είναι στο συμβάν*, Πατάκη, Αθήνα 2011, σ. 29

¹² Μια σύντομη φαινομενολογία των ονομασιών υποδηλώνει τη δυσκολία ορισμού : “derelict land” (Barr, 1969; Kivell & Hatfield, 1998); “zero panorama,” “empty or abstract settings,” “dead spots” (Smithson, 1996); “wasteland” (Gemmell, 1977; Nabarro & Richards, 1980) κλπ.

¹³ Grosz E, ό.π.

¹⁴ Grosz E, *Architecture from the outside. Essays on virtual and real space* , The MIT Press,Cambridge, 2001

Ο μετεωρισμός της κατηγοριοποίησης ενός πεδίου ως αστικοποιημένου δεν είναι νέα συζήτηση. Ετερογενής πυκνότητα, νέες κοινότητες σε πολλαπλασιασμό, διαρκώς ανάμεσα σε αντιθέσεις, κλίμακες και μορφολογίες, στρωματοποιήσεις, αναμειξείς, ωσώσεις, οι πόλεις τόποι (loci) και τα τοπία ως τόποι αλληλο-παράγον, ρυθμίζουν και δομούν υποκειμενοποιήσιμα σώματα¹⁵. Στο σημείο όπου μια προηγούμενη δομημένη σχέση αστικού/φυσικού καθίσταται μετέωρη, στη στιγμή που έπεται του συμβάντος, διαδικασίες της υποκειμενοποίησης καθίστανται τότε δυνατές, αν και όχι αυτονόητες ότι θα συμβούν. Καθώς δηλαδή εμπλέκονται σε ελεύθερες συμβάντων στο τοπίο της διαταραχής, οι τόποι δεν συστήνονται ως πάγια, αλλά ως προσωρινοί. Το υποκείμενο συνιστά μια διαδικασία, μη πάγια με τη σειρά της, που δεν είναι αυτονοήτα ενεργοποιημένη ως τέτοια, αλλά δυνατή. Με την έννοια του υποκειμένου εδώ, λογίζεται ο *ονομαστικός δείκτης μιας έννοιας η οποία πρέπει να κατασκευαστεί σε ένα ενικό πεδίο σκέψης--στην περίπτωση αυτή, της φιλοσοφίας*¹⁶. Το υποκείμενο λοιπόν εγγράφεται και αυτό σε μια στιγμή πρόκλησης της οντολογίας του, και στη συγκεκριμένη περίπτωση στην έλευση ενός συμβάντος, με διαδικασίες των πρακτικών του οι οποίες θα αναζητηθούν στη διαδικασία της συγκρότησής του. Υποθέτει η εργασία εδώ, ότι τα υποκείμενα, ως υπάρξεις, δύνανται να συν-συγκροτούν, στο τοπίο της διαταραχής, νέες/υβριδικές τοπιακές ταυτότητες- οι οποίες με τη σειρά τους, μέσω της εγγραφής τους σε κάποια κοινή λογική περιγραφής για την αντίληψη του διπλού φύσης/άστεως, να καθίστανται συλλογικές [συλ/λογικές]. Οι ταυτότητες εδώ, ως μέτοχοι σε ένα ευρύ πλέγμα επανα-σημασιοδοτήσεων, σε διαταραχή, δεν είναι πάγια, αλλά στιγμιότυπικές, ενδεχομενικές και μεταβαλλόμενες.

Στην υπόθεσή μας η δυνατότητα συγκρότησης των υποκειμένων γίνεται ως προς συμβάντα, στα τοπία της διαταραχής. Όταν ένα συμβάν αναγνωρίζεται και διατηρείται, καθιστά (χειραφετημένα) τα υποκείμενα. Κατά τη θεωρητική προσέγγιση του Badiou, ο διαρκής επαναπροσδιορισμός και τα συμβάντα είναι δυνατά, όταν τα υποκείμενα συστήνονται ως προς γενολογικά πλαίσια, όχι οριστικά, τα οποία καλεί αλήθειες, απειροσύνολα δηλαδή που καθιστούν τα υποκείμενα ενεργά, στο είναι τους και στην εκφορά τους. Σε κάθε μετα-συμβαντική πραγματικότητα παρουσιάζονται νέες συνθήκες, οι οποίες ανταποκρίνονται όμως σε αλήθειες, γενολογικές, μη οριστικές, όπως αυτές εμφανίζονται, στις εκάστοτε ιστορικές συνθήκες. *Όσο είναι ικανό να συστήνει ένα υποκείμενο αλήθειες, το ανθρώπινο ζώο συμβάλλει στην εμφάνιση ενός γενολογικού όντος για τον αντίστοιχο κόσμο. Είναι ικανό συμπεριλαμβάνοντας τον εαυτό του στην κίνηση από την εμφάνιση (πολλαπλότητα κόσμων, λογική κατασκευή) πίσω προς το ον (το αγνό πολλαπλό) και μπορεί να το κάνει αυτό με αναφορά σε ένα οιονεί απεριόριστο αριθμό κόσμων*¹⁷. Η αντιμετώπιση των συμβάντων, η ακολουθία -και όχι η απόρριψή τους- είναι για την υπόθεσή μας, το όχημα, και το πλαίσιο, που επιτρέπει στα υποκείμενα, όχι απλά να αναδιατάζουν το υπάρχον, αλλά να διαμορφώνουν σχήματα δράσης που να παράγουν ιδιόμορφο νόημα, υβριδικές ταυτότητες, ατομικές και συλλογικές, ανοιχτές, στη σχέση τους με το διπλό.

Ως προς το τρίτο ερώτημα που θέτει η εργασία, η υπόθεσή, εισάγει έπειτα της κατανόησης της διαδικασίας της μεταβολής, την ανάγκη διατύπωσης ενός πλαισίου ελέγχου για τις διαδικασίες που-θέλουν-να 'παρέμβουν' στο χώρο. Αν ως εδώ συζητήθηκαν υποθέσεις συγκρότησης με βάση την οντολογία και τη λογική, σε αυτό το σημείο, εισάγεται ένα ηθικό πλαίσιο διαχείρισης του χώρου/χρόνου, ικανό να διατυπώσει ένα κριτήριο ελέγχου, που να επιτρέπει στις διαδικασίες να παραμένουν ανοιχτές ως τέτοιες, και να μην εγκλείονται σε 'αντικειμενικότητες'. *Αντικειμενικότητα είναι η αιχμαλωσία στη σήμανση. «Η υποκειμενοποίηση» είναι πρωτίτως αυτή η πλευρά του είναι που διαφεύγει τη σήμανση*¹⁸. Υποθέτει λοιπόν η εργασία ότι συμβάντα τοπίων/υποκειμένων, δύνανται να επισυμβαίνουν, στην εύρεση ενός κριτηρίου κατάλληλου και στη διατύπωση ενός πλαισίου ικανού, που να διαπραγματεύεται μη-τελολογικές διαδικασίες. Ένα τέτοιο κριτήριο θα διαρθρώνεται γύρω από την έννοια του υποκειμένου, του συμβάντος, και της γενολογικής του αλήθειας, ως τέτοιας, και διατηρεί τη συνέχεια, τη διάνοιξη σε περαιτέρω ενδεχομενικότητες, ώστε αναδύσεις συλ/λογικών ταυτοτήτων, μεταβλητών και όχι παγιωμένων, υβριδικών, να συνεχίζουν να προκαλούνται, και με τον τρόπο αυτό να επαναδιαπραγματεύονται οι όροι σύστασης του διπλού αστικότητας/φυσικότητας.

¹⁵ Grosz E., *Future, Cities Bodies* ό.π. σελ 49

¹⁶ Badiou A., *Formal Theory of the Subject, Logics of Worlds*, όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο https://radicaldesire.blogspot.gr/2011/06/alain-badiou_28.html τελ. προσπελ. 06/10/2016

¹⁷ Badiou A., *Being and Event*, σ.114

¹⁸ https://stodivanimetolacan.blogspot.gr/2012/03/blog-post_10.html τελ. προσπελ. 15/08/2016

αφορμές.

Τα τοπία σε διαταραχή δεν συνιστούν στην υπόθεσή, κάποιο αυτόνομο πρόγραμμα, αλλά είναι το πεδίο που διαπραγματεύεται τις διαφορετικές απαιτήσεις και διαδραματίζει την κατανόηση συσχετίσεων, *δυναμικότητας που είναι εγγενείς σε αυτό, του πλέγματος των εντάσεων, αναγκαιοτήτων και σχεδίων που το ζωογονούν*¹⁹ στις/με τις πρακτικές των υποκειμένων. Θα εισαχθεί στην έρευνα, ως καταδεικτικό πεδίο μελέτης των σχημάτων και των υποθέσεων των συσχετίσεων, ανταποκρίσιμο πεδίο μελέτης, στη δυτική Αθήνα, τη ραδιοφωνία στο Ίλιον, που συγκεντρώνει μία πληθώρα τόπων οριακών στις σχέσεις τους με τα δίπολα, που δύνανται να παραλάβουν στο περιεχόμενο της υπόθεσης.

αφορμή για τη διερεύνηση αυτή και το πεδίο δοκιμής της, υπήρξε η προπτυχιακή διπλωματική στην περιοχή της Ραδιοφωνίας στο Ίλιον²⁰. Μιας περιοχής που αξιολογούνταν ως μη-αποπερατωμένη, μη τυπική, ως προς τις απολυτότητες του τι συνιστά μια 'έξαντλητικά' αστικοποιημένη περιοχή κατοικίας, με όρους δηλαδή ένταξης σε ολοκληρωμένο-σχέδιο-πόλης: εκεί όπου το στοιχείο της σύγχρονης παρουσίας ενός ρέματος και η αναμονή της διάνοιξης της λεωφόρου Θηβών καθόριζαν ισχυρά το χαρακτήρα της περιοχής, αλλά και το σύνολο των εμφανών και μη, πρακτικών και παρεμβάσεων. Προοικονούσε τις στερεοτυπικές μας προσλήψεις των διπλών φύσης/πολιτισμού, τυπικού/ατύπου - στο πλαίσιο που συνδιαμορφώθηκε στη διάρκεια των σπουδών ή/και συγκροτήθηκε ως προσλαμβάνουσα ιδεολογία/ιδέα στο συγκείμενο των εμπειριών μας πριν και κατά τη διάρκειά τους. Δίπολα όπως περιφέρεια – κέντρο, αστικό- φυσικό, ανθρωπογενές/ και μη-, ύπαιθρος/αστικό τοπίο, υπόλλειμμα/απόθεμα, λανθάνον δυναμικό/ιενό – πλήρες ήταν διαρκώς παρόντα στις χαρτογραφήσεις και παρατηρήσεις, στη διατύπωση και κατανόηση των προθέσεων. Στην παρούσα έρευνα η πρωταρχική εκείνη καταγραφή από πηγές και επιτόπιες παρατηρήσεις χρησιμοποιείται ως ένα πρώτο υπόβαθρο, για τη διάκριση και ανάλυση τοπίων σε διαταραχή όπως εννοούνται στο παρόν εννοιολογικό πλαίσιο, και την πειραματική δοκιμή της προσέγγισης που επιχειρείται.

στόχος της έρευνας είναι, με τη μελέτη της εννοιολογικής προσθήκης χώρου, που δημιουργεί το τοπίο σε διαταραχή, στη σχέση φυσικού-πολιτισμικού, να μπορέσει αρχικά, να διατυπώσει ένα πλαίσιο διάκρισης των συνθηκών συγκρότησης υποκειμένων πολλαπλών, και των ενδεχόμενων συλλογικών ταυτοτήτων τους. Μέσα δηλαδή από τον προσδιορισμό της μεταβολής των στοιχείων που δρουν στο δίπολο, και των συμβάντων που αναδύουν ταυτότητα στις ομάδες/τοπία, η έρευνα επιδιώκει να διατυπώσει τρόπους κατανόησης της παραγωγής τόπου ως χρονικότητας ²¹, ανοιχτού πεδίου στα υποκείμενα. Έπειτα, να μπορέσει να αναγνωρίσει δηλαδή η διερεύνηση, τρόπον-τινά, τη σημασία του τοπιακού στοιχείου του μη οριοθετημένου, του μη προδιαγεγραμμένου και προσδιορισμένου-ως-ένα, ως κατάλληλο πλαίσιο δράσεων των συλλογικών ταυτοτήτων, εντός της αναδυόμενης υβριδικότητας τους. Η εύρεση αυτή, των όρων και των διαδικασιών ενεργοποίησης συμβάντων απόδοσης πολλαπλών ταυτοτήτων και των διαμεσολαβήσεων τους, θέλει, μέσα από την κατανόηση της διαδικασίας μεταβολής, να θέσει τον προβληματισμό για την περαιτέρω διαχείριση τέτοιων χώρων-χρόνων. Σε αυτά τα πλαίσια, θέτει ως στόχο, την εύρεση κριτηρίου ικανού να διακρίνει ικανά τη δυνατότητα περιγραφής διαδικασιών παραλαβής συμβάντων από την τελολογική επιμονή της σχηματοποίησης σε οριστικές αποφάσεις.

*Αν θα υπάρξει 'νέα πολεοδομία' [...] θα είναι το ανέβασμα της αβεβαιότητας. Δε θ' ασχολείται με την τακτοποίηση [...] μόνιμων αντικειμένων [...] δε θα στοχεύει πια σε σταθερές σχηματοποιήσεις, αλλά στη δημιουργία ικανών πεδίων τα οποία στεγάζουν διαδικασίες που αρνούνται να στερεοποιηθούν σε ορισμένη μορφή. Δε θα 'χει πια να κάνει με σχολαστικό ορισμό, επιβολή ορίων αλλά με την επέκταση εννοιών την άρνηση των συνόρων, όχι με το χωρισμό και την αναγνώριση οντοτήτων, αλλά με την ανακάλυψη υβριδίων χωρίς όνομα*²². Η πραγματικότητα δεν υπάρχει από πριν, αναμένοντας ερμηνεία αλλά παράγεται μέσω των μέσων που κατασκευάζονται προκειμένου να προσεγγιστεί. Η σχέση υποκειμένου-κόσμου, είναι διαμεσολαβημένη στις αλήθειες και τις τοπικοποιήσεις των ιδεών τους, διαδικαστική στην ενεργοποίησή της και ασταθής ως προς την

¹⁹ Levy P, *Δυναμική πραγματικότητα [Realite virtuelle]*, η φιλοσοφία του πολιτισμού και του κυβερνοχώρου, Κριτική, Αθήνα, 1999σελ 23

²⁰ Επιτρόπου Ι., Τσακουμάκη Δ., *Αστικό. Φυσικό. Μεταβάσεις*. Διπλωματική εργασία, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, Αθήνα 2012

²¹ Ως δυνατότητα διαφοράς για τον τόπο, ως μόνιμα ενδιάμεσο όρο αναφέρει χαρακτηριστικά η Χατζησάββα Δ., στην εισήγηση Ο τόπος ως επιλεκτικό τοπίο δράσης για τη σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική, πρακτικά στο 1^ο Συνέδριο Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, Αθήνα 22-24/5/2014

²² Koolhaas R., *Whatever happened to urbanism*, S,M,XL, 010Publishers, Rotterdam 1997, όπως βρέθηκε μεταφρασμένο Λίσωπος Γ., στο περιοδικό *Μετάπολις* 1, 36-40

<Επιτρόπου Ισμήνη - Τσακουμάκη Δανάη, *Αστικό. Φυσικό. Μεταβάσεις*. Διπλωματική εργασία, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, Αθήνα 2012>Συνοψη των βασικών επιλογών της εργασίας σε collage για το διαγωνισμό IsArch international annual contest | 2015

τελική της έκβαση. Το συγκεκριμένο της προσωρινότητας των ταυτοτήτων, παράγεται στην οπτική αυτή, εντός τέτοιων διαδικασιών, στην έλευση συμβάντων, δεν προϋπάρχει ως προκαθορισμένη σημασία, και αυτές τις περιοχές προβληματισμού φιλοδοξεί να αναδείξει η μελέτη, ως περιοχές που επαφίονται στο σύγχρονο συγκείμενο. Στόχος τελικά είναι, μέσα από την αναζήτηση της διαδικασίας, να στοιχειοθετηθούν τα στάδια και τα κριτήριά των όρων της μεταβολής, τα οποία να αναχθούν και σε μια δυνατότητα εργαλειακής ανάλυσης και διαχείρισης περιοχών μεταβολής. Όχι ως γενικεύσεις και επαγωγές αλλά ένα διαρθρώσιμο πλαίσιο διάκρισης τέτοιων όρων.

Με τη μελέτη των τοπίων της διαταραχής και σε ενδεδειγμένο πεδίο, η εργασία έχει ως στόχο να εντοπίσει σε διακριτές χωρικότητες και χρονικότητες, τις έντονες ανακολουθίες στις σχέσεις των στοιχείων του διπόλου φύσης-πόλης/πολιτισμού σε αναλογίες και παραδείγματα από και προς μια μη-κυρίαρχη αφήγηση, αυτή του ‘περιθωρίου’²³ μιας μεσογειακής αστικοποίησης. Η μελέτη, θα εστιάσει δηλαδή σε μια περιοχή που θεωρεί ότι βρίσκεται σε θέση υβριδικής ταυτότητας στο δίπολο φυσικού/αστικού, για την διερεύνηση της διαδικασίας της μεταβολής, με στόχο τη διάκριση των συμβάντων στην πολλαπλότητα των πρακτικών και δράσεων του κοινωνικού σώματος. Και με την αρωγή του παραδείγματος να δοκιμάσει πειραματικά την διατύπωση πλαισίου για το χώρο των ασυνεχειών.

μεθοδολογία

Η έρευνα τοποθετεί στο επίκεντρο το τοπίο σε κάποια οριακή του θέση, ως προς κυρίαρχες αποδόσεις ταυτοτήτων. Από το επίπεδο μιας παλαιότερης στατικής προσέγγισης -από ένα ευκλείδειο πρότυπο- η προσέγγιση τοποθετείται στην πλευρά της κατανόησης διαδικασιών, μιας δυναμικής προσέγγισης, που στο παρόν πλαίσιο καλεί σε μη-ευκλείδειες γεωμετρίες. Ως θεωρητικό εργαλείο θα χρησιμοποιηθεί, όπως ήδη εννοήθηκε, η θεωρία του A. Badiou στο Being and Event²⁴, στο Logics of Worlds²⁵ και στο Η ηθική²⁶, που καλύπτουν τα τρία επίπεδα με τα οποία θέλει να εμπλακεί η διερεύνηση του αντικειμένου. Με καταγωγή από τη συνολοθεωρία για τη συζήτηση της πολλαπλότητας, συστήνουν ένα πλαίσιο, απαλλαγμένο από τη μεταφυσική για την ανάδυση συμβάν/των, υποκειμένων και αληθειών, μέσα σε ένα ευρύ εννοιολογικό σύμπαν. Η θεωρητική αυτή προσέγγιση, **αμφισβητεί** την εμπειρική εποπτεία του χώρου, καθώς υιοθετεί, στο επίκεντρο της μια πλατωνική θέση, εκείνη της περιοχής των αληθειών. Τοποθετεί επίσης τα μαθηματικά ως επιστήμη του είναι-ως-είναι (οντολογία) και τη λογική, ως μαθηματικοποιημένη διάταξη ενταγμένη σε μοντέλα γεωμετρικών περιγραφών. Θεωρήθηκε από την εργασία κατάλληλο, ως μια τοπολογική προσέγγιση που αναζητά να καθορίσει τρόπους ανάδυσης των διαδικασιών μέσα από τις από-ολοποιήσεις τους, τόσο στην περιοχή του είναι τους όσο και στην περιοχή των ταυτοποιήσεων τους, για τα υποκείμενα και τα τοπία, ενώ προσφέρει και τη δυνατότητα διάρθρωσης (ηθικού) κριτηρίου διάκρισης.

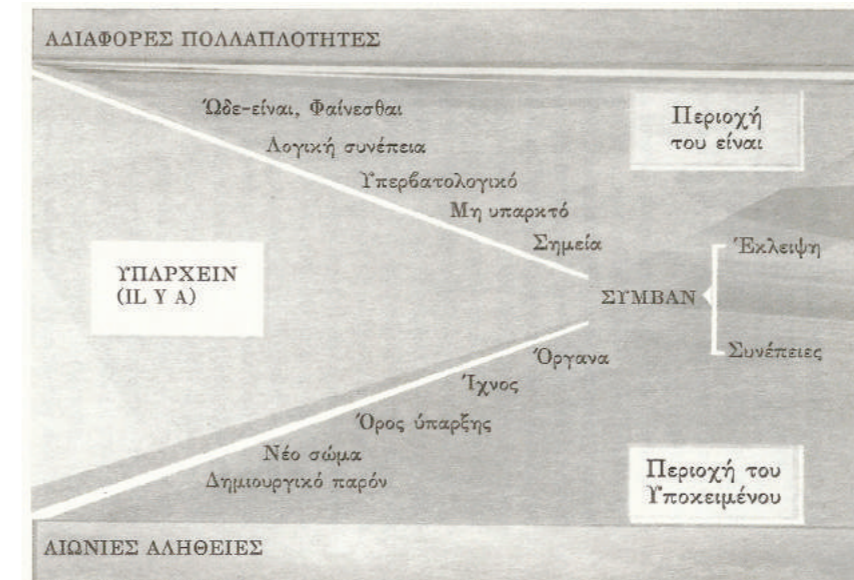
Βασικές αξιωματικές θέσεις, που θα διατρέξουν εργαλειακά την εργασία είναι συνοπτικά οι έννοιες του κενού, του απείρου και του πολλαπλού, με τις οποίες σχετίζονται οι έννοιες της ανάδυσης, του συμβάντος, του υποκειμένου και των αληθειών. Το κενό (σύνολο) συνιστά θεμέλιο όρος παρουσίας και ύπαρξης των αντικειμένων-υποκειμένων, κεντρικό επιχείρημα της οντολογίας αυτής, το οποίο θα αναζητηθεί στο παρόν της ανάλυσης, προκειμένου να γίνει κατανοητή η διαδικασία ανάδυσης και έλευσης του συμβάντος. Η έννοια της καθαρής πολλαπλότητας, εκτυλίσσεται σε σχέση με τις έννοιες του απείρου, του κενού και του πολλαπλού. Η *οντολογία της θεωρίας συνόλων, αντί να εντοπίζει μια μόνιμη πηγή πιθανής αλλαγής σε μια γενική και πανταχού παρούσα κατηγορία, ξεχωρίζει ένα συγκεκριμένο είδος κατάστασης ως πιθανή θέση μετασχηματισμού, και σε αυτή την οπτική θα αναζητηθεί το τοπίο ως περιοχή δυνατότητας έλευσης συμβάντων*. Τα υποκείμενα δύνανται να καθίστανται ανοιχτές οντότητες, στην επέλευση των συμβάντων, μόνο ως προς γενολογικές αλήθειες που εμφανίζονται στον εκάστοτε κόσμο. Με την έννοια αυτή της αλήθειας δεν νοείται Μία προκαθορισμένη αλήθεια, ούτε Οι αλήθειες, αλλά απειροσύνολα που επιτρέπουν διαδικασίες υποκειμένων και ταυτοτήτων τους. Η προέλευση μιας αλήθειας εντοπίζεται στο συμβάν, και το υποκείμενο συνίσταται στη διαδικασία μιας αλήθειας, ως μια ενεργοποιημένη διαδικασία της.

²³ Όχι ως περιθωριοποιημένο αλλά ως μια προσέγγιση που διαφέρει από τις κεντρικές αφηγήσεις σύστασης των ευρωπαϊκών παραδειγμάτων πόλεων.

²⁴ Badiou A., *Being and Event*. Feltham O. (μτφρ.). Continuum, London, 2006 (1988)

²⁵ Badiou A., *Logics of Worlds*, Continuum, London, 2009

²⁶ Badiou A., Σκολίδης Β.-Μπόμπας Κ. (μτφρ.), *Η ηθική, δοκίμιο για τη συνείδηση του Καζού*, Προοπτικές, Αθήνα, 1998

Badiou A., Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία, μεθοδολογία/διάγραμμα διαδρομής αλήθειας, ένα από τα βασικά μεθοδολογικά σχήματα που θα χρησιμοποιηθούν εργαλειακά

Μεθοδολογικά, ο Badiou χρησιμοποιεί αντινομικά ζεύγη για τη δόμηση της θεώρησής του, μη-ισότιμους όρους, που έχουν αξιωματικές παραδοχές για τη σύστασή τους. Στο επίκεντρο της ενεργοποίησής των όρων εγγράφεται μια περίπλοκη διαδικασία, την οποία καλεί υφαίρεση [soustraction]²⁷. Η υφαίρεση είναι αυτό που βάζει κανόνες ώστε να είναι δυνατή μια ανοιχτότητα των διαδικασιών, είναι ο εργαλειακός όρος για τον **μη εγκλεισμό του νοήματος στη σκέψη**. Η εργασία θα ακολουθήσει μεθοδολογικά προτεινόμενες από τη θεωρία διαδικασίες υφαίρεσης, ώστε να κατανοεί τη δυνατότητα συγκρότησης, απώλειας ισορροπίας και επανάληψής της στα τρία ερωτήματα και υποθέσεις της εργασίας. Για την περιγραφή αυτής της διαδρομής θα αναφέρονται πρώτα αξιωματικοί όροι και περιγραφές διαδικασιών σε κάθε κεφάλαιο. Χρησιμοποιώντας τους εργαλειακά, θα περιγραφούν διαδοχικά οι διαδικασίες των αναδύσεων των τοπίων-αντικειμένων [κεφ |], των υποκειμένων και των ταυτοτήτων τους [κεφ | |], και του κριτηρίου ελέγχου [κεφ | | |] προκειμένου να ελεγχθούν οι υποθέσεις του αντικειμένου έρευνας, εντός του πλαισίου που έχει εισαχθεί.

διάρθρωση περιεχομένου

Το εγχείρημα του Badiou αναλαμβάνει έναν πλατωνισμό του πολλαπλού²⁸. Ένα από τα κύρια ζεύγη του διακρίνει, του σοφιστή από το φιλόσοφο, το κάνει για να διαχωρίσει την απλή ανταλλαγή των γνώμων, από τη μαθηματική περιγραφή. Σε αυτό το πρώτο ζεύγος θα αναφερθεί μια εισαγωγική ενότητα, όπου εν είδει πλαισίωσης, θα συζητηθούν, όροι των τοπίων, ταυτοτήτων και χώρων, ως σοφιστείες, ως ρηματικές κατασκευές (discourses) που σκοπό έχουν να ενημερώσουν την εργασία για ‘τις ιδιαιτερότητες της εποχής’. Ο Badiou διαχωρίζει την οντολογία ως μαθηματικά, και τις λογικές περιγραφές ως το υπερβατολογικό των άπειρων εμφανίσεων, που δύνανται να παραλάβουν οι οντότητες, ανάλογα του κόσμου στον οποίο εμφανίζονται. Κόσμος είναι μια λογική περιγραφής, μια κατάσταση όπου τα αντικείμενα εμφανίζονται και οργανώνονται. Στην περιοχή μελέτη θα γίνει στη συνέχεια, μια αναφορά λογοθετική στα τοπία, ταυτότητες και χώρους που μορφοποιούνται εντός της και στη συνέχεια θα εντοπιστούν κυρίαρχοι κόσμοι της αστικοποίησης/φυσικότητας εκεί, ώστε να χρησιμοποιηθεί από την ανάλυση των παραδειγμάτων έπειτα.

²⁷ Badiou A., *Δεύτερο μανιφέστο για τη φιλοσοφία*, στο επίμετρο του Βεργέτης Δ. , ό.π.

²⁸ Άρθρο στο <http://www.antifonies.gr/o-μπαντιου-και-η-φιλοσοφια-εισαγωγή-στ/> τελ. επίσημ. 24/07/2016

Στην ανάπτυξη των κεφαλαίων και με τους όρους αυτούς, των στοχασίμων οντολογικών χώρων και των λογικών τους ιδιοτήτων, θα περιγραφούν τα τοπία, οι ταυτότητες των υποκειμενοποιήσεων και των χώροχρόνων του προσδιορισμού τους, εγγεγραμμένα στην τοπολογία που αναπτύσσει ο Badiou.

Μεθοδολογικά, το πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζει τους **εισαγωγικούς αξιωματικούς** όρους, και τη διαπλοκή τους γύρω από την έννοια του κενού, του απείρου και του πολλαπλού. Με τον τρόπο αυτό και με την αναγωγή των όρων στα τοπία της διαταραχής, ως κόσμους και καταστάσεις, εμφανίσεις και στιγμιοτυπικές ταυτοτικές υπάρξεις, επιδιώκει η έρευνα, να μελετήσει πρώτα **τα τοπία ως την προϋπόθεση έλευσης των συμβάντων**, τον προνομιακό χώρο ανάδυσης προκλητικών για τις παγιώσεις των διπόλων όρων, τη μελέτη δηλαδή της πρώτης υπόθεσης. Του πώς η οριακότητα, η διαταραχή, συνιστά πεδίο δυνατότητας, οντολογικά και ως ύπαρξη, παραλαβής πολλαπλών εννοιοδοτήσεων και επομένως, όρο κατανόησης και πρόκλησης της συγκρότησης διπόλων φύσης πολιτισμού. Στη συνέχεια στο πεδίο της μελέτης, θα αναφερθεί αναζητήσει σε εντοπισμένους κόσμους συγκρότησης αστικού/φυσικού, τον τρόπο που τα τοπία συντελούν επαναπροσδιορισμό του διπόλου εντός τους σε κάθε ένα από αυτά.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιγράφει **τους όρους της διαδικασίας της υποκειμενοποίησης**. Η υφαίρεση είναι αυτό που βάζει κανόνες και περιορίζει υπό τη μορφή του 'ακατανόμαστου', του γενολογικού, την υφαιρετική διαδρομή μιας αλήθειας. Η υφαίρεση, η διαδικασία της οποίας θα αναφερθεί εδώ, λειτουργεί με πολλαπλούς τρόπους, είναι μια απόσπαση αυτού που δομεί ένα [παγιωμένο] σύστημα και της συμβολοποίησής του. Η έννοια της υφαίρεσης δηλώνει ότι η αλήθεια που κομίζει το συμβάν υπεκφεύγει και ανθίσταται των υπαρχόντων αξιολογικών και ταξινομητικών νορμών της κατάστασης. Η έννοια των αληθειών στον Badiou είναι γενολογική, απειροσύνολο υφαιρετικά αποσπασμένο από κάθε κατηγορήμα μέσα στη γνώση και έτσι καθιστά εφικτές τις πολλαπλές υπάρξεις των υποκειμένων, το οποίο συνιστά τη μελέτη της δεύτερης υπόθεσης, των τρόπων ταυτοτικής απόδοσης [έστω προσωρινής] ενδεχομένων συλλογικών διαχειρίσεων και πρακτικών στις συμβαντικές ενεργοποιήσεις. Στη μελέτη της περίπτωσης της Ραδιοφωνίας, θα γίνει εντοπισμός και διάκριση υποκειμένων και ταυτοτήτων τους ως προς τα είδη των συμβάντων/ιχνών τους και της σχέσης τους των ταυτοτήτων με το δίπολο.

Στο τρίτο κεφάλαιο επιχειρείται να διερευνηθεί μεθοδολογικά η περιγραφή διαδικασιών για το χώρο, ώστε να καθίστανται δυνατό το να μη συστήνουν εγκλεισμένα/παγιωμένα σύνολα. Καθώς οι αλήθειες για τον Badiou υφίστανται ως μη κατασκευάσιμα γενολογικά σύνολα, μη αναγώγιμα σε οποιαδήποτε προτασιακό τύπο, οποιαδήποτε διατύπωση προθέσεων για το σχεδιασμό διαδικασιών στο χώρο οφείλει να επιτρέπει συνθήκες μη εγκλεισμού, ώστε να καθιστά ανοιχτή τη δυνατότητα υποκειμένων-αντικειμένων, επ-έλευσης συμβάντων. Σε αυτό το σημείο, η έρευνα θα χρησιμοποιήσει εργαλειακά το Badiou A., *Η ηθική*²⁹, προκειμένου, με τη σύσταση ενός δυνικού ζεύγους, κατά το καλό/κακό, να συστήσει το ανοιχτό/κλειστό, στα οποία διαμεσολαβεί μία πράξη υφαίρεσης ως προς συμβάντα, αλήθειες και υποκείμενα. Να συστήσει δηλαδή έναν ελεγκτικό μηχανισμό στη διατύπωση εργαλείων διαχείρισης του χώρου. Έχοντας δηλαδή καταστήσει ένα αφήγημα διαδικασιών τοπίων/ τόπων/ ταυτοτήτων, θα επιχειρηθεί μια πειραματική ελεγκτική διαδικασία ως προς τους όρους συγκρότησης των διαδικασιών τους, και εντός του πεδίου του παραδείγματος, εντός των κόσμων που διακρίθηκαν σε αυτό.

Η πορεία ανάπτυξης της μελέτης του παραδείγματος όπως γίνεται φανερό, γίνεται ταυτόχρονη με τη θεωρητική της επεξήγηση: στα τρία κεφάλαια, διαρθρωτά, με σκοπό να δοκιμάζονται τα εργαλεία που κάθε ενότητα συζητά σταδιακά στο πεδίο, και να χρησιμοποιούνται για τη διάκριση χωρικοτήτων και τρόπων σε αυτό. Η ίδια η ανάπτυξη του εργαλείου γίνεται αξιωματικά – γραμμικά, σε σχέση με το ποιες έννοιες εμφανίζονται και σε ποιά διαδικασία, σταδιακά για τη διαχείριση, και εντός του παραδείγματος για την δοκιμή τους. Στην έρευνα το υποκείμενο και το αντικείμενο θεωρούνται διαδικασίες και δεν διαχωρίζονται με όρους διπόλων, αλλά ανοιχτές οντότητες που αλληλονοηματοδοτούνται και εμφανίζονται ως στιγμιαίες **αναπαραστάσεις ισορροπίας (ταυτότητας) δυναμικών διαδικασιών εντός των εννοιολογικών συστημάτων τα οποία κάθε φορά τις διατρέχουν**. Αν και θεωρείται ότι βρίσκονται διαρκώς σε σχέσεις αμοιβαίας συγκρότησης, στη διάρθρωση της εργασίας θα γίνει διακριτή αναφορά στην διαδικασία αντικειμενοποίησης και υποκειμενοποίησης (I & II κεφάλαιο) για λόγους μεθοδολογικής διαχείρισης. Το υποκείμενο για τον B. διαρθρώνεται (και) χωρίς αντικείμενο, ανοιχτό σε αλήθειες που **διελαύνουν την υπο κατάληψη** δεκτικότητά του

²⁹ Badiou A., Σκολίδης Β.-Μπόμπας Κ. (μτφρ.), *Η ηθική*, ό.π.

μεθοδολογία

ένα μη ευκλείδιο πρότυπο

Badiou A., *Being and Event*. Feltham O. (μτφρ.). Continuum, London, 2006 (1988)

Badiou A., *Logics of Worlds*, Continuum, London, 2009

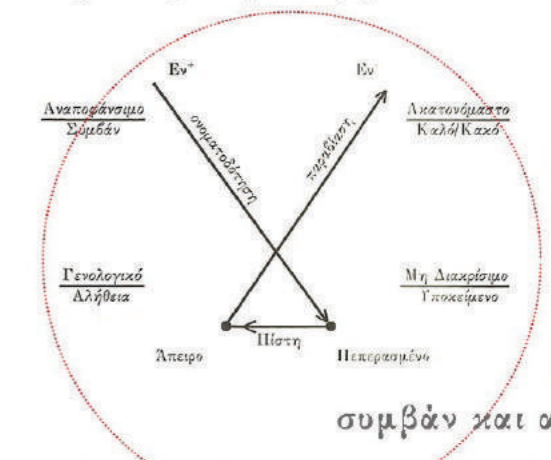
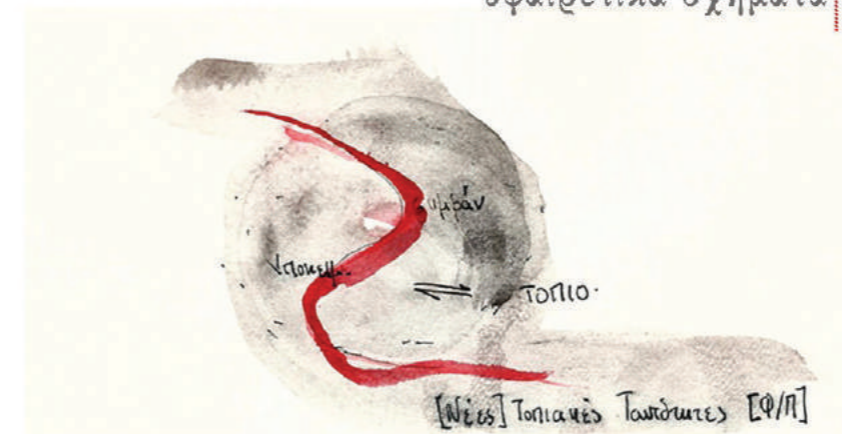
Badiou A., *Η ηθική, δοκίμιο για τη συνείδηση του Κακού*, Σκολίδης Β.(μτφρ.), Προοπτικές, Αθήνα, 1998

συνολοθεωρία

οντολογία, λογική, ηθική

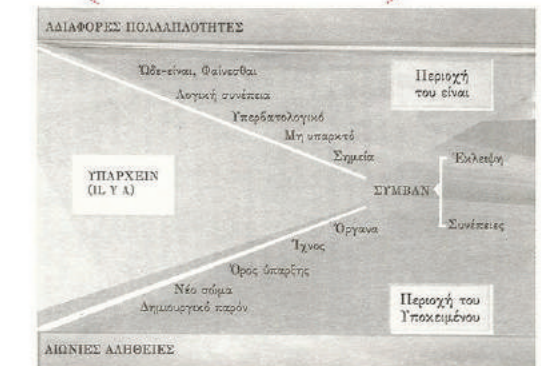
αξιωματικές θέσεις: κενό, απείρο και του πολλαπλού
>> έννοιες της ανάδυσης, του συμβάντος, του υποκειμένου και των αληθειών.

υφαιρετικά σχήματα για το μη εγκλεισμό νοήματος στη σκέψη

συμβάν και αλήθεια

υπόθεση διαδικασιών μέσα από σχήματα του εργαλείου >>

διάταξη περιεχομένου ανά κεφάλαιο:

Σε μια αρχική ενότητα και πριν την ανάπτυξη των κεφαλαίων, θα επιχειρηθεί λοιπόν, μια εννοιολογική πλαισίωση των όρων που φέρουν εντατικό βάρος στη θεωρία, των τοπίων/ταυτοτήτων και του χώρου των διαδικασιών ως ενημερώσεις της εργασίας από την πλαισίωσή της σε λογοθετικές περιγραφές. Τα δίπολα φύσης/πολιτισμού, διακρίνονται με τις σχέσεις αποκλεισμού και καταστατικών εκτός που τους επιβάλλει η δυτική σκέψη, και η θέση αυτή του συγκεκριμένου διαχέεται στην ενότητα: μπορεί το νέο παράδειγμα να είναι διαδικαστικό και συμβαντικό³⁰, αλλά οι διπολικές κατασκευές εμμένουν, και εμπλέκεται διαρκώς στη θεωρία και πρακτική. Στην πλαισίωση έπειτα, οι όροι των τοπίων/τόπων/ ταυτοτήτων, θα αναφερθούν ως αφηγήματα στις αλληλοδιαπλεκόμενες τους, στην επιστημική διαχειρισή τους στο σήμερα, σε πολλαπλά discourses/ρηματικές περιγραφές, για τη διευθέτηση των [μη] ορισμών τους, ώστε σε δεύτερο χρόνο, στα κεφάλαια της εργασίας, να διερευνηθούν, με τη θεωρητική πλαισίωση που προτείνεται από τις τοπολογικές οριοθετήσεις του Badiou. Η περιοχή του πεδίου μελέτης, θα περιγραφεί τέλος εδώ, για τη διευκρίνιση της ως επιλογή περιοχής δυναμικών μεταβολών και προκλητικών σχέσεων για τις σχέσεις των διπλών όχι μόνο της φύσης/πολιτισμού αλλά και του κέντρου/ περιφέρειας. Θα αναλωθεί ίσως εδώ η ανάλυση, και σε μια σύντομη αναδρομή στις συνθήκες που καθόρισαν μορφολογικά την ύπαρξη της Ραδιοφωνίας, ως διαδοχές σχεδίων και μη τύπου και ατύπου, απόστασης από το όποιο πρότυπο, στην εσωτερίκευση της απόκλισής του. Το αφήγημα αυτό έχει στόχο να προσδιορίσει τους διάφορους λόγους των περιγραφών της περιοχής που αλληλοδιαπλέκονται, και στην προέλευσή τους από το *περιθώριο*³¹ ώστε να χρησιμοποιηθούν στη συνέχεια στην αναζήτηση των όρων ανάδυσης συμβάντων-τοπικών-ταυτοτήτων στην ιστορική συνθήκη του σήμερα. Με τη βοήθεια της έννοιας της σχηματοποίησης, θα εντοπιστούν εκείνοι οι **λόγοι που σχετίζονται με την αντίληψη της αστικοποίησης** της περιοχής, καθώς, ως ιδεάσεις (idéation) συνιστούν τις συμβολικές αφηγήσεις εκείνες για τον Badiou που *προκαλούν ένα υποκείμενο μέσα από μια διαδικασία υποκειμενοποίησης*³². Μέσα σε αυτή την αναζήτηση θα διακριθούν δύο κόσμοι, της παροντικής κατάστασης της περιοχής. Ένας κόσμος αναμονής και ένας κόσμος στερεοτυπίας, θα συστήσουν ζεύγος προς μελέτη, στο οποίο εμφανίζονται τα πράγματα και λειτουργούν ως υπάρξεις, τοπίων/τόπων/ταυτοτήτων, στην εξέλιξη των κεφαλαίων.

Κεφάλαιο I Η διαταραχή του εδραιωμένου, ως προνομιακός χώρος επαναπροσδιορισμού και πειραματισμού των κωδίκων: Στόχος της ενότητας είναι να διερευνηθεί το τοπίο της διαταραχής ως προνομιακό πεδίο και επομένως ως κατάλληλο όρο για τη μελέτη των προ/τύπων των διπολικών κατασκευών. Με τη χρήση εννοιών του κενού, πολλαπλού και απείρου λοιπόν, το τοπίο της διαταραχής θα προσεγγιστεί αρχικά στο είναι του ως πολλαπλότητα και στη συνέχεια στον τρόπο που κάθε φορά συγκροτείται ως αντικείμενο στον εκάστοτε κόσμο όπου εμφανίζεται, αναδύεται οντολογικά και γίνεται αντιληπτό, ως λογική περιγραφής. Με θεωρητικό εργαλείο τη θεωρία του A. Badiou στο Being and Event³³ και στο Logics of Worlds³⁴ θα εισαχθούν πρώτα αξιωματικοί όροι κατανόησης, με εκκίνηση το πεδίο της συνολοθεωρίας. Έπειτα θα διερευνηθεί το **είναι της διαταραχής, μέσα από τη έννοια του κενού συνόλου**, ως λειτουργία και όρος αποσταθεροποίησης, στον τρόπο που το τοπίο δύναται μέσω αυτής να υπάρχει ως αντικείμενο στον κόσμο. Έχοντας λοιπόν αναγνωρίσει, στο τοπίο της **διαταραχής τη δυνατότητα** του γίνεσθαι ως όρος της μη-σταθερότητας, και ως διαδικασίας, θα γίνει μια αναζήτηση της δυνατότητάς του ως ύπαρξης, παραλαβής ταυτοτικών όρων. Τι είδους ταυτότητες παραλαμβάνουν ως τόποι της δυνατότητας σε σχέση με το πεδίο της αστικότητας; Για να απαντήσει σε αυτό η έρευνα θα ανατρέξει εδώ σε παραδείγματα από τη θεωρία, όπου αναφέρονται όροι ταυτοτικοί των τοπίων της διαταραχής, για τη συγκεκριμένη πλαισίωση στο εύρος των αναφορών και των μη-ορισμών που τα διατρέχουν- και συγχρόνως για μια δοκιμή της κατανόησης των όρων του θεωρητικού εργαλείου. Με τον τρόπο αυτό θα γίνει εμφανές το ότι τα τοπία ενυπάρχουν σε ένα πλέγμα σχέσεων σε σχέση με το δίπολο φύσης/πολιτισμού, στις στιγμές της ισορροπίας τους, και δύνανται να

³⁰ Το συμβάν γίνεται το νέο παράδειγμα που αντανακλά τη ρευστότητα των συσχετισμών και των νοημάτων, Ρεπούσκου Ε., Διδακτορική Διατριβή, Χωροπλαστικές εκφράσεις και αρχιτεκτονημένος χώρος μετά την εννοιολογική τέχνη, ΕΜΠ, τμήμα αρχιτεκτόνων Αθήνα, 2012, 34

³¹ Massumi B., πολιτισμών των περιθωρίων

³² Badiou A., Η κομμουνιστική υπόθεση, Αθήνα: 2009

³³ Badiou A., Being and Event. Ό.π.

³⁴ Badiou A., Logics of Worlds, ό.π.

παραλαμβάνουν νέα συμβάντα, άλλοτε ως ύπαρξη θετικού αποθέματος άλλοτε αδιάφορης αναφοράς, άλλοτε αρνητικού προσήμου κ.ο.κ. ως προς τις πρακτικές και τη διαχειρισή τους. Αυτή η ανάλυση θα τροφοδοτήσει την έρευνα με τις **συνθήκες που διακρίνουν την εμφάνιση της διαταραχής** ως υβρίδιο, μη-κανονικό, ενδεχομένως μιαρό ως ύπαρξη, και στο πώς η θεώρηση του τοπίου επηρεάζει τον τρόπο αντίληψης του διπλού. Πώς δηλαδή, το τοπίο της διαταραχής, στη μετάπτωση των σημασιών του, καθίσταται όρος της διαφοράς, μελέτης διπλών και προνομιακά προσφέρεται ώστε να αποσταθεροποιεί **ως ενδεχομενική τη μεταξύ** τους συσχετίση. Στο επιλεγμένο παράδειγμα του Ίλιου στη συνέχεια, με τη βοήθεια μιας πρωταρχικής καταγραφής (2012) θα γίνει μία πρώτη διάκριση τοπίων, που σύμφωνα με το πλαίσιο που έχει τεθεί βρίσκονται σε μια κατάσταση διαταραχής, δυνατότητας, παραλαβής και εκφοράς της μεταλλαγής. Έχοντας ως υπόθεση ότι το τοπίο που διακρίνεται από τη μη-ύπαρξη ενός *μοναδιαίου* πεδίου κωδίκων για την πρόσληψή του, το τοπίο που βρίσκεται δηλαδή σε μια σχέση διαταραχής με τις εδραιωμένες ταυτότητές του ως πεδίο δυνατότητας,το κεφάλαιο αυτό θα επιχειρήσει να διερευνήσει **τη διαταραχή** στις αναγνωρισμένες σχηματοποιήσεις του πεδίου της πόλης, της αναμονής, και της στερεοτυπικής πρόσληψης των χώρων, **ως την από-σταθεροποιητική συνθήκη** και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να *αποτελεί* δυνατότητα ή/και *ικανή συνθήκη για την* υποδοχή συμβάντων.

Κεφάλαιο II Ίχνη των συμβάντων ενεργοποίησης ταυτοτήτων- η διαδικασία συλ/λογικής υποκειμενοποίησης: Στόχος του κεφαλαίου είναι η αναζήτηση της διαδικασίας υποκειμενοποιήσεων και ταυτοτικών διαμορφώσεων ενδεχομένως συλλογικών, μέσα στα τοπία της δυνατότητας, η διερεύνηση δηλαδή της δεύτερης υπόθεσης. Τα τοπία σε διαταραχή, στη διερεύνηση του πρώτου κεφαλαίου, δεν συνιστούν αυτόνομο πρόγραμμα, και κατ' αναλογία με ένα γίνεσθαι, γίνονται πεδίο που διαπραγματεύεται τις διαφορετικές απαιτήσεις μεταξύ των δεισμών των ταυτοτήτων. Η διαπραγμάτευση αυτή καθιστά δυνατή την διαδικασία υποκειμενοποίησης και ταυτότητας, ως αμοιβαία συγκροτούμενη με το κάθε φορά αναδύμενο αντικείμενο στην επέλευση ενός συμβάντος, ή όπως το θέτει ο Badiou *‘το υποκείμενο είναι μια έμμεση και δημιουργική σχέση μεταξύ ενός συμβάντος και ενός κόσμου’*. Εννοιολογικό εργαλείο για την κατανόηση της υποκειμενοποίησης θα τεθεί όπως αναφέρθηκε, η διαδρομή της διαδικασίας τοπικοποίησης των αλήθειών, μέσω της υποκειμενοποίησης και των διαδοχικών της υφαίρεσεων –στα προνομιακά πεδία των τοπίων της διαταραχής. Το υποκείμενο του συμβάντος διαμορφώνεται στη σχέση του με τα ίχνη και το σώμα³⁵ που προκύπτουν κάθε φορά από το συμβάν, είναι δηλαδή μια διαδικασία αλήθειας³⁶ ως προς γενολογικές (generic) διαδικασίες και μόνο προς αυτές δύναται να καθιστά διαδικασία. Το ίχνος, μη γενεσιουργό το ίδιο, είναι μια δήλωση ότι κάτι έλαβε χώρα, ένα ‘μνιφέστο’ ότι κάτι που δε συνιστούσε μορφή, τώρα είναι, και το σώμα είναι η δημιουργία, είναι το νέο, από πολλαπλότητες. Τα συμβάντα είναι αναποφάνσιμα, γίνονται αντιληπτά μόνο στις συνέπειές τους – τα ίχνη και τα σώματά τους, απόδοσης (νέων) ταυτοτήτων στο δίπολο φυσικού/αστικού. Τα υποκείμενα των πρακτικών, μπορούν να γίνουν λοιπόν διακριτά ως προς τα ίχνη και τα σώματά τουςόταν εμπλέκονται σε καταφάσεις των συμβάντων. Οι αλήθειες φέρουν το χαρακτηριστικό της εμμένειας , είναι διαχρονικές, δηλωτικές των λογικών που συγκροτούν το δίπολο αστικού/φυσικού επομένως της μεταβολής της εννοιοδότησης αλλά τοπικοποιούνται στις ιδέες των εκάστοτε ιστορικών συνθηκών. Για το λόγο αυτό, θα γίνει σύντομη αναφορά στη θεωρία, σε διαμορφωμένες ιδέες φύσης-αστικού ως τοπικοποιήσεων εμμενών αληθειών για να μπορέσουν να συζητηθούν ως ιδέες και στην περιοχή της Ραδιοφωνίας. Εφόσον συσταθεί αυτό το πλαίσιο κατανόησης, θα αναζητηθούν εκείνα τα ίχνη, που συγκροτούν τις εντοπισμένες πολλαπλές ταυτότητες, πολλαπλών ομάδων και ατόμων στην περιοχή μελέτης, όπου δηλαδή γίνονται διακριτά τα αποτελέσματα (η διάρκεια) και όχι η στιγμή (των συμβάντων) η οποία δεν υφίσταται. Η υποκειμενοποίηση ως ανοιχτή διαδικασία επιτρέπει την έλευση νέων συμβάντων στο δημιουργικό παρόν τους, επομένως οι ταυτότητες που ανιχνεύονται δεν θεωρούνται παγιωμένες, έγκλειστες, αλλά ανοιχτά πεδία σημασίας. Τα συμβάντα, ως σημεία ρήξης, είναι τα σημεία μεταβολής της ταυτότητας που κάνουν δυνατή την ανάδυση νέων υβριδικών πρακτικών απέναντι στο δίπολο αστικού-φυσικού. Θα επιχειρηθεί λοιπόν η διάκριση υποκειμενικών ταυτοτήτων μέσω των πρακτικών τους στους κόσμους αναμονής/στερεοτυπίας.

³⁵ Badiou A., διάλεξη με τίτλο *The Subject of the Art*, Transcript by Lydia Kerr όπως βρέθηκε στον ιστότοπο lacan.com 1997/2005, http://www.lacan.com/symptom6_articles/badiou.html τελ. επίσκ., 15/07/2016

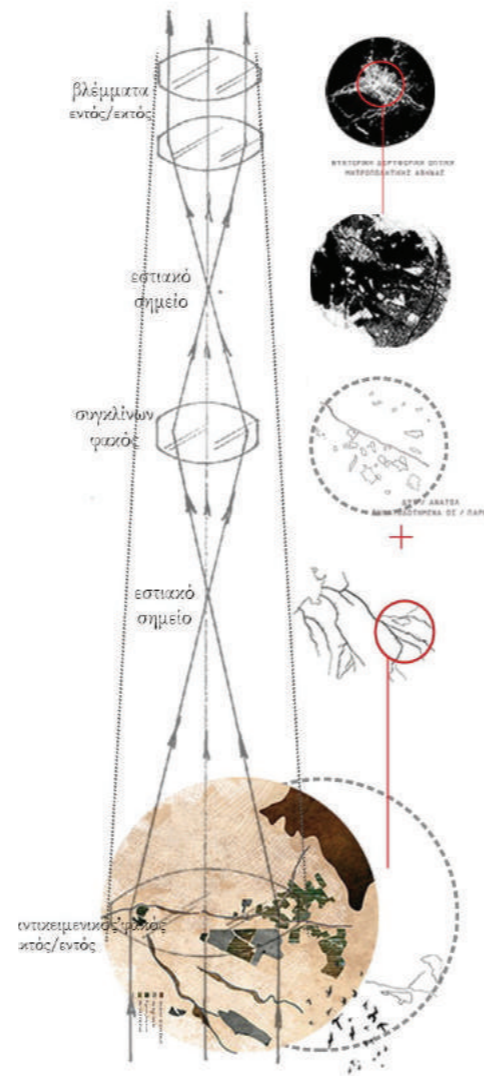
³⁶ Όχι ‘της’ ή ‘των’ αληθειών αλλά [πολλαπλών] αληθειών που προκύπτουν στην έλευση συμβάντων

Κεφάλαιο ||| αναζήτηση ελεγκτικού μηχανισμού για τη διατύπωση διαπραγματεύσεων: Έχοντας αφηγηθεί τη διαδικασία των τρόπων που το τοπίο καθίσταται δυνατότητα και προσωρινός τύπος ταυτοτήτων, ο στόχος του κεφαλαίου είναι να διερευνήσει πώς μια τέτοια διεργασία εργαλείου ανάλυσης μπορεί να καταστεί υπό προϋποθέσεις, τρόπος παρέμβασης. Αποσκοπεί δηλαδή στο να διευρύνει τα εργαλεία διαχείρισης του προστιθέμενου [γεωοικολογικού] χώρου και να διαμορφώσει ένα πεδίο, το οποίο να επιτρέπει, τόσο στη δυνατότητα (συμβάντα) όσο και στη νοηματοδότηση (επίσης ως ένα συμβάν ή σειρά συμβάντων). Το πλαίσιο, τοποθετεί ως συστατικό στοιχείο του την έγχρονη διαδικασία εξέλιξής του, το πρόγραμμα, και χρησιμοποιεί το πεδίο του όρου τοπίο για την επανα-διαπραγμάτευση του διπόλου αστικότητας/φυσικότητας. Για το λόγο αυτό, και σύμφωνα με τη μεθοδολογική προσέγγιση του Βαδίου, συστήνει κατά το καλό/κακό ένα δυικό ζεύγος για το ανοικτό/κλειστό, το οποίο μέσω μιας διαδικασίας πολλαπλής υφαίρεσης, ως τρόπου υπεξείραξης της παγίωσης του συμβολικού, να μπορεί να λειτουργήσει ως ελεγκτικός μηχανισμός παρέμβασης, κατά τη διατύπωση σεναρίων για το χώρο. Εντός του πεδίου μελέτης του Πλίου θα αναζητηθούν τα κριτήρια ως προς τα οποία θα ελεγχθεί μία διαδικασία έλευσης μιας αλήθειας, ώστε να παραμένει ανοικτό σύνολο: ως προς τα συμβάντα, ως προς τα υποκείμενα, ως προς τις αλήθειες. Μέσα σε πλαίσιο πρόθεσης δηλαδή, της διάκρισης του καλού/από το κακό, του συμβάντος από το είδωλό του. Σε κάθε περίπτωση, στόχος είναι να παραμένει ανοιχτή η δυνατότητα των συμβάντων να επισυμβαίνουν, και οι ταυτότητες να δύνανται να αναδυθούν εντός αυτών των όρων του μη-προκαθορισμού. Μια αναζήτηση δηλαδή, διατυπωμένη ως σενάριο και έλεγχος, ως προς τα τοπία, και ως προς τα υποκείμενα που ενεργοποιούνται σε κάθε περίπτωση. Ως περαιτέρω διερεύνηση τοποθετείται η αποτοπικοποίηση της διαδικασίας που έχει ευρεθεί ως έγχρονο εργαλείο/διαδικασία από το ειδικό πλαίσιο αστικού/φυσικού στο πεδίο της πόλης και τοπικοποίησής του σε κάποιο άλλο δίπολο αναζητήσεων, πχ. Ιδιωτικό/δημόσιο, ή κέντρο/περιφέρεια για τον έλεγχο της δυνατότητάς του να χρησιμοποιείται ως πλαίσιο.

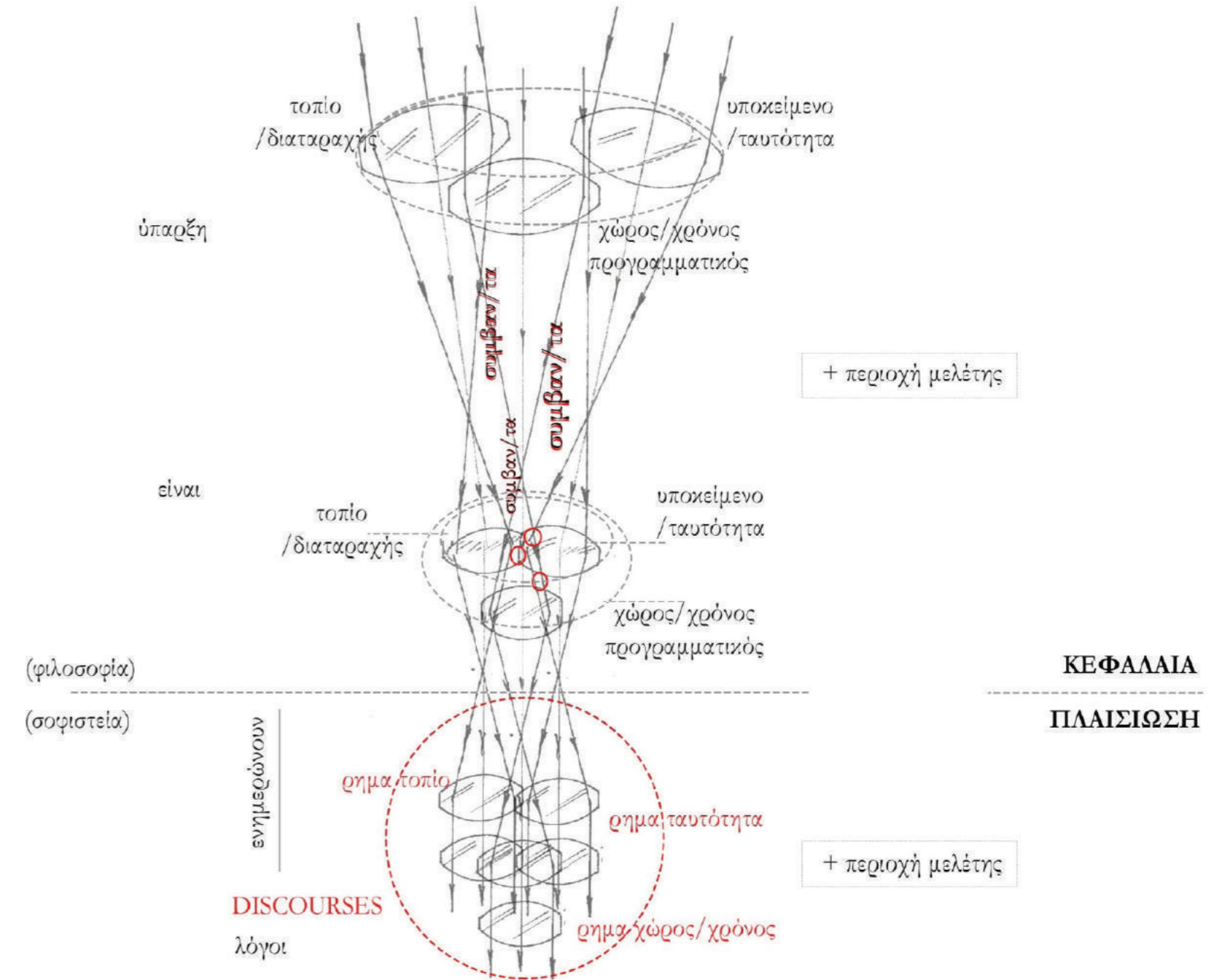
αναμενόμενο αποτέλεσμα της όλης απόπειρας, θα μπορούσε να θεωρηθεί η διεύρυνση των εργαλείων κατανόησης, διάκρισης και διαχείρισης στην προσθήκη χώρου του τοπίου της αποσταθεροποίησης, ώστε να διατηρείται η δυνατότητα να επιδέχονται νέες ενεργοποιήσεις. Η διατύπωση θεωρητικών εργαλείων ενεργοποίησης των υβριδικών τρόπων, δηλαδή, από τα ενδεχόμενα συλλογικά υποκείμενα ώστε να καθίσταται δυνατή η μεταβολή της αντίληψής τους σε αυτά. Η εύρεση συνολικά, ενός τρόπου περιγραφής μιας αυτό-ομοιούμενης (fractal) πόλης σε πολλαπλές κλίμακες και συγχρόνως μιας γαλαξιακής μητρόπολης με αστερισμούς και 'λιγότερο φωτεινά σημεία' που συγκροτούνται μεταξύ τους με κάποια δύναμη βαρύτητας, της σχετικής τους θέσης και των δραστηριοτήτων³⁷. Ως χαρακτηριστικών του αστικού συνοθιλεύματος στο παρόν συγκείμενο που καλούν στην εύρεση τηλεσκοπίων³⁸ ανάγνωσης όχι εν είδει γενίκευσης, αλλά διερεύνησης του συνεχούς εντός/εκτός των αποστάσεων.

³⁷ Fractal metropolis > στο Careñ, F., *Transurbance. In Walkscapes: Walking as aesthetic practice*, Barcelona, editorial Gustavo Gili, 2002 και για τη Galactic metropolis στο: Lewis P., *Beyond the urban fringe: land Use issues of Nonmetropolitan America*, University of Minnesota press, Minneapolis, 1983, σελ. 23,34

³⁸ Deleuze G., *Ο Προυστ και τα σημεία*, «Προβλήματα του καιρού μας» Ράππα 1982 : 168-169

διαγρ.3 Ο Deleuze μεταγράφει λεγόμενα του Προυστ ως εξής 'το όργανο της αναζήτησης είναι το τηλεσκόπιο και όχι το μικροσκόπιο γιατί οι απειρομεγέθεις αποστάσεις υποτείνουν πάντα τις απειροελάχιστες έλξεις. «ακόμα και όσοι έβρισκαν ευνοϊκά την αντίληψή μου για τις αλήθειες, που ήθελα ύστερα να τις χαράξω στο χρόνο μου έδιναν συγχαρητήρια γιατί πίστευαν ότι τις είχα ανακαλύψει με το μικροσκόπιο όταν εγώ αντίθετα είχα χρησιμοποιήσει ένα τηλεσκόπιο για να ξεχωρίσω πράγματα που ήταν στ'αλήθεια πάρα πολύ μικρά αλλά που βρίσκονταν σε πολύ μεγάλη απόσταση και αποτελούσαν το καθένα τους έναν κόσμο ολόκληρο. [...] τηλεσκοπικός νόμος που διέπει κομμάτια από ολότελα ανόμοια σύμπαντα

σχέση φύσης/πολιτισμού, από τα *πρωταρχικά* δίπολα που απασχόλησαν στη μελέτη τους τη θεωρία, εμπλέκεται σε κάθε πολιτισμικό πλαίσιο στην ιδεολογία -και ηθική- διαχείρισης των σχέσεων, σε τρόπους βίωσης και διαμεσολάβησης, ταυτότητες και ετερότητες, με την ίδια μορφή αντιτιθέμενων όρων, που όρισαν όχι μόνο το φαλλοκεντρισμό, τον εθνοκεντρισμό, τον ευρωποκεντρισμό αλλά και τον ευρύτερο αποκλεισμό του διαφορετικού. Η αναφορά σε αυτό το σημείο της προβληματικής άλλων θεωρητικών προσεγγίσεων, μετα-αποικιακών και φεμινιστικών, πέρα των αρχιτεκτονικών/πολεοδομικών, είναι εμπρόθετη, λόγω της προσφοράς τέτοιων μεταδομιστικών προσεγγίσεων στην αποδόμηση παγιωμένων δεισμών, που εμμένουν στο παρόν πλαίσιο θεωρίας και πρακτικής. Αναρωτιέται ο στρουκτουραλιστής Levy-Strauss *Πού σταματά η φύση και ξεκινά ο πολιτισμός;*⁴⁸ Η απουσία προβληματισμού, για την αυθεντικότητα/εγκυρότητα του δεισμού, που το λαμβάνει ως μια παραδοχή επικρατούς/και μη, και η μετατόπιση του ερωτήματος στην εύρεση της ‘οριακότητας’ του ενός προς το άλλο, οδηγεί τελικά σε γενικεύσεις για την οικουμενικότητα του διπόλου που παρεισφρέουν αντίστοιχα συχνά στον αρχιτεκτονικό/σχεδιαστικό και τοπιακό λόγο. Η αναζήτηση τέτοιας ‘οριακότητας’ είναι συνήθης στην πρόσληψη του πεδίου της πόλης και συναντάται παράλληλα ή και εντός οικολογικών προσεγγίσεων, μελετών της πολεοδομίας και άλλων ολιστικών τρόπων διαχείρισης της πραγματικότητας. Η Strathern M., στο δοκίμιο της *Ούτε φύση ούτε πολιτισμός*⁴⁹, επισημαίνει τη θέση των δεισμών, εντός συγκεκριμένων μεταφυσικών, και το γεγονός ότι έχουν διεισδύσει τόσο βαθειά στην πολιτισμική ανάλυση, ώστε να θεωρείται η αντίθεσή τους δεδομένη (‘φυσική’).

Η διάχυση των δομών της δυϊκότητας, εμπεριέχει ως απόρροια, την άρνηση στην αναγνώριση της ορατότητας του υποδεέστερου όρου ως αυτόνομου. Η *διπολική* δομή ορίζει τον *προνομιούχο* όρο ως τον *μοναδικό* όρο του ζεύγους, αλλά και *καθιστά* τον *αρνητικό* όρο *άμορφο*, τον *υποδοχέα* όλων *όσων πλεονάζουν* ή *αποκλείονται από τον κυρίαρχο* όρο⁵⁰. Σε μια δομή άκαμπτων πολωμένων αντιθέσεων –που είναι αμοιβαία αποκλειστικές και εξαντλητικές (Α και -Α)⁵¹ η ανεπαίσθητη διαχωριστική γραμμή που διαχωρίζει τον ένα πόλο από τον άλλον, είναι το μέρος του αποκλειόμενου μέσου, του υπαινιγμού της ρωγμής στον ίδιο-έναν ορισμένο ταυτοτικό όρο, που εξασφαλίζει το προνόμιο της κυριαρχίας του, και επομένως της ίδιας της διπολικής δομής. Είναι η θεώρησή τους ως μοντέλα, όπου ο ένας όρος είναι πάντα συγκροτημένος / σταθερός και αμετάβλητος, και που καταλήγει σε απλουστεύσεις και γενικεύσεις. Η επικράτεια μιας λογικής του αποκλειόμενου μέσου, είναι διακρισίμη στρατηγική, στη διάδοση σχέσεων εξουσίας στο επίπεδο της επιστημολογίας. Ο φαλλοκεντρισμός, ως καταδεικτικό παράδειγμα, σημειώνει τη χρήση ενός ουδέτερου ή παγκόσμιου όρου, για να ορίσει δύο φύλα: μέσα σε αυτή τη δομή, δεν υπάρχει ανεξάρτητος όρος άνδρας -με μια αναλογία με τον πολιτισμό κατά τη νεωτερικότητα- και ένας ανεξάρτητος όρος γυναίκα -ανάλογα φύση- αλλά ένας όρος, και ένας που ορίζεται στο τι δεν είναι, το άλλο, μη αυτόνομο αλλά *ομοίωμα* και *επινοημένο ομόλογο*⁵². Η Grosz E⁵³., σημειώνει ταυτόχρονα μια υποβόσκουσα επαναδιαπραγμάτευση και επανορισμό. *Είναι πιο ευέλικτοι στην ιστορία τους απ’ όσο η λογική τους υποδηλώνει, καθώς κάθε όρος αλλάζει και οι αξίες του επανατοποθετούνται, ενόσω η διπολική δομή παραμένει άθικτη*⁵⁴. Η φύση για παράδειγμα στην ουσιοκεντρική προσέγγιση αποτέλεσε προνομιακό όρο ενώ σήμερα λειτουργεί σε κυρίαρχους λόγους ως το πολιτιστικό υπόλειμμα ή το υλικό απόθεμα. Η έννοια της φύσης στον παρόν συγκείμενο διατυπώνει έναν υπερβατολογικό όρο υλικά επενδυμένο, που *στέκεται στο τέλος*

μιας πιθανά ατελείωτης σειράς από άλλους όρους που *επιπίπτουν σε αυτόν, ή αλλιώς μία μετωνυμική λίστα*⁵⁵: χορτάρι, νερό, ελευθερία επιλογής, ετεροφυλοφιλία, ελεύθερη αγορά κλπ., Μια μετωνυμική αλυσίδα που γίνεται μια μεταφορά, *ένας διαφεύγων όρος χρήσιμος επομένως στις ιδεολογίες, εξαιτίας αυτής ακριβώς της άρνησης να γίνει συνεπής. Και συγχρόνως λέγοντας ότι κάτι είναι α-φύσικο, ταυτολογείται με το ότι δεν εντάσσεται στη νόρμα/κανονικότητα*, οπότε διαχωρίζεται από το κανονικό. Η φύση αναφέρει ο T.Morton, ως φαντασία πολύσημη χωρίς απλό ή σύνθετο ορισμό, καταλαμβάνει τρεις περιοχές (τουλάχιστον) στη συμβολική γλώσσα: *ως άδαιο δοχείο για να εντάξει άλλες ιδέες και νοήματα*, ως φέρουσα τη δύναμη του νόμου- είναι *μία νόρμα ενάντια στην οποία μετράται η απόγλιση/παρέκλιση*, και ως μία λέξη που εμπεριέχει μία πιθανά ατελείωτη σειρά από *ανόμοια φανταστικά αντικείμενα*⁵⁶.

Τα δίπολα ως αλληλοεξαρτήσεις συνεχίζουν να αναπαράγονται, *ενισχύοντας και αλληλοενδυναμωμένα, με αποτέλεσμα η καθιέρωσή τους να παρουσιάζεται περισσότερο ως οικουμενικό γεγονός παρά ως προϊόν της δυτικής -και φαλλοκρατικής- ορθολογικής σκέψης*⁵⁷. Αν η απαρχή της δυτικής δειστικής σκέψης μπορεί να εντοπιστεί στην πλατωνική διάκριση της ιδέας, είναι για την εργασία ενδιαφέρουσα προκλητική η επιλογή ενός μεθοδολογικού τρόπου, που επιστρατεύει πλατωνική θεωρία, εγγεγραμμένη τοπολογικά⁵⁸ και απεγδυμένη από τη μεταφυσική της, για να μιλήσει για την αποδιάρθρωση και την αναζήτηση της μεταβολής δεισμών φύσης/πολιτισμού στο συγκείμενο του παρόντος. Η μετάπτωση των κρατικών λόγων, μαρτυρά, πέρα τον σύγχρονο εμπειρισμό συγκρουόμενων λόγων, που αποκηρύττει ο Badiou, και εκείνες τις σχέσεις αντιπαλότητας, ανάμεσα στη δυνατότητα ανάδυσης ανατρεπτικών διαδικασιών, και στην παγίωση της δυνατότητας. ‘Κράτος’ σημαίνει τον αποκλεισμό του νέου εντός των καταστάσεων. Στην σκέψη του Badiou το συμβάν προκύπτει μέσα από μία υφαίρεση από το κράτος της περάτωσης, και γίνεται έτσι δυνατή, η έλευση διαδικασιών αλήθειας- ιδεών κατά έναν τρόπο, που βεβαιώνουν ότι οι αλήθειες είναι δυνατές. *Το κράτος είναι πάντα η περατότητα της δυνατότητας, και το συμβάν είναι η απειροποίησή [infinisitation] της*⁵⁹. Αυτή ακριβώς τη διαπραγμάτευση θέλει να διερευνήσει η εργασία μέσα από την προσέγγιση του τοπίου, ως ένα σύμπαν αναφοράς, όπου το λογικό είναι εντοπισμένο και παρουσιασμένο. Σε πρώτο χρόνο εδώ θα περιγραφούν, στο λογοθετικό πεδίο πλαίσιο αναφοράς και πολλαπλότητας, έννοιες τοπίου ταυτότητας και χώρου, στην αλληλοδιαπλοκή τους.

⁴⁸ Levy-Strauss *Στοιχειώδεις δομές συγγένειας*, 1969, 4

⁴⁹ Strathern M., *Ούτε φύση ούτε πολιτισμός, Η περίπτωση haben*, στο Μπακαλάκη Α. (επιμ.) *Ανθρωπολογία Γυναίκες και Φύλο*, Αθήνα Αλεξάνδρεια : 109-183 για την αποδόμηση της ιδέας για την οικουμενικότητα του δεισμού

⁵⁰ Grosz E., *In between: Nature in Culture and Architecture*, Architecture from the Outside essays on virtual and real space, The MIT Press Cambridge, Massachusetts/ London, 2001

⁵¹ Α/-Α αναφέρεται από την Jay στους κανόνες τυπικής λογικής Αριστοτέλη, τρεις θεμελιώδεις αρχές μεταξύ τους: α. της Ταυτότητας – β. της Αντίφασης και του Αποκλειόμενου μέσου. Η πρώτη αρχή προσφέρει μια αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση της κατηγορίας Α: αν κάτι είναι Α, είναι Α. Σύμφωνα με τη δεύτερη τίποτα δεν μπορεί να ανήκει σε δυο κατηγορίες οπότε ταξινομούνται ως +/- . Και η τρίτη αρχή αποκλείει κάθε άλλη λογική, γνωστό και αναγνωρίσιμο πρέπει να καταχωρηθεί ή στη μία ή στην άλλη κατηγορία. Grosz E., ό.π.

⁵² Βλ. Irigaray, *Speculum of the other woman*

⁵³ Grosz E., ό.π.

⁵⁴ Grosz E., ό.π.

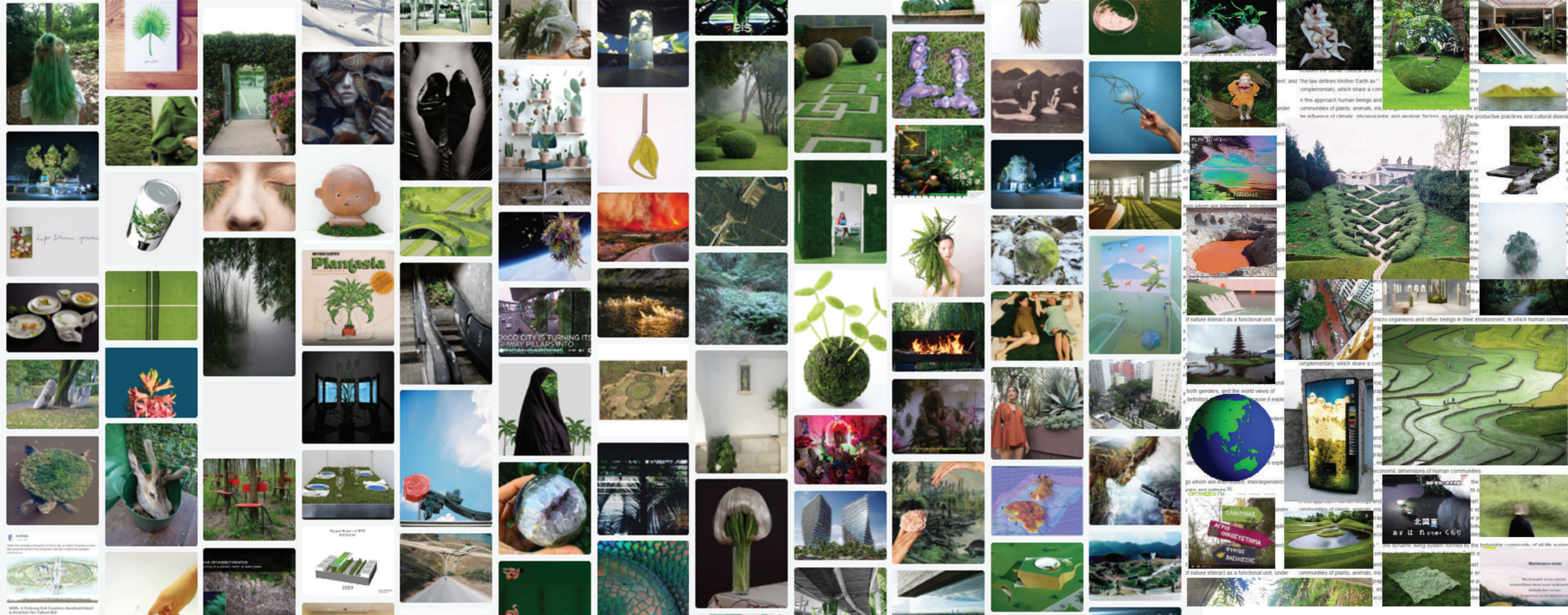
⁵⁵ Morton T., *Ecology without nature*, σελ 14

⁵⁶ Για μια ατελείωτη σειρά φανταστικών ανόμοιων αντικειμένων στο συνοδευτικό της εργασίας αυτής διαρκώς εμπλουτιζόμενο αρχείο <http://diaplantho.tumblr.com/> το οποίο συγκεντρώνεται με κριτήρια ‘γενολογικών’ όρων όπως τοπίο, πράσινο και φύση. [πηγή εικόνων επόμενης σελίδας]

⁵⁷ Μαργελάκης Γ., *Στενες Επαφές Φυλου, Σεξουαλικότητας Και Χώρου, 7 Κείμενα Του Γιωργου Μαργελακη*, Futura, Αθήνα 2014

⁵⁸ Badiou A., *‘είμαι ένας εκλεπτυσμένος πλατωνιστής όχι ένας αγοραίος πλατωνιστής’* κατά τον ίδιον, *Δεύτερο Μανιφέστο*, ό.π.41

⁵⁹ Badiou A., Βεργέτης Δ. (επιμ.) *Η κομμουνιστική υπόθεση*, Πατάκης, Αθήνα 2009, 236

W&A Building Park Terrace, Southeast Island school site, Victoria, BC

OUR DIRECTORATE... in a park near... every year

2003

EXICO CITY IS TURNING ITS SHAWY PILLARS INTO...

北園楽 必ずはれぬやうに

Maintenance work

the dynamic, living system formed by the indivisible communities of all life system

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

communities of plants, animals, mic...

ρήμα τοπίο/τοποιείν:

Ως ρηματική επιβολή αρχικά, **η έννοια του τοπίου** μοιάζει να καταλαμβάνει *κυρίαρχο ρόλο ως μοντέλο γνωσιακών κατασκευών της σύγχρονης μας εποχής*. Το τοπίο, ως μία πολύπλοκη πολιτιστική κατασκευή, *κουβαλάει νόημα που του αποδίδεται μέσω επιστημολογικών προόδων που αφορούν σε μια ενεργητική ή ‘οικολογική’ αντίληψη του τόπου/μέρους*⁶⁰, εξαρτάται από τις αλληλεπιδράσεις, και τις χωρικές και χρονικές κατασκευές της σημασίας. Ταυτόχρονα ως σύνολο, δεν προσφέρεται ως παγιωμένη περιοχή: Στη διαδρομή της επένδυσής του ‘ιστορικά’, κατασκευαστικά και διαχειριστικά, συσχετίστηκε ενεργά με την έννοια της φύσης, και συγχρόνως συνετέλεσε πεδίο εμπλοκής συλλογικών φαντασιακών, αλλά και το ισοδύναμο ενός κόσμου -ιδέα που οικοδομήθηκε στην Αναγέννηση ως της παραδείσιας κατάστασης στη γη– και τρόπικότητα, ενδεικτική του εκάστοτε συγκειμένου στο οποίο αναδύεται. Οι αναφορές εδώ δεν γίνονται για να ξαναγραφεί μια ‘ιστορία’ της πρόσληψης του τοπίου αλλά για να εκτεθεί ένα πεδίο λόγων περιγραφής, που το διαμορφώνουν ως όρο και οριοθέτηση: για παράδειγμα το τοπίο ως έκφραση ηγεμονικών μοντέλων οπτικής κουλτούρας(veil), κατάκτησης οπτικής(text) και καρτεσιανής αντίληψης του πεδίου της όρασης(way of seeing). Ο W.J.Mitchell στο *Imperial landscape*⁶¹, θέτει ως *ανάγκη* τη μετατροπή της λέξης ‘τοπίο’ από *ουσιαστικό σε ρήμα*, μιας διαδικασίας δηλαδή, όχι πλέον αυτονόητου αντικειμένου, το οποίο εξετάζεται αποστασιοποιημένα- σκηνικό προβολής νοημάτων - μια απλή μεταφορά - ένα κείμενο προς ανάγνωση- αλλά ως δυνατότητα.

Η έννοια του τοπίου χρησιμοποιείται ευρέως στις διαφορετικές χωρικές παραδόσεις που το αναλύουν/περιγράφουν/ερμηνεύουν⁶², ενίοτε ως πολιτιστική εικόνα και συμβάν, (αισθητικό-εικονογραφικό) αντικείμενο και διαδικασία. Καθώς στη δυτική παράδοση –εντός και μόνο της οποίας λαμβάνει χώρα η έρευνα– αποτέλεσε για τη-ις θεωρία-ες πεδίο βιωματικής, ενσώματης, εμπλοκής αλλά και ελεγκτικής απόστασης (Merlau Ponty⁶³≠Raymond Williams), τρόπο του βλέπειν, τοπιογραφίας και περιοχή κατοίκησης (σχολή του Berkeley ≠Ανθρωπολογία 70ς-), φαινόμενο υποκειμενικής αντίληψης εμπλοκής και αποστασιοποιημένη αντικειμενική οντότητα (ρομαντικές διαχειρίσεις ≠μαρξιστική παράδοση Cosgrove) ύλη και σύμβολο, θεωρείται προνομιακή και καταδεικτική περιοχή **διαπλοκής και αναζήτησης φαινομένων** της ιδεολογίας και της εγγραφής της⁶⁴. Σε πιο παραδοσιακές θεωρητικές προσεγγίσεις στο πεδίο της γεωγραφίας ο Sauer οριοθετεί: «*ο πολιτισμός είναι ο φορέας, η φύση το μέσον/medium, το πολιτισμικό τοπίο είναι το αποτέλεσμα*»⁶⁵ και το τοποθετεί ως προϊόν συγκεκριμένων αλληλοεπιδράσεων ανάμεσα σε περιοχές φυσικών διεργασιών (καιρός έδαφος πηγές) και πολιτιστικών πρακτικών (αγροτικών, αξιακών συστήματατων, θρησκευτικών πρακτικών, έμφυλων κοινωνικών θεωρήσεων, συμπεριφορικούς κώδικες, ιδιοκτησιακό καθεστώς κλπ). Ως πεδίο πολλαπλών εντάσεων και λογικών περιγραφής αναδεικνύει πολιτικές και ηθικές προβληματικές, στις αποδόσεις της ιδεολογίας μέσω της αντιμετώπισής των αλληλοεξαρτήσεων της διπόλικής σκέψης. *Είναι το ανθρώπινο μέρος του φυσικού και πως διαχωρίζεται?* Είναι κάποιοι ‘πολιτισμοί’ πιο φυσικότροποι από άλλους? Προβλήματα ιεράρχησης, εντός διαχωρισμένων/ντετερμινιστικών πεδίων και δισμών, που διέπονται από υπόρρητες σχέσεις ανωτερότητας κάποιου όρου και της οικουμενικότητάς του - και που χρησιμοποιούνται για την τοπιακή ερμηνεία, ως νομιμοποιητικός όρος διαχειρίσεων. Όχι τυχαία, έννοιες που συνοδεύουν ή συνδηλώνουν το τοπίο όπως πράσινο/διάσωση/ φύσικότητα / βιωσιμότητα είναι κυρίαρχες σε μια πληθώρα μετα-αφηγήσεων κοινωνικών, πολιτικών, αρχιτεκτονικών, τοπιακών, οικολογικών, που χρησιμοποιούνται **εμπρόθετα για να οριοθετήσουν παρεμβάσεις**.

Στο αστικό πεδίο ειδικά, το τοπίο ως όρος αποτέλεσε μέρος και όλο – το τοπίο της πόλης και η πόλη (ως) τοπίο, στη διαχείρισή της, και στην έκφραση κάθε φορά της ιδεολογικής (φαντασιακής) μορφής του δεισιμού. Στην εντατικοποίηση της αστικοποίησης, στη νεωτερικότητα ήδη,

⁶⁰ archi|Doct e journal, Verykiou A. *Projecting the concept of sustainability on the mathematicalmodel of the “fold”*, Vol. 3 (2) / February 2016

⁶¹ Δοκίμιο στο W.J.T. Mitchell, *Landscape and power*, The University of Chicago press, Chicago, 1994 σελ.5

⁶² Η επιλογή και χρήση του ρήματος, εξαρτάται από το πλαίσιο της εκάστοτε θεωρίας ως προς τη σχέση υποκειμένου-μελετητή/αντικειμένου-μελέτης

⁶³ Ξεκινώντας από τη δήλωση του Cezanne ότι ‘the landscape thinks itself **in me** . . and I am its consciousness’. Βλ. και Ponty M.M. Μουρίκη Α. (μτφρ.) *Η αμφιβολία του Σεζάν. Το μάτι και το πνεύμα*, Νεφέλη Αθίνα:1991

⁶⁴ Wylie J., *Landscape as a Way of seeing*, Routledge, 2007

⁶⁵ Ό.π.

η φύση αποτέλεσε αρχικά τον εννοιολογικό αντίπαλο, το καταστατικό εκτός⁶⁶, εκείνο δηλαδή που γίνεται απαραίτητη συνθήκη δυνατότητας για την οριοθέτηση ενός ‘αντικειμένου’ ως τέτοιου, με την αντίληψη να μετατοπίζεται ανάλογα με τους όρους κυριαρχίας που επικράτησαν στο δίπολο αστικό/φυσικό. Το τοπίο αποτέλεσε και αυτό με τη σειρά του, το αρνητικό περίγραμμα, το εικονογραφικό περιβάλλον ‘αλλού’ της μετωνυμικής φύσης και της διαχείρισης της αισθητικοποίησης. Το τοπίο στο σήμερα, ως τοποιείν, ως γνωσιακή κατασκευή και ως discourse ενέχει, εκτός από ενδιαφέρον για τη βλάστηση, τα εδαφοτεχνικά έργα και την κηποτεχνική διαμόρφωση, σχηματοποιημένη, και μια στοχαστική προσέγγιση, που θεωρητικοποιεί τόπους, περιοχές, οικοσυστήματα, δίκτυα και υποδομές και οργανώνει μεγάλης κλίμακας αστικά πεδία⁶⁷. Οι συσχετίσεις της φαινομενολογικής και μεταδομιστικής θεώρησης μίλησαν για έμπρακτες , ενσώματες δράσεις στο/ως τοπίο και τη μη-αναπαραστατική θεωρία με διαφορετικούς όρους, ανάλογους της εκάστοτε θεώρησης του πραγματικού, του φαντασιακού και του όλου. Η επανεμφάνιση του τοπίου σήμερα, ως ευρύτερης προβολής οφείλεται αφενός στο συγκείμενο της εστίασης στον περιβαλλοντισμό⁶⁸ και αφετέρου σε μια αντίληψη σχετικά με την έννοια του τόπου ως του ιδιαίτερου χαρακτηριστικού αναφοράς της σχέσης του με τη μαζική αστικοποίηση. Η τοπιακή πολεοδομία για παράδειγμα, μια τάση που αν και όχι ενιαία, διατυπώνεται ως κριτική των πρακτικών της νέας πολεοδομίας, και για την ανάδειξη των οικολογικών συστημάτων και διαδικασιών που διέπουν τα πεδία, χρησιμοποιεί εργαλειακά το αστικό τοπίο, ως πεδίο ολιστικής διαχείρισης, δίκτυο και σχέση, για την διατύπωση θέσεων και παρεμβάσεων. Ως προνομιακό πεδίο τέτοιο, το τοπίο, της ανάδυσης της δυνατότητας, θεωρήθηκε κατάλληλη περιοχή μελέτης και αναζήτησης των τρόπων με τους οποίους καθίσταται διαδικασία του αστικού πεδίου, εργαλείο και πεδίο αναφοράς. Η αναζήτηση του εντός του πραγματικού/δυνατού, και στου τρόπου που εγκαθιδρύεται ως υποδοχή συμβάντων τοπιακής ταυτότητας που επηρεάζουν το αστικό περιβάλλον, σε ‘οριακές του καταστάσεις’ θα απασχολήσει το πρώτο κεφάλαιο αυτής της εργασίας.

Στη συνάρτησή του με την έννοια του τόπου, *ταυτότητας ή ιδέας* επί του τοπίου, διατυπώθηκαν πολλαπλές σχέσεις προβολής και ορισμένης άρθρωσης στο παρελθόν της θεωρίας. Σήμερα όπου η διάκριση φόντου-επίθεσης δεν είναι προδιαγεγραμμένη, η **σχέση τόπου/τοπίου** δεν είναι απλώς ένας αμοιβαίος καθορισμός ή ένα μοναδιαίο αφηρημένο διάγραμμα διάδρασης: εξαρτάται από τους τύπους των υποκειμένων (εθνικά ταξικά σεξουαλικά φυλετικά) και τους τύπους των πόλεων/τοπιών (και την οικονομία, τη γεωγραφία, την πολιτική) *και είναι άπειρα περίπλοκο με πολλαπλές σχέσεις πολύπλοκου, συγκεκριμένου, παρεμβολής και εγγραφής*⁶⁹. Ένας τόπος μπορεί να ταυτίζεται με ένα τοπίο, ή πολλοί τόποι να εμπλέκονται σε κάτι που περιγράφεται ως τοπιακή συνθήκη, ή ακόμα, πολλαπλά τοπία μπορεί να εμπλέκονται στο καθεστώς απόδοσης μίας ταυτότητας τόπου. Η έρευνα δε θα αναφερθεί σε –scapes με πιο ευρεία έννοια (όπως smartscapes, infoscapes κλπ.) παρά στα τοπία που έθεσε ως ταυτοτικές οριακότητες στο αντικείμενο της. Οι *τόποι (loai)*, τα τοπία, τα υποκείμενα διατυπώνονται ως ‘ταυτότητες’ εξίσου για τις πόλεις στην εξειδίκευση τους, τη φύση στην ιδεολογία της, όσο και για τους πληθυσμούς στην ετερογένειά τους, εμπλέκοντας τις εκάστοτε διαχειρίσεις των λόγων επί των διπόλων.

ρημα ταυτότητα/ταυτοποιείν:

Η ταυτότητα καθεαυτή είναι μια νεωτερική επινόηση κατά τον Bauman– *μολονότι φαινομενικά ένα ουσιαστικό, συμπεριφέρεται σαν ρήμα, αν και, για να είμαστε ειλικρινείς, ένα παράξενο ρήμα: εμφανίζεται μόνο σε μέλλοντα χρόνο*.⁷⁰ Ως ταυτότητα, η έννοια του τοπίου συντέλεσε συγκροτητική **των υποκειμενικών** διαδικασιών του ανήκειν σε τόπο, της έννοιας της προβολής και επιβεβαίωσης ηγεμονικών και μειονοτικών λόγων,

⁶⁶ (δεν υπάρχει τίποτε έξω από το κείμενο), Derrida, Περί γραμματολογίας, Γνώση Αθήνα, 1990

⁶⁷ Η τοπιακή πολεοδομία για παράδειγμα το χρησιμοποιεί διττά: για το σχεδιασμό εννοιολογικά και στρατηγικά εργαλεία για την πολεοδομία, ασκώντας κριτική στο κίνημα της «νέας πολεοδομίας» και να συνδυάσει σχεδιασμό/προγραμματισμό με βάση δυναμικά, μη γραμμικά χωροχρονικά συστήματα

⁶⁸ Το ότι, όπως αναφέρθηκε, βρισκόμαστε στο παράδειγμα που εστιάζει τη διαχείριση και διάσωσή του:οικολογικές προσεγγίσεις και διάχυση τους (και) ως κενά σημαίνοντα με λέξεις και όρους βιωσιμότητας-sustainability, πράσινου κλπ.

⁶⁹ Grosz E., *Future, Cities Bodies*, στο Architecture from the Outside, essays on virtual and real space The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England, 2001

⁷⁰ Bauman, “*From Pilgrim to Tourist – or a Short History of Identity*”, *Questions of Cultural Identity*, επιμ. Stuart Hall και Paul du Gay, Sage Publications Ltd, London 1996, σσ. 18-36. Όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο www.respublica.gr/2016/04/column/bauman3/ τελευταία επίσκεψη 28/08/2016

και των εθνικών ταυτοτήτων ακόμα⁷¹ που συγκροτήθηκαν ως-προς, και διαμέσω, τοπίων. Η σχέση ταυτοτήτων/τοπίων/τόπων εμπλέκει ένα ευρύ πεδίο διαρκών θεωρητικών αναφορών στον αλληλοσυσχετισμό τους. Φαινομενολογικές και σχεσιολογικές τοποθετήσεις του μεταμοντέρνου, αναζήτησαν πρωταρχικά [ουσιοκρατικά] προϋπάρχοντα νοήματα, ‘genius loci’, στην ανάσυρση και στην επαν-ερμηνεία τους. Η ρηματική επιβολή της ταυτότητας επί της έννοιας του τόπου, συνδέθηκε με οριοθετήσεις προστατευτικές απέναντι στην αστάθεια και τη ρευστότητα ή με την αντίσταση στην ομοιογένεια, προάγοντας ανά περίπτωση την αυθεντικότητα ή/και τη νοσταλγία. Οι έννοιες τοπικού / οικουμενικού, επανέρχονται με τη σειρά τους, ως δυισμοί ταυτοτικοί. Ήδη στο 19ο αι. η έκρηξη της τεχνολογίας και των οικουμενικών νόμων των φυσικών επιστημών οδήγησαν τους γερμανούς θεωρητικούς, στην ανάπτυξη δύο ζευγαριών αντιτιθέμενων εννοιών: Zivilisation (μοντερνο, ορθολογισμό της Νέας Αντικειμενικότητας,) και Kultur (τοπικιστική, ιδιοσυγκρασιακή έννοια), δηλαδή ένας αριστοκρατικός υλισμός, σε αντιδιαστολή με τη βαθιά κουλτούρα του λαού, που σταδιακά μετεξελίσσονται ως αφηγήσεις κατά τον A. Colquhoun⁷² στα τέλη του 19ου αι. σε ορθολογικό-οικουμενικό και σε τοπικό-αυτόχθονο, αντίστοιχα. . Το λεξιλόγιο του μεταμοντερνισμού έδωσε έμφαση στην «ταυτότητα» και στο μετα-αποικιακό υποκείμενο, και στην πορεία η προβληματική τοποθετήθηκε γύρω από τη διασπορά του κεφαλαίου και σε έναν οικονομικό αναγωγισμό: *τα πάντα είναι η οικονομία και η οικονομία είναι τα πάντα*.⁷³ Στη σύγχρονη συνθήκη για τον Castells M.⁷⁴ το ηγεμονικό δικτυακό παράδειγμα, *στο χώρο των ροών, η λειτουργία και το νόημα είναι ασύνδετα μεταξύ τους, Η εξουσία οργανώνεται μέσω των ροών ενώ η εμπειρία προσδιορίζεται σε τοπολογικούς προσδιορισμούς*. Η σύνδεση τοπικού-παγκοσμίου είναι άμεση, δεν μεσολαβεί απαραίτητα στη ‘συνάντησή’ με τον άλλον, αλλά αναδύεται και στο μοίρασμα του ταυτόχρονου. Σε αυτό το δυναμικό των διαδικασιών, το τοπίο συγκροτείται **ως πολιτιστικό** στην ταυτότητά του και όχι πολιτισμικό για τον Μωραίτη⁷⁵, συλλογικών τόπων πρακτικής πολιτιστικών διαμεσολαβήσεων και προβολών, ιδεολογιών στην αλληλοσυγκρότησής τους με πολιτιστικές ταυτότητες.

Ταυτότητα, μια ριζική προβολή αυτού που απαιτείται από ή και αναζητείται στο υπάρχον· ή, ακόμη, μια πλάγια επιβεβαίωση της *ανεπάρκειας ή του ανεκπλήρωτου του υπάρχοντος, ένα όνομα που απέκτησε υπόσταση στην διαφυγή από την αβεβαιότητα. Η σύσταση της ταυτότητας μπορεί να εντοπιστεί ως κατάσταση αναβεβλημένης ικανοποίησης, της παντοτινά αγεφύρωτης απόστασης μεταξύ του ιδεώδους και των πραγματικοτήτων του παρόντος*⁷⁶. Στο δίλημμα ταυτότητα/διαφορά η μεταδομιστική θεωρία αντιπαρέβαλλε στο discourse της, την προβληματική της ταυτότητας **ως διαφοράς**⁷⁷. Σε αντιπαράθεση με την αριστοτελική λογική της αντιδιαστολής ταυτότητας/διαφοράς, επιχείρησε να θεωρητικοποιήσει τις διαφορές εντός της ταυτότητας, εσωτερικά, ως ασταθούς ετερογενούς και πολισιχιδούς παρουσίας. Η ιδέα της διαφοράς είναι ένας άλλος τρόπος να τίθεται ερωτήματα για το γίνεσθαι το μελλοντικό, και της προβληματοθεσίας του ‘είναι’ της ταυτότητας και της ίδιας-παρουσίας, που κυριαρχούν εξίσου στη σκέψη ή στο κτισμένο στο παρόν. *Η διαφορά δεν είναι απλώς η κατάρρευση , η κυκλοφορία της ταυτότητας, είναι και*

^[1] Για παράδειγμα ,στην απολυτότητά του το Blut und Boden για τη σύνδεση κατγωγικής ταυτότητας και εδάφους, και όπως επισημαίνει ο Μωραίτης την φράση σε ποίημα του Brecht της προέλευσής του από το μαύρο δάσος: ich Bertolt Brecht bin aus den schwarzen Wäldern . Διαφορετικές αναλύσεις, στο πεδίο της γεωγραφίας /ανθρωπολογίας, υπογράμμισαν την ένταση της σχέσης τοπίου/ταυτότητας, εποπτικά Τερκενλή θ., *Το πολιτισμικό τοπίο* σελ 40-48 ή της οριοθέτησης ως ‘μοναδικό’ τουριστικό προσορισμό.

^[2] στο άρθρο του Colquhoun A., The Concept of Regionalism, στο Canizaro V., Architecture and Regionalism: Collected Writings on Place, Identity, Modernity, and Tradition Princeton Architectural Press, 1997 :13-23) όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο Χατζησάββα Δ. Ο τόπος ως δυνατότητα διαφοράς Διδακτορική διατριβή ΑΠΘ

^[3] https://frmk.gr/2013/12/15/angedim/ Δημητρακάκη Α., 1+1 Ο ίλιγγος του καινούργιου (:) συνέντευξη στο περιοδικό [φρμκ]#2 φθινόπωρο χειμώνας 2013 για την μετακίνηση του παραδείγματος στους ηγεμονικούς λόγους της τέχνης.

^[4] Castells M., Culture of the network society 2002 99-110

^[5] Οι δύο όροι διαφέρουν σημαντικά. Ο Μωραίτης επισημαίνει τη διαφορά σε Kultur Zivilisation ως δυναμικού και στατικού, της πολιτιστικής συνθήκης ως σύνολο δραστηριοτήτων και του πολιτισμού ως πιο αφηρημένο και αξιακό. Μωραίτης Κ.,Τοπιακή προ’σέγγιση και αρχιτεκτονική παιδεία, Μεταλλαγές και (α)συνέχειες πρακτικές πολιτικές και λόγος για τον αστικό χώρο, Πρακτικά επιστημονικού συνεδρίου, Αλεξάνδρεια Αθήνα 2009, 217-233

^[6] Bauman, “From Pilgrim to Tourist – or a Short History of Identity”, Questions of Cultural Identity , επιμ. Stuart Hall και Paul du Gay, Sage Publications Ltd, London 1996, σσ. 18-36. Όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο www.respublica.gr/2016/04/column/bauman3/ τελευταία επίσκεψη 28/08/2016

^[7] Στη μεταδομιστική θεώρηση αναφέρονται εδώ απλά Butler J., Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity ,Routledge Classics 2006, και Bhabha H.K., Of mimicry and man: The ambivalence of colonial discourse στο The Location of Culture, 85-92 κλπ.

*το να καθίσταται ο χώρος και χρόνος ως κατακερματισμένα, μεταβλητά, αλληλοδιαπλεγμένα, πέρα από κάθε προκαθορισμένη μορφοποίηση , χωρίς πια να εγγυώνται από το εκ των προτέρων ή από τους οικουμενισμούς της επιστήμης*⁷⁸. Η θεώρηση του τόπου ως εγγύηση για την ύπαρξη της έννοιας, ως διάρκειας που εγγυάται τη σταθερότητα της ύπαρξης, είναι αντίθετη στην αποδόμηση της παρουσίας. Όσο **ο τόπος, ο εντοπισμός**, γίνεται **αντιληπτός ως ταυτοποιητική σύγκλιση νοήματος και** ως οριοθέτηση, όσο θα θεωρούνται ο χαρακτήρας και η ατμόσφαιρα μιας περιοχής στοιχεία προς ανάκληση, θα επαναλαμβάνεται η άτεγκτη νοσταλγία. Στην ύστερη νεωτερικότητα, το/α υποκείμενο/α και τα τοπία, ανασυστήνονται διαρκώς μέσω διαδικασιών. Η αναφορά σε όρους ταυτότητας της μελέτης, δεν γίνεται επομένως με όρους σταθερότητάς⁷⁹ και παγίωσης αλλά της διερεύνησης της συνεχούς μεταβολής, ως διαφοράς, και της μεταλλαγής των πλαισίων μέσα στα οποία προσωρινές τοπιακές ταυτότητες αναδύονται και αλληλοσυγκροτούνται σε τόπους, οι οποίοι ανά περίπτωση αναγνωρίζονται ως μη-κανονικοί, *υβριδικοί, επαναπροσδιορίζοντας διαρκώς παγιώσεις των διπλόων και των ‘προτύπων’ τους*.

*Η ταυτότητα εμπεριλαμβάνει το φαντασ(μα)τικό της άλλο,*⁸⁰ τη μη-ταυτότητα που αποκλείεται ή αποκηρύσσεται προκειμένου να καταστεί εφικτή η συγκρότηση του/των εαυτού/ών των ομάδων και των πρακτικών τους. Μέσα σε αυτή την ενδεχομενικότητα, οι νέες συνθέσεις συντελούνται σε μια διαδικασία επανάληψιμότητας. Η επαναληψιμότητα για τον Derrida J.⁸¹ αναφέρεται στη δυνατότητα του σημείου, μέσα από τη επαναλαμβανόμενη παράθεσή του, να αλλάζει προς νέες σημασιοδοτήσεις, να στρέψει την αναπαραγόμενη σύμβαση ενάντια στον εαυτό της και στη Butler J.⁸², η επανάληψη μαρτυρά την εκδήλωση μιας αποτυχίας, την αδυναμία να εμπεδωθεί μια μονοσήμαντη ταύτιση. Η αποσταθεροποιημένη ταυτότητά, το ταυτοποιείν, που **συνίσταται ως άμορφο και ατελές**, συγκροτείται κάθε φορά μέσω των πρακτικών και της διαπραγματεύσεως εντός ενός πεδίου κωδικών, σε αμοιβαία σχέση με το αντικείμενο το οποίο διαμορφώνει ως **στιγμιαία συνθήκη ισορροπίας δυνάμεων**, εντός κάποιου κόσμου. Για τον Badiou, το μετά-καρτεσιανό υποκείμενο, το ον των *χιλίων λογικών*, συλλαμβάνεται ως κενό και διασπασμένο, και την ύπαρξή του μπορεί κανείς να την υποθέσει μόνο εντός του συγκείμενου συγκεκριμένων διαδικασιών ⁸³, σε συστήματα δηλαδή που *προσδιορίζουν κάποια από τις λογικές του εμφανίζεσθα*⁸⁴. Η ενδεχομενικότητα των διαδικασιών των στοιχείων, συγκροτεί τον εαυτό και την κάθε φορά τοπιακή του ταυτότητά του, επηρεάζει ομαδικές / ατομικές σχέσεις, καθώς συναντώνται άπειρες εμφανίσεις και λογικές. Στην αναζήτηση τοπιακών ταυτοτήτων των υποκειμένων, η μελέτη θεωρεί ότι αλληλοσυγκροτούνται προς κάποιο χωρικό συμβάν, σε ισορροπήσεις προσωρινές. Η εγκατάσταση ενός τοπικού, δύναται να είναι ένα χωρικό συμβάν απόδοσης ταυτότητας, στιγμιαίας, ατομικής/συλλογικής, στην επαναληψιμότητά της ατελούς, που να επινοεί ‘κάτι’ που προηγούμενα δεν υπήρχε ως τέτοιο, και να προκαλεί τους όρους της σύστασης των διπολικών ντετερμινισμών. Ο τρόπος που κάτι τέτοιο καθίσταται εφικτό και οι εκάστοτε όροι της ανάδυσης υποκειμενικών συλλογικών ταυτοτήτων και τόπων θα απασχολήσει το δεύτερο κεφάλαιο της μελέτης.

ρήμα χώροςχρόνος/χωρο(χρονο)ποιείν:

Οι μεταμορφώσεις του δομημένου, ανοικτού/κλειστού, πλήρους/κενού, *τροφοδοτούν ταυτόχρονα τον κριτικό θεωρητικό λόγο πάνω στο γίνεσθαι του χώρου με αποτέλεσμα τον αδιάκοπο επαναπροσδιορισμό του*⁸⁵. Ο χώρος ως αυτόνομη αισθητική κατηγορία συσχετισμένη με την αρχιτεκτονική, ως αρχιτεκτονική έννοια η ίδια, εμφανίζεται για πρώτη φορά στις θεωρίες της τέχνης του ύστερου 19^{ου} αι. και η φαινομενολογική θεώρηση

⁷⁸	Grosz E., ό.π.
⁷⁹	Η αποδόμηση της ταυτότητας δεν ισοδυναμεί με αποδόμηση της πολιτικής, αντίθετα εγκαθιδρύει ως πολιτικούς τους ίδιους τους όρους μέσω των οποίων η ταυτότητα αρθρώνεται. [Butler J. 1990: 148]
⁸⁰	Αθανασίου Α., Βλ Αθανασίου Α., <i>Η φεμινιστική θεωρία και πολιική μετά την αποδόμηση της ταυτότητας</i> , Σύγχρονα Θέματα, τ.94, 62-71, 07-09/2006
⁸¹	Ό.π.
⁸²	Butler J., Gender Trouble, Feminism and the Subversion of Identity ,Routledge Classics 2006,
⁸³	Badiou, A., Being and Event, trans. Feltham,O, London: Continuum, 2006, σελ. 2-3.
⁸⁴	Badiou, A., Logics of Worlds, ό.π. σ. 303-306, 598.
⁸⁵	Τσουκαλά Κ., <i>Ηθική και δημόσιος χώρος στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες</i> , 273-283, στο Συλλ Τόμο <i>Τομές Ήθους και Χώρου</i> , Τσουκαλά Κ. et al (επιμ.), Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη: 2012, 273

τοποθετεί με τη σειρά της, το ρήμα «spacing» *ως την αναγκαία μετατροπή*⁸⁶ **«χωροποίησης» αντί** χώρου. για να τονίσει την ανάγκη κατανόησης του χώρου, με όρους δυναμικής διάδρασης και αλληλοεξαρτήσεων και *όχι του άυλου αντικειμένου περιγεγραμμένου με υλικές επιφάνειες* της μοντέρνας αρχιτεκτονικής θεωρίας . Ο χώρος είναι η παραγωγή, η οποία είναι ταυτόχρονα ενεργητική και παθητική των διαστημάτων, χωρίς τα οποία οι πλήρεις όροι δεν θα μπορούσαν [...] να λειτουργήσουν Είναι το συστηματικό παιχνίδι των διαφορών (ή των ιχνών των διαφορών) δηλαδή της χωροποίησης, δια μέσου των οποίων τα στοιχεία συσχετίζονται μεταξύ τους⁸⁷. Ο DeCertaυ κάνει τη διάκριση ανάμεσα σε τόπους οριοθετημένους, κατανομής των στοιχείων στο πλαίσιο σχέσεων συνύπαρξης, στιγμιαίας σταθερότητας – και χώρο ως τα διανύσματα διεύθυνσης ποσά ταχύτητας στη μεταβλητή του χρόνου⁸⁸.Ακόμα και σε αυτή την απόδοση μιας σχετικής ακινησίας στον τόπο, η εργασία διαβλέπει τον ισχυρισμό του τόπου, ως μη εννοιολογικής σταθεράς και μιας δυνατότητας να επαναδιατυπώνεται, καθώς δεν προϋπάρχει ως αποδοσμένο νόημα. Αν το τοπίο νοείται ως πολιτιστικό του τόπου ή ως **περιβάλλον στο οποίο** συλλογικά υποκείμενα επιτελούν πολιτιστικές αξίες και νοήματα, η αρχιτεκτονική εννοείται ως «ρύθμιση της χωρικής πράξης»⁸⁹, εντός του. Το τοπίο ως διεπαφή παρέχει ενδεχομένως και μια συστηματοποίηση των όρων **όπου ο χώρος και ο χρόνος υπάρχουν ως δυνατότητα επαφής και ο τόπος συγκροτείται ως**– η πραγμάτωση της δυνατότητας της.

Ο χώρος και ο χρόνος συμμετέχουν αναπόφευκτα στην παραγωγή μέσα από την αλληλεπίδραση και τη διάδραση με πλήθος ετερογενών δυνάμεων και πρακτικών που τους (ανα)παράγουν και τις (ανα)παράγει. Η θεωρία του χάους, η εξελικτική βιολογία, επέδρασαν σε ένα παράδειγμα που έθεσε τέτοιες δυναμικές και μεταφορές, εντός του discourse του χώρου και της μεταβολής. Το συμβάν γίνεται ο τρόπος της χωρικής πρόσληψης, καθώς στην έλευσή του μετασχηματίζεται το χωρικό καθεστώς, έως κάποια επόμενη, νέα ισορροπία. Ο χώρος αναπροσδιορίζεται αδιάλειπτα με σημεία τα εκάστοτε συμβάντα που μορφοποιούν. Η διαχείριση της χωροποίησης, των δυνάμεων και των δυναμικών, χωρίς τη διαμεσολάβηση του auteur, απασχόλησε βεβαίως το μεταμοντερνισμό, στη στροφή του (και) στις δευτερεύουσες αφηγήσεις κατανομής και παραγωγής της γνώσης. Το ψηφιακό παράδειγμα επαναπροσδιόρισε σαφώς, την έννοια του ελέγχου των παραμέτρων και τη δυνατότητα επιλογής [optimization]. Ο Peter Eisenman στο “The End of the Classical” πραγματεύεται την αυθαιρεσία της αρχής όπου κάθε έργο δημιουργείται από αυθαίρετες αφετηρίες που δεν έχουν χαρακτήρα σταθερού/μυθικού σημείου αρχής, αλλά μιας διαδικασίας. Η αυθαιρεσία δεν εννοείται σαν ‘τυχειότητα’ αλλά σαν ελευθερία επινοημένων εννοιών οι οποίες κατευθύνουν τη διαδικασία του έργου⁹⁰, μακριά από την ανάγκη της κλασικής εποχής για απαρχές.

Η μετατόπιση από σχήματα περατότητας, εντοπίζει τις διαδικασίες σχεδιασμού ή δράσης στο αίτημα του να παραμένουν ‘ανοικτά’, δηλαδή να αναζητούν συνθήκες, όρους διαθεσιμότητας, καταστάσεις που να επιτρέπουν συμβάντα να επισυμβούν , χωρίς να καταστέλλουν και να προεξοφλούν σε τετελεσμένο μέλλοντα, το χώροχρόνο. Η έννοια του χώρου, ως έγχρονου σεναρίου διάδρασης, ενός πεδίου δυνάμεων, τοποθετείται για τον Stan Allen για παράδειγμα, μέσα από την ιδέα του matrix, του πλέγματος, που αποδέχεται *το πραγματικό ως απρόβλεπτο και χαωτικό, υποχρεώνοντας σε αυτοσχεδιασμούς in situ*⁹¹. Καθώς *καμία ανάγνωση* του χώρου, *δεν είναι ‘αθώα’* (ούτε η παρούσα), αλλά εμπεριέχει τοποθετημένη γνώση (situated knowledge⁹²) εισάγεται εδώ μία έννοια **προγραμματικού** πεδίου περιγραφής των δράσεων για την προσέγγιση του χώροχρόνου. Η τοποθετημένη γνώση *αμφισβητεί τους θεμελιώδεις νόμους της παραδοσιακής αντικειμενικότητας* - *υποκειμενικότητας* *όχι ως απλό/μοναδιαίο σημείο εμπειρικής γνώσης αλλά υποκείμενα πολύπλοκα κατασκευάσματα βιολογικής όρασης και προσωπικής θέλησης*, - *το επιστημονικό βλέμμα όχι ως πανταχού παρόν παρατηρητής αλλά διαλυμένο σε δίκτυο αντιφατικών παρατηρήσεων* - *το αντικείμενο παρατήρησης όχι ως παθητικό και σταθερό αλλά ως Coyote-Frankenstein*. Στην ιδιαίτερη περίπτωση του τοπίου της διαταραχής, η αντιμετώπιση

^[1] Palaasma J., The eyes of the skin,Architecture and the senses, John Wiley and Sons, Sussex, 1996 , 45

^[2] Culler J. On Deconstruction. Routledge, London,1989

^[3] DeCertaυ 286

^[4] Κωτσάκης Κ., Η παραγωγή του Αρχιτεκτονικού χώρου, Σημειώσεις του εργαστηρίου πολεοδομικού σχεδιασμού, Θεσσαλονίκη, ΑΠΘ, 2006

^[5] Eisenman, P.,The End of the Classical: The End of the Beginning, the End of the End, Perspecta, Vol.21 1984, σελ 154-173, 170

^[6] Allen Σ., from object to field, Columbia book of architecture MIT press 2003 : 70

^[7] / positionality :Αναφορά στη Donna Haraway “Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective”

του χώρου **ως σενάριου διάδρασης**, η περιγραφή του με όρους συντεταγμένων ή δικτύων, θεωρείται ως το διάγραμμα εκείνο από τη μελέτη, που θα επιτρέψει, σταδιακές διατύπώσεις και έλεγχο, το μη στατικό, το μη εγκλεισμένο, που ενδεχομένως επιτρέπει την δυνατότητά συμβάντων να επισυμβούν. Στο Architecture of Interaction για παράδειγμα, μία ομάδα καλλιτεχνών και αρχιτεκτόνων⁹³ επιχειρεί και περιγράφει διαγραμματικά διαδικασίες πολλαπλών δρώντων υποκειμένων στη διάρκεια εξέλιξης ενός επιτελεστικού έργου, σε χρονικά καρέ πιθανών θέσεων και σχέσεων ανάπτυξης, ανάμεσα σε συμμετέχουσες/οντες Όχι ένα πρόγραμμα με την επίφαση δομικής σταθερότητας, αλλά ανοιχτά χωροχρονικά πλαίσια διερεύνησης, μέσω σεναρίων έγχρονων και διαδικαστικών, που δε συνιστούν κλειστά αυτόνομα συστήματα χωρικής συσχέτισης.

Η συνθήκη του μη εγκλεισμού, της μη τελεολογικής προδιαγραφής, απηχεί σε αυτό το σημείο το είδος μιας συνθήκης ηθικής για το χώρο, ενάντια στην ‘αρχή του δημιουργού’ που περιορίζει την απρόβλεπτη έμβαση του λόγου και το στοιχείο του ‘τυχαίου’: *κάθε ανακάλυψη αποδίδεται σχεδόν πάντοτε στο ενοποιημένο (ενφρές) υποκείμενο, που με το κύρος του έρχεται να ενισχύσει την* [μοναδιαία] *αλήθεια της απόφρασης*⁹⁴. Η προσπάθεια πλήρους προσδιορισμού μιας κατάστασης, θα είναι για τον Badiou μία από τις εμφανίσεις του ‘ακακού’ στην ηθική του. Στη διάταξη καλό/κακό, ανοικτό/εγκλεισμένο, διαμεσολαβεί μία πράξη υφαίρεσης, την οποία η εργασία θα περιγράψει ως δυνατότητα διάθρωσης αποφάσεων στο τρίτο κεφάλαιο. Ως έναν ελεγκτικό μηχανισμό δηλαδή, για τη λειτουργία του προγραμματικού πεδίου που θέλει να διατυπωθεί για το χώρο, και ως συνθήκη που οφείλει διαρκώς να στοχάζεται ένα έγχρονο σενάριο, προκειμένου η ενδεχομενικότητα να μην προσδιορίζεται.

*Οι λόγοι (disourses) είναι σαν τα τοπία, αποτελούνται από διαφορετικές υλικότητες, και είναι δομημένοι από τη συχνότητα με την οποία απαντώνται (occurrence)*⁹⁵ . Μέσα από την τριπλή ρηματική/λογοθετική οριοθέτηση, του τοπίου της ταυτότητας και του χώρου, η έρευνα επιχειρήσε να αντλήσει πλαίσιο όρων, ως προς τις λογικές περιγραφής που θα χρησιμοποιήσει στη συνέχεια: την οριοθετητική διεργασία των διπολων, τις σχέσεις ταυτοτήτων με τα ‘πρότυπα’, τις σχέσεις καταστατικού εκτός σε τοπικότητα και οικουμενικότητα, την ταυτοχρονία, την στιγμιαία ισορροπία της επαναληψιμότητας των ταυτοτήτων, του πολιτιστικού τοπίου και της ενδεχομενικότητας του αιτήματος των ‘ανοιχτών’ διαδικασιών.

*Οι διπολικές κατασκευές δεν είναι μη χρηστικές κατ’ ανάγκη αλλά ως εννοιολογική ταξινόμηση μπορούν να αποτελέσουν εργαλειακά μέσο κατανόησης κοινωνικής ζωής και χαρακτηριστικών*⁹⁶. Η διχοτομική σκέψη θέτει το είτε –είτε , η διάνοιξη ωστόσο πέρα από αυτό δε σημαίνει την οριστική κατάργηση των δυισμών αλλά εισάγει σχέσεις σύνθεσης και όχι αντίθεσης, προς μια πολλαπλότητα προσέγγισης. Η μελέτη τοποθετεί την αντιμετώπισή του υβριδικού, **στην εμφάνισή του στο τοπίο** ως σημείο προκλητικό της σταθερότητας, ένα πεδίο σχέσεων δυνατό να καταστεί εργαλείο, για τη μελέτη των μετασχηματισμών των ταυτοτήτων των όρων του διπόλου φυσικό/αστικό οι οποίοι, ως και αυτοί υβριδικοί παραμένουν ωστόσο εμμενείς. Το τοπίο εισάγει τη δυνατότητα της διεπαφής φύσης/πολιτισμού. Στα κεφάλαια θα διερευνηθεί στη συνέχεια το **«πώς της διαδικασίας της μεταβολής»** ως εγχείρημα απάντησης των ερωτημάτων του αντικειμένου έρευνας. Η εργασία οικειοποιείται και όρους που δεν είναι κατ’ ανάγκη ισχυρά εμπλεκόμενοι στη θεωρία του Badiou, κυρίως αυτόν της ισορροπίας. Με την αντιστοιχία της ισορροπίας στη έννοια [προσωρινής] παγίωσης, που όμως μπορεί να επαναπροσδιοριστεί σε κάθε ενεργοποίηση σε νέα θέση⁹⁷. Η χρήση τους είναι οικεία στις φυσικές επιστήμες για την περιγραφή ιδιοτήτων που δεν εξάγονται από

^[8] http://adrischokker.nu/2015/09/an-architecture-of-interaction.html Anna Best, Yvonne Dröge Wendel, Nikolaus Gansterer, Lino Hellings, Mine Kaylan and Klaas Kuitenbrouwer έχουν αναπτύξει μεθοδολογικά διαγράμματα για τις επιτελεστικές διαδικασίες που προτείνουν.

^[9] Μιχελάκου Σ., Η κοινωνικοπολιτική στροφή στη διδαχή των μαθηματικών, Διπλωματική εργασία ΔΠΜΣ Μεθοδολογία των μαθηματικών, Αθήνα, 2014

^[10] Critchley S., Marchart O.,Laclau: A Critical Reader Competing Figures of the limit, Staheli U., Dispersion transgression antagonism and indifference 227

^[11] Μαργελάκης Γ., ό.π.

^[12] Η δύναμη της στιγμής πυροδοτεί και οδηγεί ετερογενή στοιχεία σε εκ νέου ενεργοποίηση αυξάνοντας κάθε φορά την εντροπία του συστήματος και παρακινώντας τα να αναζητήσουν (νέες) θέσεις ισορροπίας. ως αναφορά σε γνωστική περιοχή της θεωρίας συστημάτων για την περιγραφή πολύπλοκων διαδικασιών μορφογένεσης. Ο Badiou δεν κάνει λόγο για συστήματα μα για σύνολα, και εδώ οι έννοιες έχουν χαρακτήρας μεταφορών.

Ξεινάμε από μια δεδομένη πολλαπλότητα E και το σύνολο των υποσυνόλων της (A ⊆ E). Ορίζουμε συνάρτηση Int επί των υποσυνόλων του E, η οποία ικανοποιεί τα εξής τέσσερα αξιώματα:

1.Int(A) ⊆ A

2. Int(Int(A)) = Int(A)

3.Int(A∩B) =Int(A)∩Int(B)

4. Int(E) = E
προτείνεται ορισμός του «ανοικτού» βάσει του κριτηρίου της ταυτότητας ενός συνόλου με το εσωτερικό του ως εξής:
O⊆E

Το O είναι ανοικτό, εάν Int(O)=O

μεμονωμένα στοιχεία αλλά αναδύονται, με τρόπους περιγεγραμμένους στην τοπολογία. Η ενδεχομενικότητα είναι μια παραδοχή, στα τοπίο/τόπος/ταυτότητα, η στιγμιαία ισορροπία των οποίων, ο τρόπος και η διαδικασία τους, θα μελετηθούν στα τρία κεφάλαια της εργασίας. [...] *Αναφορικά με τη λειτουργία του σήμερα ότι δεν αρκείται να χαρακτηρίσει αυτό που είμαστε, αλλά ακολουθώντας τις γραμμές ευθραυστότητας, επιδιώκει να συλλάβει από πού και πώς αυτό που υπάρχει θα μπορούσε πλέον να μην υπάρχει. Και με αυτήν ακριβώς την έννοια η περιγραφή πρέπει πάντα να γίνεται σύμφωνα με αυτό το είδος δονητικού ρήγματος που διανοίγει έναν χώρο ελευθερίας, με την έννοια ενός συγκεκριμένου χώρου ελευθερίας, δηλαδή πιθανού μετασχηματισμού*⁹⁸.

04. μια ‘συγκυριακή’ περιοχή σε αναμονη. τοπία/τόποι/ταυτότητες του μεσογειακού α/τύπου

Στο σημείο αυτό, επιχειρείται μία αναφορά στο αστικό/φυσικό, τοπίου, τόπου και ταυτότητας αλλά και κέντρου/περιφέρειας, στο ιδιαίτερο πεδίο που **καθόρισε τη διαπραγμάτευση της αστικοποίησης** στη μεσογειακή συνθήκη, όχι ως αναδρομή ή αρχαιολογία, αλλά ως μια εισαγωγή για την κατανόηση του ιδιαίτερου πεδίου της μελέτης/παραδείγματος, ως προς τους τόπους τα τοπία και τις ενδεχομενικές ταυτότητές που εμπλέκονται εκεί. Σκοπός της ενότητας είναι, με εργαλείο την έννοια της σχηματοποίησης, να εντοπίσει, στην περιοχή μελέτης τους κυρίαρχους τρόπους συγκρότησης της έννοιας της αστικότητας στο παρόν συγκείμενο. Στην εξέλιξη της πόλης, η διάχυση του αστικού τοπίου στο πρώην αγροτικό, μετέθεσε την έννοια του ορίου σε ένα σύστημα συνεχούς ροής, μιας αύξησης της συνολικής αστικής επιφάνειας, που εσώκλεισε την πρότερη έννοια του ορίου διαχωρισμού αστικού – περιαστικού. Στη βιβλιογραφία έχει περιγραφεί και ταυτοποιηθεί με μια πληθώρα τρόπων⁹⁹. Η *πόλη δεν είναι ούτε συμπαγής, ούτε συνεχής [...] ενλλάσσονται διαφορετικές πυκνότητες με μεγάλα αστικά και εδαφικά κενά που προκύπτουν από την ανεξέλεγκτη διασπορά, τις αλλαγές χρήσεων ή τους θεσμικούς μετασχηματισμούς. ενός «γαλαξία κενών που μοιάζει να θέλει να εκπληρώσει το πεπρωμένο του ως ασνέχεια»*.¹⁰⁰

Το μεταμοντέρνο βλέμμα, ασχολήθηκε σε ένα πλήθος οπτικών, με το πλέγμα οικονομικών και κοινωνικών εδαφών, με τα ‘αστικά κενά’ και την ‘κρίση του αστικού φαινομένου’, την από/αστικοποίηση και από/βιομηχάνιση, τη ρήξη, την ασυνέχεια ως κατεзоχήν αστικά γνωρίσματα. Ο Ν. Brenner σε πρόσφατο άρθρο του, θέτει ως προβληματική τη χρήση της έννοιας της αστικοποίησης, και της πόλης ως Της μονάδας ανθρώπινης εγκατάστασης, για την ισοπεδωτική της λειτουργία προς την ετερογένεια: Ως ηγεμονική αφηγηματική, **τοποθετεί την περιφέρεια ως το καταστατικό εκτός**, αναγκαίο για τη διάκριση του κέντρου -αλλά συγχρόνως αδύνατο να λειτουργήσει ακέραιο ως τέτοιο, γιατί δεν υφίστανται *καθολικά* αναγνωρίσιμα κριτήρια διαφοροποίησης των τύπων κέντρο/περιφέρεια. Η *αστικοποίηση θεωρείται ότι επιφέρει την ταυτόχρονη ανάπτυξη και τη χωρική διάχυση των πόλεων, που γίνεται αντιληπτή ως generic (γενόλογικοί), καθολικά αναπαραγόμενοι τύποι ανθρώπινης εγκατάστασης. Με τον τρόπο αυτό η σύγχρονη αστική εποχή αντιπροσωπεύει μια συνάθροιση τάσεων που έχουν συσσωρευτικά αυξήσει τους πληθυσμούς των αστικών κέντρων. Η μετά-αφηγήση της αστικής εποχής, έρχεται να υπηρετήσει ως πλαίσιο όχι μόνο την ερμηνεία αλλά την ‘δικαιολόγηση’ μιας ποικιλίας χωρικών παρεμβάσεων*¹⁰¹. Καθώς η περιφέρεια τροφοδοτεί διαρκώς τις λειτουργίες αυτών που λογίζονται ως αστικά κέντρα, τα προφανή όρια αστικών εγκαταστάσεων και των φερόμενων ως μη αστικών ‘έξω’, έχουν διαρραγεί πολλαπλά και, έχουν επανασυρραφεί *σε όλες τις χωρικές κλίμακες. Το λεξιλόγιο των μη αστικών χώρων* ωστόσο *είναι ακόμα κλειδωμένο στο εξωτερικόστοιχο πλαίσιο που επιδιώκει να τα ξεχωρίσει, αναλυτικά και χωρικά από την πόλη*¹⁰², για αυτό αντι-προτείνει ως όρο το *λειτουργι(στι)κό τοπίο* [operational landscape] για την διερεύνηση των λειτουργιών, με όρους μη-αστικότητας. Η περιφέρεια, ακόμα η ‘ύπαιθρος’, η ‘εξοχή’, η ‘αγρια φύση’ αποτελούν συστατικό στοιχείο της αστικοποίησης με διαφορετικές συνθήκες να τα διέπουν.

^[1] Foucault M., Μπέτζελος Τ. μτφρ, ΕΤΕΡΟΤΟΠΙΕΣ και άλλα κείμενα, Πλέθρον, Αθήνα 2012

^[2] sprawl edge city, telepolis, non-places, global city/οικουμενούπολη, καθώς και diffuse city, generic city, emergent city, inbetween city, μετάπολη, μερικοί όροι και περιοχές τέτοιων περιγραφών Συλλογικό έργο, Καζέρος, Ν.-Λέφας Π. (Επιμ.) Χωρίς όρια: Οι αχανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστίων, εκδ. Futura, Αθήνα 2003 σελ 38,39,196 και αναφέρεται στις προσεγγίσεις των Sinclair (1967), Brueckner and Fansler (1983), Lowry (1988), Hasse and Lathrop (2001) κ.ά.

^[3] Lerup P, ό.π.

^[4] Brenner N., hinterland What defines the Urban ? στο AD / Architectural Design, July/August, 2016, σελ 118-127

^[5] Brenner N., hinterland What defines the Urban ? ό.π.

Στην ιδιαίτερη περίπτωση του λεξιλογίου της μεσογειακής πόλης, οι κανονικοποιητικές αναλύσεις πόλεων της κεντρικής ευρώπης, έχουν ακόμα μικρότερη ισχύ σε σχέση με τις έννοια του τυπικού, του παράτυπου και του άτυπου¹⁰³ της εξελικτικής διαδικασία της **μορφής του αστικού, που** έρχεται πιο κοντά στην κατανόηση της συζήτησης του *λειτουργικού τοπίου*. Για το μεγαλύτερο μέρος του 20^{ου} αι., ήταν τοπίο αυτοστέγασης, αυθόρμητης αστικοποίησης, αντίστασης στον πολεοδομικό σχεδιασμό, μεικτών χρήσεων γης. Οι διεργασίες που έθεσαν σε κίνηση την αστική ανάπτυξη, με μια πληθώρα μικρών παραγόντων που λειτούργησαν και λειτουργούν σε πλεγματικές δομές *εσωτερικών ανταγωνισμών, δεν ήταν ποτέ ιδιαίτερα επιμελώς προγραμματισμένες σε σύγκριση με τα δυτικοευρωπαϊκά μοντέλα, και η απουσία κρατικής παρέμβασης δεν ήταν απαραίτητα πολιτικά ουδέτερη ή άσκηη*.¹⁰⁴ Η διασπορά των δραστηριοτήτων (οικονομικές πολιτιστικές διοικητικές) οδήγησε στη συγκέντρωση κέντρων, ανάμεικτα με κατοικίες και χρήσεων που διαχωρίζονται οριζόντια και κατακόρυφα, ένα μεταμοντέρνο collage δραστηριοτήτων. Αυτό που η γεωγραφία αποκαλεί «μετα φορντικό» μοντέλο παραγωγής, οδήγησε σε μια οργάνωση χώρου ως συνύπαρξης, της άτυπης τοπικής οικονομίας και των υπερτοπικών θυλάκιων. Ως προς τη σχέση αστικοποίησης-περιφέρειας *δύο διαδικασίες προαστικοποίησης* έλαβαν χώρα :η *λαϊκή προαστικοποίηση ταυτόχρονα με την αστικοποίηση του κέντρου και η διαρκής και διάχυτη επαν-αστικοποίηση, αντί της από-αστικοποιημένης*¹⁰⁵ εκδοχής των πόλεων της έντονης αποβιομηχάνισης. Το άτυπο της εγκατάστασης, σε αντίθεση με την προαστικοποίηση των μεσαίων και υψηλών δυτικοευρωπαϊκών στρωμάτων, σήμανε την απομάκρυνση από το κέντρο αλλά και την αντίστοιχη μείωση της γαιοπροσόδου. Η αυθαίρετη δόμηση, η οποία έχει απασχολήσει τη βιβλιογραφία, δεν αποτελεί κατεзоχήν αντικείμενο της έρευνας, ωστόσο αναφέρεται για να εντοπίσει τη σχέση των οικονομικών και κοινωνικών εδαφών που συνετέλεσαν στη **διάχυση της παραγωγής και της ιδιοκτησίας της αστικής κατοικίας**, και στην εμφάνιση των τρόπων και ιδεών της αστικοποίησης που τη διατρέχουν σήμερα. Η *εσωτερίκευση μιας «απόκλισης»*¹⁰⁶ της ανάπτυξης από τα ευρωπαϊκά πρότυπα, των οποίων αποτέλεσε υπο-εκδοχή, παραμένει χαρακτηριστικό της εγχώριας (μετα) νεωτερικής συνείδησης, στον υβριδισμό της. Η επιθυμία της ταυτότητας του αστικοποιημένου, η οριοθέτησή του σε σχέση με το φυσικό, είναι μέσα στο πλέγμα των δυναμικών που μορφοποιούν το τοπίο, και ο μετασχηματισμός τους, γίνεται εμφανής για την εργασία στα σημεία εκείνα, που ως κομβικές συναρθρώσεις στην επαανάληψή τους, αποκαλύπτουν δίπολα και τις προτυποποιήσεις τους: στα τοπία της διαταραχής.

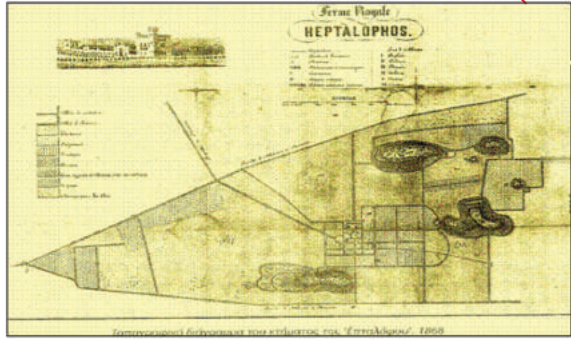
Η διαρκής διαπάλη ανάμεσα στο πρότυπο και τον τύπο, σχεδίου εφαρμογής και σχημάτων που το υπερβαίνουν είναι εμφανής στην αφήγηση του τρόπου αστικοποίησης της περιοχής του Ιλίου, μελετημένη από την πολεοδόμο Μ. Μαυρίδου στη δεκαετία του ’80 ¹⁰⁷. Μια περιοχή ενδεικτική **της άτυπης κατοίκησης** περιοχής που λογιζόταν ως περιφέρεια, αυτό που η ίδια αποκάλεσε ‘συγκυριακή ανάπτυξη’. Η χωρίς προοπτικές πολεοδομική συγκρότηση που επακολούθησε τη δεκαετία του ‘60, η τυχαιότητα, αποτέλεσαν τα συστατικά στοιχεία στη διαμόρφωση μορφικών χαρακτηριστικών της περιοχής στο παρόν της μελέτης, και με διαφορετικούς τρόπους, στο καθεστώς της εμφάνισης μια ποικιλίας τοπίων και τόπων, πρακτικών και διαχειρίσεων υποκειμένων. Στις διαδοχές του καθορισμού της μορφής του αστικού τοπίου σήμερα, οι διαδοχές των φάσεων εφαρμογής σχεδιασμένου και μη, καθόρισαν τα κατηγορήματα του τοπίου στο παρόν της αφήγησης. Ένας οικισμός που προϋπήρχε, σε ένα πλάνο κεντρικού σχεδιασμού από τη βασίλισσα Αμαλία για ένα πρότυπο τόπο γεωργικής εκπαίδευσης, προχωρώντας μάλιστα σε ένα μεγάλο έργο τοπιακής εδαφικής διαμόρφωσης [την σχηματοποίηση ενός επιπλέον λόφου στο κτήμα ώστε να **αποκτήσει το συμβολικό** κύρος της ‘επταλόφου’], τον διαδέχτηκε μια περίοδος έντονης ανάγκης αυτό-στέγασης, (πρώην) αγροτικών ¹⁰³ Informal για να σημειώσει την αντίθεση με το Formal, το μορφοκρατικό βλ. και (υπο έκδοση) τεύχος εργαστηρίου: Technische Universität Dortmund και Architectural School NTUA: ‘(In) formal Urbanism’

^[6] Λεοντίδου Λ., Λεοντίδου Λ.,Αστικά τοπία του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού: «αναγνώσεις» και αναδιαρθρώσεις στο Συλλογικό έργο Το ελληνικό Τοπίο Μελέτες ιστορικής γεωγραφίας και πρόσληψης του τόπου Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005 σελ 387

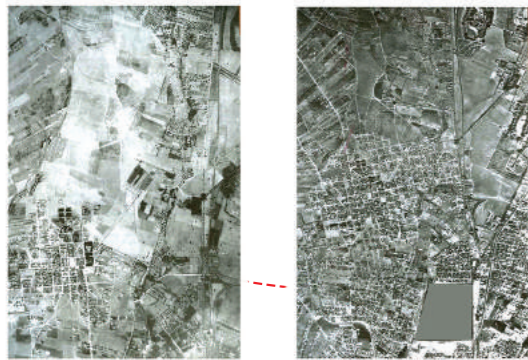
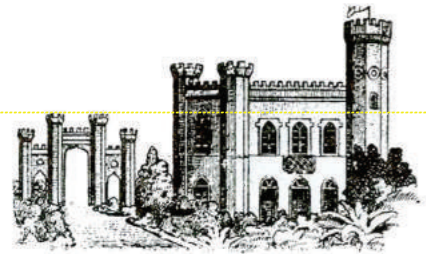
^[7] Λεοντίδου Λ. ό.π.

^[8] Βαΐου, Μ. Μαντουβάλου, Μ. Μαυρίδου, ΑΘΗΝΑ 2004. ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ; Άρθρο σε σελίδα μαθήματος Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, στο http://courses.arch.ntua.gr/fsr/140399/Athina%202004_sta%20monopatia%20tis%20pagosmioiöisis.doc. τελ προοπ. 17/09/2016

^[9] Μαυρίδου, Μ., Η συγκυριακή ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας: Ν. Λιόσια. Πολεοδομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από τη διαμόρφωση αστικής γαιοπροσόδου μέσω της αυθαίρετης εκτός σχεδίου δόμησης, Διδακτορική Διατριβή, Τομέας Πόλη και Κοινωνικές Πρακτικές, Ε.Μ. Π. 1987.

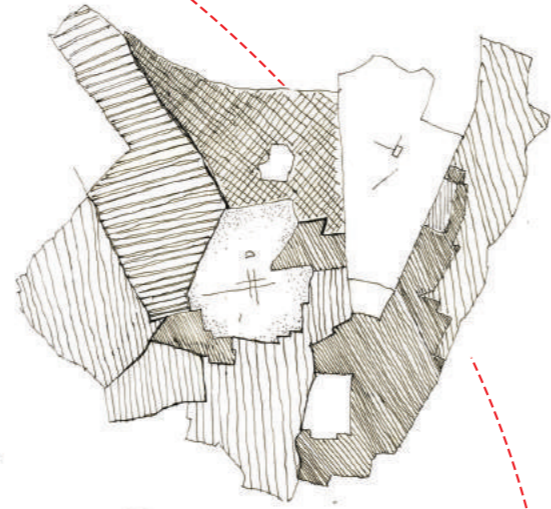
1. 1848-1861: Η βασιλική οικογένεια αποκτάει το κτήμα της 'Επταλόφου' προκειμένου να δημιουργηθεί ένα πρότυπο Κέντρο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας, υπό την εποπτεία της βασίλισσας Αμαλίας. Ο οικισμός των Κάτω Λισίων, που ρυμοτομείται από Βαυαρούς μηχανικούς, ιδρύεται το 1858 ώστε να στεγάσει εργάτες από τις γύρω περιοχές.

1938

διάγραμμα κατάτμησης

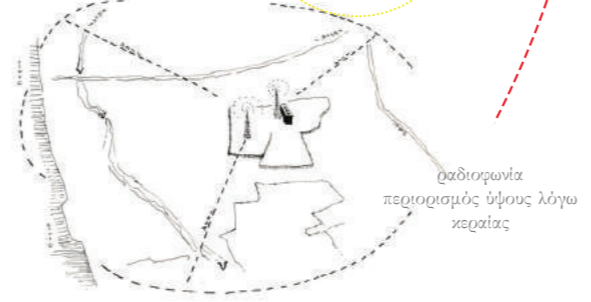

διαδοχική ένταξη στο σχέδιο

"Παλλαϊκή συγκέντρωση στη Ραδιοφωνία 25.000 κατοίκων για την ένταξη στο σχέδιο πόλεως της περιοχής της Ραδιοφωνίας-Εθνικής Εστίας ..... Μετά την επιτυχή συγκέντρωση οι σύλλογοι δεξιόθρονον το δημοτικό συμβούλιο σε γειτονικό καφενείο ..... Πρωτοφανής ενόχληση συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης για το θέμα της Ραδιοφωνίας..... Κάποιος, πάντα στα κέφι διάβασε κι ένα παήμα!

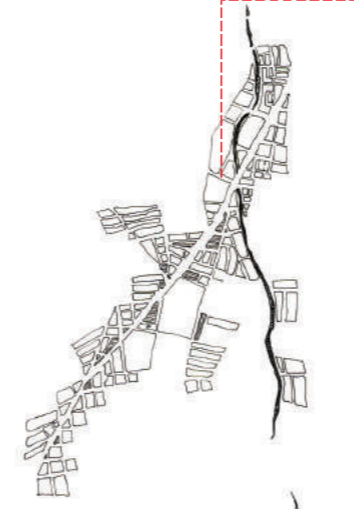
"Όλοι αγωνιζόμαστε όλοι με μια μανφα να φέρουμε το σχέδιο στη Ραδιοφωνία!"

αίτηματα ένταξης

1960

ραδιοφωνία περιορισμός ύψους λόγω κεραίας

διάνοιξη

δεσμευμένα

3. Η διάνοιξη της Λ.Θηβών είχε προβλεφθεί ήδη από το διάταγμα 7-10-1978 (ΦΕΚ 542Δ/20-10-1978), και έχει εγκριθεί στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) του Δήμου Ιλίου 12-03-1991, διάταγμα (ΦΕΚ 226Δ/08-05-1991). Οι δεσμευμένες από το κράτος εκτάσεις είχαν απαλλοτριωθεί, ωστόσο το έργο οδοποιίας ξεκίνησε μέσα στο 2015

Θηβών σημεία φωτογραφιών από τη μελέτη διάνοιξης της

πληθυσμών. Σχέσεις αγροτικών και εικόνων ζωής υπαίθρου εμπλέκονταν και εμπλέκονται, με τις αστικές μεταφράσεις τους σε διαρκείς κινήσεις α/τύπων, καθιστώντας λιγότερο σαφή τη διάκρισή τους, σε κάθε περίπτωση χρονικής τους αναζήτησης μελέτης. Η ύπαιθρος ως έννοια, αποτέλεσε με τη σειρά της καταστατικό εκτός, της συνθήκης αστικότητας, στην πρωταρχική αυτή εγκατάσταση, που απαξίωσε τον προηγούμενο χρόνο της εκεί και, τοποθέτησε την αποσύνθεση της *σε νέο κοινωνικό έδαφος σε διαρκή επαναπροσδιορισμό*. Ταυτόχρονα *εξιδανίκευσε το 'λαό' της υπαίθρου ως θεμέλιο εθνικής ταυτοτικής συγκρότησης. Δεν συνετέλεσε παγιωμένη συνθήκη ανήκειν η πόλη, περισσότερο ένα συνεχές διακύβευμα*.¹⁰⁸ Η **απόλυτη προτεραιότητα του ιδιωτικού χώρου** κατά την πρώτη ανοικοδόμηση των αυθαιρέτων της περιοχής κατέταξε τον **δημόσιο χώρο ως 'υπόλειμμα'** της διαχείρισης των **εμπορικών συναλλαγών** της γης. Δύο ήταν τα συστατικά μορφοποιητικά εργαλεία στη διανομή της επίθεσης κατοίκησης στην περιοχή, τα (ιδιωτικά) **διαγράμματα κατάτμησης** της γης, συνταγμένα στη συναλλαγή για την κάλυψη άμεσων αναγκών αυτό-στέγασης και το συλλογικό **αίτημα για ένταξη-στο-σχέδιο πόλης**, της αναγνώρισης της περιοχής ως άστυ. *Η μη ένταξη καθιστούσε στο συλλογικό φαντασιακό της περιόδου, μια περιοχή 'υποβαθμισμένη' και η δραστηριότητα της αυτοδιοίκησης αξιολογούνταν με γνώμονα τα θεωρούμενα-ως-αστικά χαρακτηριστικά*¹⁰⁹, όχι απαραίτητα ως λειτουργίες αλλά ως εμφανίσεις. Η πυκνότητα δόμησης, και η απόσταση από το κέντρο προσδοκούσε και στη σχηματοποίηση **μιας ταυτότητας της περιοχής** ως προαστίου, η οποία να αποτυπώνεται στις διατάξεις χώρου, ως συνειδητή πρόθεση των κατοίκων για τον αποχαρκτηρισμό από το 'συννοικισμό', αρνητικά σηματοδοτημένο όρο που παραπέμπε σε μια έννοια κοινωνικού διαχωρισμού (εργατικού-προσφυγικού). Η ίδια η μετονομασία της περιοχής σε ίλιον (αντί για Ν. Λιόσια), ως πόλης, έχει την έννοια της αντιδιαστολής με προηγούμενες ταυτότητες αστικού τόπου¹¹⁰, και εμπλέκει μια προσδοκία εξομίωσης με περιοχές κατοικίας ανώτερων εισοδηματικών στρωμάτων. Η κοινωνική ευρυθμία συνδέθηκε με μια αντίληψη για χρήση δημόσιου χώρου ως μονοσήμαντης αντιστοίχισης ορισμένων λειτουργιών με κατάλληλους χώρους πλατείας, πάρκου ,πρασίνου. Αυτό *το αίτημα από κατοίκους των οποίων ούτε η πυκνότητα κατοίκησης ούτε ο επιμερισμός των δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής να το επέβαλε λειτουργικά*¹¹¹, δείχνει **τη σημασία του προτύπου της αστικοποίησης** στη συγκρότηση του αστικού χώρου για την περιοχή. Η **'συγκυριακή ανάπτυξη'**, σχεδόν ως αυτορρυθμιση, **δημιουργεί ένα προηγούμενο** που αποκηρύσσεται για την απόκλισή του από κάποια σχηματοποιημένη κανονικότητα που αναμένεται να επέλθει, και βρίσκεται να επιθυμεί να αντιστοιχηθεί σε πολλαπλά εισαγόμενα και μη, πρότυπα πόλης. Στις δεκαετίες που ακολούθησαν η 'επίσημη' θεσμική αστικοποίηση μορφοποιήθηκε και έλαβε το χαρακτήρα σταδιακής ένταξης όλων των περιοχών στην επισημοποίηση του σχεδίου πόλης, και στην ενατικοποίηση της πυκνότητας κατοίκησης. Η δημιουργία ενός μεγάλου θεματικού πάρκου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με μεγάλης κλίμακας έργα (στην κατακερματισμένη στο μεταξύ ιδιοκτησιακά, έκταση του κτήματος του Πύργου Βασιλίσσης), συνέβαλε σε μια κατοχύρωση της περιοχής ως αστικής, σε συνειδήσεις. Ωστόσο στην περιοχή της Ραδιοφωνίας, τρία κυρίως σημεία (ανάμεσα σε άλλα) παρέμειναν ανολοκλήρωτα για δεκαετίες, ως προς την παγιωμένη ταυτότητα μιας εξαντλητικής αστικοποίησης με όρους αποπεράτωσης του σχεδίου πόλης¹¹²: Η μη-διευθέτηση ενός ρέματος με ισχυρό φορτίο λόγω επιθέσεων/ στένωσης της κοίτης και αιτία πλημμυρών, η μη-διάνοιξη της λεωφόρου Θηβών με τις δεσμευμένα για αυτήν περιοχές γης, η δεσμευμένη έκταση των πρώην ραδιοφωνικών εγκαταστάσεων για τη δημιουργία πάρκου. Τα σημεία αυτά, δύνανται, για την παρούσα μελέτη, να συντελέσουν τα τοπία της αποσταθεροποίησης, τα προκλητικά συγκεντρωτικά των αντιλήψεων των διπόλικών θεωρήσεων.

Το πολλαπλό των μορφοποιητικών, χωροποιητικών διαχειρίσεων στο σήμερα, συγκροτούν ποικίλα τοπία, τόπους και λόγους των πρακτικών σε αυτά. Σε αυτό το σημείο, θα επιχειρηθεί να καταστούν σαφείς οι κυρίαρχες σχηματοποιήσεις της έννοιας της αστικότητας, ως μορφής και ως διαδικασίας, στην περιοχή της Ραδιοφωνίας, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στη συνέχεια ως λογικές περιγραφής, κόσμων όπου

^[108] Μανωλίδης Κ., Συλλογικό έργο, Μανωλίδης Κ. – Καναρέλης Θ. (επιμ.) Η διεκδίκηση της υπαίθρου, Φύση και κοινωνικές πρακτικές στη σύγχρονη Ελλάδα εκδ

^[109] Ινδικτός Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών , Αθήνα 2009

^[109] Μαυρίδου, Μ., Η συγκυριακή ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνουσίας: Ν. Λιόσια. Ό.π.

^[110] Tiley C., Phenomenology of Landscape, places, paths, and monuments, the University of Michigan, Berg, 1994, 18 τα τοπωνύμια έχουν τόση σημασία γιατί λειτουργούν ως μετασχηματισμός του φυσικού και γεωγραφικού σε κάτι που βιώνεται/γίνεται εμπειρία, ιστορικά και κοινωνικά.

^[111] Ενδεικτικά συλλογικής ονομαστικής μνήμης, κληρονομίας.

^[111] Μαυρίδου Μ, ό.π.

^[112] Έντυπο Οργανισμού Ρυθμιστικού σχεδίου. Αθήνας / Αττικής 2021, Ιούνιος 2011 και Υδρολογική Μελέτη ρέματος Εσχατιάς 2008

συμβάντα, τοπία και υποκείμενα αναδύονται. Το σχήμα είναι ένα ιδεολογικά φορτισμένο εργαλειακό του ελέγχου της χωρικής παραγωγής και του ορίου της γνώσης, μέθοδος αντίληψης αστικού φαντασιακού. Με την έννοια του σχήματος, (που παραπέμπει και στα γεωμετρικά πλατωνικά σχήματα), εννοείται εδώ μια αναφορά στον Kant, της σημασίας που αποκτούν έννοιες μέσα από την αισθητικότητα, , η οποία προσδίδει πραγματικότητα στη διάνοια μα υποβάλλοντάς την συγχρόνως σε περιορισμούς. Κατηγορίες χωρίς αντίστοιχα προς αυτές σχήματα είναι απλώς λειτουργίες της διάνοιας, οι οποίες αναφέρονται σε έννοιες που δεν παριστάνουν κανένα αντικείμενο. 'Η όπως την αποδίδει ο Μωραϊτης Κ¹¹³: αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο η νόηση επεξεργάζεται τα στοιχεία της εξωτερικής πραγματικότητας, αφαιρώντας τα λιγότερο ενδιαφέροντα από αυτά, σε κάθε περίπτωση εφαρμογής [...] Επιλέγοντας να διατηρήσει δηλαδή τα στοιχεία εκείνα που της επιτρέπουν να εξάγει κανόνες, ώστε να ελέγξει με τον αποτελεσματικότερο τρόπο τον εξωτερικό κόσμο.

Προκειμένου να προσδιοριστούν σε αυτό το σημείο οι διάφορες λογικές περιγραφής σχημάτων αστικότητας, εντός της περιοχής του παραδείγματος, που παραλαμβάνουν τα σημεία εκείνα που δεν αναλαμβάνουν μοναδικές-ταυτότητες, έγινε μία πρώτη συγκέντρωση από διάφορες πηγές. Οι λογικές αυτές περιγραφής, δεν σημαίνει ότι είναι οι μόνες, είναι πολύ περισσότερες, και σε διαρκή αλληλεπίδραση. Είναι εκείνες ωστόσο που κυρίως εντοπίστηκαν μέσα από την αναζήτηση για το ρέμα, τη Θηβών και την ραδιοφωνία, **σε σχέση με το τυπικό/άτυπο της μορφοποίησης του ιστορικού της περιοχής**. Στην ανάγνωση αυτή προστέθηκαν και οι σχετικές με το πάρκο αναφορές καθώς η πορεία του από τον επικαθορισμό σε στη διάβρωση του ακεραίου του χαρακτήρα, οδήγησε στη συμπερίληψή του των τοπίων της μη οριστικότητας. Επιχειρήθηκε δηλαδή, σε συνδυασμό με τη χρονική αναδρομή στις συνθήκες μορφοποίησης του χώρου, ανάμεσα στους εντοπιζόμενους λόγους περιγραφής, μία **πρώτη αναγνώριση της συνθήκης της αστικοποίησής ως ιδέας**. Η ιδέαση λαμβάνει χώρα για τον Badiou μέσα στην Ιστορία, ως μία συμβολική διάρθρωση, και εντέλει μια συμβολική αφήγηση, που δύναται να εμπλακεί στη διαδικασία υποκειμενοποίησης¹¹⁴. Η πόλη ως περιοχή εγκατάστασης συνέστησε στην μεσογειακή της εκδοχή, μια συγκροτητική μονάδα ανάγκης στέγασης και κατοίκησης που με τη δημιουργία της συνοδεύτηκε από ένα αίτημα αναγνώρισής της ως τυπικής. Στη συνέχεια μετασχηματίστηκε με πολλαπλούς όρους και η μορφολογική της οριστικότητα βρέθηκε σε μία αναβολή. Η ενδεχόμενη εξαίρεση από το τυπικό αποτέλεσε ταυτόχρονα **ιδιάζον τόπο και τρόπο, πολλαπλές δυναμικές και δίκτυα**: Ελευθερία χρήσεων και εγκατάσταση ρυπογόνων δραστηριοτήτων και συγχρόνως απελευθέρωση στην ακολουθία του κανόνα/του τυπικού.

Οι σχηματοποιήσεις του αστικού διακρίνονται σε δύο κινήσεις, εκείνης της **εφαρμογής σχεδίου πόλης στο έδαφος και εκείνης της αναβολής του**. Η εφαρμογή του σχεδίου της πόλης δεν γίνεται άπαξ αλλά δέχεται αλληλοεπιδράσεις από τις εγκατεστημένες στην αναβολή συνθήκες, όπως, στην αφήγηση της Μαυρίδου, οι εκάστοτε δημοτικοί εκπρόσωποι κρίνονται στην ικανοποίηση αιτημάτων για *ελεύθερους χώρους, χώρους αθλητισμού*, ως προοδευτικούς της αστικής συνθήκης. Ο κόσμος της διεκπαιρειατικής οριοθέτησης εδαφικών σημείων σε χρήσεις, ως πάγιο αίτημα, λειτούργησε προς την κατεύθυνση του οράματος της κανονικοποιητικής ταυτότητας, της *σχηματοποίησης*¹¹⁵ ενός *φαντασιακού* εύτακτης πόλης. Αστικότητα λογίζεται εδώ ως μια τελική μορφή του σχεδίου, και εμπλέκει τον όρο φύση στις σχηματοποιημένες εκδοχές της, τις τοπιακές, ως οριοθετημένη, μοναδιαία αντιστοίχιση ταυτότητας, στις μετωνυμίες που εμπεριέχει εντός του αστικού σχηματικού: εύτακτο πάρκο, οριοθετημένη πλατεία αναγωγή σημείου ως κοινόχρηστου στη διάκριση του από το ιδιωτικό, είτε καταφέρει είτε όχι να τις εγκαθιδρύσει.

Ο κόσμος της διαρκούς αναβολής/αναμονής, σχηματοποιείται ως το κανονικοποιημένο παρόν της αστικότητας που οριοθετεί με τη σειρά του τη φύση ως υπόλειμμα, ως ύλη. Παρεμβατικά και άτακτα χρησιμοποιήσε και αλληλοσυγκροτήθηκε με/σε αυτή την εδαφική μη-κανονικότητα, για μια (εκτεταμένη) περίοδο, σε διαρκή στην πραγματικότητα μετασχηματισμό. Η στερεοτυπική αντιστοίχιση τοπίων και ταυτοτήτων αναβλήθηκε σε έναν κόσμο αναμονής, στον οποίο στο μεταξύ, ποικίλες (υβριδικές) πρακτικές και ταυτοτικές συγκροτήσεις έλαβαν και συνεχίζουν να λαμβάνουν χώρα, στο πλαίσιο σχέσεων φύσης/πόλης, υπαίθρου/άστεως, κέντρου/περιφέρειας. Σε μια παράλληλη

^[113] Μωραϊτης Κ., Σχήματα Τοπίου: Ο Σχεδιασμός του Τοπίου ως ειδική περίπτωση Αρχιτεκτονικής Διδακτικής, ΣΕΑΒ, Αθήνα, 2015, σ.35

^[114] Badiou A., η κομμουνιστική υπόθεση Πατάκης, ό.π.

^[115] Ο Badiou αντι καντιανός στην ευρύτερη πρακτική του, δανείζεται ωστόσο από τον kant την έννοια του ότι το φαίνεται προϋποθέτει την έννοια ενός βαθμού που αποτιμά τις ρητές σχέσεις ανάμεσα στην οντότητα και ότι συνεμφανίζεται μαζί της στον ίδιο κόσμο, κάτι που οικειοποιείται εδώ η εργασία.Badiou A., Δευτερο μανιφέστο ό.π. : 65

μια 'συγκυριακή' περιοχή σε αναμονή.
τοπία/τόποι/ταυτότητες του μεσογειακού α/τύπου

Ραδιοφωνία +3 σημεία

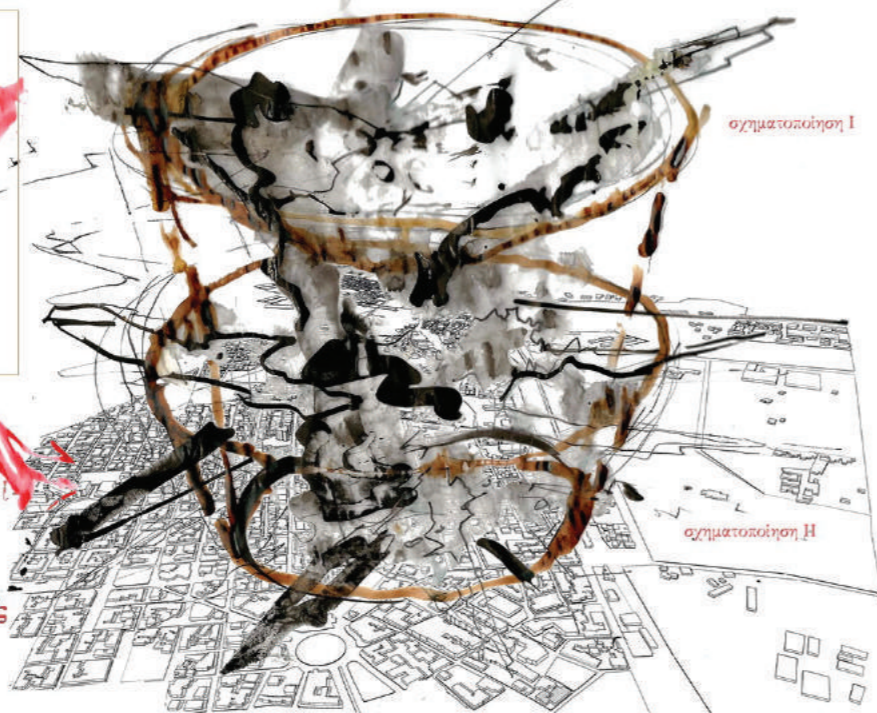
- _η μη-διευθέτηση ενός ρέματος
- _η μη-διάνοιξη της λεωφόρου Θηβών με τις δεσμευμένα για αυτήν περιοχές γης
- _η δεσμευμένη έκταση των πρώην ραδιοφωνικών εγκαταστάσεων

Οργάνωση των λογικών περιγραφής σχημάτων αστικότητας

Kant I.> schema, η σχηματοποίηση του φανταστικού, ιδεολογικά φορτισμένο εργαλείο του ελέγχου χωρικής παραγωγής και ορίου γνώσης
Μωραϊτής Κ.> απόδοση φυσικότροπων σχηματοποιήσεων στις τοπιακές εμπρόθετες διαμορφώσεις

Χαρτογράφηση ανταγωνισμών στο πεδίο

1. πηγές συγκεντρωμένες με κριτήριο την αναφορά σε τοπία τόπους και ταυτότητες
2. διάκριση κυρίαρχων σχηματοποιήσεων σε αλληλεπίδραση

A. Η λογική της διαρκούς αναβολής/αναμονής, σχηματοποιείται ως το κανονικοποιημένο παρόν της αστικότητας

B. Το φανταστικό του ευτάντου της οριστικής αντιστοίχισης σχημάτων τόπων σε ταυτότητες

πλαίσιο

πηγές που επιλέχθηκαν με κριτήριο την αναφορά σε συνθήκες αστικοποίησης για την περιοχή του Ίλιου: Επιστημονικές δημοσιεύσεις: Μαυρίδου Μ., Η συγκυριακή ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας, Υδρολογική μελέτη Ρέματος Εσχατιάς, Ερευνητικό πρόγραμμα για το υδρολογικό δίκτυο της Αττικής, Μελέτη Θηβών, Διπλωματικές προπτυχιακές εργασίες: Έντυπο Οργανισμού Ρυθμιστικού σχεδίου. Αθήνας / Αττικής 2021, Ιούνιος 2011 Πάρκο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης «Α. Τρίτση»: Για μια ολοκληρωμένη στρατηγική βιωσιμότητας, Μελέτη Α.Σ.Δ.Α. , Αθήνα 2008 Παρόχθες ζώνες στην Ελλάδα, ΕΛΚΕΘΕ- ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ Υδραυλικά έργα, Δερμίσης Β., 2000 Χατζημήτρος Κ., Βαΐου Ν., Καρράλη Μ., κ.α. Εναλλακτικές Πρακτικές Παρέμβασης στα Ρέματα , Διατηρητικό ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΜΠ, Αθήνα 1995-96 , Βασιώτη Α. , Ο δήμος Ιλίου υπό πολεοδομική και περιβαλλοντική θεώρηση: Απεικόνιση και προοπτική εξέλιξης του, ΔΠΜΣ Σχολής Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών ΕΜΠ, 2009, Παντελοπούλου Α., Οι χείμαρροι στο λεκανοπέδιο της Αττικής, Διάλεξη, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, 2010. Παπαϊωάννου Μ., Ψαρρού Μ, Μειμαρόγλου Δ., Γιάννου Ε., Ρέμα Εσχατιάς : υπάρχουσα κατάσταση , ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική και Σχεδιασμός του Χώρου, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, 2009, Ρούσση Α., Πάρκο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης Πύργου Βασιλίσσης : ανάλυση περιβαλλοντικών επιπτώσεων - προτάσεις επίλυσης, ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική και Σχεδιασμός του Χώρου Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, 2000. Δημοσίευση αρχιτεκτονικής μελέτης Πάρκου, Μελέτη Επικινδυνότητα πλημμυρών στην δυτική Αθήνα ΑΣΔΑ 2008. Δευτερεύονες πηγές: Blogs τοπικών συλλόγων, έκδοση δήμου Ιλίου, περιοδικό έντυπο δημοτικών εργασιών 2011/2012, Documentary: Μικροπόλεις - Ίλιον η αλάνα , κοινωνικά μέσα δικτύωσης[facebook, twitter, tumblr] και φωτογραφικά portfolios[flickr], αναζήτηση με ετικέτες: ρέμα εσχατιάς, ρέμα φλέβας, πάρκο τρίτση, πύργος βασιλίσσης, ραδιοφωνία στις περιόδους 2011/12 και 2015/16

ιστορία με εκείνη της υπόλοιπης πόλης, και στην υποδοχή των πιέσεων και διεκδικήσεων της, μία παγωμένη εικόνα άστεως που επιτρέπει και αποτρέπει σε λειτουργίες και πρακτικές. Σε αυτήν, συνυπάρχουν ταυτοτικές αποδόσεις με τις υπερβάσεις τους, εξαιρέσεις και τυπικά, άρσεις και παραδοχές των κανόνων. Σε αυτή την περιγραφή του πεδίου της αναμονής, τα τοπία εντός της δεν έχουν έναν ταυτοτικό προσδιορισμό. Η πόλη λογίζεται ως ένα 'εν μέρει', χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν διαθέτει περιοχές αντιστοιχισμένες στην πρακτική και στη λειτουργία τους μοναδιαία ως προς το σύστημα των ταυτοτικών προσδιορισμών που η ίδια η πόλη αναμένει εκεί. Με την εισαγωγή των δύο αυτών κόσμων, μέρη όπου τα αντικείμενα εμφανίζονται, ή αλλιώς δύο συστήματα προσδιορισμού λογικών του εμφανίζονται, τα επόμενα κεφάλαια θα εστιάσουν στο πως, εντός των εντοπισμένων κόσμων, τα τοπία της αποσταθεροποίησης -εκείνα τα οποία διαθέτουν τις λιγότερο οριστικοποιημένες ταυτότητες στη νοηματοδότηση τους, που 'προέκυψαν' ως τέτοια, τα αδιάφορα και πολλαπλά- γίνονται αυτά που στην υπόθεσή και στην θεωρητική τους πλασίωση δύνανται να αποτελέσουν σημείο και εργαλείο διαπραγματεύσεως της **διεπαφής αυτής των διπλών** και να προκαλέσουν τη μεταβλητότητα των αλληλοσυσχετίσεων των σχέσεων που τα διέπουν. Ο τόπος και το τοπίο του Ιλίου δεν μελετώνται ως Μια προϋπάρχουσα, δεσμευτική ταυτότητα, αλλά ως ανοιχτά σε υποκειμενικές διαλεκτικές και συσχετιστικές διαχειρίσεις. Στην προσέγγιση μιας ενδεχομενικότητας, μελέτης παρόντος και μέλλοντος, το συμβάν του τόπου *δεν λειτουργεί πια ως εγγύηση για την ταυτότητα του νοήματος αλλά ως δυνατότητα για τη διαφοροποίησή του*¹¹⁶.

Η εργασία τοποθέτησε ως κεντρικό θέμα την εύρεση τρόπων ερμηνείας και διάκρισης ποικίλων εδαφών, τοπία της αστικοποίησης που να μην είναι διστακτικά προς την πόλη/φύση και να μην απαξιώνουν την επιχειρησιακή (operational) σημαντικότητα του μη-κανονικοποιημένου, εξαιτίας κάποιας ανάγκης αναγνώρισης τύπων και των τυπικών. Η γραφή από το 'περιθώριο'¹¹⁷, όπως αντιμετωπίστηκε η περιοχή Δυτικά του Κηφισού από το κέντρο, γίνεται εμπρόθετα για να βρεθεί και πως μέσω της μεθοριακής της κινητικότητα, διαισθητικές και κριτικές υποκειμενικότητες δύνανται να αποκτούν συνεκτικότητα, ως συλ/λογικές ταυτότητες, προσωρινές, εισβολής στο συμβολικό των κόσμων. Όχι για τον επαναπροσδιορισμό της διχοτομίας κέντρο/περιθώριο από την αντίστροφη, *ή από την εξύμνηση του περιθωρίου καθεαυτού, μα για την προσθήκη της οπτικής αυτής μαζί με άλλες , για να συμβάλλει στην αναγνώριση αυτών που αποκαλείται 'διαφορές εντός' και όχι απλά τις διαφορές μεταξύ*.¹¹⁸ Ο Β. Massumi αναφέρεται στο χώρο του περιθωρίου και επισημαίνει ότι *οι πολιτισμοί του περιθωρίου και των ενδιάμεσων χώρων μπορούν να εκμεταλλευτούν τις «ρωγμές» του υπάρχοντος. Ωστόσο, αυτή η άποψη του «ενδιάμεσου» χώρου δεν παύει να εξαρτάται, πράγματι, από το «υπάρχον».* Στην πραγματικότητα η δράση του ετεροκαθορίζεται¹¹⁹

Την ίδια στιγμή της γραφής της εργασίας το ρέμα είναι πλήρως καλυμμένο αλλά παραμένει ένα ασαφές έδαφος χωρίς αποδοσμένο νόημα και η λεωφόρος Θηβών βρίσκεται στις εργασίες αποπεράτωσης της ωστόσο ως μη λειτουργική, είναι ακόμα ένα αναβληθέν οριστικό νόημα.

¹¹⁶ Χατζησάββα Τόπος ως δυνατότητα διαφοράς, ό.π.

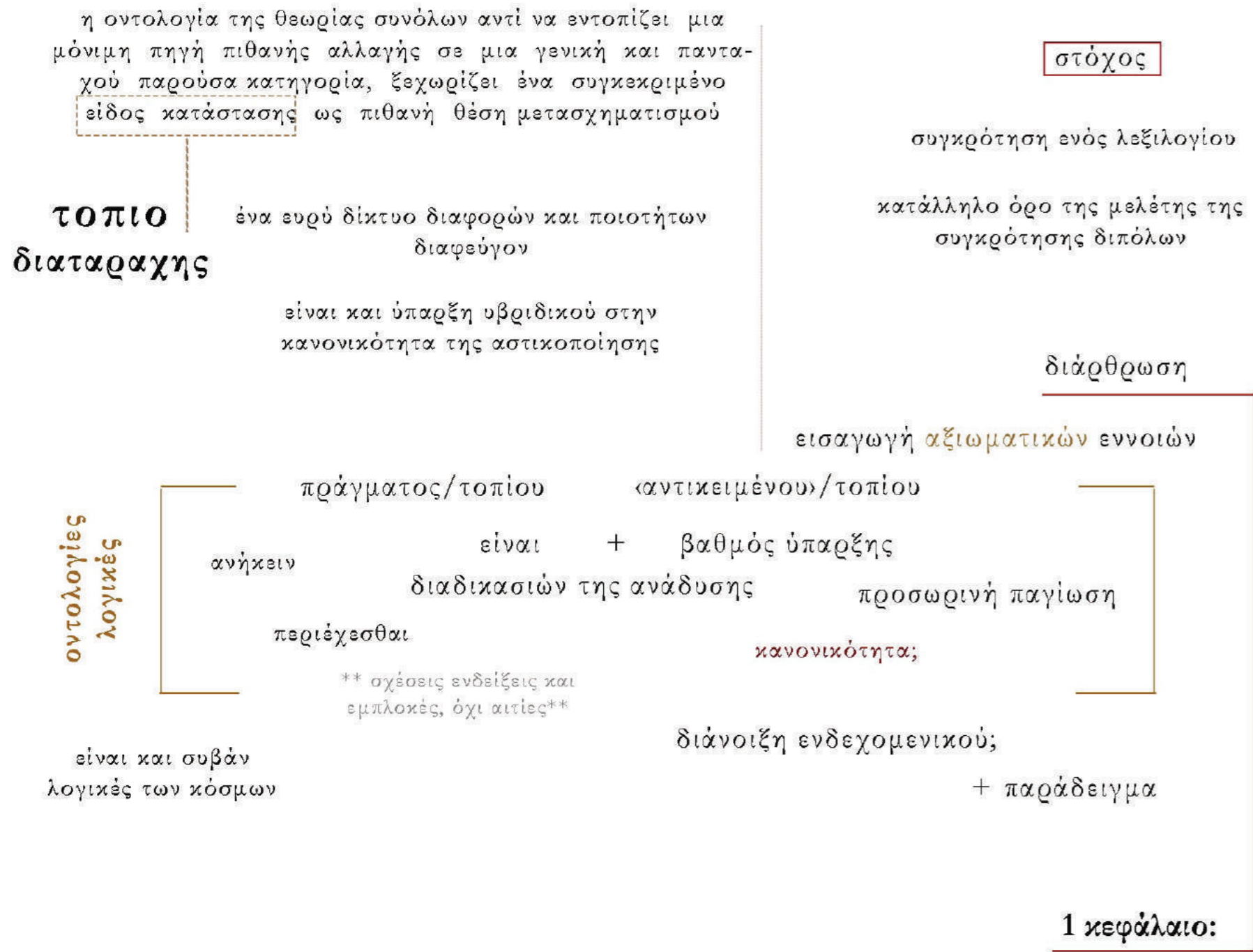
¹¹⁷ Hooks B., *Feminist Theory: From Margin to Center*, US, 1984

¹¹⁸ Μαργελάκης Γ., ζ.ο. όπου οπτική = λογική περιγραφής για την εργασία.

¹¹⁹ Σημειώσεις από την παράδοση του μαθήματος εαρινού εξαμήνου του Δ. Παπαλεξόπουλου *Τεχνολογίες Αιχμής και Αρχιτεκτονική: Από το Συνολικό Σχεδιασμό στην Καθολική Διαχείριση, Το Δικτυακό Παράδειγμα και ο (Κοινός) Χώρος*, στο ΔΠΜΣ Σχεδιασμός χώρος πολιτισμός, 2014

κεφαλαίο | η διαταραχή του εδραιωμένου, ως προνομιακός χώρος επαναπροσδιορισμού και πειραματισμού των κωδίκων

Στόχος της ενότητας είναι να διερευνήσει το τοπίο που θα θεωρήσει 'τοπίο της διαταραχής', ως προνομιακό πεδίο παραλαβής συμβάντων, και επομένως ως κατάλληλο όρο για τη μελέτη της συγκρότησης των διπολικών κατασκευών. Στην προκλητική για την τυπική του τοπίου, πρόσληψη της από/σταθεροποίησης, στο ασταθές του παρόντος, η εργασία επιχειρεί να χρησιμοποιήσει εργαλεία της θεωρίας του A. Badiou για το *είναι και το συμβάν*. όπου η οντολογία της θεωρίας συνόλων αντί να εντοπίζει μια μόνιμη πηγή πιθανής αλλαγής σε μια γενική και πανταχού παρούσα κατηγορία, ξεχωρίζει ένα συγκεκριμένο είδος κατάστασης ως πιθανή θέση μετασχηματισμού¹²⁰. Το τοπίο της διαταραχής, ως σύνολο σε θέση μη-ισορροπίας όπως θα περιγραφεί, ως ένα μη αυτόνομο πρόγραμμα, συνιστά πολλαπλό και διαφεύγον, που συμμετέχει σε ένα ευρύ δίκτυο διαφορών, ποιοτήτων και εντάσεων. Η θεωρία του Badiou, καθώς θέτει ως [συγκριτικό] όρο κατανόησής και οντολογική αφετηρία το κενό¹²¹ για τη μελέτη της ανάδυσης, της έλευσης συμβάντος και της διαδικασίας υποκειμενοποίησης, διαφαίνεται περιοχή χρήσιμη για τη συγκρότηση ενός λεξιλογίου γύρω από τις διαδικασίες **διαταραχής και επαναπροσδιορισμού της ταυτότητας και των όρων του διπόλου** αστικότητας/φυσικότητας.

Πρόκειται για το εγχείρημα διερεύνησης της πρώτης υπόθεσης της εργασίας, για το τοπίο ως πεδίο δυνατότητας. Η περίπτωση των προϋποθέσεων της ανάδυσης που επιχειρείται να διερευνηθεί, στο **θεωρητικό εργαλείο πλαίσιο που έχει τεθεί, εντοπίζεται στο είναι του τοπίου**, στην οντολογία του αλλά και στην μαθηματικοποιημένη λογική του, το *ώδε-είναι*, στην εμφάνιση του **υβριδικού** και στον τρόπο που αντιτίθεται ή επαναπροσδιορίζει την κανονικότητα μιας κάποιας αστικοποίησης. Η εργασία ακολουθεί την δυική διάταξη της οριοθέτησης μαθηματικών και λογικής κατά την ανάλυση, διακρίσεις οντολογικές που αφορούν *δύο εννοιακά ζεύγη το πραγματικό/δυνατό, το ολικό και το τοπικό που γεωμετριοποιούν σχέση/από-σχεση μεταξύ των δύο*¹²². Η σύσταση της θεωρίας του Badiou έχει αυστηρή αξιωματική μορφή, και εισάγει σταδιακά έννοιες της μαθηματικής λογικής¹²³. Αυτή η διάρθρωση ακολουθείται και εδώ, εισάγοντας σταδιακά θεμέλιες έννοιες της συνολοθεωρίας, του «ανήκειν» (πρωταρχικό) και «συμπεριλαμβάνεσθαι»(διαδικασία) και έπειτα τεκμηριώσεις στα 'άνωτερα' επίπεδα: οι γενολογικές (generic) διαδικασίες, η «εμβίαση ή παραβίαση» (forcing) και το συμβάν (που θα περιγραφούν πιο διεξοδικά στο δεύτερο κεφάλαιο).

Στη διάρθρωση του κεφαλαίου, για την κατανόηση των διαδικασιών της ανάδυσης του τοπίου της διαταραχής, ως αντικειμένου [όχι ως αντικειμενικότητας που θα σήμαινε μία οριστική, εγκλεισμένη μορφή και ταυτότητα] ακολουθείται η προσέγγιση πρώτα στο πεδίο του *είναι* και έπειτα στην *ύπαρξή* του, την εμφάνιση του πράγματος/τοπίου ως αντικειμένου/τοπίου. Όπως θα περιγραφεί, ο βαθμός ύπαρξης σε έναν κόσμο, σχετίζεται με τη ταυτότητα/διαφορά του ως προς τα υπόλοιπα εμφανιζέσθαι στον ίδιο αυτό κόσμο. Κάθε επίδοση ταυτότητας στο τοπίο, μαρτυρά μία σχέση στο δίπολο, μία προσωρινή παγίωση, ένα συμβάν απόδοσης. Κάθε τέτοια προσωρινότητα, δε σημαίνει ότι παγώνει με τον τρόπο εσεί, αυτό τους όρους της διαφοράς, αλλά με το απρόβλεπτό της, διανοίγει το πεδίο της ενδεχομενικότητας. Για να συζητηθεί ο τρόπος αντίληψης της ύπαρξης του υβριδικού, της μη στερεοτυπίας, ως προς το δίπολο και την κανονικότητά του, θα γίνει μία θεωρητική πλαισίωση/αναζήτηση ενός κριτηρίου διάκρισης των όρων της διαφοράς. Για αυτό το λόγο θα εισαχθεί ως λογική περιγραφής τα κριτήρια και οι εντοπισμοί του μη-κανονικού που ανιχνεύει ο Foucault¹²⁴. Χρειάζεται εδώ να σημειωθεί ότι στη θεωρία του Badiou η **έννοια της σχέσης, είναι ένδειξη**, δεν έχει αιτιακή θέση. Σε αντίθεση με τις σχεσιολογικές προσεγγίσεις, δικτύων και οντοτήτων, ο Badiou δεν αποδίδει εσωτερικές/εμμενείς σχέσεις στις οντότητες, γιατί θεωρεί ότι αυτή η προσέγγιση προοικονομεί προδιαγεγραμμένη

¹²⁰ NANOΠΟΥΛΟΥ Β., Διπλωματική Εργασία «Η φιλοσοφία του Alain Badiou στα Μαθηματικά και τη Φιλοσοφία. Το ένα και το πολλαπλό» ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

¹²¹ (και όχι το χάος όπως σε άλλες θεωρήσεις)

¹²² Badiou A., από το *Είναι* στο *Συμβάν* ό.π.

¹²³ <https://badioumathematics.blogspot.gr/2013/04/gagamben-being-event.html> τελ. προσπελ 15/09/2016

¹²⁴ Foucault M., Σιαμανδούρας Σ. (μτφρ.), *Οι μη-κανονικοί, Παραδόσεις στο κολέγιο της Γαλλίας (1974-1975)*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2010

η διαταραχή του εδραιωμένου, ως προνομιακός χώρος επαναπροσδιορισμού και πειραματισμού

την ύπαρξη της τάξης, της δομής/ή και της ουσίας. *Εμπλέκονται σε σχέσεις, αλλά η διαδικασίες των οντοτήτων δεν εξαρτώνται από αυτές*¹²⁵. Στο τελευταίο μέρος του κεφαλαίου, με τη διάκριση τοπίων της διαταραχής στο πεδίο, και με τους όρους εντοπισμού των ταυτοτήτων/διαφορών τους εντός των κόσμων εμφάνισής τους, θα γίνει μια απόπειρα εργαλειακής εφαρμογής του πεδίου εννοιών που συγκροτήθηκαν.

Ως αναμενόμενο συμπέρασμα της ενότητας, το τοπίο της διαταραχής αναδεικνύεται ως προνομιακή περιοχή πειραματισμού των κωδίκων και ως όρος διαπραγμάτευσης του αστικού/φυσικού. Και στη συνέχεια, στους εντοπισμένους κόσμους της σχηματοποίησης αστικοποίησης του πεδίου μελέτης, δύναται να κατασκευάσει ένα κριτήριο διάκρισης της εκεί-δυνατότητας. Μέσω των όρων της πολλαπλότητας, μπορούν να εξετάζονται οι συνθήκες ύπαρξης των τοπίων σε δύο επίπεδα: προς τον εαυτό τους και προς άλλα αντικείμενα. Αυτό το κριτήριο διάκρισης θα εφαρμοστεί και σε παραδείγματα στο πεδίο της μελέτης. Για λόγους διαχείρισης, γίνεται διακριτή αναφορά στην διαδικασία σύστασης αντικειμένου και της *υποκειμενοποίησης*, η οποία ως διαχείριση των συμβάντων ανάδυσης πολλαπλών ταυτοτήτων θα αναλυθεί εκτενώς στο επόμενο κεφάλαιο.

1.0 το είναι της διαταραχής – το κενό θεμέλιος ορος και προϋπόθεση συμβάντων:

Το είναι σημαίνει ένα σύνολο¹²⁶, δηλαδή μια πολλαπλότητα. Στο έργο του ο B., επανεξετάζει το ερώτημα του *είναι* σε συνάρτηση με το συμβαντικό εκτός του – το *οποίο ακολουθώντας μια περίπλοκη τοπολογία εγγράφεται στο είναι, σύμφωνα με μια σχέση εσωτερικού αποκλεισμού*¹²⁷. Στην οντολογική προσέγγιση του στο «Being and Events» και στο «Logics of Worlds», το είναι-ως-είναι, η ύπαρξη, εκδιπλώνεται σε σχέση με τις έννοιες του κενού, της πολλαπλότητας και του απείρου. Ο Badiou διακρίνει την τυπική γλώσσα της συνολοθεωρίας και το πεδίο της μετα-οντολογίας του ως μετάφρασης, στην οποία αναφέρεται στα σύνολα με τους όρους “πολλαπλότητα”, “κατάσταση” ή “παρουσίαση”. Καθώς μόνο τα μαθηματικά συνιστούν λόγο για το είναι-ως-είναι, η φιλοσοφία καθίσταται μια μετα-οντολογία, που ενημερώνει την οντολογία, και δεν ‘προκαλεί’ αλήθειες η ίδια. Οποιαδήποτε μαθηματική οντότητα μπορεί να λογιστεί ως πολλαπλό. Στην ενότητα αυτή θα αναζητηθεί να γίνει κατανοητή η συνθήκη της διαταραχής ως συστατικό στοιχείο του τοπίου.

Τα μη-ευκλείδεια μαθηματικά του Cantor από τα οποία εκκινά η στοιχειοθέτηση, υπέδειξαν ότι είναι δυνατό να συλληφθούν διαφορετικά είδη απείρου¹²⁸, το οποίο αποτελεί πρώτο αξίωμα της συνολοθεωρίας- διαφορετικά επομένως είδη πολλαπλοτήτων: Ο Badiou με την καταγωγή αυτή της συνολοθεωρίας, συγκροτεί λόγο, γύρω από την ύπαρξη των **οντοτήτων ως συνόλων, ως πολλαπλών**. Τη συνολοθεωρία που επιλέγει, ανάμεσα στις μαθηματικές παραδόσεις, τη συσχετίζεται αξιωματικά με τη θεωρία σε του P. Cohen, **την διαπραγμάτευση** -στην μετάφρασή του της οντολογίας, ως ο τρόπος εκείνος του να τίθενται ερωτήματα περιγραφής του αγνώστου μέσα από τη συνθήκη των γνωστών στοιχείων [παραβίαση-εκβίαση forcing], για την οποία θα γίνει αναφορά στο επόμενο κεφάλαιο.

Το *είναι* είναι πολλαπλότητα και τίποτα άλλο πέρα από αυτό. Το είναι-ως-είναι είναι συνεπώς συντεθειμένο από πολλαπλά, και δεν μπορεί να αναχθεί στο Εν, το οποίο είναι βασική αξιωματική θέση, ο διαχωρισμός από (κάποια θεολογική) αναγωγή σε μονάδα. Το άπειρο ενημερώνει η συνολοθεωρία, είναι ικανό να είναι άπειρο (το οποίο επίσης δεν μπορεί να ταυτίζεται με το Εν)¹²⁹.

¹²⁵ <https://larvalsubjects.wordpress.com/2009/02/20/badiou-extension-and-networks/> τελ .προσπελ 06/02/2016 και σε αντίθεση με εγγελιανή και ντελεζιανή θεώρηση σε αυτό το σημείο.

¹²⁶ Ορισμός συνόλου κατά Cantor: «Με “σύνολο” [Menge] εννοούμε μια συλλογή σε ένα όλον [Zusammenfassung zu einem Ganzen] M καθορισμένων και διακριτών αντικειμένων m της εποπτείας ή της σκέψης. Τα αντικείμενα αυτά καλούνται “στοιχεία” του M». *Πρόκειται για ένα διαισθητικό ορισμό ο οποίος σύντομα οδηγεί σε παράδοξα (ή είναι τουλάχιστον ασαφής, όπως συχνά πολλές θεμελιώδεις μαθηματικές έννοιες των νεότερων μαθηματικών)* (Ρουσόπουλος Γ., *Επιστημολογία των μαθηματικών*, εκδ. Gutenberg Αθήνα1991 σελ 54,171). Η επιλογή του Badiou είναι να βασιστεί στο ορθόδοξο σχήμα της συνολοθεωρίας Zermelo-Fraenkel, με τα εννέα αξιώματα της: Έκτασης, Διαχωρισμού, Δυναμοσυνόλου, Ένωσης, Κενού Συνόλου, Απείρου, Θεμελίωσης, Αντικατάστασης και Επιλογής.

¹²⁷ Badiou A., *Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία* επίμετρο Βεργέτης Δ., ό.π. 171

¹²⁸ Αριστέδη Μπαλτά *Φιλοσοφία των Επιστημών στον 20^ο αιώνα*, Απομαγνητοφωνήμενες Παραδόσεις Α’ και Β’ εξαμήνου από τον Πάϊκο Σ., παραδόσεις του αντίστοιχου μεταπτυχιακού μαθήματος, 2010-2011 σελ 32

¹²⁹ Οι θέσεις αυτές αναφέρονται ως οι διαχωριστικές θέσεις που θέτει ο Badiou από την οντολογική προσέγγιση του Heidegger, την υποταγή σε ανώτερο όν.

Η θεωρία συνόλων αντίθετα τοποθετεί αξιωματικά την ύπαρξη του κενού: Ένα σύνολο δεν είναι τίποτε άλλο από τα στοιχεία που ανήκουν σε αυτό, τα οποία **«παρουσιάζει»** και τα οποία με τη σειρά τους **αποτελούν σύνολα** που συντίθενται από άλλα σύνολα και ούτω **καθεξής μέχρι το κενό σύνολο**, το «σημείο μηδέν» - στο οποίο *η σκέψη εγγράφεται στο πράγμα*. **Τα στοιχεία μιας πολλαπλότητας** είναι τα ίδια πολλαπλότητες, και αυτές με τη σειρά τους πολλαπλότητες πολλαπλοτήτων. Η πολλαπλότητα για τον B., καθώς δεν συντίθεται από κάποιο μεγάλο Εν (sans-un) ούτε από στοιχειώδεις ατομικότητες. το είναι, ως πολλαπλό είναι το ίδιο συντεθειμένο από πολλαπλά. *Υπάρχει κάποιο πέρασ σε αυτό τον τύπο της «διασποράς»* ? Το σημείο διακοπής απαντά ο B., είναι επίσης μια πολλαπλότητα, η οποία **είναι η πολλαπλότητα καμίας πολλαπλότητας**, το κενό, η κενή πολλαπλότητα, το κενό σύνολο¹³⁰.

¹³⁰ Badiou A., *Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία*, μτφρ. Βεργέτης Δ. Σιατίτσας Φ., εκδ. Αθήνα:Πατάκη 2011 Σελ 67-68

Τοποθετώντας ως προϋπόθεση και σημείο εκκίνησης για το πολλαπλό, όχι το έν, όχι κάποια συστατική ενότητα, μα το κενό σύνολο, αποδεδεσμεύεται η οντολογία του από μεταφυσικές συνδηλώσεις. Το *είναι-ως-είναι* είναι επομένως μια αμιγής/καθαρή πολλαπλότητα, που ξεδιπλώνεται σε σχέση με την έννοια του κενού, της πολλαπλότητας και του απείρου¹³¹. Το κενό σύνολο δεν μπορεί να δομηθεί, **αλλά είναι το θεμέλιο για όλες τις δυνατές δομήσεις**. Δεν έχει στοιχεία, δεν του ανήκει τίποτα αλλά **είναι ο θεμελιώδης όρος**: για να θεμελιωθεί ένα σύνολο πρέπει να έχει **τουλάχιστο ένα στοιχείο που να μην παρουσιάζει τίποτα από αυτά που παρουσιάζει η πολλαπλότητα**¹³². Για να συζητήσει λοιπόν την «ύπαρξη», το *ως-είναι* των οντοτήτων, ο Β. την ορίζει υπό τη συνθήκη *κάποιου πράγματος όπως η άρνηση, και επίσης της διαφοράς προς εαυτόν [...]* δηλαδή στο ερώτημα του κενού, του κενού συνόλου¹³³.

Το κενό είναι το πριν του πράγματος και το πριν της μορφής, είναι η απαραίτητη προϋπόθεση της εξέφρασης οποιασδήποτε πολλαπλότητας, πολλαπλότητας αντικειμένου, πολλαπλότητας πράγματος. Σε τι αναφέρεται η έννοια του πράγματος; Ένα πράγμα δεν είναι ακόμη ένα αντικείμενο. Είναι πολλαπλότητες πολλαπλοτήτων - όχι πολλαπλότητες αντικειμένων. **Η άρνηση** (το ερώτημα του κενού συνόλου) τοποθετείται σε αυτό το σημείο **ως η συνθήκη εμφάνισης του πράγματος σε αντικείμενο** (τη διαδικασία ενός γίνεσθαι, μιας εμφάνισης). Εάν ένα πράγμα είναι μεταξύ αδιαφορίας και διαφοράς, μεταξύ μηδενός και αντικειμενικότητας είναι γιατί, μια αμιγής πολλαπλότητα συντίθεται από το κενό. Το πράγμα είναι αυτή η μορφή τοποθετημένη μετά την αδιαφορία του μηδενός αλλά **πριν την ποιοτική διαφορά του αντικειμένου**. **Η κίνηση της εμφάνισης** ενός πράγματος στον κόσμο, η διαδικασία δηλαδή **από το πράγμα στο αντικείμενο** τυποποιείται *αφ' ενός στην απόλυτη προτεραιότητα του μηδενός (το κενό με το οποίο εξυφάνεται οποιαδήποτε πολλαπλότητα) και αφ' ετέρου στην περιπλοκότητα των αντικειμένων*.¹³⁴ Το **πολλαπλό**-ως τέτοιο σχετίζεται με τη διαφορά και την προ-αντικειμενικότητα, *το κενό σχετίζεται με την αδιαφορία και την ολική απουσία αντικειμένου*¹³⁵. **Το πράγμα τυποποιείται ως σύνολο**, τα στοιχεία του είναι σύνολα, χωρίς απαραίτητα την αναφορά στις ιδιότητες ή στην ταυτότητά τους, και το σημείο **εκκίνησης κάθε κατασκευής είναι το κενό** σύνολο, και τοποθετείται **πριν την** αντικειμενοποίησή του, πριν το *φείνεσθαι* του σε κόσμο(ς) σημασίας.

Ένα από τα χαρακτηριστικά των συνόλων που θα αναφερθούν ως θεμελιακά, είναι οι όροι του **ανήκειν και του περιεχομένου (εγκλεισμού)**. Κάθε σύνολο ανά πάσα στιγμή αποτελείται από στοιχεία και υποσύνολα, αλλά εξαρτάται από την διαδικασία της διαχείρισής τους αν θα «παρουσιάζονται» ως στοιχεία και θα **«αναπαρίστανται» ως υποσύνολα**. Αυτό είναι το **τρίτο αξίωμα της συνολοθεωρίας** πέρα από την θεώρηση του απείρου και το αξίωμα του κενού, ότι υπάρχουν περισσότεροι τρόποι συνδυασμού των στοιχείων ενός συνόλου σε μέρη (ή υποσύνολα) από τον αριθμό των στοιχείων αυτού του συνόλου. Αυτό σημαίνει ότι κανένα πολλαπλό δεν είναι σε θέση **να κάνει ένα** από όλα όσα εγκλείει. Τα στοιχεία εγγράφονται σε σύνολα με τις δύο αυτές αρχές του ανήκειν και του εγκλεισμού: ανήκουν σε σύνολα και ως υποσύνολα στοιχείων εμπεριέχονται, ως *αποτέλεσμα καταμετρήσεων*. Ο Badiou, δεν εγκαταλείπει εντελώς την έννοια του ενός, αλλά το καθιστά επιχειρησιακό¹³⁶ αποτέλεσμα της καταμέτρησης, μια πράξη. Το ένα δεν είναι. Ο λογισμός του ενός δεν είναι **τίποτα παραπάνω από το σύστημα των συνθηκών** μέσα από το οποίο το πολλαπλό αναγνωρίζεται ως πολλαπλό. Η καταμέτρηση-ως-ενός, διασφαλίζει ότι υπάρχει κάτι της τάξεως του ενός, ως πραξιακό αποτέλεσμα, ότι υπάρχει κάποια ενιότητα. Το κενό όμως είναι αυτό πάνω στο οποίο βασίζεται κάθε καταμέτρηση, και εξαιτίας του, υπάρχει η παρουσίαση.

Όταν κάτι *ανήκει* σε ένα σύνολο έχει ήδη μετρηθεί, αλλά όταν κάτι είναι *περιεχόμενο*, βρίσκεται σε καθεστώς μιας επιμέτρησης, μιας διαχείρισης της αρχικής μέτρησης. Το «ανήκειν» είναι η επιμέτρηση του στοιχείου, το «συμπεριλαμβάνεσθαι» είναι η επιμέτρηση της επιμέτρησης (count of the count). Το να επιμετρηθεί κάτι ως στοιχείο ή ως υποσύνολο είναι θεμελιώδης διαφορά τρόπου αντιμετώπισης, χειρισμού του συνόλου -η σχηματική παράσταση της σχέσης στοιχείου-ολότητας δεν ταυτίζεται με τη σχέση μέρους-όλου. Δεν υπάρχουν στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να γίνουν μέρη, αλλά υπάρχουν καταστάσεις όπου τα στοιχεία δεν έχουν επιμετρηθεί δεν έχουν γίνει μέρη (παραμένουν ενιότητες) **Χάρη στην έννοια του ανήκειν, το σύνολο λειτουργεί ως οντολογική μορφή παρουσίας**, προϋποθέτει δηλαδή ένα είδος δόμησης της διασποράς. Στο σημείο αυτό διαφαίνεται η σημασία ενός από τα σπουδαιότερα θεωρήματα του Cantor: υπάρχουν **απείρως περισσότερα υποσύνολα από ό,τι στοιχεία**.¹³⁷

Κάθε έκφραση πραγμάτων, ένα οποιοδήποτε προσδιοριζόμενο πολλαπλό, ονομάζεται **κατάσταση** για τον Badiou. Η κατάσταση είναι κάθε τέτοια *δομημένη* παρουσίαση, ο τόπος του λαμβάνειν χώρα, και διέπεται από δομή νόμους, σχέσεις και εμμενείς ονοματοδοσίες. Η κατάσταση είναι δηλαδή πολλαπλότητα, σύνολο, δομημένη από μια συγκεκριμένη καταμέτρηση, από συγκεκριμένα κριτήρια *εγκλεισμού ή αποκλεισμού*. Η δομή μιας κατάστασης είναι αυτή που την θεμελιώνει ως **‘συγκεκριμένη κατάσταση’** και συγχρόνως είναι αυτή που καταμετρά ή διακρίνει τα στοιχεία της ως δικά της στοιχεία. *Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι μια κατάσταση είναι πάντοτε δομημένη. Το πολλαπλό είναι αναδρομικά αναγνώσιμο εκεί ως προγενέστερο του ενός, στο βαθμό που η καταμέτρηση-ως-εν είναι πάντοτε αποτέλεσμα*.¹³⁸

¹³⁷ Η ιδιότητα του ανήκειν μπορεί να διατυπωθεί στο επίπεδο των στοιχείων (στοιχειώδης εμμένεια: εν προκειμένω, λέμε ότι κάποιο **στοιχείο ανήκει σε ένα σύνολο** ($x \in E$) ή ότι ένα σύνολο αποτελεί συνάθροιση των στοιχείων του). Μπορεί, όμως εξίσου, **να διατυπωθεί και στο επίπεδο των υποσυνόλων** (μεριστική — και όχι εκφραστική — εμμένεια: $\beta \subseteq \alpha$). <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/>

¹³⁸ Το είναι υφαιρείται από τη διαλεκτική του ενός και των πολλών, δηλαδή δεν υπάρχει δομή του είναι. Απέναντι στις «οντολογίες της παρουσίας» (ότι επέκεινα

¹³¹ Και γι' αυτό τα μαθηματικά είναι η επιστήμη του ως-είναι, η θεωρία της έννοιας του κενού, και η φιλοσοφία διαχωρίζεται από αυτήν

¹³² Μια άμεση συνέπεια είναι ότι κανένα θεμελιωμένο σύνολο δεν μπορεί να ανήκει στον εαυτό του. Φέρνει ο Badiou το παράδειγμα του συνόλου των ζωντανών όντων των οποίων στοιχεία όπως π.χ. οι πρωτεϊνικές μεμβράνες δεν είναι οι ίδιες στοιχεία του συνόλου των ζώντων οργανισμών αλλά είναι θεμελιώδεις για την παρουσίαση του συνόλου των ζωντανών.

¹³³ Badiou Α., *Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία*, μτφρ. Βεργέτις Δ. Σιατίτσας Φ., εκδ. Αθήνα: Πατάκη 2011 σελ 65

¹³⁴ Badiou Α., *Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία* Ο.π.

¹³⁵ Badiou Α., *Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία* Ο.π.

¹³⁶ operational το μεταφράζουμε εδώ ως επιχειρησιακό και όχι λειτουργίας όπως ενίοτε συναντάται και μπερδεύει ίσως με την έννοια του function= της συνάρτησης

Η δομή της κατάστασης Ραδιοφωνία για παράδειγμα διαχωρίζει, καταμετρά, το σύνολο του Ιλίου από τους κατοίκους και δρώντες της συνοικίας αυτής. Κάθε τι που παρουσιάζεται σε μια κατάσταση απαριθμείται ως ένα¹³⁹, μπορεί να μετρηθεί και να ομαδοποιηθεί και να υποδιαιρεθεί με διάφορους τρόπους, οδηγώντας σε διαφορετικά σύνολα. . Το πολλαπλό από το οποίο η οντολογία παράγει την κατάστασή της για παράδειγμα, συντίθεται αποκλειστικά με πολλαπλότητες, **καθώς** κάθε πολλαπλό είναι ένα πολλαπλό από πολλαπλά¹⁴⁰.

Το τοπίο, στο πλέγμα του αστικού περιβάλλοντος, συντίθεται ως ένα πολλαπλό συγκρότησης τόπων, πρακτικών, ομάδων και της αλληλόδρασής τους σε/με αυτό. Καθώς τα στοιχεία του και τα υποσύνολά του αλληλεπιδρούν και πρόσκεινται σε δομές και οργανώσεις συστήνει ένα πολλαπλό. Ως πολλαπλό συνιστά μια παρουσιασμένη πολλαπλότητα, **μια κατάσταση**, η οποία ανάλογα της καταμέτρησης που την δομεί, εγκλιεεί και εγκλιείται σε διαφορετικά σύνολα. Το είναι της οντότητας του τοπίου, μια πολλαπλότητα πολλαπλοτήτων, εκδιπλώνεται πάνω στην έννοια του κενού, από το οποίο αναδύεται ως τοπίο/πράγμα και τοπίο/αντικείμενο – εκδιπλώνεται δηλαδή *μέσω ενός τουλάχιστον στοιχείου-συνόλου* δηλαδή που αν και θεμελιώδες για το τοπίο ως πολλαπλό, **Δεν παρουσιάζεται στο σύνολό τοπίο**. Μια δυναμική διαδικασία καταστροφής μπορεί να είναι ένα τέτοιο σύνολο, ένα σύνολο χωρίς στοιχεία, με την έννοια, ότι μπορεί να είναι τα πάντα και τίποτα¹⁴¹, απαραίτητη για τη μεταλλαγή και τη συνέχεια του τοπίου ως τέτοιου, καθώς δεν είναι ένα στατικό σύνολο, αλλά που συγχρόνως δεν παρουσιάζεται στο σύνολό του, δεν καταμετράται ως ένα, **είναι** μια αόρατη αλλά παραγωγική βάση **πάνω στην οποία η κατάσταση υπάρχει ως τέτοια**.

Ο Badiou, κάνει μια διάκριση προκειμένου να ορίσει την παγίωση μιας κατάστασης, με λακανικούς όρους το συμβολικό της κράτος. Διακρίνει τις πολλαπλότητες μιας κατάστασης **σε συνεπείς και ασυνεπείς**: Ασυνέπεια πριν, συνέπεια μετά. Η ασυνέπεια ως καθαρό πολλαπλό είναι μόνο η προϋπόθεση ότι προ του λογισμού το ένα δεν είναι. *Η δομή είναι τόσο ό,τι μας υποχρεώνει να σκεφτούμε , μέσω αναστοχασμού, την παρουσίαση ως ένα πολλαπλό (ασυνεπές) όσο ό,τι μας εξουσιοδοτεί, μέσω προσδοκίας, να συνθέσουμε τους όρους της παρουσίας ως μονάδες ενός πολλαπλού (συνεπές)*¹⁴². Για την δομή μιας κατάστασης, η αρχή της απαριθμής της (των στοιχείων της) δεν επαρκεί από μόνη της για να τη διατηρήσει ως δομημένη¹⁴³. Η συνέπεια της παρουσίας απαιτεί κάθε δομή να αναδιπλασιάζεται από μια μεταδομή, αυτό που ο B., αποκαλεί **κράτος** (state) μιας κατάστασης, που **παρεμβαίνει** δηλαδή **για να θεμελιώσει το σύνολο των μερών (υποσυνόλων), να θέσει υπό έλεγχο την υπέρβαση του ότι κανένα πολλαπλό δεν μπορεί να είναι ένα από όλα όσα εγκλιεί**. Αποκαλώ *«κράτος», το σύστημα των καταναγκασμών που, περιορίζουν τη δυνατότητα των δυνατοτήτων [possibles], [...] αυτό που υπαγορεύει ό,τι σε μια δεδομένη κατάσταση είναι το προσέδιο αδύνατον αυτής της κατάστασης, με βάση την τυπική υπαγόρευση του τι είναι δυνατόν*. Το κράτος οργανώνει τους ποικίλους τρόπους, **διευθετώντας τα μέρη ενός συνόλου σε ένα ενσωματωμένο όλο**.

Στην κατάσταση της αστικοποίησης για παράδειγμα, η απαρίθμηση των ‘φυσικών’ και ‘αστικοποιημένων’ στοιχείων του δεν αρκούν για να τα καταστήσουν τέτοιο, συνεπές πολλαπλό, απλά με την καταμέτρησή τους. Το κράτος είναι η διαδικασία μέσω της οποίας η δομή μιας κατάστασης λογίζεται ως μία. Η λειτουργία της μεταδομής δεν ασκείται επί των στοιχείων που συνθέτουν μια κατάσταση **αλλά επί των υποσυνόλων** που συνάπτονται στην πολλαπλότητα, στην τάξη του περιέχεσθαι. Το **κράτος μιας κατάστασης** απαριθμεί τα μέρη του, τα υποσύνολά του, τους τρόπους συνδυασμού των στοιχείων. Στο κράτος της κατάστασης της αστικοποίησης για παράδειγμα η διανομή των συνόλων των πολιτισμικών

του πολλαπλού είναι το εν), ή ακόμη και της «απόσυρσης από την παρουσία» (άφατο εν τόσο σε ρήξη με πολλαπλότητα κάθε παρουσίας όσο και με το εν κάθε καταμέτρησης), ο Badiou προτείνει τον μινιμαλισμό της υφαίρεσης. Badiou A., Being and Event, 32

^[139] . Πχ. Με το A ∈ B ο Badiou λέει ότι το πολλαπλό α είναι καταμετρημένο-ως-ένα ως ένα στοιχείο του συνόλου β, ή ότι το β καταμετρά-ως-ένα καθένα από τα στοιχεία α.

^[140] Badiou A., Being and Event, Continuum 2007,1988 σ. 23-35

^[141] Με αυτό τον όρο αναφέρεται ο Badiou στο προλεταριάτο ως, το κενό του συνόλου του επαναστατικού σώματος

^[142] Badiou A., Being and Event (μτφρ) Feltham O. Continuum London σελ 24-25

^[143] Σε κάθε κατάσταση, η δομή της (η επικράτεια του λογισμού-ως-ένα) διαλύει το πολλαπλό, το οποίο παρασταίνεται σε μια συνέπεια (στη σύνθεση του ενός) και σε μια ασυνέπεια (στην αδράνεια του πεδίου). Ωστόσο η ασυνέπεια δεν παρασταίνεται πραγματικά ως τέτοια, καθώς όλη η παράσταση βρίσκεται κάτω από το νόμο του λογισμού. Ο.π.

πρακτικών και των φυσικών διεργασιών που λογίζονται μέρος του, διασφαλίζει ότι η εν δυνάμει χαωτική οργάνωση των συνδυασμών παραμένει δομημένη με τέτοιο τρόπο έτσι **ώστε να διατηρείται η κατάσταση ‘αστικότητα’**, όπως αυτή λογίζεται ως τέτοια. Είναι ένα είδος **πρωτογενούς αντίδρασης στην οντολογική αποδιάρθρωση**, είναι το κράτος της σταθερότητας του που κρατά τα πράγματα στην θέση τους. Το κράτος είναι η αρχή μιας εύτακτης αντικειμενικότητας, **που απαγορεύει την αποκάλυψη του κενού**, του θεμελιώδους σε κάθε κατάσταση. Απαγορεύει την αποσταθεροποίηση ενός σηματοδοτημένου με ορισμένη ταυτοποίηση στοιχείων περιέχοντος της πόλης, που αναπαριστάνται. Το **τίποτα, δεν είναι σημείο**, γιατί δεν είναι ούτε τοπικό ούτε κοσμικό, αλλά είναι **διασκορπισμένο παντού, πουθενά και οπουδήποτε**, είναι τέτοιο που κανένας λογισμός δεν μπορεί να το συλλάβει για να το παραστήσει : **Η παράσταση**, ο λογισμός ως ένα, η δομή, το ‘ανήκει’ και το στοιχείο, βρίσκονται στην πλευρά της κατάστασης. **Η αναπαράσταση**, ο λογισμός του λογισμού, η μεταδομή, το ‘εμπεριέχεται’, το υποσύνολο και το μέρος, βρίσκονται στην πλευρά **του ελέγχου της κατάστασης**.

Σύμφωνα με τον Badiou, είναι το κενό που έχει ως αποτέλεσμα την δια-ραφή (suture) των πολλαπλοτήτων στο είναι τους¹⁴⁴. Κενό μιας κατάστασης είναι αυτή η ραφή της με το είναι. **Το τοπίο της διαταραχής, ως όρος, προσπαθεί να περιγράψει το τοπίο που βρίσκεται σε συνθήκες συνεχούς πιθανότητας να εμφανίσει το κενό του, να συρ-ράψει το κενό στο είναι του**. Το πέρασμα της κίνησης από την ασυνεπή στη συνεπή πολλαπλότητα για την κατάσταση του τοπίου, όπου κάποιο συμβάν εισβάλλει ως ανατροπή, παράγει τους όρους της παρουσίας του. Η διαλεκτική του ασυνεχούς και του συνεχούς επανέρχεται συνεχώς, αλλά τώρα είναι το ίδιο το όν, που οργανώνει τη μη περατότητα (τη μη εξάντληση) της σκέψης του: δεδομένου ότι κανένα μέτρο δεν μπορεί παρθεί από τον ποσοτικό σύνδεσμο μεταξύ μιας κατάστασης και της μεταδομής της, μεταξύ ανήκει και εμπεριέχεται. *Όλα μας οδηγούν να πιστεύουμε ότι για πάντα αυτή η πρόκληση της έννοιας, αυτή η μη-σχέση μεταξύ παράστασης και αναπαράστασης θα είναι ανοικτή στο ον*.¹⁴⁵ Το συμβάν είναι αυτό που εισβάλλει εντός μιας κατάστασης και την **υπερπληρώνει**, κατορθώνει δηλαδή **να υπεκφύγει των θεσμισμένων κανόνων νοηματοδότησης**, προκαλώντας την ανάγκη για την εισαγωγή ενός ακόμη, καινοφανούς σημαίνοντος¹⁴⁶, την μετακίνηση από το κράτος και τις αναπαραστάσεις του προς μια **κατάσταση αγνής παράστασης**: Ο όρος **‘πλήθος’ σημαίνει το ασυνεπές πολλαπλό**, το πολλαπλό-χωρίς-το-ένα, **καθαρή παράσταση**, ενώ ο όρος **‘πολλά’ σημαίνει το συνεπές πολλαπλό**, τη σύνθεση του ενός. Το **‘πλήθος’ συστήνει το ανοικτό σημαινόμενο, την ανοικτή δυνατότητα να διακρίνονται ‘πολλά’ και να ορίζεται το ‘ένα’**¹⁴⁷. Συμβαντικός χώρος είναι ο τόπος εκείνος από όπου *ίσως* κάτι καινούργιο συμβεί , κάτι πέρα από την αναγνώριση και τον έλεγχο του κράτους, και μαζί με το συμβάν θα απασχολήσουν ως ελεύσεις το επόμενο κεφάλαιο. **Κάθε δομημένη παράσταση είναι μη-παράσταση του κενού ‘της’** —το κενό είναι το πρώτο πολλαπλό, το είναι από το οποίο κάθε πολλαπλή παρουσίαση, όταν παρουσιάζεται, υφάινεται και μετρίεται. **Με αυτή την έννοια το κενό, η δυνατότητα παράστασης της αποσταθεροποίησης**, λογίζεται ως δομικό της παρουσίας και η μη-αναπαράστασή του, τίθεται προϋπόθεση εμφάνισης συμβάντος/ων.

1.1 η ύπαρξη του τοπίου της διαταραχής – η εμφάνιση του σε αντικείμενο/τοπίο:

Κάθε ‘εισβολή’ στη δομή του κράτους της κατάστασής του, κάθε συμβάν απόδοσης (νέων) **χαρακτηριστικών στα** υποσύνολα, που περιέχονται στο πολλαπλό του τοπίου, λειτουργεί ως μία απόδοση ταυτότητας του, και ταυτόχρονα ως μία ανάδυση σε αντικείμενο/τοπίο που του αποδίδει διαφορετικούς όρους υπεκφυγής από τους τυποποιημένους κανόνες του διτόλου φύσης- πολιτισμού. Η εμφάνιση των πολλαπλοτήτων απαιτούν τον στοχασμό ενός τόπου για το φαίνεσθαι, ενός τόπου που αποκαλείται *«κόσμος»*, *ενός τόπου που δεν υπάρχει εφόσον είναι όρος κάθε ύπαρξης*¹⁴⁸. Η έννοια του κόσμου ήρθε σε επέκταση της έννοιας της κατάστασης στο Logics of Worlds, *ως ο τόπος*

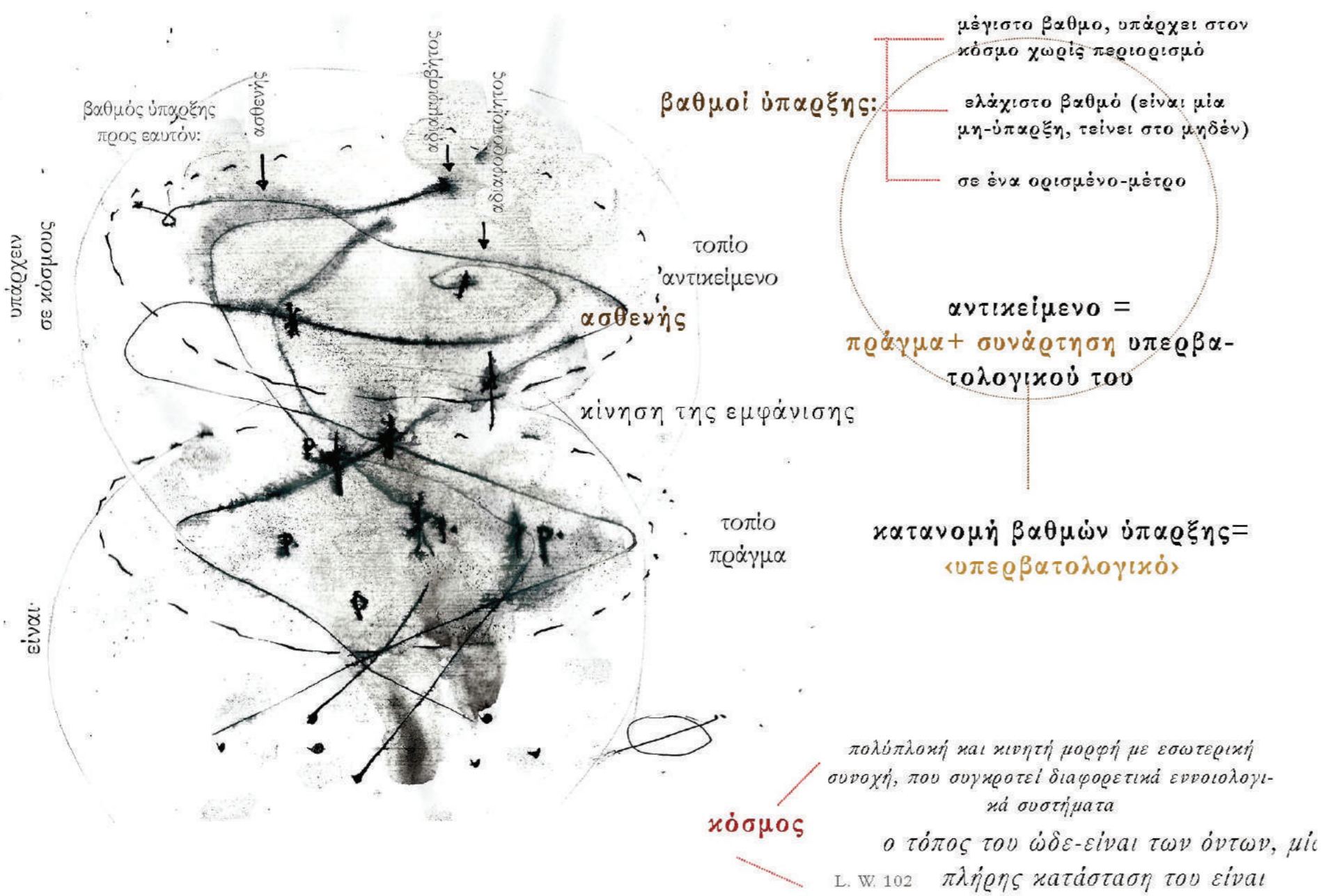
^[144] https://stodivanimetolacan.blogspot.gr/2012/03/blog-post_09.html τελ. επισκ 10/10/2016

^[145] Badiou A., Being and Event, Continuum 1988,σ. 125

^[146] www.antifonies.gr/o-μπαντιου-και-η-φιλοσοφια-εισαγωγή-στ/ Εισαγωγή στον Α. Badiou

^[147] ΣημειώσειςΔΠΜΣ Σχεδιασμός Χώρος Πολιτισμός, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, Παρμενίδης Γ., Η Αρχιτεκτονική ως Αντικείμενο Ερευνας Ι Ι σημειώσεις εαρνού εξαμήνου 2014/2015

^[148] Badiou, A., Δευτερο μανιφέστο για τη φιλοσοφία, ό.π. σ. 69

του ώδε-είναι των όντων, μία πλήρης κατάσταση του είναι¹⁴⁹. Η λογική των κόσμων, σε αντίθεση με τη λογική των πραγμάτων που είναι σύνολα συνόλων, δεν είναι αμιγώς εκτατική, αλλά, είναι εκείνη της κατανομής των εντάσεων στο πεδίο, όπου οι πολλαπλότητες δεν αρχίζουν στο να είναι αλλά εμφανίζονται επίσης στον κόσμο αυτό. Το ώδε-είναι, το φαίνεται δηλαδή, έχει όχι μια μορφή του είναι αλλά μορφές της σχέσης - επιμένει στη ριζική ενδεχομενικότητα ως προς τη σχέση ανάμεσα στο φαίνεσθαι και την καθαρή πολλαπλότητα του όντος. Το φαίνεσθαι, η σχέση των ποιοτικών διαφορών στον Badiou, συζητά την ύπαρξη ως μια γενική κατηγορία της λογικής του φαίνεσθαι (όχι της οντολογίας του είναι) και εξετάζεται πρώτα ως αν-υποκειμενική έννοια, για την κατανόηση των διαδικασιών της τυποποίησής του.

Οι κόσμοι είναι λοιπόν διπλά προκαθορισμένοι, οντολογικά και λογικά. Όταν το πράγμα, το σύνολο, εντοπίζεται σ' έναν κόσμο, τότε τα στοιχεία του συνόλου εγγράφονται μέσα σε μία καθ' όλα νέα αξιολόγηση των ταυτοτήτων τους. Με την έννοια του κόσμου, λογίζεται, μια πολύπλοκη και κινητή μορφή με εσωτερική συνοχή, που συγκροτεί διαφορετικά εννοιολογικά συστήματα. Κάθε κόσμος είναι το μέρος όπου τα αντικείμενα εμφανίζονται, ή αλλιώς το σύστημα που προσδιορίζει μια από τις λογικές του εμφανίζεσθαι¹⁵⁰. Ο κόσμος όπου ένα πράγμα εμφανίζεται είναι, για κάθε πολλαπλότητα παρούσα σε αυτόν, το γενικό σύστημα των διαφορών και των ταυτοτήτων που τη συνδέουν με όλες τις άλλες.¹⁵¹ [objective phenomenology]. Σε ένα συγκεκριμένο κόσμο, ως τόπο του ώδε-είναι των πολλαπλοτήτων, ένα πράγμα μπορεί να είναι όμοιο με άλλο σε μεγάλο βαθμό ή όμοιο σε ορισμένα σημεία και διαφορετικό σε άλλο κλπ. Κάθε στοιχείο λοιπόν του πράγματος μπορεί να συσχετιστεί με άλλα μέσω ενός βαθμού ταυτότητας. Το χαρακτηριστικό θεμελιώδες ενός κόσμου είναι η κατανομή του τύπου των βαθμών επί όλων των διαφορών που εμφανίζονται σε αυτόν τον κόσμο¹⁵², την οποία ονομάζει 'υπερβατολογικό'. Μια πολλαπλότητα αμιγής, ένα πράγμα, μια ενδιάμεσότητα, καθίσταται αντικείμενο ενός κόσμου, όταν συνοδεύεται από την συνάρτηση ταυτότητάς της. Η συνάρτηση αυτή παίρνει διάφορες τιμές, συνιστώντας μία «υπαρξιακή ένταση», παίρνει μέγιστους βαθμούς (υπάρχει στον κόσμο χωρίς περιορισμό), ελάχιστο βαθμό (είναι μία μη-ύπαρξη, η ταυτότητά του καταστρέφεται) και μπορεί να υπάρχει «σε ένα ορισμένο-μέτρο». Η λογική του φαίνεσθαι ρυθμίζει τους βαθμούς διαφοράς ενός όντος από τον εαυτό του και του εαυτού του προς τα άλλα¹⁵³.

Το τοπίο του ρέματος στην περίπτωση μελέτης μας, για παράδειγμα, στην εγκάρσια διάσχισή του στο επίπεδο του δρόμου/ γέφυρας, στο φευγαλέο κόσμο της προσπέρασής του από ένα αυτοκίνητο, εξαφανιζόμενο αμά τη εμφανίσει του, διαθέτει ένα βαθμό ταυτότητας προς εαυτόν μια ατομική ύπαρξη ασθενή, παρότι μη μηδενική. Στον κόσμο ενός περιηγητή, ενός διαβάτη που το περιγράφει, δίνεται ως μια πλήρης αδιαμφισβήτητη ύπαρξη, απολύτως ταυτόσημο προς τον εαυτό του «προσφέρεται» στον κόσμο, είναι ένα αντικείμενο. Σε μια περίπτωση κόσμου όπου γίνεται λόγος μόνο για το κτισμένο και άκτιστο έδαφος μιας πόλης, λαμβάνει χαρακτήρα αδιαφοροποίητο, και αν και γίνεται 'αισθητό' ως άκτιστο δεν διαθέτει εξατομίκευση και οριοθέτηση στη μορφή του, είναι απλά ένα σημείο της ομαδοποίησης των ομοιόμορφων ακτίστων με μια ελάχιστη ταυτότητα προς εαυτόν. Στην περίπτωση αυτή είναι ένα μη υπαρκτό του κόσμου αυτού (αλλά δεν ταυτίζεται με το κενό σύνολο), οντολογικά μπορεί να είναι, μα η ταυτότητα του προς εαυτόν να μετριέται στον καθορισμένο κόσμο με βάση τον ελάχιστο βαθμό. Το μη-υπαρκτό καθορίζει ότι ένα συμβάν μπορεί να επισυμβεί, να ανατρέψει τοπικά τις σχέσεις ανάμεσα στις πολλαπλότητες και στην υπερβατολογική νομοθεσία των εμμενών ταυτοτήτων και διαφορών τους. Τροποποίηση της υπερβατολογικής διάταξης εντός ενός προκαθορισμένου κόσμου, είναι δυνατό να γίνεται και να παραμένει εμμενής στους νόμους, μια απλή και επιτρεπτή εσωτερική αναδιάταξη του κόσμου αυτού. Η μεταλλαγή που σημαίνει το συμβάν είναι ωστόσο κάτι παραπάνω από μία μεταβολή του υπερβατολογικού, είναι μια πάντα τοπική εξαίρεση της τάξης του είναι (του επείκεινά του), όχι κάτι που εισβάλλει εξωτερικά, η είσοδος ενός πολλαπλού στο επίπεδο του φαίνεσθαι ως κάτι επιπροσθέτου, για το οποίο θα γίνει αναφορά στη συνέχεια.

η ύπαρξη του τοπίου της διαταραχής – η εμφάνιση του σε αντικείμενο/τοπίο 1.1

¹⁴⁹ Badiou A., Logics of Worlds, ό.π. 102 και παρακάτω: Καλούμε κατάσταση του είναι, για ένα μοναδικό είναι, τον κόσμο μέσα στον οποίο εγγράφει μία τοπική διαδικασία πρόσβασης της ταυτότητάς του, στη βάση άλλων όντων.114
¹⁵⁰ Badiou, A., Logics of Worlds, σ. 303-306
¹⁵¹ Badiou, A., Δευτερο μανιφέστο για τη φιλοσοφία σ. 46
¹⁵² Badiou, A., Δευτερο μανιφέστο για τη φιλοσοφία ό.π.
¹⁵³ Badiou, A., Δευτερο μανιφέστο για τη φιλοσοφία σ. 76-78

Αντίστοιχα, λειτουργίες φαίνεσθαι διαμορφώνονται στις εμφανίσεις εαυτού του πράγματος προς άλλα στοιχεία ενός κόσμου. Στην τοπική αξιολόγηση ταυτοτήτων και διαφορών, η συνέπεια ενός κόσμου κρίνεται στην *συν-εμφάνιση δύο όντων, στην ένταση του 'κοινού' τους*¹⁵⁴—με όρους φαίνεσθαι. Ο Badiou αναφέρεται σε τρεις τρόπους εμφάνισης 'κοινού' ανάμεσα σε δύο όντα: **σχέση περιέχοντος** με το ένα να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του άλλου μέσα στο φαίνεσθαι του, και να υλοποιεί την ταυτοτική του ένταση, **σχέση εμβολίμου** όπου δύο όντα έχουν μία κοινή αναφορά σε τρίτο όταν συν-εμφανίζονται σε έναν κόσμο, ή **σχέση ασυνέχειας** όπου το κοινό σημείο δύο όντων έχει υπαρξιακή ένταση ίση με το μηδέν, χωρίς να αναιρείται η ύπαρξη του κόσμου κάθε αυτού. Οι συναρτήσεις αυτές της λογικής της τάξης του υπερβατολογικού λειτουργούν στα τοπία της διαταραχής, της εγκατάλειψης και αναβίωσης τους σε αλληλοδιαδοχές, ανάλογα των κόσμων στους οποίους εμφανίζονται κάθε φορά. Οι λειτουργίες της υπαρξιακής έντασης περιέχοντος, εμβολίμου, ασυνέχειας μπορούν να εντοπιστούν για παράδειγμα στον κόσμο της αναμονής της περιοχής μελέτης. Το μη οριοθετημένο τοπίο του ρέματος και η συνοικία της Ραδιοφωνίας, στον κόσμο της εν-αναμονεί-οργάνωσης μιας 'αστικοποιημένης' γειτονιάς, λειτουργεί σε σχέση περιέχοντος: είναι αναπόσπαστο μέρος στην εμφάνιση του ως αντικείμενο που καθιστά την περιοχή μη οργανωμένη. Στον ίδιο προκαθορισμένο κόσμο το ρέμα και οι προσωρινοί αγροί έχουν ως κοινό όρο το έδαφος της περιοχής στην οποία εμφανίζονται το οποίο λειτουργεί σε σχέσεις εμβολίμου στη συνάρτηση με τα δύο αυτά στοιχεία, ως κοινή αναφορά πάνω στην οποία υπάρχουν – ενώ στον κόσμο της αναμονής, μια σχέση ανάμεσα στο ρέμα και στην ίδρυση ενός πολιτιστικού κέντρου για την περιοχή, ενώ δεν διαρρηγνύει τον κόσμο καθεαυτόν, το κοινό στοιχείο ανάμεσα στα δύο ως προς τον κόσμο της αναμονής, δεν εμφανίζεται [rien à voir], καθιστώντας τη μία σχέση ασυνέχειας.

Στις παραπάνω διατυπώσεις και παραδείγματα, η πολλαπλότητα των πραγμάτων/τοπίων στο γίνεσθαι τους σε αντικείμενα/τοπίων, περιλαμβάνει ένα **ευρύ πεδίο συγκρίσεων ταυτοτήτων και διαφορών** όπως νοούνται στη συνάρτηση του υπερβατολογικού τους. Η διαταραχή των τοπίων συνιστά εκείνο το στοιχείο του είναι τους, της ένδειξης ύπαρξης του κενού συνόλου, που αν και δεν αποτελεί στοιχείο του συνόλου 'τοπίο' καθεαυτό, είναι αναπόσπαστο για την παρουσίαση του (κάθε διαταραχή, κάθε ραφή των πολλαπλοτήτων στο είναι τους συνιστά μια δυνατότητα επαναδιαπραγμάτευσης των στοιχείων του φυσικών/αστικών διεργασιών, την επανα-καταμέτρησή τους ως ενός), είναι εμμενές για την πραγματοποίησή τους. Το τοπίο της διαταραχής ως όρος, υποδηλώνει **την κίνηση** από το κενό στο πράγμα και στο αντικείμενο, και στην εμφάνισή του, υποδηλώνει τη δυνατότητα στα σύνολα αυτά των τοπίων να μην συνιστούν ένα διακριτό σε κάθε στιγμή αντικείμενο αλλά, τη διαδικασία μιας διαρκούς από-ολοποίησης και επανασύστασης, ένα ανοικτό σημαινόμενο στη συμμετοχή του σε βαθμούς ύπαρξης που τείνουν στο μη υπαρκτό. Μέσω αυτής της από-ολοποιητικής διαδικασίας, που έρχεται στις εισβολές των συμβάντων των καταστάσεων, το τοπίο συμμετέχει στα πλέγματα διαφορών και ταυτοποιήσεων κατά την εμφάνισή τους της συνάρτησής του, του υπερβατολογικού, σε πλήθος κόσμων, με διαφορετικό τρόπο κάθε φορά. Η συνθήκη της αποσταθεροποίησης εμφανίζεται σε όλα τα πράγματα στις διαδικασίες της **'αντικειμενοποίησης' και 'από-αντικειμενοποίησης' τους**. Κενό σύνολο και διαταραγμένο τοπίο δεν ταυτίζονται απαραίτητα σε κάθε στιγμή της κατάστασης της αναμονής αλλά η αποσταθεροποίηση στο σημείο του συμβάντος αποτελεί συστατικό στοιχείο της εμφάνισής του (και της επανάληψής της) ως υβριδικό, στην κατάσταση όπου παγιώνονται, μετά την εισβολή της απροσδιοριστίας, ισορροπούν στιγμιαία, από το κράτος της δομής, τα **διπόλα αστικό/φυσικό**.

Στην εναρκτήρια διακήρυξη της εργασίας τοποθετήθηκε το τοπίο διαδικασία στην έλευση ενός συμβάντος. Αντικείμενο λογίζεται στις στιγμιαίες εμφανίσεις του. Είναι η πολλαπλότητα των εμφανίσεων, των βαθμών του υπερβατολογικού και των συσχετίσεών τους, και των πολλαπλών κόσμων στους οποίους δύναται να εμπεριέχεται, που καθιστούν **το τοπίο προνομιακή περιοχή μελέτης για το υπό εξέταση αντικείμενο έρευνας**. Η μετατόπιση της διαταραχής, καθορίζει το πριν της μορφής του αντικειμένου, από μια κάποια αταξία στο εύτακτο. Η σχέση τάξης/αταξίας χρειάζεται η μία την άλλη, για να συστήσει τελικά σημεία ισορροπίας μέσα από τη διαμεσολάβηση του κράτους. Ως πορεία από το ένα στο άλλο και αντίστροφα. **Είναι αυτή η συνεχής μετατόπιση** το έναυσμα της διαδικαστικής του πρόσληψης. Στην εμφάνισή τους ως υπάρξεις, ώδε-είναι, διέπονται από σχέσεις και επιτρέπουν συγκροτήσεις, συσχετίσεις **με το ίδιο και το έτερο**, τους βαθμούς ύπαρξης, και γίνονται προνομιακά πεδία επαναδιαπραγμάτευσης *του τί συνιστά το 'έτερο'*: το 'άλλο' στην αναζήτηση της σχέσης

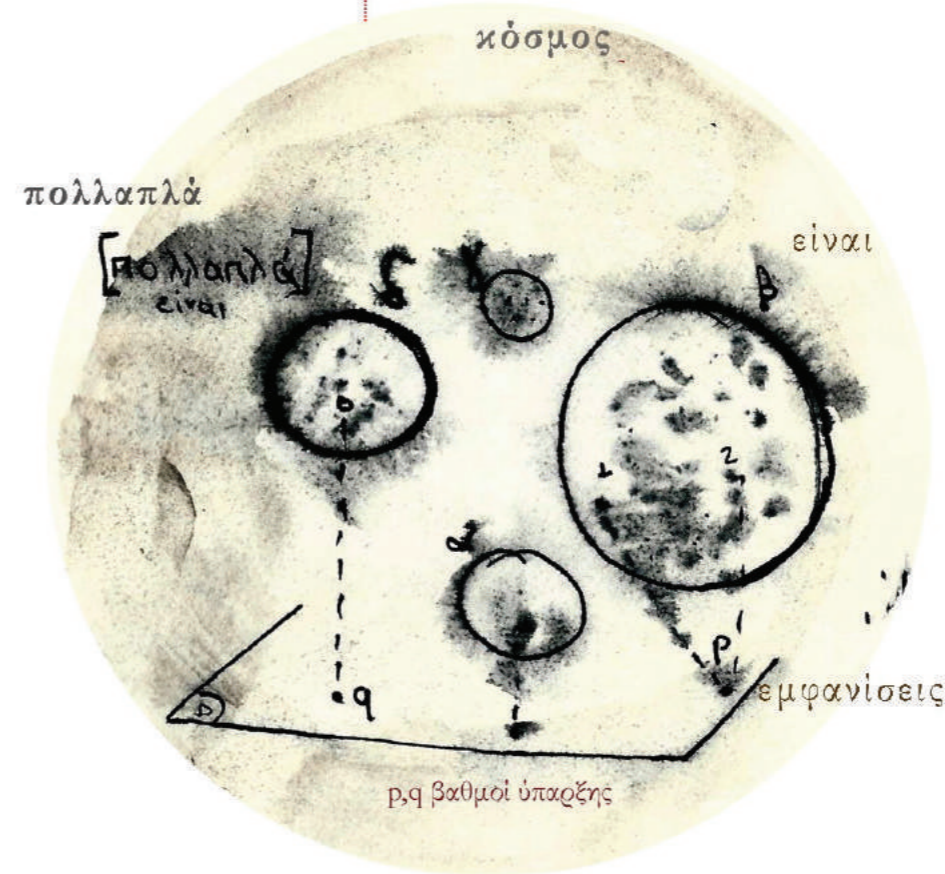
η **συνέπεια** ενός κόσμου κρίνεται στην **συν-εμφάνιση** δύο όντων, στην ένταση του **'κοινού' τους**—με όρους φαίνεσθαι

σχέση περιέχοντος
το ένα αναπόσπαστο μέρος του άλλου μέσα στο φαίνεσθαι του, και υλοποιεί την ταυτοτική του ένταση

σχέση εμβολίμου
δύο όντα έχουν μία κοινή αναφορά σε τρίτο όταν συν-εμφανίζονται σε κόσμο,

σχέση ασυνέχειας
κοινό σημείο δύο όντων έχει υπαρξιακή ένταση ίση με το μηδέν, χωρίς να αναιρείται η ύπαρξη του κόσμου κάθε αυτού.

εμφανίσεις εαυτού του πράγματος προς άλλα στοιχεία ενός κόσμου

πλήθος υβριδικών εμφανίσεων

τοπίο της διαταραχής

πολλοί κόσμοι
απο-αντικειμενοποίηση
μη-υπαρκτό

Τι είδους ταυτότητες/διαφορές όμως αναλαμβάνει στο βαθμό εμφάνισής του, και πώς επηρεάζονται οι προ/τυποποιήσεις των διπόλων?

η ύπαρξη του τοπίου της διαταραχής – η εμφάνιση του σε αντικείμενο/τοπίο 1.1

¹⁵⁴ Badiou, A., Logics of Worlds, σ. 126

με το τοπίο της διαταραχής, δύνανται να μεταβληθεί, από το να είναι ‘το άλλο του ενός’ στο δικό του γίνεσθαι, να επαναπροσδιορίσει σχέσεις και διαδικασίες με διαφορετικούς όρους, κατά την εμφάνιση του σε έναν κόσμο. Το τοπίο της διαταραχής ως διαδικασία προ-της-περιπλοκότητας-της-αντικειμενοποίησης, επιτρέπει τον επαναπροσδιορισμό των όρων μιας (ενοιολογικής) κατασκευής, επιτρέπει στο τοπίο να είναι παρουσιασμένη κατάσταση, *διευκολύνει ταυτότητες-ύλη και ουσία. Είναι ένα παράξενο γίνεσθαι*¹⁵⁵. Στην εμφάνισή του λειτουργεί ως *ανασκόπηση επάνω σε μία θέση, σχέση, σημείο συσχετισμένο με άλλα σημεία, χωρίς δικό του ωστόσο τόπο*¹⁵⁶ στερείται δηλαδή *Μιας καθορισμένης ταυτότητας, μιας μορφής, Ενός μοναδιαίου προκαθορισμού* σε κόσμους της στερεοτυπίας. Η υπερβατολογική σχέση αποτυπώνει στα στοιχεία της πολλαπλότητας **διάφορους βαθμούς εμφάνισης, βαθμούς ύπαρξης**. Και συμβαίνει να υπάρχει πάντα τουλάχιστον ένα από αυτά τα στοιχεία – στην πραγματικότητα υπάρχει μόνο ένα – που εμφανίζεται με τον βαθμό εμφάνισης τον πλέον ασθενή, που υπάρχει δηλαδή κατ’ ελάχιστον. *Αντιλαμβάνεσθε ότι το να υπάρχει κάτι κατ’ ελάχιστον στο υπερβατολογικό ενός κόσμου είναι σαν να μην υπάρχει καθόλου. ονομάζουμε αυτό το στοιχείο «το ανύπαρκτο»*¹⁵⁷. Ο Badiou χρησιμοποιεί σε αυτό το σημείο, αξιωματικά την έννοια του undecidable, της μη αποκρισιμότητας, οικεία στο Derrida¹⁵⁸, μια ενδεχομενικότητας, απροσδιοριστίας, αμφίροπης ταλάντωσης. Με άλλα λόγια, δοθείσης μιας πολλαπλότητας που εμφανίζεται σ’ ένα κόσμο, υπάρχει **πάντα ένα στοιχείο αυτής της πολλαπλότητας που είναι ένα ανύπαρκτο σ’ αυτόν τον κόσμο. Στον** κόσμο των μοναδιαίων αντιστοιγήσεων διαφορών και ταυτοτήτων, το τοπίο της διαταραχής εμφανίζεται διαρκώς ως ανύπαρκτο (αλλά δεν παύει να είναι). Ως πολλαπλότητα μπορεί να αναλυθεί, αλλά με βάση τους κανόνες εμφάνισης του κόσμου, δεν εμφανίζεται σ’ αυτόν. Παρευρίσκειται, αλλά με τον ελάχιστο βαθμό εμφάνισης, δηλαδή τον βαθμό εμφάνισης μηδέν. *Η σχέση ανάμεσα σε είναι και όδω-είναι, ή η σχέση ανάμεσα σε πολλαπλότητα και ενδόκοσμη εγγραφή, ανάμεσα σε είναι και ον, είναι μια σχέση υπερβατολογική. Συνίσταται στο ότι σε κάθε πολλαπλότητα αποδίδεται ένας βαθμός ύπαρξης, ένας βαθμός έκ-φανσης. Το γεγονός της ύπαρξης, ως έκφανση σ’ ένα καθορισμένο κόσμο, συνάπτεται αναπόφευκτα με ένα κάποιο βαθμό έκφανσης σ’ αυτό τον κόσμο, με μια ένταση έκφανσης που μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί ως ένταση ύπαρξης.*Ο Ντερριντά έγραψε πολλά και μας έμαθε πολλά: *μια πολλαπλότητα μπορεί να εκφράζεται σε πλήθος (πολλούς) διαφορετικούς κόσμους. Το είναι της ως εν μπορεί να υπάρχει πολλαπλώς. Δεχόμαστε την αρχή της πανταχού παρουσίας του είναι, στο μέτρο που υπάρχει.* Μια πολλαπλότητα μπορεί **υπάρχει** όπως ειπώθηκε, **σε πολλούς κόσμους**, αλλά κατά κανόνα υπάρχει σ’ αυτούς με διαφορετικούς βαθμούς έντασης.

Εμφανίζεται ταυτόχρονα σε διαφορετικές τάξεις ανάλογα τα στοιχεία ως προς τα οποία συγκρίνονται κάθε φορά σε ένα σύστημα κοσμολογικό. Τα τοπία της διαταραχής, λειτουργώντας σε μια υπερκωδίκωση, σε ένα ευρύτερο δίκτυο κόσμων και ταυτοτικών αποδόσεων σε κάθε στιγμιαία ισορροπία τους, κάθε στιγμή επιβολής του κράτους της κατάστασης και της άρσης του συμβολικού του, **διευρύνεται σε ένα πλήθος υβριδικών εμφανίσεων**, χωρίς πάγιο οριστικό της ταυτότητας που αλληλοκαθορίζουν και αλληλοκαθορίζονται ως διαφορές. Με τον τρόπο αυτό, το τοπίο της διαταραχής λογίζεται ως ύπαρξη ότι λειτουργεί ως όρος διαπραγμάτευσης στο δίπολο φυσικού και αστικού, **καθώς το προκαλεί διαρκώς**, σε κάθε μεταλλαγή του υπερβατολογικού του, στο επίπεδο των διαμεσολαβήσεων των πρακτικών που τα ταυτοποιούν κάθε φορά - και υπό αυτή την οπτική θεωρείται ικανό πεδίο διερεύνησης. Διατυπώθηκε ως εδώ η επιβεβαίωση του πεδίου της δυνατότητας. Τι είδους ταυτότητες/διαφορές όμως αναλαμβάνει στο βαθμό εμφάνισής του, και **πώς επηρεάζονται οι παγιωμένες, κανονικές**, ‘προ/τυποποιημένες’ κάθε φορά, προσλήψεις των διπόλων?

Στην επόμενη ενότητα θα αναζητηθούν στο πεδίο της θεωρίας, **εμφανίσεις των υβριδικών τοπίων** της διαταραχής, όχι για να καταστήσουν μια ολοκληρωμένη εξέταση, αλλά ως ένδειξη του ασταθούς και μεταβαλλόμενου τους. Τοπίο της διαταραχής μπορεί να είναι τα πάντα, ανάλογα των κόσμων στους οποίους εμφανίζονται. Γι’αυτό επιχειρείται η σχετική πλαισίωση, ώστε να βοηθήσει στην αναζήτηση κατηγορημάτων και σχέσεων ταυτοτήτων. Συγχρόνως, επιχειρείται αναζήτηση για το πώς, οι βαθμοί της **απόκλισης των υβριδίων, εντός των κόσμων της αστικοποίησης** στους οποίους εμφανίζονται, δείχνουν τη σχέση τοπίου και συγκροτητικής ερμηνείας του διπόλου αστικό/

^[1] Grosz, E. A. Architecture from the outside : essays on virtual and real space The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England, 2001

^[2] Όχι ωστόσο όπως η Χώρα του Τιμαίου/Πλάτωνα, που είναι η συνθήκη όλης της υλικής ύπαρξης. . Η πλατωνική χώρα είναι αυτή που της λείπει κάθε ουσία ή ταυτότητα, βρίσκεται/εκπίπτει ανάμεσα στο ιδεαλιστικό και το υλικό, είναι Η (εμφυλοποιημένη) ‘τροφός’ της ιδέας σε υλική μορφή χωρίς να είναι κομμάτι της ιδέας.

^[3] Badiou A., Ντερριντα, ό.π.

^[4] Ό.π.

φυσικό - όχι ως παγίωση όρων διαφοράς αλλά ως διάνοιξη του ενδεχομένου τους. Η οπτική για το τοπίο το κατέστησε ‘τρόπο του βλέπειν’¹⁵⁹ και αναπαράσταση του κόσμου (με τη συμβολική και όχι την Βαδιουική του έννοια), η παρούσα εργασία ελπίζει να μπορεί να καταστήσει μια όραση πληθυντική (plural vision¹⁶⁰) και όχι κεντρική (καρτέσια), για το σημείο της καταστροφής και της αναδυσης της εναλλαγής διαφοράς/ταυτότητας.

1.2 υβριδικα τοπια και κανονικοτητα? το τοπιο της διαταραχης ως όρος διαπραγμάτευσης προ/τύπου αστικότητας - φυσικότητας

1.2. 1 υβριδικα τοπια και κανονικοτητες

Στο σημείο αυτό θα γίνει μια αναφορά σε τοπία της διαταραχής και στον τρόπο που περιγράφονται στη θεωρία προκειμένου να γίνει ευρύτερα κατανοητό, δια μέσω της πλαισίωσης του, το τοπίο της διαταραχής ως πολλαπλό, στο εύρος των μεταλλαγών που δύναται να παραλάβει. Έχοντας καταστήσει ένα λεξιλόγιο από προϋποθέσεις εμφάνισης της **πολλαπλότητας ως υβριδικής ύπαρξης** -τα μταιχιμακά τοπία του μη-προκαθορισμού- η αναφορά στη σύντομη αυτή πλαισίωση σκοπεύει **στην κατανόηση του σημείου** στο οποίο τέτοια τοπία αναλαμβάνουν χαρακτηρισμό, από ασαφή σε ταυτοτικό, από τόποι αποβλήτων σε τοπία προς διάσωση σε τόπους ελευθερίας και απεδαφικότητας. Η συγκέντρωση αυτή (σύντομη και εντοπισμένη αρχαιολογία) προέκυψε αρχικά, ως απόρροια της δυσκολίας στοιχειοθέτησης συγκεκριμένων υβριδικών χαρακτηριστικών/ταυτοτήτων κατά την αρχική απόπειρα ενοιολογικής διερεύνησης, μέσα από τις αναφορές που συναντώνταν συχνά σε βιβλιογραφία¹⁶¹. Είναι λογικές περιγραφής, ονοματοδοσίες (της τάξης της εμφάνισης) στο πλαίσιο θεωριών αστικοποίησης, και συγκεντρώθηκαν με κριτήριο του ότι αναγνώριζαν¹⁶² τοπία της μεταβολής και ως πεδία δυνητικότητας – ανάδυσης υβριδικών ταυτοτήτων μέσω διαμεσολαβημένων πρακτικών περιγραφής. Καθώς δεν είναι μόνο η ύπαρξή τους μια μεταβολή του τρόπου με τον οποίο τα στοιχεία μιας πολλαπλότητας αποτιμώνται διαφορετικά με βάση υπερβατολογικούς βαθμούς, αλλά καθίστανται και δυνατότητα εισόδου πολλαπλών ως επιπροσθέτων - ως πρόσκληση των συμβάντων ανάδυσης υβριδικών χώρων, χρόνων, ταυτοτήτων/διαφορών, εδώ η ενότητα θέλει να εστιάσει στη χρήση του ως εργαλείο – όρο ανάλυσης και διάκρισης, να θέσει ένα πλαίσιο καταδεικτικό στη σχέση τους με την ταυτότητα της αστικοποίησης.

Κάθε θεωρία αφηγείται την πόλη, ασχολείται με το υπόλειμμα και τη διαταραχή με διάφορους όρους, που σχετίστηκαν με το συγκεκριμένο των αναζητήσεων και του (ηγεμονικού) παραδειγμάτος της εκάστοτε περιόδου. Το τοπίο της διαταραχής της εργασίας, δεν έρχεται για να προσθέσει έναν ακόμα λεξιμογραφικό όρο στη λίστα, αλλά να τοποθετήσει τις αναζητήσεις του εντός της, καθώς θεωρεί ότι κάθε λογική περιγραφής εδώ, περιγράφει εντός διαφορετικών κόσμων αστικοποίησης τροπικότητες που η διαταραχή επανακαθόρισε το υβρίδιο τοπίο και του απόδωσε χαρακτηριστικά και δυνατότητες ως ύπαρξη. Στην σύντομη αναζήτηση συμπεριλήφθηκαν εκείνες οι περιγραφές που το χρησιμοποιούν ως σημείο εκκίνησης για να ερμηνεύσουν το πεδίο της πόλης και ακόμα και αν δεν το αναφέρουν ως ‘τοπίο’, συνιστά εργαλειακά τοπιακή κατασκευή και επομένως εργαλειακά δίνει τη δυνατότητα αναγνώρισης της κανονικότητας του διπόλου και του επαναπροσδιορισμού του στο εκάστοτε αναδυθέν υβρίδιο.

Μια σύντομη φαινομενολογία των ονομασιών δηλωτική, ίσως του σύγχρονου ενδιαφέροντος για τις ασαφείς περιοχές μεταξύ των βεβαιοτήτων ή όπως το αποδίδει ο Vidler *στο ενδιαφέρον της παρούσας περιόδου για το άμορφο [Informe] του Bataille*¹⁶³ (: ως αυτό που χαρακτηρίζεται από ρευστότητα σχέσεων, που βρίσκεται σε μερική ή ολική ρήξη εσωτερικής του συνοχής): “derelict land” (Barr, 1969; Kivell & Hatfield,

^[1] Wylie J., Ways of seeing

^[2] Harraway D, A Cyborg Manifesto 157

^[3] Ειδικότερα της τοπιακής πολεοδομίας όπως αναφέρονται στο Waldhcm,C. (ed.)The Landscape Urbanism reader, Princeton Architectural Press NY 2006 και στη συλλογή για τα ‘ασαφή εδάφη’ Barron, P. Mariani M.(ed.), Terrain Vagues interstices at the edge of the pale Routledge: London & NY 2014

^[4] ως συγκεκριμένο θεωρητικό ενός συλλογικού όρου (ή ακόμα και μιας συλλογικής ταυτότητας ως προς την ύπαρξή τους στο δίπολο μεταξύ των υποκειμένων-μελετητών, χωρίς ωστόσο να θέλουμε να επεκταθούμε καθώς ξεφεύγει κάτι τέτοιο από την παρούσα ανάλυση)

^[5] Vidler A. Warped Space: Art, Architecture, and Anxiety in Modern Culture The MIT Press, USA 2000

Η τοποθετημένη γνώση τους εδώ αναφέρεται στη συνειδητοποίηση της μειωμένης αντικειμενικότητας που μπορεί κανείς να ισχυρίζεται δεδομένου ότι η επιστημονική γνώση – θεματολογία, προσεγγίσεις, μέθοδοι, μοντέλα, κατασκευάζονται από υποκείμενα / ερευνητές με διαφορετικές τοποθετήσεις στην κοινωνική και πολιτισμική πραγματικότητα που τους ωθούν σε διαφορετικές αναγνώσεις! . Πρόκειται για άποψη της κοινωνικής διαδικασίας της γνώσης / εξού και πληθυντικός τοπία – αναγνώσεις.

Λεοντίδου Λ., *Ασιατά τοπία του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού: «αναγνώσεις» και αναδιηγήσεις* ό.π.

1998); “zero panorama,” “ abstract settings,” “dead spots” (Smithson, 1996); “vacant land” (Bowman & Pagano, 2004); “wasteland” (Gemmell, 1977; Nabarro & Richards, 1980); the void” (Borret, 1999; Secchi 1984); “urban wilds” (Lynch, 1990); “new, nameless places” (Boeri, Lanzani, & Marini, 1993); “dross” (Lerup, 1994) “drosscape” (Berger, 2006); “dead zones” and “transgressive zones” (Doron, 2000); “superfluous landscapes” (Nielson, 2002); “spaces of uncertainty” (Cupers & Miessen, 2002); and “le Tiers-Paysage ” and “les délaissés” (“Τρίτο τοπίο” και ενίοτε “αφημένες περιοχές”) (Clément, 2003), “brownfields,” “in-between spaces,” “white areas,” “blank areas,” and “SLOAPs” (Spaces Left Over After Planning) (Doron, 2007) TAZ (Hakim Bey), 3rd space (Soja, 1996) terrain vague (Ignasio de Sola Morales 1992) 3rd natures (AMID 2013)

Σε μια ταξινομητική αποδελτίωση αναφέρονται συνοπτικά τα κατηγορηματικά χαρακτηριστικά και ιδιότητες τους ως χώρων, ως περιοχές με κάποιο χαρακτηριστικό ενδεικτικό της επίδρασης μιας αποσταθεροποίησης. Εγκαταστάσεις της πόλης, παράνομες περιοχές, σημεία συγκέντρωσης αποβλήτων, αποβιομηχανοποιημένα και μη παραγωγικά πλέον σημεία, μη κτισμένα ή τα υπολείμματα των εγκαταστάσεων, σημεία όπου φυσικές διεργασίες βλάστησης επανεμφανίζονται, ‘αποαστικοποιημένες’ ζώνες, σημεία που αναφέρονται ως αδιάφορα, είναι μερικές μόνο από τις αναγνωρίσεις που σημειώνουν κάποια αποσταθεροποίηση, κάποια μεταβολή στη σχέση πράγματος και αντικειμένου και ανάλογα τη θεώρηση εντάσσονται σε κάποια υβριδική περιγραφή.

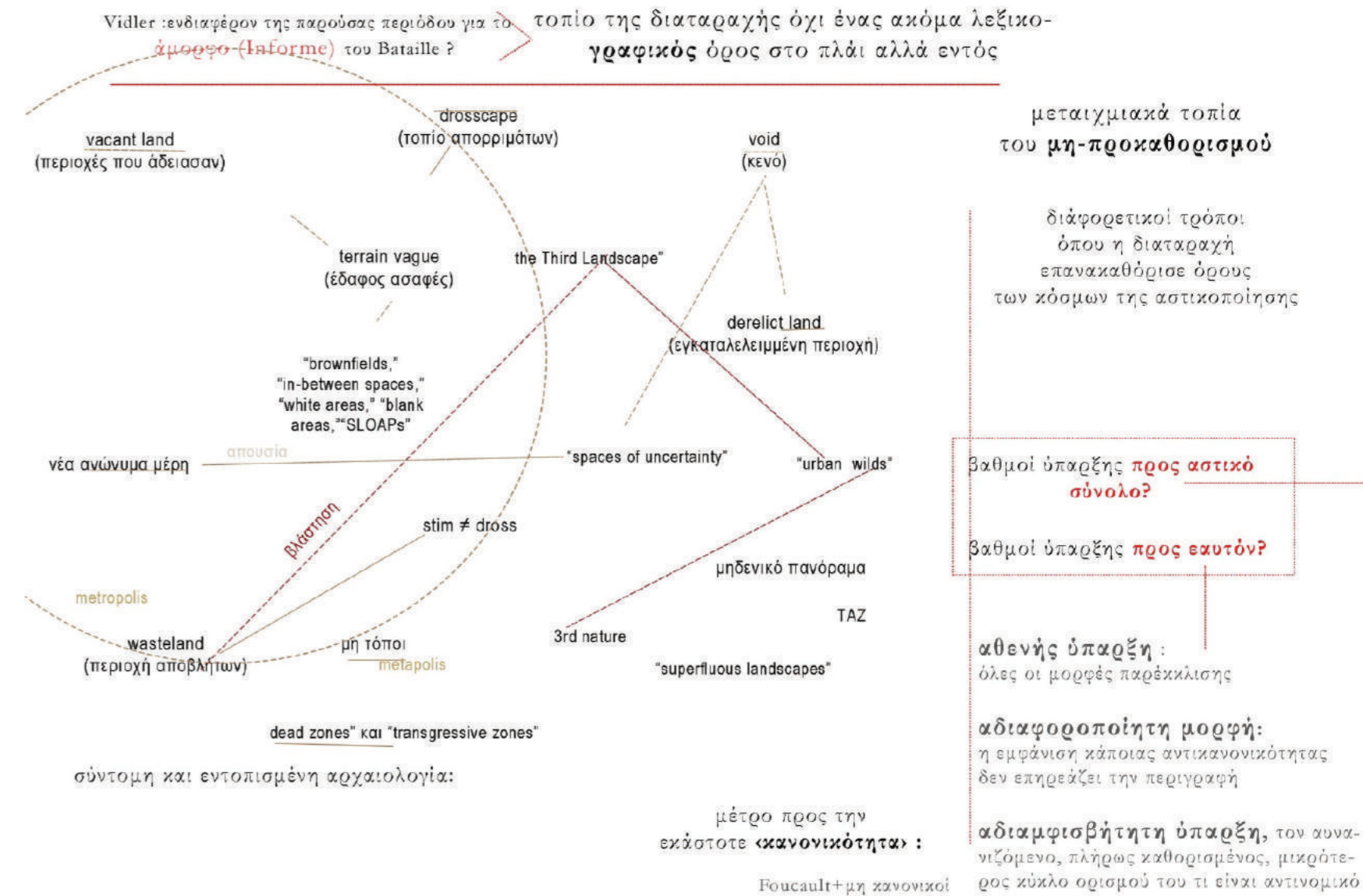
1.2.2 βαθμος υπαρξης προς εαυτον των τοπιων της διαταραχης

Στην αλληλοεξάρτηση ισορροπίας και μη, το τοπίο της διαταραχής, αποκτά αποδόσεις ταυτότητας και περιεχομένου ρήξης ή προσβολής του κανόνα της τάξης, το οποίο ανάλογα των συνθηκών, αναφέρεται, είτε σε υπέρβαση και ανατροπή, είτε ως υπόλειμμα και άρνηση. Η διαδικασία ισορροπίας-μεταβολής-ανα-κάλυψης, ως δυναμικό διαρκώς μεταμορφώσιμο ασταθές, χαωτικό, σύμπαν, αναδεικνύει σημεία της απώλειας της καθεστωτικής σημασίας. Η αποσταθεροποίηση αποδίδεται (και) ως ‘κακό’, αποκτά ταυτότητα **στη ρήξη του κανόνα**, συνιστά **ένδειξη απώλειας** λειτουργικότητας, την αποπομπή από έναν κόσμο και την ένταξη σε έναν άλλον, αυτόν του α-χρήστου.

Η σταθερή ταυτότητα ταυτίζεται τότε με το σχηματοποιημένο¹⁶⁴, το τυπικό, το σχήμα (υλικό και συμβολικό) γίνεται ταυτόσημο με την τάξη και τη μορφοποίηση. Η σχέση με το δίπολο ποικίλει στις περιγραφές, τα τοπία άλλοτε αναγνωρίζονται ως χώροι φυσικότεροι και διακρίνονται από πολιτισμικούς, πχ. το Τρίτο τοπίο¹⁶⁵ είναι τόποι της διαταραχής, με αυξημένη φυσική βιοποικιλότητα και απόθεματικό περιπλοκότητα, καθώς έχουν αφεθεί μη ελέγξιμα από την ανθρώπινη παρέμβαση (το ανέγγιχτο που αφορά ενίοτε ρομαντικοποιημένες εκδοχές της ανεξέλεγκτης φύσης). Άλλοτε θεωρούνται εξ ορισμού πολιτισμικά παράγωγα – εφόσον και η φύση είναι μία ανθρώπινη προβολή και κατασκευή, οπότε τα υβρίδια δηλώνουν σχέσεις του ανθρωπογενούς ως κυρίαρχου όρου στο δίπολο και το φυσικό είναι εκτοπισμένο.

Ως προς την εμφάνισή τους στον κόσμο της αστικοποίησης λοιπόν, στον εντοπισμό δηλαδή της έννοιας της αστικότητας με τον οποίο κάθε φορά αλληλοεπιδρούν, μέσα από τις περιγραφές, σύμφωνα με την προηγούμενη ενότητα έγινε ανάλυση των εμφανίσεων σε δύο επίπεδα: πρώτα κάποιος βαθμός υπαρξης προς εαυτόν και έπειτα βαθμός υπαρξης προς άλλα στοιχεία. Φυσικά οι λογικές περιγραφής δεν έχουν έναν ενιαίο κοινό ορισμό του διτισμού φύση/πολιτισμός, αλλά όλες κινούνται στο πεδίο της ανάλυσης διεργασιών και όχι ορισμών διπόλου. Για τον προσδιορισμό του βαθμού υπαρξης προς εαυτόν, *αθηνής, αδιαμφισβήτητος, αδιαφοροποίητος* επιστρατεύτηε εργαλειακά, ο βαθμός απόκλισης που χρησιμοποιεί ο Foucault στους Μη κανονικούς¹⁶⁶ για να αποδώσει ταυτότητες ως προς την κανονικότητα. Η **αθηνής υπαρξη προς εαυτόν, συγκεντρώνει όλες τις μορφές παρέκκλισης** των θεσμών και των νόμων (το τέρας, το ακατανόητο και

¹⁶⁴ Σχήμα - τοποίηση-, Μωραίτης, βλ. παραπάνω, και με την παράδοση που φέρει ως ελεγκτικός μηχανισμός η έννοια του σχήματος
¹⁶⁵ Clément, G., *Manifesto del terzo paesaggio*, Quodlibet, Macerata 2005
¹⁶⁶ Foucault, Οι μη κανονικοί, Διαλέξεις στο κολλέγιο της Γαλλίας, ό.π. μέσα από την επισκόπησή του των μορφών αντικανονικών που έκαναν την εμφάνισή τους ως το τέρας, ο και ο αυνανιζόμενος

ΩΣ ΠΡΟΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΒΑΘΜΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣ ΕΑΥΤΟΝ

ασθενή παρέκκλιση από κάθε κατηγοριοποίηση αστικού-φυσικού

αδιαμφισβήτη παρουσίασμένα εγκλεισμένα πλήρως στον εαυτόν ως αστικά ή φυσικά στοιχεία

αδιαφοροποίητα κανονικά στην αντικανονικότητά τους η εμφάνιση κάποιας αντικανονικότητας δεν επηρεάζει την περιγραφή ως αστικό-φυσικό

ΒΑΘΜΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΤΙΚΟ

σχέσεις περιέχοντος - αναγκαία για εμφάνιση συνόλου ως αστικού

σχέσεις εμβολισμού κάποιο κοινό στοιχείο με το σύνολο του αστικού

σχέσεις ασυνέχειας η ύπαρξή τους απρόβλεπτη στον κόσμο

ΩΣ ΠΡΟΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ

τόποι ελευθερίας
-δυνατότητα νέων πρακτικών

τόποι αποβλήτων
--αρνητικά (περαιτέρω διαταραχής) μόνο

τόποι αδιάφοροι
-καμία δυνατότητα ανάπτυξης

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

■ "derelict land"
(Barr, 1969, Oxenham 1966)

■ "zero panorama," " abstract settings,"
(Smithson, 1996).

■ "vacant land"
(Bowman & Pagano, 2004)

■ "wasteland"
(Gemmell, 1977)

■ the void"
(Borret, 1999, Seochi 1984)

■ "urban wilds"
(Lynch, 1990)

■ "new, nameless places"
(Boeri, Lanzani, & Marini, 1993).

■ "dross"
(Lerup, 1994)

■ "drosscape"
(Berger, 2006)

■ Terrain Vague
(Ignasio de Sola Morales)

■ "dead zones" και "transgressive zones"
(Doron, 2000)

■ "superfluous landscapes"
(Nielson, 2002)

■ "spaces of uncertainty"
(Cupers & Miessen, 2002)

■ "the Third Landscape" "leftover lands"
(Clément, 2003).

■ "brownfields," "in-between spaces,"
"white areas," "blank areas," "SLOAPs"
(Doron, 2007)

■ TAZ
(Hakim Bey).

■ 3rd paradise
(SLOA 20)

κατηγορήματα

υπολείμματα

εγκαταστάσεις

αβέβαια παρανομα

συγκέντρωση αποβλήτων

αδιάφορα/άδεια

ερείπια/ώδη

αποβιομηχανοποιημένα

parking

ταχεία κυκλοφορία

νησίδες

άκτιστο

μη ανθρώπινα

προάστια, γκέτος

απαγορευμένο), η αδιαφοροποίητη μορφή, το **κανονικό στην αντικανονικότητά του** (η μορφή προς συμμόρφωση, όπου η εμφάνιση κάποιας αντικανονικότητας δεν επηρεάζει την περιγραφή) και τέλος, η αδιαμφισβήτητη ύπαρξη, τον αυνανιζόμενο, **(εγκλεισμένο στον εαυτό του**, πλήρως ωστόσο καθορισμένο στην περιγραφή και αφορά έναν μικρότερο κύκλο ορισμού του τι θεωρείται αντινομικό.).

Στις συναρτήσεις του φαίνεται, μια περιγραφή όπως του Gemmell¹⁶⁷ που ονοματίζει ως wasteland το σημείο όπου η μελέτη της βιοποικιλότητας έχει τη μεγαλύτερη πληθώρα και ενδιαφέρον λόγω των ειδικών συνθηκών σε σημεία όπου τα απόβλητα έχουν μεταβάλλει την τοξικότητα των εδαφών, το τοπίο περιγράφεται ως μια αδιαμφισβήτη ύπαρξη, όχι απαραίτητα κανονικοποιημένη ή τυπική ως προς το αστικό περιβάλλον αλλά **παρόλ'αυτά συστήνει ένα όλον ύπαρξης**. Στο παράδειγμα αυτό της αδιαμφισβήτητης ύπαρξης του υβριδίου που έχει προκύψει στο τοπίο της διαταραχής, έπειτα από την εισβολή συμβάντων ταυτοτικής περιγραφής, το δίπολο της σχέσης αστικό/φυσικό προκαλείται, καθώς δεν υπάρχει μία, μοναδιαία ταυτοτική απόδοση που να μπορεί να το περιγράψει αλλά ως απόκλιση αμφισβητεί και καλεί σε επανορισμό. Αντίστοιχα και σε άλλη οπτική, η ασθενής ύπαρξη, η παρέκκλιση από κάθε αναγνωρίσιμη πρότερη κατηγοριοποίηση, στο αποβιομηχανοποιημένο τοπίο του Lerup¹⁶⁸, η σάφεια του το καθιστά μέρος ενός συνεχούς ρευστού κύκλου διεργασιών και διατυπώνει τη θέση ότι βρίσκεται διαρκώς ανάμεσα, χωρίς όνομα, με βαθμό ύπαρξης (σχεδόν) μηδέν, δίνοντας τη δυνατότητα συνεχούς εισβολής των συμβάντων. Τοπία, αδιαφοροποίητα στο βαθμό ύπαρξης προς εαυτόν, έχουν αναγνωρίσεις κοινές ως προς το ότι βρίσκονται σε μη προκαθορισμένες περιοχές αλλά ως υπάρξεις δεν επηρεάζουν το δίπολο, δεν περιγράφονται ως προκλητικές για τους όρους του. Αναγνωρίζεται η εμφάνιση κάποιας αντικανονικότητας, αλλά ως παρέκκλιση θεωρείται κανονική της αστικότητάς και δύναται σε πειθάρχηση από το κράτος της κατάστασης. Ένα τοπίο μπορεί να μεταβάλλει το βαθμό της ύπαρξης προς εαυτόν, ανάμεσα στις τρεις αυτές περιπτώσεις, και εξαρτάται από την εκάστοτε στιγμή στην οποία η εμφάνιση της διαταραχής και η ισορροπία της έχουν λάβει χώρα, ώστε να καθίστανται υπαρκτά εντός μιας λογικής περιγραφής τους και αντιστιχικά, προκλητικά για την σχέση με την 'κανονικότητα'.

βαθμος υπαρξης ως προς αλλο/ προς συνολο αστικου τοπιου

Η δεύτερη αυτή κατηγοριοποίηση επιχειρήσει, να κατανοήσει στις περιγραφές τι είδους βαθμούς του υπερβατολογικού με το σύνολο του αστικού τοπίου, στην ανάπτυξή τους ως αντικειμένων. *Σχέσεις περιέχοντος*, απαραίτητου για τον λογισμό του συνόλου ως αστικού, *σχέσεις εμβολισμού* αν στην εμφάνισή τους έχουν κάποιο κοινό στοιχείο με το σύνολο αστικό, *σχέσεις ασυνέχειας*, όταν στον κόσμο της αστικοποίησης παρά την εμφάνισή τους, δεν έχουν τίποτα κοινό με αυτόν, οπότε δεν επηρεάζεται το σύνολο.

Στον όρο του αστικού 'κενού' για παράδειγμα, που ενυπάρχει με διάφορους τρόπους στη λίστα, κληροδοτείται ενίοτε η ταυτολόγησή του ως tabula rasa της νεωτερικότητας – κενός χώρος, κενό νοήματος και άρα σημείο εγγραφής στην πρόθεση της χρήσης – ή όπως συχνά τοποθετείται εύσημα, *λανθάνον δυναμικό*. Ωστόσο αν πχ. *το κενό ονοματιστεί* [ταυτοποιηθεί] *'οικόπεδο'* - *ως μέρος γης με ιδιοκτησιακό καθεστώς- καθίσταται χώρος όπου ο καπιταλισμός έχει αφήσει μη αξιοποιημένο και οι νόμοι της αγοράς μπορεί να υποδείξουν* [σε κάποιο άλλο χρόνο] *ότι ένα άδειο είναι πιο επικερδές για κάποια περίοδο του χρόνου αντί για ένα που έχει αναπτυχθεί*¹⁶⁹. Το οικόπεδο, το κομμάτι γης, είναι δυνατός χώρος, μία *limbo* σε αναμονή να γενέσει *αξία/κέρδος*¹⁷⁰, επομένως βρίσκεται σε *σχέση περιέχοντος* ως απαραίτητο για την παρουσίαση του αστικού συνόλου, τη διαπραγμάτευση της αστικότητας και του τρόπου που θα επιτελεστεί με διάφορους τρόπους: Το κενό ως εμφάνιση της ονοματοδοσίας τότε, φέρει συγκεκριμένο φόρτο κωδίκων, για τον οποίο εδώ γίνεται αναφορά *ως μια απόπειρα του να μην γίνει ταύτιση με το 'κενό σύνολο'* του οντολογικού του πεδίου. *Αναδιατυπώσεις της έννοιας του [αστικού] κενού εμφανίζονται σε κάθε απόπειρα προσέγγισης για το χώρο της πόλης*¹⁷¹ με το νόημα του σε διαρκή επαναδιαπραγμάτευση με τη δυνατότητα του τόπου (που χρειάζεται να γεμίσει με κάποιο

¹⁶⁷ Gemmell R, Colonization of Industrial Wasteland (Studies in Biology), Edward Arnold, 1977

¹⁶⁸ Lerup, Stim/dross, Stim & Dross: rethinking the metropolis, 1995

¹⁶⁹ Morton T., Ecology without nature .. ό.π.

¹⁷⁰ Morton T., Ecology without nature .. ό.π.

¹⁷¹ Περιοδικό Αρχιτέκτονες 55 Πολυχρονόπουλος Δ., *Το κενό ως τόπος*

‘εκ νέου’ νόημα) και την αστικότητα ως κατηγορημα. Το αμήχανο του μη παραγωγικού, η υπόνοια έλλειψης εσωτερικής δομής, η ανάγκη επαν-απόδοσης συγκεκριμένης αξίας στην αναμονή, διαφέρει σε κάθε (νέα) κανονικότητα του αστικού. *Το «κενό» υποδηλώνει την πολιτιστική απουσία, την έλλειψη πολιτιστικής συμμετοχής και το κυριότερο, υποδηλώνει την απορία, απέναντι στην έλλειψη ή την περιστολή του ελέγχου.* Η περιγραφή απαξίωσης του βιομηχανικού και οικιστικού αποθέματος στις πόλεις και της συρρικνωμένης οικονομικής βάση, οργανώνει κλειστά σύνολα πόλης, με το ‘κενό’ σε σχέση περιέχοντος. Εξού και η κριτική σε θρωρίες τύπου broken window theory από τη δεκαετία του ‘60: *αν υπάρχει η εμφάνιση της απουσίας, ή της παραβιακότητας, γίνεται αφορμή για τη διαώνισή και αναπαραγωγή της*¹⁷². Επομένως, τέτοιες θεωρήσεις, φέρουν το όνομα της απουσίας ως περιοχή προς συμμόρφωση, ενάντια στην αταξία, την **διαρκή ανάγκη επέκτασης του κράτους της δομής**. Το ενδιαφέρον γι’ αυτές τις περιοχές ενσαρκώθηκε συχνά από την νοσταλγία για τη βιομηχανική εποχή, που αποσύρεται από τον αστικό τόπο, και την ταυτόχρονη προσδοκία που δημιουργεί ο διαθέσιμος χώρος επάνω στα ίχνη της απόσυρσης, ως απαραίτητος για τη συνέχιση των αστικών διεργασιών. *Πέρα από ασθενές ιδεολογικό επιχείρημα του εναλλακτικού αρχιτεκτονικού λόγου, έγινε πρόσφορο για την ανάπτυξη επιχειρημάτων από τη μεριά της οικονομικής επιχειρηματικότητας*¹⁷³ και στον κόσμο της αγοράς απέκτησε αξία διαχειριστική του τρόπου εξέλιξης των αξιών γης.

Οι υπάρξεις των τοπίων της διαταραχής, σε **σχέσεις εμβολίμου** περιγράφει τοπία που μοιράζονται με τη συμμετοχή τους κοινά στοιχεία με τις διεργασίες που ορίζουν το αστικό τοπίο, προκύπτουν από κοινές φυσικές ή αστικές μεταβλητές, αλλά δεν είναι και απαραίτητες για τον ορισμό του ως κόσμου της αστικοποίησης. Στις πολλαπλές περιγραφές των Doron και Berger, πρόκειται είτε για μεταβατικές ζώνες ανάμεσα σε δραστηριότητες της πόλης, είτε για τμήματα εδαφών ‘περίσσεψαν ’ της οικοδομικής δραστηριότητας. Τα brownfields έχουν ένα πιο συγκεκριμένο context στη σχέση τους με την αποβιομηχανοποίηση του αμερικάνικου βορρά, συνεχίζουν ως λειτουργίες να έχουν παρουσία μέσα στις λειτουργίες του αστικού συνόλου, ακόμα και ως περιοχές των αποβλήτων της, αλλά δεν είναι αναγκαία για την εμφάνιση του κόσμου της αστικοποίησης για το χαρακτηρισμό της ως τέτοιας (σύμφωνα πάντα με τη λογική περιγραφής τους). Με τον όρο των **σχέσεων ασυνέχειας**, γίνεται αναφορά σε περιοχές νοήματος όπου τα τοπία της διαταραχής θα μπορούσαν, στη σχέση τους με το αστικό, να συστήσουν παρουσίες, που, αν και δεν διαταράσσουν το καθεστώς του κόσμου του αστικού, περιέχονται σε αυτό, αλλά, η ύπαρξή τους σε σχέση με τα υπόλοιπα υποσύνολα, δεν έχει απαραίτητα κοινά. Το μηδενικό πανόραμα του Smithson στην πτώση της εντροπίας του αστικού, η εμφάνισή του στην περιγραφή αυτή ως ιδιαιτερότητας, και σημείου παρέκκλισης για την υποδοχή αντίστροφων ερειπίων, δεν συνιστά μέρος απαραίτητα του συνόλου του αστικού, ως αντίστροφο του, αλλά ούτε και ανατρέπει το περιεχόμενο των στοιχείων του, συμμετέχει σε αυτά. Αντίστοιχα τα Τρίτα τοπία του Clement, τα σημεία του laissez faire φυσικών διεργασιών της βλάστησης, έναντι ‘πολιτιστικών’, όπου κάνει σαφή διάκριση ανάμεσα στα δύο μέρη του διπόλου λόγω της περιγραφής του ως τέτοιας κατάστασης, δε καθιστά το [αστικό κενό] ρυθμιστή ή εμβόλιμου κοινού, αλλά βρίσκεται σε μια σχέση ασυνέχειας με τα υπόλοιπα στοιχεία της πόλης ως τέτοιο, ως την επέμβαση του κράτους της κατάστασης ‘αστικότητα’, βέβαια.

Στις περιγραφές καθεαυτές γίνεται συχνά αναφορά στη δυνατότητά τους να φέρουν κάτι νέο ή όχι. Ως προς τη δυνατότητα δηλαδή απομείωσης των πολλαπλοτήτων στο είναι τους και τη δυνατότητα τους παραλαβής (νέων) συμβάντων. Η υβριδικότητα γίνεται δείκτης σχέσης διπόλων, επιβεβαιώνοντας σε ένα βαθμό την υπόθεσή μας ως προς την χρήση τους ως καταδεικτικό ενδιάμεσο, και ενδεικτικό πεδίο ανάλυσης πειραματισμού και το πώς / με ποιο τρόπο οι εμφανίσεις του ευμετάβλητου **προκαλούν τα σημεία σύγκρισης των ταυτοτήτων/ διαφορών**.

Στις περιγραφές τους ως περιοχές **δυνατότητας**, παρουσίας κάποιας **ανατροπής στο καθιερωμένο** (της κανονικότητας της πόλης) λαμβάνουν χαρακτήρες τόπων ως προς το βαθμό ελευθερίας. **Αναγνωρίζονται ως απελευθερωτικά** λόγω του μη μεθοδευμένου της κατάστασής τους, ως *τόποι ελευθερίας* καθώς το μη προκαθορισμένο του κανόνα επιτρέπει διεύρυνση πρακτικών εντός τους/και για αυτά. Η απελευθερωτική ιδιότητα αναφέρεται εξίσου σε πρακτικές υποκειμένων, με κριτήρια αταξίας, νόμου/παρανόμου, με το πλήθος των

^[1] Θεωρία που συντάχθηκε από τον—και η κριτική αφορά στη σχέση αιτίας αποτελέσματος που αυτή η αναγωγή περιγράφει.

^[2] Λεοντίδου Λ.,Αστικά τοπία του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού: «αναγνώσεις» και αναδιαρθρώσεις στο Συλλογικό έργο Το ελληνικό Τοπίο Μελέτες ιστορικής γεωγραφίας και πρόσληψης του τόπου Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005 σελ 387

προβολών που μπορούν να παραλάβουν ως ανοιχτά σημαίνοντα, σε μια συνεχή αμφισβήτηση του κράτους της κατάστασής τους, που επιχειρεί συνεχώς, την αναδιανομή και επικράτεια των συνόλων σημασίας τους. Σε άλλες θεωρήσεις αναγνωρίζονται ως defacto **τόποι αποβλήτων που** δεν δύνανται να αποτελέσουν υποδοχείς συμβάντων, πέρα από την αναπαραγωγή του εαυτού τους, ή την έλευση της τάξης της κατάστασης. Στην θεώρηση του Legur και των μη τόπων του Auge ίσως αντίστοιχα, λογίζονται ως **τόποι αδιαφορίας** άδειοι , α-τοπίες, χωρίς κανένα πολιτισμικό νόημα στο συγκείμενο του αστικού οπότε αδύνατο να φέρουν κάτι νέο για το αστικό πέρα από την ταυτοποίησή τους ως ‘αδιάφορα’, αν και συνιστούν κάποια εξαίρεση της μορφής της κανονικότητας, ή είναι μια υπερ-κανονικότητα.

Δεδομένου λοιπόν του κόσμου ύπαρξης, το τοπίο της διαταραχής, μπορεί να συνιστά ένα αδιαμφισβήτη υβρίδιο σε πλήρη ύπαρξη ως σημείο του αστικού ή του φυσικού και ως παγίωση (νέο κατηγορημα) να διαπραγματεύεται την ως εκείνη τη στιγμή αντιστοιχία των διπόλων. Και συγχρόνως, εξαιτίας της ανάδυσής του αυτής, να βρίσκεται ως μη προβλέψιμο από την παγιωμένη κατάσταση της αστικότητας σε *σχέση ασυνέχειας* με αυτήν, να μην έχει κανένα κοινό με αυτόν και η περιγραφή του κόσμου της πόλης να μην μεταβάλλεται ως ύπαρξη, γιατί το κράτος της κατάστασης έχει επικυρωτικά επέλθει. Σε άλλο δίκτυο σχέσεων ύπαρξης, το τοπίο της διαταραχής, μπορεί να έχει σχέση *περιέχοντος* στον κόσμο αναγκαιότητας για την ύπαρξή του, αλλά να παραμένει ασθενές, με μηδενικό βαθμό προς εαυτόν : η δυσκολία της αναγνώρισης χαρακτηριστικών φυσικών και πολιτιστικών δυνάμεων των δράσεων του ως τέτοιων, να μην μπορούν να του αποδώσουν ταυτοτικό χαρακτήρα στο δίπολο (και επομένως να προκαλούν την ακεραιότητά του). Σε κάθε περίπτωση δυναται να παραλάβει συμβάντα είτε αυτά έχουν κάποιο θετικό ή αρνητικό πρόσημο ταυτοτικά, τόποι ελευθερίας, ή τοπία απόβλητων. Στην εδραίωση της κατάστασής τους είναι η επιβολή του κράτους, της συμβολικής αναπαράστασης που παγώνει ρόλους και ταυτότητες, τα συμβάντα αναφέρονται στη δυνατότητα αποσταθεροποίησης της πάγιας μεταδομής προς μια αγνή παράσταση. Το ότι είναι τόποι της δυνατότητας, δε σημαίνει την παντοινή ελευσή κάποιας νέας υβριδικής σχέσης, όπως ο υπερχαθορισμός τους ως αδρανή μπορεί να δείξει. Θα εξαρτηθεί κάτι τέτοιο από αυτό που θα ονομαστεί *πιστότητα* των υποκειμένων στην αλήθεια των συμβάντων, τη διαδικασία δηλαδή των υποκειμενοποιήσεων, όπως θα διατυπωθεί στο δεύτερο κεφάλαιο. Το τοπίο της διαταραχής βρίσκεται με τις πολλές και πολλαπλές αποδόσεις και εγκλεισμούς σημασίας, συγκεντρώνει όλες τις μορφές παρέκκλισης ή απόκλισης την ίδια στιγμή που το ίδιο παραμένει μη ορισμένο και ταυτοτικό, ακατανόητο ή υπερχαθορισμένο και έγκλειστο στο κράτος των καταστάσεων.

1.3 το τοπιο της διαταραχης ως διαπραγματευση της διαφορας

Το μη-κανονικό, το **τέρας**, το αυτοαναφορικό, ως μορφές ύπαρξης σε κόσμους στερεοτυπίας, λογίζονται **οριακές υπάρξεις και μορφές**, που βρίσκεια σε κάποιο άκρο της κανονικότητας συμβάλλουν στην οργάνωση της παραγωγής και κατανόησης των διαφορών. Το τοπίο της διαταραχής ενσωματώνει και αντιπροσωπεύει ένα medium, τη σχέση της διαφοράς, το αποκλεισμένο σε διαφορεικές μορφές, μέσω του οποίου η επικράτεια οριοθετείται¹⁷⁴. Είναι επίσης, η μη-συγκεκριμένη ταυτότητα του, μία ‘διαφορά’ που *δεν μπορεί να νοηθεί ως η απλή άρνηση ή το ‘Άλλο’* κάποιας καταστατικής κανονικότητας, *αλλά μια διαφορά από αυτή την οικονομία της δικής αντίθεσης*, για να εγκατασταθεί και να επαναπροσδιοριστεί μέσω αυτού ο όποιος κανόνας του προτύπου, που εξ αιτίας αυτής της συνθήκης δεν μπορεί ποτέ να είναι πάγιο. Αποτελεί και το Όμοιο και το Άλλο δεν είναι τελειώς ξένο/ούτε οικείο, δομικά κεντρικό στην κατανόηση της (λογοθετικής) κατασκευής¹⁷⁵.

Το μη κανονικό κρίνεται στο **αν ανήκει ως σύνολο στον κόσμο της ταυτοποίησης** (ενέχει ήδη εντός τους τη δυνατότητα συμβάντων κατάρριψης της ισορροπίας) στη συσκότιση, του πού ανήκει. Το υβρίδιο ως μεταφορά φέρει σχέσεις ομοιότητας ορίζεται μέσω κάτι άλλου . Ως **‘ανεστραμμένη υβριδοποίηση’** ειδικότερα τα σημεία της εμφάνισης κάθε παρέκκλισης, γίνεται μια ενσάρκωση του μη ομαλού. (το κανονικό διαθέτει τερατώδια μηδενικού βαθμού ως προς τον εαυτό του). Είναι (και) μια αντίστροφη πορεία παραγωγής από το αντικείμενο στο πράγμα. **Αναδεικνύει λανθάνουσα ετερότητα**, γίνεται αλλά συγχρόνως δεν είναι **ένας** τύπος. Καθώς δεν φέρει ξεκάθαρα το μηχανισμό **δημιουργίας του** στην πρόσληψή του, μπορεί μόνο να περιγραφεί **μέσω παραβιάσεων** και πεδίων σχέσεων και δυνάμεων στα οποία δύναται

^[3] στο Butler J, Gender trouble ,ό.π. αναζητώντας παράλληλα πεδία αναφορών για το ‘υβριδικό/τερατικό’

^[4] Braidotti νομαδικά υποκείμενα 348

να ανήκει, και αυτό επιχειρήσει να προσδιορίσει η παρούσα ενότητα. Η (ενδεχόμενη) αντίσταση στην κανονικότητα, ως αναμονή, ως μη ένταξη στην επιτάχυνση των διαδικασιών παραγωγής βρίσκεται σε μια συνεχή διαπάλη με την επικρατεία της μεταδομής.

Δεν υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των διαφορετικών συνόλων που μπορούν να ανήκουν - αυτό είναι και μέρος της ευελιξίας της θεωρίας συνόλων. Όταν αφαιρεθεί η ταυτότητα από την πολλαπλότητα τίποτα δε μπορεί να εμποδίσει μια πολλαπλότητα από το ανήκει σε οποιαδήποτε άλλο αριθμό πολλαπλοτήτων, τίποτα, δηλαδή, που να σώσει τη δομή του. Διαφαιίνεται εδώ, στο τοπίο της διαταραχής¹⁷⁶, και μια αναφορά στην ανάδυση του ανοικείου, στην οποία θα γίνει μονάχα μια σύντομη αναφορά εδώ, ως του διπλού διχασμού μεταξύ ομοιότητας και διαφοράς που αποσυνδέονται και ξαναενώνονται μέσα από τον μηχανισμό της απώθησης: Κάθε νέα εμφάνιση ενός σημείου ενέχει επανάληψη δηλαδή επιστροφή συν διαφορά. Κάθε επαναφορά ενός σημείου είναι ανοικεία, εφόσον συνεπάγεται από ένα παράξενο που προκύπτει από ένα πλεόνασμα, το οποίο έμοιαζε να μην υπήρχε προηγουμένως. Η επανάληψη μας φέρνει στη σφαίρα των σημείων¹⁷⁷, και στο σημείο του undecidable του μη-αποκρίσιμου, **δεν επιτρέπει στο σημείον να κλείσει πάνω στο σημαινόμενο, επομένως**, η ταυτότητά του βρίσκεται συνεχώς μπροστά στο μη-προκαθορισμένο, σε διαρκείς και ανεξέλεγκτες υπερβάσεις.

Οι υπερβάσεις που δύνανται να προκαλούν, δεν σημαίνει ότι καθιστούν κάθε στιγμή από τοπίο του πολλά σε τοπίο του πλήθος. Είναι δυνητικά σημεία και ως τέτοια θα αναζητηθούν αρχικά στην αναγνώρισή τους ως καταστάσεις δομημένες που εμπεριέχουν το φάντασμα από την πολλαπλότητα που δεν έλαβε τη μορφή του ενός (της διαταραχής), σε διαρκή σχέση εισόδου και μεταλλαγής κράτους της κατάστασης για την παγίωσή της δομής. Θα τα ενοπίσουμε στα τοπία εντός των οποίων η **επικράτεια της δομής**, ο νόμος του λογισμού, η συνέπεια δεν (ανα) παρασταίνεται πραγματικά ως τέτοια. Η δομή (η επικράτεια του λογισμού-ως-ένα) διαλύει το πολλαπλό, και η μορφή του ενός και η σύνθεσή του με συνεπείς πολλαπλότητες αλλά η μεταβλητότητα αυτής της **δομής, η δυνατότητα αλλαγής της** κατάστασης στην επικράτεια ή μη της μεταδομής της, η εισβολή του συμβάντος, προκαλεί συνεχείς μεταλλαγές στην κίνηση ασυνεπούς συνεπούς πολλαπλότητας που επιτρέπει ενδεχομένως την εμφάνιση του πολλαπλού ως τέτοιου, της **παράστασης και όχι ως αναπαράστασης του**. Μια μετακίνηση δηλαδή από την έννοια του σταθερού τόπου προς χώρους που εμπεριέχουν **χρόνους διασποράς** ή υβριδισμού που απελευθερώνουν τους τρόπους του είναι και τις συνθέσεις της ύπαρξής του.

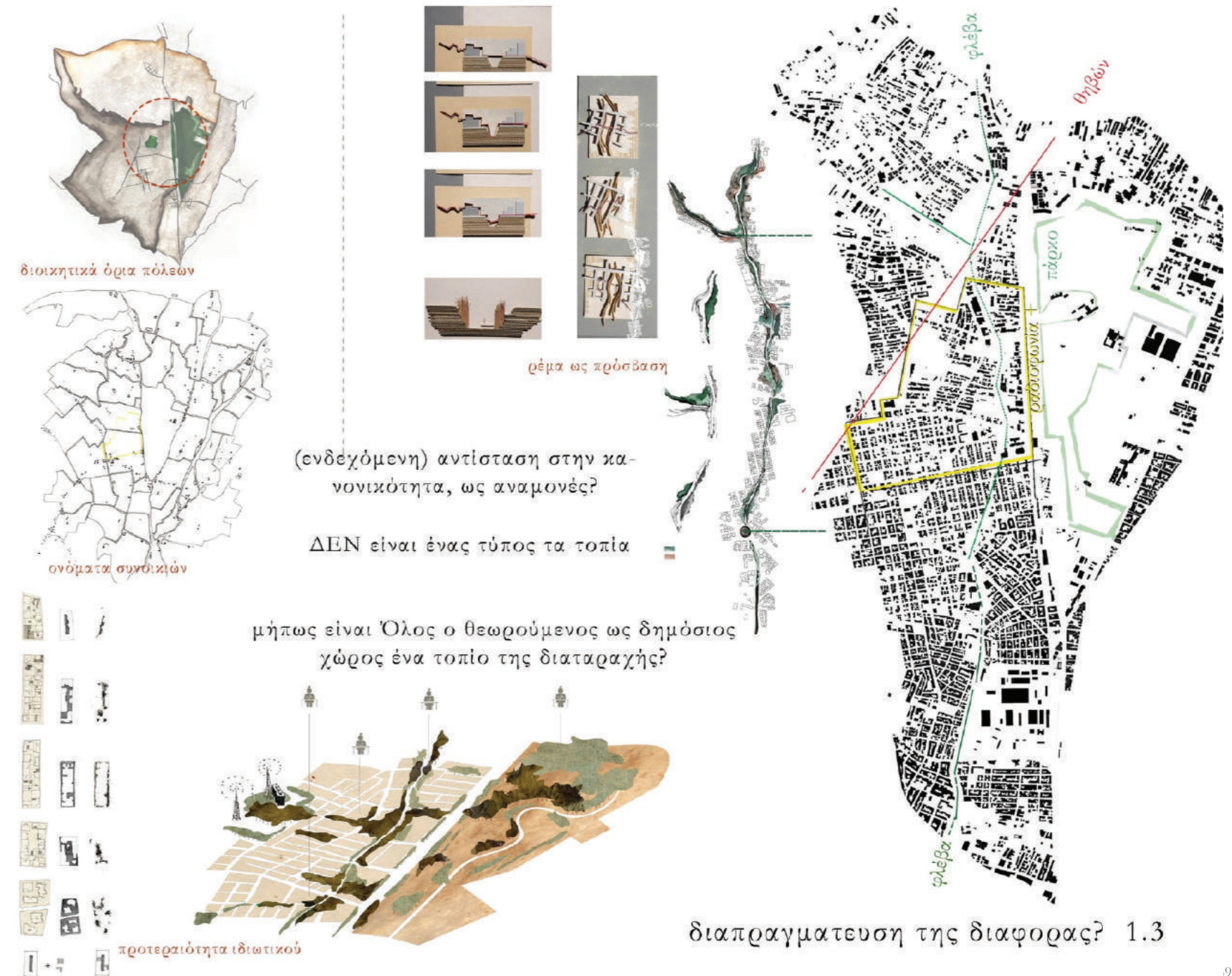
Μήπως όλος ο 'δημόσιος' χώρος δεν είναι ένα ασάφες έδαφος/τοπίο διαταραχής¹⁷⁸?

Όλος ο δημόσιος ένα υπόλειμμα [στο μεσογειακό άτυπο της ιδιωτικής κατοικίας, στο πώς μορφοποιήθηκε ως τετοια ιδεε. εισαγωγή], ένα υβριδικό τοπίο σε διαταραχή; Πράγματι η απάντηση, και με τα κριτήρια που έχουμε θέσει μπορεί να είναι καταφατική. Ο δημόσιος χώρος μπορεί να θεωρηθεί ως μία χρονικότητα, το πλαίσιο της οποίας μέσα από ρωγμές και ασυνέχειες, παγιώνεται ο ορίζοντας του διανοητού και του εφικτού. Ωστόσο η έρευνα έχει εμπρόθετα εστιάσει στα σημεία εκείνα, που ως σύνολα, μέσω των περιγραφών τους, και στις προσωρινές απουσίες σημάτων τους, εγκαθιστούν διαρκώς (νέα) ενδεχόμενα ρήξης με συμβάσεις του συμβολικού. Βρίσκονται πιο εντατικά στο χρόνο της διασποράς στην απώλεια της δεδομένης τάξης τους. Το πρότυπο της σχέσης του διπλού αποκλείει και επικυρώνει κανονικότητες. Η διαρκής, επαναλαμβανόμενη αποτυχία του ορισμού της μοναδιαίας ταυτότητας στα τοπία της διαταραχής, αποδίδει την ίδια στιγμή κάποιες προσωρινές παγιώσεις. Αφήνει όμως δε, ενδεχόμενα -και παράγονται ασυνέχειες στην επανάληψή της αποτυχίας. Αυτό δε σημαίνει ότι η μελέτη του τοπίου της διαταραχής γίνεται για να το ορίσει ως αυτονομημένη κατηγορία, ισότιμο ταξινομητικό όρο

¹⁷⁶ Η ονοματοδοσία δεν μπορεί ίσως σε αυτό το σημείο της αναφοράς σε κάτι ανοικείο, να αρνηθεί και το συνήθη συνειρμό στην αντίδραση του Freud στη **θέα του τοπίου της Ακρόπολης**, μια «διαταραχή της μνήμης» - διχοτόμησης του εαυτού σε έναν κατάπληκτο απέναντι στο χωροχρονικό αναμφισβήτητο της παρατήρησης και σε έναν με υποχρέωση να το αναγνωρίσει ως αλήθεια. (Freud, S.: *A Disturbance of Memory on the Acropolis (1936)* στο Strachey J. (ed.) *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, London the Hogarth Press, 1994). Η έννοια της διαταραχής αν και απηχεί στην ψυχαναλυτική θεωρία δεν θα μελετηθεί εδώ σε ευθεία αναφορά με αυτήν.

¹⁷⁷ ,με την οποία το ανοικείο έχει συνδεθεί από κυρίως μετα-δομιστές στοχαστές όπως η Ελέν Σιζούς, ο Σάμιουελ Ουέμπερ ή ο Νικόλας Ρόλ και.

¹⁷⁸ Τίτλος δοκιμίου στο Barron P, Mariani M. (ed.), *Terrain Vague_ Interstices at the Edge of the Pale*, Routledge, London, 2013

ανάμεσα σε ‘φυσικό-υβριδικό-αστικό’. Δεν είναι το ζητούμενο να κατηγοριοποιηθούν οι μη-αναπαραστάσιμες, μη κατονομάσιμες εκφορές της πολλαπλότητας, αλλά να καταδεικτούν τρόποι που οροθετείται και περιχαρακώνεται το πεδίο των χρήσεων τους. Για να γίνει φανερή η ένταση της υβριδικότητας και των ιδίων των πόλων και τη δυνατότητα ανασήμανσής τους, πριν **την πειθαρχική απορρόφησή τους στις ταξινομήσεις της αναπαράστασης, από το κράτος της κατάστασης**. Από μόνη της η υπερσήμανση ή η παρέκκλιση/ασθένεια της ύπαρξης δε σημαίνουν πάντα την ύπαρξη της ανατροπής. Είναι οι διαδικασίες της υποκειμενοποίησης σε αυτά τα σημεία δυνατές, αν και όχι αυτονόητες ότι θα συμβούν. Λειτουργούν τα τοπία αυτά, ως έκθεση των ορίων των ‘προτύπων’, ακόμα και στις στιγμές που υπάρχουν σε κατηγοριοποιήσεις.

1. 4 διακριση χωρικότητας δυνατοτητας στο πεδιο μελετης

Για την κατανόηση των τρόπων ύπαρξης και της επίδρασής τους στο πεδίο του ενδεχομενικού, το παράδειγμα της εργασίας, τοποθετήθηκε στη διαχείριση μιας διάκρισης, μιας επισήμανσης/ χαρτογράφησης.

Η πρωταρχική χαρτογράφηση επεσήμανε περιοχές όπου οι πρακτικές τοπιακής ταυτότητας βρίσκονταν σε ένα πλαίσιο μη κανονικότητας ως προς την απόδοση που ανέμενε για αυτό το σχέδιο πόλης, ένα σχέδιο που τεχνικά μεν, διαχειριστικά δε, **συνιστά το θεσμοθετημένο μέλλοντα χρόνο της περιοχής** και τον έξωθεν ορισμό της κανονικότητάς της, το **πρότυπό** της. Η πρώτη αυτή σήμανση είχε ως κριτήριο και πρόθεση σύνταξης, να διακρίνει στο κριτήριο αστικού φυσικού τη διάκριση ανάμεσα στη θεσμοθετημένη ταυτότητα (όπως αυτή εκφραζόταν στα σχέδια των φορέων της και σχηματοποιούσε εδάφη και εκτάσεις) και την επιτόπια εμπειρική παρατήρηση ως προς το ποιά σημεία βρίσκονταν σε αναμονή, συνθήκη ισορροπίας και διαταραχής στην ανατροπή της προκαθορισμένης σχέσης ανθρωπογενούς και μη. Ανάμεσα σε αποδοσμένες και αιρετές ταυτότητες, η πρώτη αυτή διάκριση αφορά σε σχέσεις στιγμιοτυπικές , τόπους με προσωρινή διάρκεια στον τρόπο που εμφανίζονται στο χώρο. Προσωρινές ισορροπίες σε δυνατότητα μεταβολής. - Τα όρια της περιοχής χαρτογράφησης **εκτάθηκαν** και πέρα από την οριοθέτηση της ‘συνοικίας’ Ραδιοφωνίας, καθώς αντίστοιχες συνθήκες παρουσίας τριών διμημένων καταστάσεων και διαταραχής τους, λάμβαναν χώρα: ένα στοιχείο βλάστησης και έντασης των φυσικών δυναμικών, λειτουργούσε ως διεργασία συνεχούς αναδιαμόρφωσης ανθρωπογενούς και μη [το ρέμα Φλέβας, εμφανές στον αστικό ιστό] η αποπεράτωση του θεσμοθετημένου σχεδίου πόλης ήταν στάσιμη [δεσμευμένες εκτάσεις ανέμεναν την απόδοση ταυτότητας] και το διαμορφωμένο αστικό πάρκο Τρίτση υπολειτουργούσε [αποδιάθρωση, σε σχέση με τους όρους της καταστατικής του λειτουργίας].

Η σύγκριση με την **στερεοτυπία του σχεδίου** πόλης, αν και φαίνεται περιττή/ή και αναμενόμενη, καθότι ωστόσο σχηματοποιητική της περιοχής, λειτουργεί ως αναζήτηση της σχέσης, μεταξύ παγιωμένων αντιστοιχήσεων και μεμονωμένων , μερών σημασιοδότησης στον τόπο. Ταυτόχρονα αποτελεί ένα ισχυρό πρότυπο συγκρότησης περιοχής κατοικίας, αίτημα ήδη των πρώτων οικιστών , που αν και δεν αφορά το σύνολο των δρώντων στην περιοχή, δεν παύει να συνιστά ένα από τα συλλογικά φαντασιακά απονομής τοπιακής ταυτότητας, την επιθυμητή αγεφύρωτη απόσταση ανάμεσα στην παροντική συνθήκη και στο πάγιο ενός βελτιωμένου μέλλοντος. *Τα στοιχεία της περιοχής κατοικίας παίρνουν σημασία ‘σημείου’ με συμβολική προέκταση: το 1963 όπου οι ακάλυπτοι και αχρησιμοποίητοι χώροι είναι αρκετά εκτεταμένοι διατυπώνονται από συλλόγους παράπονα για την ‘πνιγηρή ατμόσφαιρα που δημιουργείται από την έλλειψη πρασίνου και ελεύθερων χώρων’¹⁷⁹*. Το βελτιωμένο αυτό μέλλον των συλλογικών φαντασιακών δεν παραμένει προφανώς στατικό, εμπλέκεται σε ένα ευρύ πλέγμα δυνάμεων, μεταφερόμενων προτύπων, συγκρίσεων ταυτοτήτων. Σε αυτό το πλαίσιο , τα τοπία της διαταραχής είναι συντακτικό διακύβευμα για το ανήκειν στην έννοια και τον κόσμο της αστικής σύμφωνα-με-κάποιο-πρότυπο γειτονιάς, στη σχηματοποίησή τους. Τα [ουτοπικά] οράματα, εμπλέκονται εδώ σε ένα συνεχές αλληλοδιαπλοκής δυνατότητας και δυναμικότητας, παρόντος και μέλλοντος: *Είτε αυτό-εμπληρούμενα οπότε προφητικά, η αγρίως φανταστικά, αναπαριστούν νευραλγικά σημεία της παροντικής επένδυσης και ανησυχίας, σημεία έντονης αγωνίας και τρωτότητας ή και αισοδοξίας. Οπότε [ως οράματα είναι] αποκαλυπτικά της θέσης και του προώδους του παρόντος ως ενδείξεις της μεταβολής / μετασχηματισμού ή εγρησίες ενός παρόντος-που-θα-είναι¹⁸⁰.*

^[179] Μαυρίδου Μ. Η συγκριτική ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας ό.π.

^[180] Grosz, E. A. Architecture from the outside : essays on virtual and real space The MIT Press Cambridge, Massachusetts London, England, 2001

Ο κόσμος της Ραδιοφωνίας, για την αντικειμενική φαινομενολογία [objective phenomenology] *διέπεται από δύο κανόνες εκκοσμίκευσης* (κατ’ αντιστοιχία με το πώς διακρίνει την ύπαρξη του Quebec ο Badiou¹⁸¹) : πρώτον από εγγενείς προκαθορισμούς, σε συνδυασμό με το χρονολογικό πλαίσιο που επιτέλεσε τις ιδέες σχηματισμού του στο σήμερα. . Η ενότητα η εδαφική, η πληθυσμιακή σύσταση, και πυκνότητα, και μια σειρά πολλών τέτοιων κατηγορημάτων και δεύτερον, τα δίκτυα των σχέσεων. οικονομικών/πολιτικών/ πολιτιστικών, που επιτελούν ένα σημαντικό μέρος της υπερβατολογικής διαρρύθμισης του τι σημαίνει το *να είσαι ‘από τη Ραδιοφωνία’*. *Με μια ευρύτερη έννοια υπάρχει ένας ‘κόσμος’¹⁸²* όπου είναι δυνατόν να αναγνωριστεί/ ταυτοποιηθεί μια διάταξη πολλαπλών-είναι που εμφανίζονται 'εκεί' και έχουν (υπερβατολογικά διαρρυθμισμένες) σχέσεις ανάμεσά τους. Ένας κόσμος είναι οντολογικά αποδοσμένος από **αυτά τα οποία** εμφανίζονται, και λογικά καθορισμένος από **τις σχέσεις μεταξύ των εμφανισθέντων**. Είναι σημαντικό επομένως να αναζητούνται οι συνθήκες όπου κάποιες πολλαπλότητες συνιστούν παρουσίες του είναι ενός κόσμου αλλά και οι υπερβατολογικές σχέσεις που αναπτύσσονται εντός του, καθώς καθορίζουν τις διαφοροποιήσεις και τη συνοχή.

Η πρώτη καταγραφή επιδίωξε να προσδιορίσει κατηγορήματα τοπίων/τόπων που βρίσκονται σε κάποια μη εδραίωση, μη διακριτών ορίων στο πλαίσιο της λειτουργίας τους, σε μια στιγμιοτυπική καταγραφή, καθώς στο πέρασμα του χρόνου της καταγραφής (2012) τα όρια και τα μεγέθη μεταβλήθηκαν - είτε ως προς την διάχυση ή συρρίκνωση κάποιων δραστηριοτήτων (πχ αγροτικές) είτε λόγω κάποιας εντατικής καταστροφής (αποσάρθρωση εδαφών στις παριές του ποταμού το χειμώνα). Τα ώδε-είναι των σημείων αυτών θα διακριθούν για την ύπαρξής τους, στους δύο κόσμους εμφανίσεων που διακρίθηκαν στην περιγραφή της σχηματοποίησης της αστικοποίησης, που κατ’αντιστοιχία μπορούν επίσης να θεωρηθούν *ατονικός και εντατικός¹⁸³* . Στον εντατικό της παρουσιασμένης κατάστασης των τοπίων της διαταραχής και στον ατονικό της πολεοδομικής εύτακτης πόλης που οι διαφορές έχουν απομειωθεί. Οι **δύο αυτοί κόσμοι**, εντός του κόσμου της Ραδιοφωνίας, υπάρχουν παράλληλα και όχι [πάντα] αντιθετικά, και διέπονται από εμφανίσεις, συμβάντα και τις επεμβάσεις των κρατών της παγίωσης των ταυτοτήτων και των δράσεων.

Στον ατονικό κόσμο της εύτακτης αστικοποίησης, η δομημένη κατάσταση του παρουσιασμένου τοπίου της πόλης, δεν αποκαλύπτει *το κενό της διαταραχής*. Διανέμει υποσύνολα και τις οργανώσεις τους στην διαχειριστική διαδικασία των όρων της [πρότυπης] αστικοποίησης. Παγώνει δηλαδή, το κράτος την κατάσταση, κάθε φορά προς το πρότυπο μιας κανονικοποίησης, στην οποία οι παραστάσεις υπάρχουν μοναχά ως αναπαραστάσεις τους. Οποιαδήποτε εισβολή συμβάντος στον κόσμο της στερεοτυπίας βρίσκει δυναμική αντίθεση στην παγίωσή του ως μόνιμης αντιστοιχησης ταυτότητας. Στον εντατικό κόσμο της κατάστασης της αναμονής συγχρόνως, στη συνοχή του, δεν αποκαλύπτεται ό,τι δεν του ανήκει ως σύνολο. Η κατάσταση της αναμονής μπορεί να είναι ένας εντατικός κόσμος δυνατότητας εισβολής συμβάντων, ωστόσο, το κράτος της παγίωσης της αναμονής διανέμει υποσύνολα και τα περιεχόμενα με τρόπους που αποκαθιστούν αυτή τη συνθήκη ακριβώς της αναμονής. Η παρουσιασμένη πολλαπλότητα της αναμονής, στην επικράτεια του κράτους, δεν επιτρέπει τη συρραφή με το κενό της, την κινητικότητα και την συνεχή αναδιανομή των δυναμικών των μερών της. Είναι εδώ ίσως σημαντικό να σημειωθεί ότι το κράτος δεν ταυτίζεται [πάντα] με το πολιτειακό Κράτος. Μια δράση για παράδειγμα, του μηχανισμού του δήμου/ ή ενός ατόμου να αντλήσουν νερό για άρδευση από το ρέμα, μιας πρακτικής που γίνεται εκεί δεδομένου της ελευθερίας που συνάπτεται με το συγκεκριμένο τοπίο ως άτυπου, αλλά λειτουργούν εξίσου, ασχέτως προέλευσης, ως μία συνθήκη επανα-παγίωσης, αναδιανομής των συνθηκών, της κατάστασης της αναμονής, όπου χρησιμοποιούν ένα φυσικό απόθεμα ως ύλη, κάτι που προβλέπεται από το κράτος της κατάστασης αναμονής και δεν εισβάλλει στο συμβολικό του.

Οι πολλαπλότητες που εμφανίζονται γίνονται κατανητές ως ένα περίπλοκο δίκτυο βαθμών ταυτότητας ανάμεσα στα στοιχεία, στα μέρη και στα άτομά τους. Οι ποιοτικές ιδιότητές τους, τα καθιστούν σε μια θέση ‘υπαρξιακής έντασης’ εντός των κόσμων. Αναζητώντας σε αυτό το **σημείο το φαίνεσθαι**, αναγνωρίζεται για κάθε ένα από αυτά τα στοιχεία, ότι δεν υπάρχουν στον κόσμο χωρίς κανέναν απολύτως περιορισμό,

^[181] Badiou A., Logics of Worlds ό.π. 303-305

^[182] Badiou A., Logics of Worlds ό.π. 303

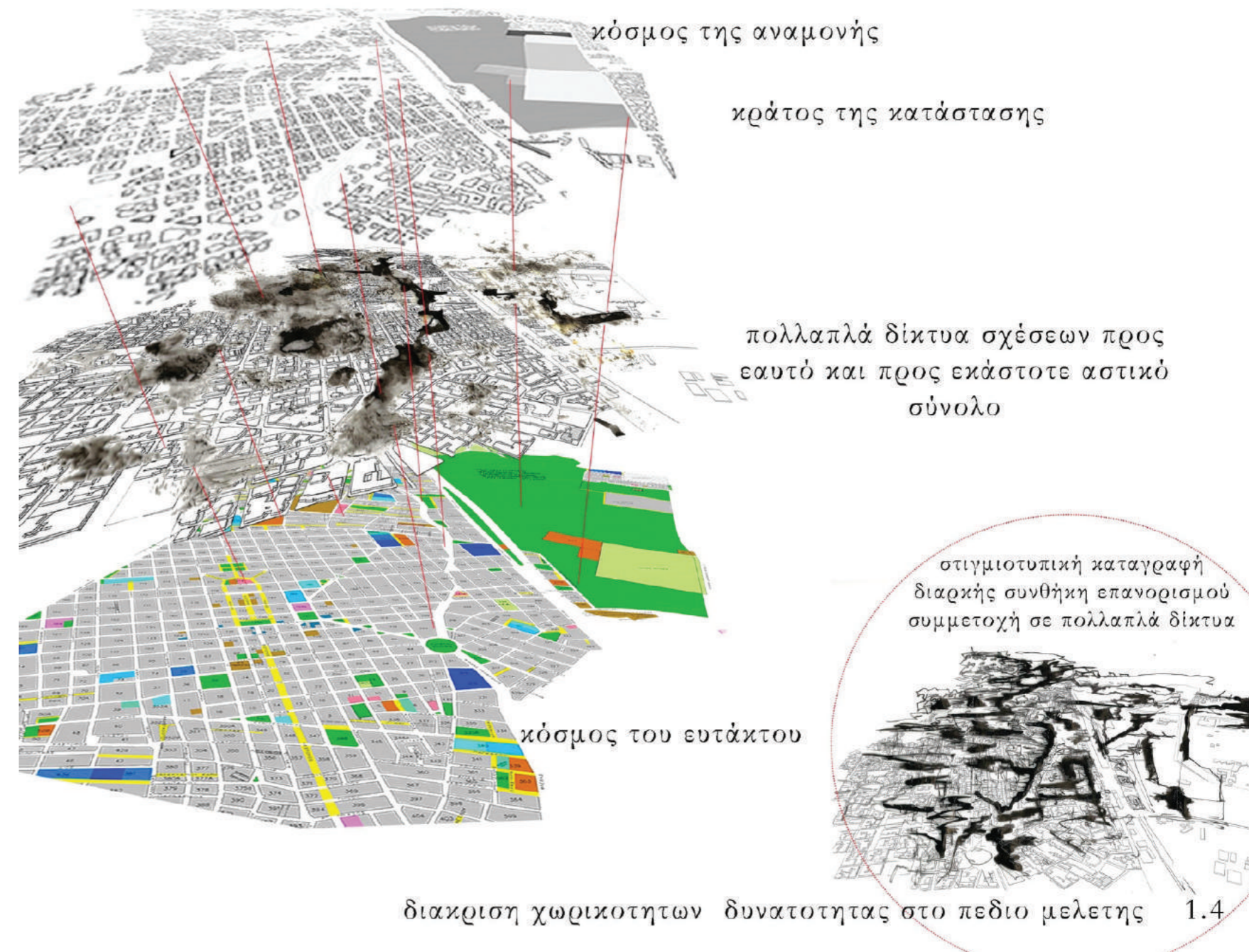
^[183] Badiou A., Logics of Worlds ό.π. 420-3

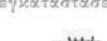

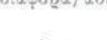

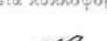
αλλά σε χαμηλό βαθμό σε σχέση με την ταυτότητά τους. Η αντιστοίχιση που ακολουθεί ως μια ανίχνευση μερικών τέτοιων βαθμών ύπαρξης, είναι στιγμιοτυπική και δύναται να μεταπίπτει ανάλογα των διεργασιών της παρουσίας και των υπερβατολογικών βαθμών της συσχέτισης.

Το τοπίο του ρέματος για παράδειγμα, επιτελώντας και αναδεικνύοντας περιοχές βλάστησης και τον κύκλο του νερού, ως παρουσιασμένη πολλαπλότητα μη λειτουργική, ως ρέμα. Εμφανίζεται **ασθενές του εαυτού του** γιατί δεν παρουσιάζεται ως Το φυσικό στοιχείο «ρέμα», όντας εντός της πίεσης του κτισμένου περιβάλλοντος στον κόσμο της αναμονής, αλλά και ως ασθενές του εαυτού του στον κόσμο τον ατονικό της αστικοποίησης, καθώς δεν μπορεί να κατηγοριοποιηθεί/ταυτοποιηθεί ως μια κανονικότητα της αστικότητας. Φέρει μια **σχέση ασυνέχειας**, ως προς το βαθμό ύπαρξης του προς το πολλαπλό αστικό, στον κόσμο του ευτάκτου καθώς συνιστά μια ύπαρξη απρόβλεπτη. Στον κόσμο της αναμονής συντελεί σε μια σχέση περιεχομένου, ως απαραίτητο στοιχείο για την εμφάνισή της ραδιοφωνίας ως περιοχής σε αναμονή. Ο βαθμός ύπαρξης προς εαυτόν του ρέματος εντός της κατάστασης της αναμονής μπορεί να μεταβάλλεται (προς το αδιαφοροποίητο, όταν αναγνωρίζεται ως μέρος της δυναμικής ενός 'φυσικού' ρέματος) αλλά να παραμένει στη σχέση του με το αστικό ένα αναγκαίο στοιχείο σε σχέση περιέχοντος για την εμφάνιση της κατάστασης μιας αναμονής.

Αντίστοιχα και τα υπόλοιπα στοιχεία μπορούν σε αυτό το (απλοϊκό) δίκτυο ταυτοτήτων να αποκτήσουν θέση, η οποία ωστόσο δεν είναι παγιωμένη και μεταβάλλεται κάθε φορά που η περιγραφή του τοπίου που έχει εμφανίσει τη ραφή με το είναι του σε κάποια στιγμή της συγκρότησής του, τα τοποθετεί σε κάποια σχέση με την υπαρκτή τους ένταση. *Μια πολλαπλότητα μπορεί να εκφράζεται ή να υπάρχει – είναι το ίδιο – σε πολλούς κόσμους, αλλά κατά κανόνα υπάρχει σ' αυτούς τους κόσμους με διαφορετικούς βαθμούς έντασης. Εκφράζεται έντονα σε ένα κόσμο, πιο ασθενώς σ' ένα άλλο, τελείως ασθενώς σ' ένα τρίτο, με μια εξαιρετική ένταση σ' ένα τέταρτο*¹⁸⁴.

Η έννοια του φυσικού/αστικού στην εξέταση της παρέκλισης αναλαμβάνει κατ'αντιστοιχία μια πληθώρα ταυτοτήτων. Το κράτος της κατάστασης του ευτάκτου τοποθετείται στα προκλητικά σημεία των ασυνεχειών, ως η απόπειρα της αστικοποίησης να παγιωθεί και τη φύση ως όρο καταστατικό εκτός, ή ως ύλη ή μετωνυμία, η οποία εκ-πολιτίζεται, σχηματοποιείται και γίνεται αποδεκτή με όρους νεωτερικότητας: το πράσινο το βιώσιμο είναι λόγοι που χρησιμοποιούνται, στην πρόθεση του να είναι λειτουργι(στι)κά που μόνο ως τέτοια δύναται να υπάρξουν στην κατάσταση. Αδιαφοροποίητα ή έστω αδιαμφισβήτητα στην πλευρά μιας 'αντικειμενικότητας'. Στην αποδιαρθρωμένη τάξη του πάγκου για παράδειγμα, η ανεξέλεγκτη βλάστηση ή παρουσία ζώων το καθιστά παρεκκλίνον της κατηγοριοποίησής του και η φύση νοείται ως μία απειλή του ευτάκτου, διαχωρίζεται πλασματικά ως εμφάνιση σε άγρια και ήμερη [αστική] και το κράτος επεμβαίνει για την αποκατάσταση του ήμερου. Στον κόσμο της αναμονής, μορφές της παρέκλισης [της στερεοτυπίας] δεν επιβάλλουν την επέμβαση του κράτους, παρά μόνο για την αναπαραγωγή της αναμονής. Το φυσικό/αστικό εδώ συνεχίζει να επιτελεί σε ένα διαχωρισμένο δυσμό, όπου η επιβολή του κράτους στο λογιζόμενο ως φυσικό [που έχει μια διαφορετική σχέση κανονικότητας από αυτή του 'φυσικού' του ευτάκτου κόσμου] επιτρέπει μεν κάποιες [οριοθετημένες] σχέσεις ασυνέχειας, ωστόσο η αποκάλυψη της διαταραχής μπορεί να ανατρέψει αυτή την παγίωση. Σε λογικές περιγραφής όπου το υβρίδιο του ρέματος λειτουργεί ως αδιαφοροποίητη ύπαρξη [στο αυτοσχέδιο παράδειγμα μας ενός περιηγητή] ως στοιχείο μιας εκδοχής της φύσης, η σχέση του διπόλου βρίσκεται στιγμιοτυπικά, ως τοπιακή του ταυτότητα, σε μια λογική συμβίωσης, καθώς το φυσικό τοποθετείται ως στοιχείο αδιαμφισβήτητο εντός του αστικού στην εκδοχή ενός μη-οριστικά σχηματοποιημένου τοπίου κ.ο.κ. και στους δύο κόσμους της συμμετοχής του. Οι υβριδισμοί των περιγραφών καλούν σε ένα πλήθος πρακτικών των υποκειμένων και ταυτοτικών αποδόσεων που ακόμα και στην παγίωσή τους δύναται στις στιγμές της παρέκλισης να αναλάβουν τοπιακά συμβάντα, ανατρεπτικά στο συμβολικό του κράτους της τελολογικής επιμονής εφαρμοσμένων σχημάτων.

- οπλοϊμίματα
- εγκαταστάσεις
- αβέβαια παρανομα
- συγκέντρωση απόβλητων
- αδιάφορα/άδεια
- εργαίτια/ώδη
- αποβιομηχανοποιημένα
- parking
- ταχεία κυκλοφορία
- νησίδες
- αντίστο
- μη ανθρώπινα,
- προστασία, γιότος

ΒΑΘΜΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣ ΕΑΥΤΟΝ
ως αστικά φυσικά σύνολα

- ασθενή παρέκκλιση από κάθε κατηγοριοποίηση αστικού-φυσικού
  - αδιαμφισβήτητα παρουσιασμένα εγκλεισμένα πλήρως στον εαυτόν ως αστικά ή φυσικά στοιχεία
  - αδιαφοροποίητα κανονικά στην αντικανονικότητά τους η εμφάνιση κάποιας αντικανονικότητας δεν επηρεάζει την περιγραφή ως αστικό-φυσικό
- ΒΑΘΜΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΤΙΚΟ
- σχέσεις περιέχοντος - αναγκαία για εμφάνιση συνόλου ως αναμένον αστικού
  - σχέσεις εμβολίμου κοινό στοιχείο με το σύνολο του αστικού που αναμένει
  - σχέσεις ασυνέχειας η ύπαρξή τους απρόβλεπτη στον κόσμο της αναμονής

Ως προς κόσμο εντατικό της κατάστασης της αναμονής

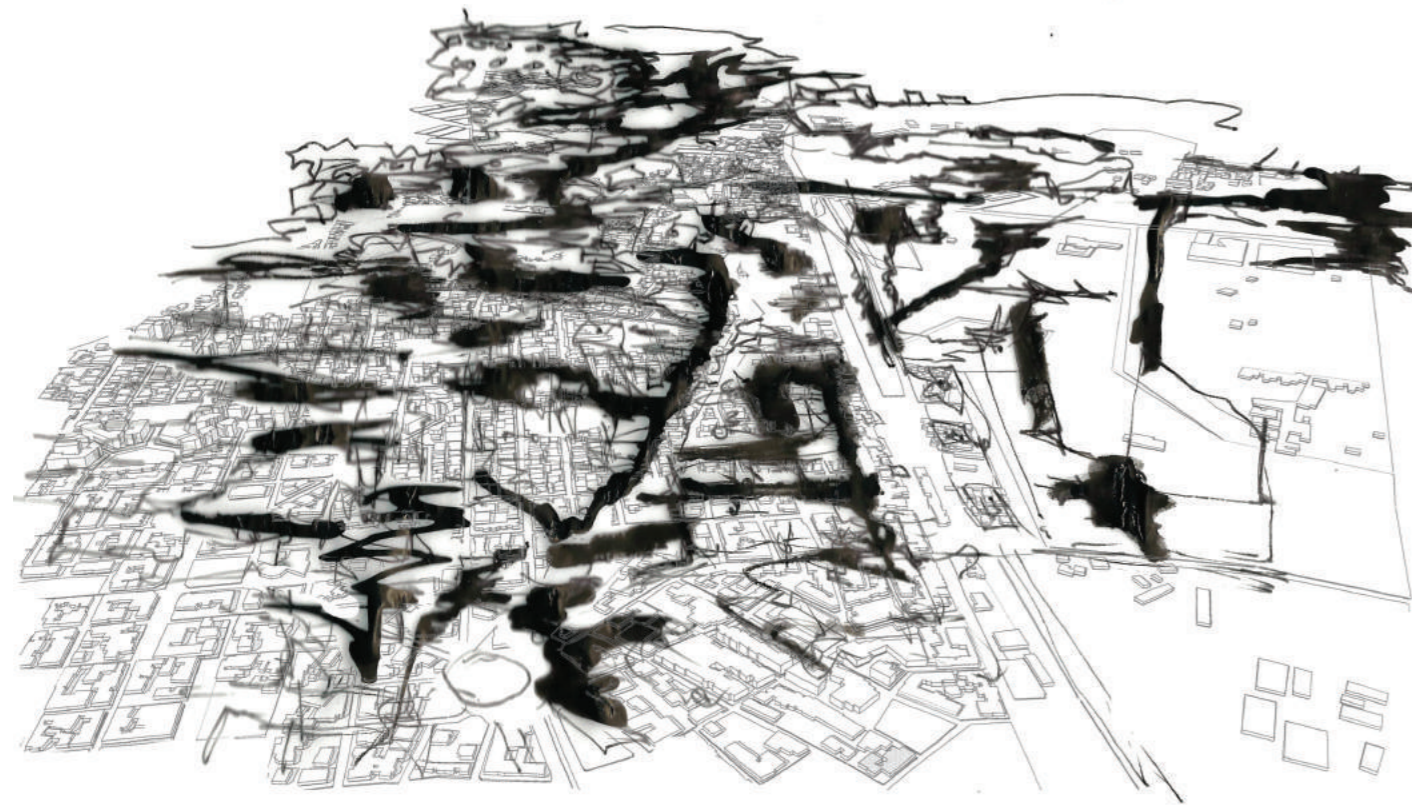
ΒΑΘΜΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣ ΕΑΥΤΟΝ
ως αστικά φυσικά σύνολα

- ασθενή παρέκκλιση από κάθε κατηγοριοποίηση αστικού-φυσικού
  - αδιαμφισβήτητα παρουσιασμένα εγκλεισμένα πλήρως στον εαυτόν ως αστικά ή φυσικά στοιχεία
  - αδιαφοροποίητα κανονικά στην αντικανονικότητά τους η εμφάνιση κάποιας αντικανονικότητας δεν επηρεάζει την περιγραφή ως αστικό-φυσικό
- ΒΑΘΜΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΤΙΚΟ
- σχέσεις περιέχοντος - αναγκαία για εμφάνιση συνόλου ως εύτακτου αστικού
  - σχέσεις εμβολίμου κάποιο κοινό στοιχείο με το σύνολο του εύτακτου αστικού
  - σχέσεις ασυνέχειας η ύπαρξή τους απρόβλεπτη στον κόσμο του ατονικού

Ως προς κόσμο ατονικό της κατάστασης του εύτακτου

- Ρέμα Φλέβας
- Πάρκο Τρίτση
- Δεσμευμένες εκτάσεις -Αλάνες
- Δεσμευμένες εκτάσεις για πάρκο/κοινόχρηστο
- Εγκαταλελειμμένη σιδηρογραμμική γραμμή
- Δεσμευμένο Πάρκο Ραδιοφωνίας
- Αποβιομηχανοποιημένες εκτάσεις
- Αγροτικές καλλιέργειες
- Πλατείες /Κοινόχρηστοι

Το τέρας ως ο αποκείμενος όρος της πόλης προκαλεί σε πειθαρχήσεις, το αυτοαναφορικό διαλέγεται με τον πειρασμό του εγκλεισμού του, ή την ελευθερία της απόκρυψης του/της μετατροπής του, το μη κανονικό στην κανονικότητά του, εγκλείει κάποια παγίωση του κανόνα της διαφοράς του, μια άλλη προσωρινότητα. Το τοπιακό συμβάν μπορεί να επισυμβαίνει εκεί όπου **υπάρχει το μη υπάρχτο** – δηλαδή όταν υπάρχει στον κόσμο, η ένταση του ώδε-είναι του είναι ίση προς το μηδέν, στην στιγμή της **παρέκλισης**. Στη μελέτη των σχέσεων των τοπίων με τον κόσμο της αναμονής ή με τον κόσμο της αστικοποίησης γίνεται εμφανές ότι η μεταβολή του βαθμού υπάρξης τους μεταβάλλει τη σχέση αστικότητας – φυσικότητας ως εντοπισμένης και αναγνωρίσιμης διεργασίας για την περιοχή. Το ρέμα για παράδειγμα ως μη-κανονικό, **τέρας υβρίδιο**, αυτοαναφορικό, προκαλεί με την απουσία σαφούς οριστικής θέσης για την υπάρξη του το φαίνεσθαι του διπόλου, ανίρεση στους δεσμευτικούς όρους της παρουσίας. Από χώρος του δυνατού μπορεί να ενεργοποιηθεί ως άλλος / τόπος της διαφοράς, σχέση εξίσου παραγωγικής αμηχανίας/περιορισμού και εγγενούς απρόβλεπτου: όπου δεν αναλαμβάνονται κανονιστικές μορφές του διπόλου στις πρακτικές και λογικές περιγραφών των υποκειμένων.

συμβάν

είναι δυνατό μόνο όταν ειδικές διαδικασίες συντηρούν τη συμβαντική φύση των συνεπειών του B&E : 211

θεωρητική συστηματοποίηση της έννοιας της ενδεχομενικότητας

~~αποτέλεσμα [effect]   αιτία/ουσία [essence]
παρελθόν μέλλον~~

παρουσιάζει το παρόν

στόχος

κατασκευή εργαλειικών εννοιών που θα επιτρέπουν τη διάκριση συνεπειών πρακτικών των συμβάντων

η μελέτη της δεύτερης υπόθεσης

διάρθρωση

εισαγωγή εννοιών

οντολογίες
διαδικασίες

συμβαντικός χώρος
στο χείλος του κενού

συμβάν

ίχνη και σώματα

διακηρύξεις ότι κάτι «υπήρξε»

πιστότητα

οι τοπικές εκδοχές της διαδικασίας αλήθειας

συλλογική

ταυτότητα

αποτέλεσμα συγκρίσεων, στα σημεία της ρήξης και της ασυνέχειας

+ παράδειγμα

2 κεφάλαιο:

ίχνη και σώματα των συμβάντων ενεργοποίησης - η δυνατότητα συλ/λογικής υποκειμενοποίησης

κεφάλαιο || ίχνη και σώματα των συμβάντων ενεργοποίησης- η δυνατότητα συλ/λογικής υποκειμενοποίησης

Η έννοια του συμβάντος κατέχει σημαίνοντα ρόλο στη θεωρία κατά τη μετα-νεωτερικότητα. Το συμβάν γίνεται το νέο παράδειγμα¹⁸⁵, ωστόσο εμφανίζεται με διαφορές σε κάθε πλαισίωση : μια ποιοτική μεταλλαγή, μια εκδήλωση ως «εκκίνηση», μια αλλαγή σε μία ακολουθία που συν-συγκροτεί διαδικασίες υποκειμένων. Για τον Badiou, το συμβάν είναι δυνατό μόνο όταν *ειδικές διαδικασίες συντηρούν τη συμβαντική φύση των συνεπειών του*¹⁸⁶. Δεν είναι αποτέλεσμα [effect] ούτε αιτία/ουσία [essence], και γι' αυτό φροντίζει να το διαχωρίσει από άλλες συναφείς προσεγγίσεις. Στον Deleuze για παράδειγμα το συμβάν είναι μια εμμενής συνέπεια των γίνεσθαι ή της ζωής, για τον Badiou είναι μια εμμενής αρχή των εξαιρέσεων [excerption], του γίνεσθαι των αληθειών¹⁸⁷. Δεν είναι ούτε παρελθόν, ούτε μέλλον, αλλά παρουσιάζει το παρόν.

Το δεύτερο κεφάλαιο επιχειρεί να περιγράψει τη διαδικασία υποκειμενοποιήσεων, και τη διαδικασία απόδοσης [στιγμών] ταυτοτήτων, οι οποίες δύνανται να είναι συλλογικές, τοπικές, συγκροτήσεις. Σύμφωνα με το θεωρητικό εργαλείο της εργασίας, εάν το φαινέσθαι, είναι η ύπαρξη στη σύλληψη πολλαπλοτήτων που ορίζονται οντολογικά με βάση το κενό, τότε ένα υποκειμενοποίησιμο σώμα -ή αλλιώς, η διαδικασία μιας αλήθειας- για να οριστεί, πρέπει να συλληφθούν τα πρωτόκολλα διαφοροποίησης που συγκροτούν τη λογική ταυτότητα του κόσμου, στον οποίο μετέχει. Το συμβάν υπερβαίνει το πρωτόκολλο, αποτελεί ένα πλεόνασμα, ωστόσο έντοπο, αναφέρεται δηλαδή σε συγκεκριμένες καταστάσεις, όχι ως αντικειμενική δυνατότητα, εφόσον δεν προβλέπεται. Αποτελεί στοιχείο εκτός 'νόμου' και κανονικότητας των καταστάσεων και εν τέλει μια **θεωρητική συστηματοποίηση της έννοιας της ενδεχομενικότητας. Στο τοπίο του υβριδικού και στην αντίστροφη πορεία του, της από-υβριδοποίησης**, το συμβάν όπου η προηγούμενη ισορροπία καταρρέει, γίνεται αντιληπτό ως σύμπτωμα που θα οδηγήσει σε κάτι μη συμβατικό της κατάστασης, **ενάντια στο κράτος της.**

Μια αλήθεια είναι η συνέπεια μιας τοπικής τροποποίησης των υπαγορεύσεων του φαινέσθαι και εκφράζεται στην καινοτομία ενός συμβάντος, στο ότι διακόπτει την κανονική επικράτεια της περιγραφής μιας γνώσης, και επιβάλλει μια διαφορετική διαδικασία [για] το υποκείμενο, που παραδέχεται ότι σε αυτό το σημείο, κάτι , μέχρι σήμερα στερούμενο ονομασίας , πραγματικά, έλαβε χώρα¹⁸⁸. Τα υποκείμενα είναι με τη σειρά τους, οι τοπικές εκδοχές της διαδικασίας αλήθειας («σημεία» αλήθειας), που είναι ιδιαίτερες και ασύγκριτες επαγωγές. Καθίστανται ως τέτοια μέσα από μια διερεύνηση της κατάστασης, σύμφωνα με τις επιταγές του συμβάντος, μιας πιστότητας. Η πίστη σε ένα συμβάν, δηλαδή η διαδικασία μέσα από την οποία, ένα **συμβάν αναγνωρίζεται και διατηρείται**, είναι αυτό που συγκροτεί τα (χειραφρητημένα, πιστά) υποκείμενα. Ο βιωμένος κόσμος, ο κόσμος των τοπίων σε διαταραχή, δεν καταστρέφεται στην ανάδυση ενός συμβάντος –μεταλλάσσεται εμπλουτίζοντας τη γνώση με νέες αλήθειες, αναδύεται ως 'νέος'. Οι ταυτότητες των υποκειμένων, λειτουργούν προσωρινά, σταθεροποιημένες και μεταβαλλόμενες, ως αποτέλεσμα συγκρίσεων, στα σημεία της ρήξης και της ασυνέχειας. Τα σημεία αυτά της μεταβολής της ταυτότητας, κάνουν δυνατή την ανάδυση νέων υβριδικών πρακτικών απέναντι στο δίπολο αστικού-φυσικού.

Στη διάρθρωση του κεφαλαίου, θα εισαχθούν αρχικά οι έννοιες του συμβάντος, της τοπικής του, της πιστότητας και της αλήθειας, ως οντολογίες και περιγραφές διαδικασιών- προκειμένου να γίνει κατανοητό πώς λειτουργούν ως προς τις καταστάσεις, και με ποιους περιορισμούς καθιστούν δυνατές τις ενεργοποιήσεις των υποκειμένων. Στη συνέχεια θα εντοπιστούν στα ίχνη και τα σώματα συμβάντων, (καθώς τα ίδια διαφεύγουν του εντοπισμού ως στιγμιαίες εκλάμψεις), ως προς τις πρακτικές των υποκειμένων, στο

¹⁸⁵ Ρεπούσκου Ε., Διδακτορική Διατριβή, *Χωροπλαστικές εκφράσεις και αρχιτεκτονημένος χώρος μετά την οντολογική τέχνη*, ΕΜΠ, τμήμα αρχιτεκτόνων Αθήνα, 2012

¹⁸⁶ Badiou A., *Being and Event*. Feltham O. (μτφρ.). Continuum, London, 2006 (1988). σελ. 211

¹⁸⁷ Badiou A., *Logics of Worlds*, Continuum, London, 2009, 385

¹⁸⁸ Badiou A., Σκολιδης Β.-Μπόμπας Κ. (μτφρ.), *Η ηθική, δοκίμιο για τη συνείδηση του Κακού*, Προοπτικές, Αθήνα, 1998

τοπιακό παράδειγμα της μελέτης. Στο πεδίο του Ιλίου στη συνέχεια, θα αναζητηθούν οι ενδεχομενικές ενεργοποιήσεις ταυτοτήτων στην πρόκλησή τους των κόσμων ως εκείνης της στιγμής. Το κεφάλαιο είναι μεθοδολογικά οργανωμένο γύρω από την περιγραφή της πράξη της υφαίρεσης. Όπως θα φανεί, η διαδικασία μεταλλαγής εγγράφεται πάνω στις τέσσερις πράξεις της υφαίρεσης, εντός των οποίων συστήνεται τελικά το υποκείμενο και κάθε (νέα) λογική περιγραφής. Στόχος του κεφαλαίου είναι η αναγνώριση της δεύτερης υπόθεσης και η κατασκευή εργαλειακών εννοιών που θα επιτρέπουν τη διάκριση συνεπειών πρακτικών των συμβάντων.

2.0 το συμβάν - ο συμβαντικός χώρος:

εκείνο που επέρχεται και όχι εκείνο που *είναι*:

Το συμβάν είναι ένα πολλαπλό που ανήκει στον εαυτό του. Κάτι τέτοιο οντολογικά, συνιστά μια *εξάιρεση* από το είναι, καθώς η πολλαπλότητά του, είναι –μαθηματικά– απαγορευμένη: η συνολοθεωρία απαγορεύει την ύπαρξη αυτών των πολλαπλών που ανήκουν στον εαυτό τους, στα οποία οι μαθηματικοί αναφέρονται με τον όρο ‘έκτακτο’. Το *συμβάν το ασυνεπές πολλαπλό στην πραγματικότητα, δεν μπορούμε να το συλλάβουμε με τη σκέψη. Όλη η σκέψη, υποθέτει μια κατάσταση αυτού που μπορούμε να σκεφτούμε, δηλαδή μια δομή, κάτι που λογίζεται ως ένα, στο οποίο το παρασημένο πολλαπλό είναι συνεπές και λογισμο. Ως εκ τούτου, το ασυνεπές πολλαπλό είναι μόνο –πριν από τη δόμησή του ως ένα - ένας ασύλληπτος οριζοντας του όντος. Δεν υπάρχει μορφή αντικειμένου προς σκέψη που να μπορεί να συγκεντρώσει το καθαρό πολλαπλό, το πολλαπλό-χωρίς-το-ένα, και να το κάνει συνεπές: το καθαρό πολλαπλό σπάνια συμβαίνει σε παράσταση προτού να έχει ήδη διαχυθεί. Η αδυναμία του να συμβεί μοιάζει με το πέταγμα των σκηνών σε ένα όνειρο*¹⁸⁹ . Μαζί με την παρέμβαση και το υποκείμενο, εισάγουν το καινοφανές, ως βαθμό διάστασης από τη μεταδομή (το κράτος). Ένα συμβάν δηλαδή, δεν είναι η πραγματοποίηση μιας εσωτερικής προς την κατάσταση δυνατότητας ή ένα εξαρτημένο από τους καθορισμένους, υπερβατολογικούς νόμους του κόσμου. Δημιουργεί νέες δυνατότητες, είναι δυνατότητα δυνατοτήτων. Εισάγει εκείνο που, **από την αυστηρή σκοπιά της σύνθεσης της κατάστασης/**κόσμου είναι κυριολεκτικά **αδύνατο**¹⁹⁰.

Η οντολογική συνθήκη ενός συμβάντος, *ο συμβαντικός χώρος*, εντοπίζεται στο χείλος του κενού (au bord du vide), και είναι συνδεδεμένος με μία πολλαπλότητα **σε καθεστώς παρουσίαςης**. *Ονομάζω συμβαντικό χώρο μια τέτοια πολλαπλότητα, εντελώς μη κανονική, ανώμαλη, τέτοια, που κανένα από τα στοιχεία της δεν έχει γίνει αντικείμενο παρουσίαςης εντός μιας κατάστασης. Ο χώρος ο ίδιος, έχει γίνει αντικείμενο παρουσίαςης αλλά «κάτω» από αυτόν τίποτα από ό,τι μετέχει στη σύνθεση του, δεν έχει παρουσιαστεί, με συνέπεια ο χώρος αυτός να μην είναι μέρος της κατάστασης*¹⁹¹. Ένα τέτοιο πολλαπλό βρίσκεται **στο χείλος του κενού** και με αυτήν την έννοια αποτελεί κατά κάποιο τρόπο θεμέλιό του . Ο συμβαντικός χώρος δεν ταυτίζεται με το συμβάν , το οποίο διαφεύγει, αλλά είναι η **συνθήκη**, και ως συνθήκη συνιστά μια **εσωτερική πολλαπλότητα της οποίας τα στοιχεία δεν εκπροσωπούνται στην κατάσταση**. Στο τοπίο της διαταραχής, η στιγμή της εμφάνισης του κενού της, της δυναμικής της καταστροφής του, συνιστά εκείνον το συμβαντικό χώρο της συνθήκης, στο χείλος του κενού, για την έλευση ενός συμβάντος που δεν έχει στοιχεία [ως κενό σύνολο] που να εκπροσωπούνται στην κατάσταση. Όταν βρίσκεται **επομένως**, το τοπίο της διαταραχής, **στο όριο παρουσίαςης και κενού**, υφίσταται *υπό καθεστώς παρουσίαςης*. Οι συμβαντικοί χώροι, φράσσουν την εις άπειρο παλινδρόμηση των [άπειρων] συνδυασμών του πολλαπλού και έτσι *θεμελιώνουν την κατάσταση*. Η συμβαντικότητα του συμβαντικού χώρου είναι πάντα συνάρτηση της κατάστασης στην οποία τοποθετείται, και, δεν είναι απόλυτη, είναι σχετική, και τα στοιχεία σύνθεσης του χώρου αυτού δεν εκπροσωπούνται καθέ αυτά στην κατάσταση, είναι απαρουσίαστα. Επομένως ο ορισμός του συμβαντικού χώρου είναι **τοπικός** [local] και δεν υπάρχουν ολιστικά σημασιοδοτημένες, συμβαντικές καταστάσεις. **Η τοπικότητα** είναι σημαντική γιατί με τον τρόπο αυτό, καθίστανται διακρισίμα τα αποτελέσματά του συμβάντος, ταυτόχρονα όμως, είναι αποσυνδεδεμένο από την πρόβλεψη του πότε θα επισυμβεί. Μια κατάσταση δεν είναι ποτέ συμβαντική εν τω συνόλω της – υπάρχουν

^[189] Badiou A., Being and Event. Feltham O. (μτφρ.). Continuum, London, 2006 (1988), 34

^[190] Αν θυμηθούμε εδώ τη λακανική εξίσωση πραγματικό = αδύνατον, βλέπουμε ενθός αμέσως την εγγενώς πραγματική διάσταση του συμβάντος.Badiou A., Η κομμουνιστική υπόθεση,ό.π. 235

^[191] Badiou A., Being and event ό.π. σελ 175

μόνο **συμβαντικοί χώροι εν καταστάσει**, οριοθετημένοι δηλαδή στην ενδοχώρα μιας συγκεκριμένης κατάστασης. Ο συμβαντικός χώρος συνάπτεται, ως τοπικότητα και με την ιστορικότητα, είναι δηλαδή ένας δυνητικός φορέας της : *Θα ονομάσω ιστορικές τις καταστάσεις στις οποίες περιέχεται ένας τουλάχιστον συμβαντικός χώρος*¹⁹². Η ιστορικότητα θεμελιώνεται **στη μοναδικότητα**, στο «χείλος τού κενού», σε ό,τι έχει την ιδιότητα του στοιχείου ενός συνόλου, χωρίς όμως να περιέχεται ως υποσύνολο σε αυτό.

Η έννοια της ιστορικότητας για τον Badiou παίρνει την αναλογία μιας ηγεμονικής αφήγησης [των μεγάλων επαναστάσεων], την οποία, για τα δεδομένα της εργασίας, θα αναζητήσουμε στις δευτερεύουσες αφηγήσεις και ιστορίες της πόλης. Όχι ως σχέση αντιθετική προς την κυρίαρχη αλλά περισσότερο στη λογική της ιστορίας *ενός «γίνεσθαι-ελάσσω» της μείζονος γλώσσας*.¹⁹³, στο ‘περιθώριο’ των κυρίαρχων ιστοριών, εντός των συμβαντικών χώρων εν καταστάσει των τοπίων της πόλης: δυνητικών φορέων συμβάντων, προκλητικών των εκεί-τοπικοποιημένων καινοτομιών της σχέσης με την κανονικότητα. Κάθε κατάσταση δύναται να είναι ιστορική [στο πλαίσιο της λογικής της] εφόσον εμπεριέλθει εκεί ένας συμβαντικός χώρος. *Η ιστορική συνιστώσα είναι μια εγγραφή στο γίνεσθαι της ανθρωπότητας υπό μια τοπική μορφή, χωρικά χρονικά και ανθρωπολογικά καθορισμένη. Υποδηλώνει σχέσεις, και ανάμεσα σε αλήθειες, πριν από αυτήν, σε διαδικασίες συμβάντων*¹⁹⁴.

Το συμβάν αναφέρεται ως *επέκεινα* του είναι, υπεράρρητο σε εξ’ ολοκλήρου οντολογική κλίμακα, περίσσεια απέναντι στα δεδομένα που απαρτίζουν μια κατάσταση, ο χώρος του ‘άλλου’ από το είναι. **Διακρίνεται** επομένως **από τα απλά ‘γεγονότα’**. Το γεγονός είναι μια άμεση και εμπειρική κατανόηση ή ένδειξη σημασιοδότησης ενός συμβάντος, ενώ το συμβάν συνιστά **μια ρήξη του νόμου** των ανεπτυγμένων πολλαπλοτήτων. Το γεγονός συνεπάγεται *μια τοπική ανωμαλία στην κατανομή των στοιχείων του φαίνεσθαι*, στην υπερβατολογική του σχέση δηλαδή με τον κόσμο, όταν ο βαθμός ύπαρξης που αντιστοιχεί στο πολλαπλό δεν είναι μέγιστος, ως οφείλει η επέλευση ενός συμβάντος. Για παράδειγμα οι ενέργειες και διαδηλώσεις που ακολούθησαν το Μάη του ’68 συνιστούν πρακτικές υποκειμένων, όχι το ίδιο το συμβάν ‘Μάης’ αλλά μια ανωμαλία στην κανονικότητα του φαίνεσθαι, ένα ίχνος όπως θα ειπωθεί στη συνέχεια. Το συμβάν είναι ένα πολλαπλό, που υπάγεται **στο νόμο της εμφάνισης των στοιχείων του και υπερβαίνει το γεγονός, γιατί η τιμή της ύπαρξης του χώρου είναι μέγιστη**¹⁹⁵. Σε άλλο σημείο ο B., αναφέρει πιο ειδικά το γεγονός στις *συνέπειες της ύπαρξης του κράτους*¹⁹⁶.

Στον τρόπο που μια μεταλλαγή **εμφανίζεται, στο υπερβατολογικό** επίπεδο επομένως, **το συμβάν** δεν είναι ούτε μια μεταβολή του τρόπου με τον οποίο τα στοιχεία μιας πολλαπλότητας αποτιμώνται διαφορεικά με βάση υπερβατολογικούς βαθμούς, ούτε μια αιφνίδια μεταβολή της συνάρτησης υπερβατολογικού, αλλά **μια είσοδος κάτι επιπρόσθετου στο φαίνεσθαι**, μια εξάιρεση. Αυτό δε σημαίνει ότι προστίθεται ως έξωθεν,¹⁹⁷ αλλά ότι είναι ήδη παρόν στον κόσμο του, και διατηρεί κάποιο δεσμό προς το υπερβατολογικό χωρίς το οποίο θα ήταν μετέωρο. Το συμβάν είναι συνθετιμένο ως ένα πολλαπλό – μονάδα που συγκροτείται από όλες τις πολλαπλότητες που ανήκουν στο χώρο του και η εξάιρεση συνίσταται στο ότι συντίθεται και από το συμβάν το ίδιο, από τον εαυτό του¹⁹⁸. *Εάν συμβεί και ένα πολλαπλό υπαχθεί στο πρωτόκολλο που αποτιμά με εμμενή τρόπο το δίκτυο των σχέσεών που συγκροτούν το φαίνεσθαί του*¹⁹⁹, συμβαίνει **μια παραβίαση (οντολογικού και λογικού)** η οποία φέρνει στο φαίνεσθαι ένα *είναι-ως-πολλαπλότητα* όχι ως έξωθεν. Χώρος της εμφάνισης, αποκαλείται ο «νέος» τρόπος **εμφάνισης του πολλαπλού**, εφόσον εμπίπτει στη γενική μέτρηση των βαθμών ταυτότητας, που υπαγορεύουν στοιχείο προς στοιχείο, το ίδιο

^[192] Ό.π. 177

^[193] D&G Milles Plateaux, De Minuit Paris 1980 πό την ενότητα IV του κεφαλαίου 4 («20 Νοεμβρίου 1923 – Λεξιώματα της γλωσσολογίας»), μτφρ Γαβρηλίδης Α., 127-132 όπως βρέθηκε στο https://nomadicuniversality.wordpress.com/2012/11/04/ ντελέζ-γκουαταρί-περι-μειονοτήτων-γλ/#more-1017 τελ προσπ. 16/04/2016

^[194] Badiou A., Η κομμουνιστική υπόθεση, 232

^[195] Badiou A., Being and event ό.π. 177

^[196] Badiou A., Η κομμουνιστική υπόθεση , 237

^[197] Και έχει υπάρξει κριτική ως προς την θαυματοποιό υποψία έλευσης του συμβάντος, της τάξης του θεολογικού, απέναντι στη θέση της περιγραφής αυτής για το συμβάν. Βλ. και Bensaid D: Ο Alain Badiou και το θαύμα του συμβάντος ό.π.

^[198] Πχ. Μαης 68 παρουσίασε εκτός της σειράς των διαδηλώσεων και πρακτικών του, ήταν συμβάν γιατί παρήγαγε τον εαυτό του, το ‘έκτακτο’ σύνολο.

^[199] Badiou A., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Δεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία, 102

του το φαίνεσθαι- ένας χώρος (που) αυτό-εμφανίζεται, με μέγιστο υπαρξιακό βαθμό. Στην διαδικασία της **εμφάνισής** του το συμβάν φέρει τα εξής χαρακτηριστικά : *ανακλαστικότητα (ο χώρος ανήκει στον εαυτό του, τουλάχιστον φευγαλέα, ώστε το είναι του να έρχεται ‘αυτοπροσώπως’ στην επιφάνεια του φαίνεσθαί του) ένταση (υπάρχει στο μέγιστο βαθμό ως νέο), δύναμη (το αποτέλεσμα του εκτείνεται ως την πλήρη άρση του μη υπαρκτού, από την ελάχιστη τιμή ως την μέγιστη)*²⁰⁰.

Στο σύνολο του τοπίου, και σε μία παγιωμένη κατάσταση, το συμβάν εισβάλλει σε αυτή και (οντολογικά) την υπερπληρώνει. Εισβάλλει στην εμφάνιση του κενού του, εκεί που η δυναμική της καταστροφής του, δύναται να συρραφεί στο είναι του, στη στιγμή της ασυνέπειας, της παράστασης. Και σε μία δεύτερη παραβίαση, στο λογικό του, στη στιγμή όπου ο βαθμός ύπαρξης προς τον εαυτό του, η ένταση του ώδε-είναι του είναι μηδενική, δεν μπορεί να κατηγοριοποιηθεί, ταυτοποιηθεί, ως τίποτα, μπορεί να φαίνεται ως οτιδήποτε. Όταν το συμβάν εμφανιστεί, ο χώρος του συμβάντος αυτό-εμφανίζεται, με έναν μέγιστο βαθμό, ως νέο, και υπάρχει σε ένα μέγιστο βαθμό. Δεν είναι κάτι προβλέψιμο, σε σχέση με τον κόσμο όπως αυτός υφίσταται ως εκείνη τη στιγμή, και ως προϋπόθεση τίθεται μια αλλαγή του υπερβατολογικού, ώστε η απόδοση ύπαρξης στο σημείο της μη-έκφανσης μιας πολλαπλότητας σ’ ένα κόσμο ν’ αλλάξει με την σειρά του. Το συμβάν υφαιρεί τη δυνατότητα του συμβολικού, του κράτους της κατάστασης, ως εξαίρεση. Κάθε συμβάν τελεί υπό τον κίνδυνο εισβολής μιας επαναπαγίωσης των καταστάσεων. Στην αποκατάσταση της συνέπειας, ο αναδιπλασιασμός της δομής της κατάστασης, επιχειρεί να επαναδιανείμει υποσύνολα και στοιχεία. Εξαργάτται από τα ενεργά υποκείμενα και στην ακολουθία τους της ανάδυση του τοπιακού συμβάντος, στο αν το κράτος, μια επαναπαγίωση της ισορροπίας ή το καινοφανές του σημαίνοντος, την έλευση μιας αλήθειας, μιας συνεχούς διαταραχής δηλαδή της προσωρινότητάς της, θα επικρατήσουν κάθε φορά ώστε ο κόσμος να παραμείνει ως έχει ή να μεταλλαχθεί.

Στο τοπίο του υβριδικού και στην αντίστροφη πορεία του, της από-υβριδοποίησης, το συμβάν όπου η προηγούμενη ισορροπία καταρρέει, γίνεται αντιληπτό ως σύμπτωμα που θα οδηγήσει σε κάτι μη συμβατικό της κατάστασης, **ενάντια στο κράτος της. Το προκλητικό τοπίο καθότι περιοχή δυνατότητας, σε ένα από-ολοποιητικό σημείο συνίσταται υπερπληρωμένο ως κατάσταση, και αναδύει το νέο, την ‘επανάσταση’,** η οποίο επανακαθορίζει την ταυτότητά του και εκείνη των διπόλων, ως απόδειξη λανθάνουσας ετερότητας, και γίνεται μέσον απόδοσης (νέων) τοπιακών ταυτοτήτων στο βαθμό του υπερβατολογικού του. Η επέλευση, το αμιγές αναπλήρωμα, η ανυπολόγιστη και διασαλευτική συνθήκη, το συμβάν, είναι **αναποφάνσιμο**, που σημαίνει ότι **δεν είναι υποταγμένο στους κανόνες της επανάληψης**, να επαναληφθεί ακριβώς το ίδιο, ως έχει. **Αποσύρεται εν τη εμφανίσει του, δεν είναι παρά η αστραπή μιας αναπλήρωσης. Η εμπειρική του διάσταση είναι όμοια με αυτή μιας έκλειψης**²⁰¹. Λαμβάνει χώρα εντός μιας κατάστασης, **δίνεται εντός της κατάστασης, υπάρχει μέσω της διακήρυξης ότι υπάρχει**, αλλά η διαπίστωση αυτή ως απόφα(ν)ση, καθώς δεν μπορεί να καταδειχτεί, δρομολογεί μια διαδικασία επαλήθευσης του αληθούς, **την εξέταση δηλαδή, εντός της κατάστασης, των συνεπειών**, αυτού που στη συνέχεια θα εξεταστεί ως υποκειμενική πιστότητα.

2.1 διαδικασίες αλήθειας – ίχνος και σώμα υποκειμενοποίησης

Οι αλήθειες για τον Badiou είναι σημαντικές, εφόσον μόνο ως προς αυτές δέχεται την έννοια της συγκρότησής του υποκειμένου, στην επέλευση του συμβαντικού. Δεν υπάρχουν Οι, ή Η αλλά γενολογικά απειροσύνολα καλούμενα ‘αλήθεια’²⁰². **Η αλήθεια είναι διαδικασία, κατάσταση, οργάνωση των συνεπειών** αυτού που αποκαλεί συμβάν, και *δεν μπορεί να αντλήσει την καταγωγή της παρά από ένα συμβάν*²⁰³. *Οι επιπτώσεις εντός της κατάστασης, που θα έχει αυτή η νοηματοδότηση [της υπερπλήρωσης από το συμβάν] είναι που δρομολογούν την εκκρεμότητα μιας αλήθειας της κατάστασης*²⁰⁴. Το υποκείμενο με τη σειρά **του είναι διαδικασία** που υλοποιεί και επεκτείνει μέσα στον κόσμο τις δυνατικές και ανατρεπτικές

^[1] Badiou Α., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Ό.π. 104

^[2] Badiou Α., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Από το Είναι στο συμβάν ό.π. 56

^[3] Σε αναφορά με τον πλάτωνα είναι η δική του εκδοχή του Αγαθού. Βλ και Badiou Α., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Δευτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία,136

^[4] Badiou Α., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Από το Είναι στο συμβάν ό.π.. 105

^[5] Νανοπούλου Σ., Η φιλοσοφία του Alain Badiou στη Φιλοσοφία και τα Μαθηματικά Το ένα και το πολλαπλό, Διπλωματική εργασία ΔΠΜΣ Διδακτική και

συνέπειες ενός συμβάντος. Η καινοτομία ενός συμβάντος, εκφράζεται στο ότι διακόπτει **την κανονική επικράτεια της περιγραφής μιας γνώσης, που πάντα βασίζεται στην ταξινόμηση του γνωστού**, και επιβάλλει μια διαφορετική διαδικασία σε όποιον/α αντιλαμβάνεται τη μεταλλαγή. *Το μετά-καρτεσιανό υποκείμενο συλλαμβάνεται ως κενό και διασπασμένο, και την ύπαρξή του μπορεί κανείς να την υποθέσει μόνο εντός του συγκεκριμένου συγκεκριμένων διαδικασιών*²⁰⁵. *Η απαραίτηρια έκθλιψη του συμβάντος και η παρέμβαση των υποκειμένων [συνιστούν] το ανάπτωγμα της αλήθειας, ως διαδικασία πιστή στην αναποφάνσιμη αφετηρία της [που] δεν είναι μορφοποιήσιμη στο καλούπι της περατότητας (finitude)*²⁰⁶Δεν είναι δηλαδή καθηλώσιμη σε σχήματα περατότητας. Η έννοια της πιστότητας υπονοεί, όπως θα φανεί, τη διαρκή διάνοιξη της διαδικασιών της υποκειμενοποίησης σε ένα συμβάν και στη δυνατότητά του, ως προς γενολογικές αλήθειες, να επισυμβαίνει, χωρίς να εγκλείεται.

Αλήθειες υφίστανται μονάχα ως μη-κατασκευάσιμα **γενολογικά σύνολα**, μη αναγώγιμα σε οποιαδήποτε προτασιακό τύπο. Η διαδικασία που τοποθετείται στο κέντρο μιας διαδρομής αλήθειας, είναι εκείνης της **υφαίρεσης** – αποκαλύπτεται δηλαδή μέσα από την απαλοιφή της μεσολάβησης σε 4 μορφές, *4 σχήματα που διαμορφώνουν το σταυρό του ‘είναι’, όταν η έλευσή του συντελείται στη διαδρομή όπως και στο αδιέξοδο μιας αλήθειας*²⁰⁷ : α) *το μη αποφασίσιμο -αναποφάνσιμο*²⁰⁸ είναι μια υφαίρεση από μια νόρμα, έναν κανόνα αξιολόγησης, αυτό

Μεθοδολογία των Μαθηματικών, Αθήνα 2013

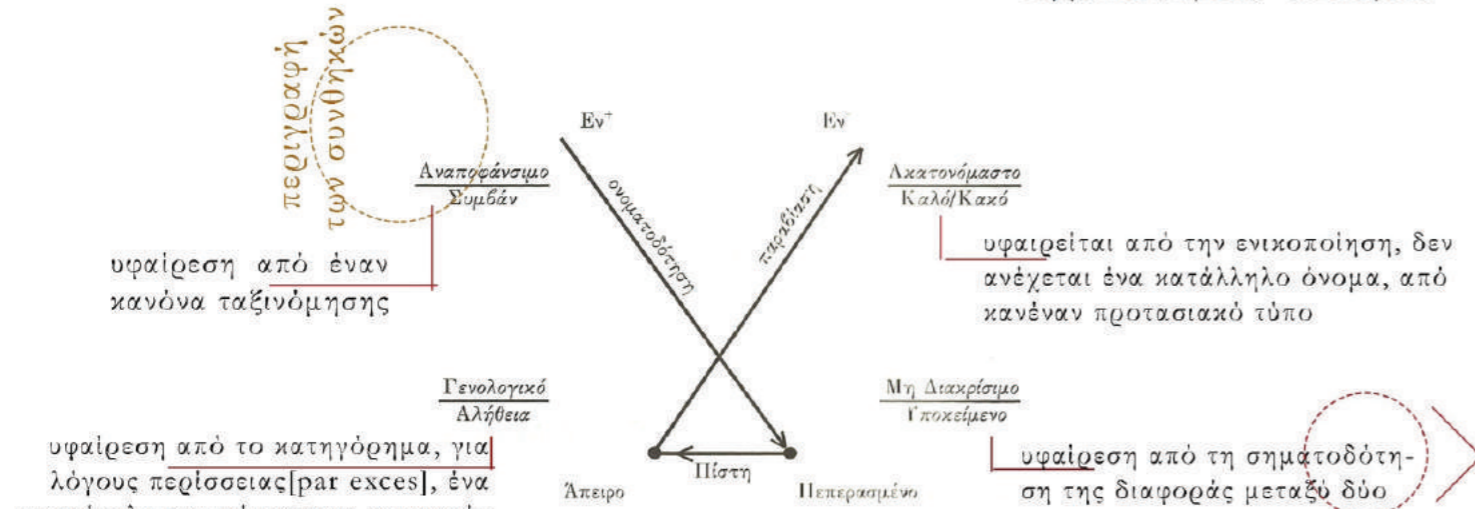
^[6] Badiou, Α., Being and Event, trans. Feltham,O, London: Continuum, 2006, σελ. 2-3.

^[7] Badiou Α., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Από το Είναι στο συμβάν ό.π, Βεργέτης Δ., επίμετρο 132

^[8] Badiou Α., Βεργέτις Δ. (μτφρ.), Από το Είναι στο συμβάν ό.π, Διάλεξη περί υφαίρεσης 38, 42

^[9] Η φορμαλιστική λογική εδώ αναφέρεται και στο θεώρημα του Godel, για την ύπαρξη μίας τουλάχιστον αναποφάνσιμης φράσης , όπου ούτε αυτή ούτε η

συμβάντα αλήθειας+υποκείμενα

Badiou A., Βεργέτης Δ.,(μτφρ.) Από το Είναι στο συμβάν:52

διαδρομή μιας αλήθειας > **συμβάν αξιωματικό, μη κατονομάσιμο** καλό : άπειρο
υποκείμενο μη διακρίσιμο απειροσύνολο αλήθειας κακό: πάγιο

που υφαίρεται από την εξαντλητική ταξινόμηση (το συμβάν) β) *το μη διακρίσιμο*, είναι η υφαίρεση από τη σηματοδότηση της διαφοράς μεταξύ δύο όρων, μέσω αξιολόγησης των αποτελεσμάτων μιας αντιμετάθεσης τους- είναι δύο μα δε διαχωρίζονται (υποκείμενο) γ) *το γενολογικό είναι* μια υφαίρεση από το κατηγορήμα, για λόγους περίσσειας, υπεραφθονίας, [par excès], ένα υποσύνολο του σύμπαντος αναφοράς μη κατασκευάσιμο²⁰⁹, και ταυτόχρονα μια άπειρη υφαίρεση της εξουσίας μιας ενικής διαδικασίας, της τυχόν συμπεριληψής του πολλαπλού στο Εν (αλήθεια) δ) *το ακατονόμαστο* είναι η ενικότητα που υφαίρεται από την ενικοποίηση την ίδια, δεν ανέχεται ένα κατάλληλο όνομα, δεν κατονομάζεται από κανέναν προτασιακό τύπο, τόσο ιδιότυπα ενικό, που δεν έχει κύριο όνομα (καλό/κακό).

Η διαδρομή μιας αλήθειας, στις πράξεις της υφαίρεσης, εκκινά από την επέλευση ενός συμβάντος, του αναποφάνσιμου, που δεν κατονομάζεται και εξαφανίζεται αμά τη εμφανίσει του. Η αλήθεια βρίσκεται στο αμιγές αναπλήρωμα του συμβάντος που αξιωματικά διαπιστώνεται ότι

άρνησή της, καθίστανται αποδείξιμες. Όπ. 38-40

²⁰⁹ Με την έννοια ότι δεν υπάρχει ένας κατασκευάσιμος προτασιακός τύπος για αυτό, όπ.45

έλαβε χώρα [αλλά δεν κατονομάζεται]. Στη συνέχεια δρομολογείται η άπειρη διαδικασία επαλήθευσης του αληθούς, η εξέταση μέσα στην κατάσταση των συνεπειών του αξιώματος. Κατά τη διαδικασία της επαλήθευσης το μη διακρίσιμο οργανώνει το αμιγές σημείο του υποκειμένου. Το υποκείμενο μιας αλήθειας είναι κυριολεκτικά αδιάφορο²¹⁰, *συνράφεται με το είναι του και γι' αυτό είναι σπάνιο*²¹¹. Το υποκείμενο δεν είναι ούτε αιτία ούτε βάση, είναι το επιτέλεσμα μιας αλήθειας της οποίας δεν είναι ο δημιουργός ούτε η συστατική αρχή. Υφίσταται σε αυτό το οποίο φέρνει σε σύγκρουση, και υποστηρίζει τις συνέπειες του που προηγούνται του εαυτού του στον χώρο τοποθέτησής του. Διαδοχικές αδιαφορίες σε ένα άπειρο υποσύνολο, το καθιστούν αναπόφευκτα γενολογικό. Το γενολογικό μιας αλήθειας δεν παρουσιάζεται ποτέ, αλλά είναι δυνατή η γνώση, του ότι έλαβε χώρα. Η πιθανότητα προεξόφλησης του γενολογικού είναι μιας αλήθειας, συνιστά μια παραβίαση, που κινδυνεύει να αναπαραστήσει ως ένα το γενολογικό. Σε αυτό το σημείο, της παραβίασης [forçage] της ονοματοδοσίας του ακατονόμαστου, συνίσταται το κακό, μια καταστροφή μιας αλήθειας, την επέλευση του κράτους της κατάστασης, την παγίωσή της ως ένα. Στο αναποφάνσιμο του συμβάντος, και καθώς αυτό εξαφανίζεται, η έλλαμψη του, συγκρατείται από το *ίχνος*, ότι κατοικεί/απομένει στον κόσμο όταν το συμβάν εξαφανίζεται, και μετέχει του συμβάντος. **Το ίχνος μόνο ένας 'μαχητικός' λόγος μπορεί να το αντλήσει:** το υποκείμενο είναι το όνομα των πιστών λειτουργιών του συμβαντικού ίχνους, έχοντας αποφασίσει να ακολουθήσει τις συνέπειες της ύπαρξης ενός συμβάντος. Ως **πιστότητα** λογίζεται *το σύνολο των διαδικασιών που διακρίνουν, εντός μιας κατάστασης, εκείνα τα πολλαπλά, των οποίων η ύπαρξη εξαρτάται από την εισαγωγή σε μία κίνηση μιας συμβαντικής πολλαπλότητας. Είναι ο μηχανισμός που ξεχωρίζει, εντός του συνόλου των παρουσιαζόμενων πολλαπλοτήτων, αυτές που εξαρτώνται από ένα συμβάν. Το να είσαι πιστός σημαίνει το να συλλέγεις και να ξεχωρίζεις το γίνεσθαι νόμιμο μιας πιθανότητας.*²¹² Η λειτουργία της πιστότητας είναι ειδική γιατί εξαρτάται από το **'τοπικό' του συμβάντος**, είναι μία πράξη που αξιολογείται στο αποτέλεσμά της. **Εντός της ίδιας κατάστασης και για το ίδιο συμβάν μπορούν να υπάρξουν διαφορετικά κριτήρια που καθορίζουν διαφορετικές πιστότητες** στο βαθμό που τα αποτελέσματά τους εμφανίζονται. **Η πιστότητα είναι κριτήριο μέσα από το οποίο, ένα παρουσιασμένο πολλαπλό διακηρύσσεται ότι εξαρτάται από ένα συμβάν.**

Στο Logics of Worlds ο Badiou, διέκρινε **τρεις κατηγορίες υποκειμενικής μορφοποίησης:** στην υπηρεσία (πιστό) – την άρνηση (αντιδραστικό) ή την απόκρυψη της αλήθειας (σκοτεινό). Στην αναζήτηση της διαδικασίας υποκειμενοποίησης η αναφορά γίνεται κυρίως στο πιστό, στη θετική διατύπωση γύρω από την έλευση της αλήθειας. **Το σώμα** είναι ένα σύνθετο στοιχείο του κόσμου, μια ιδιαίτερη πολλαπλότητα που κατασκευάζεται γύρω από το ίχνος²¹³, και **μπορεί να φέρει την υποκειμενική μορφοποίηση**. *Ένα πολλαπλό ον που φέρει αυτήν την υποκειμενική μορφοποίηση και έτσι την κάνει να εμφανιστεί σε έναν κόσμο παίρνει το όνομα 'σώμα'*²¹⁴. Είναι η πραγματικότητα του υποκειμένου σε έναν κόσμο, καθώς το **υποκείμενο είναι πάντα μία νέα σχέση ανάμεσα σε ένα ίχνος και σε ένα σώμα**, που συγκροτείται μέσω της διαδικασίας περιγραφής του **παρόντος ως αναδιοργανωμένου** έπειτα από ένα συμβάν, μέσω της παραγωγής – άρνησης ή απόκρυψής του. *Η διαδικασία μιας αλήθειας είναι η κατασκευή ενός νέου σώματος, που εμφανίζεται στον κόσμο στο βαθμό που ομαδοποιούνται γύρω από μια πρωταρχική διατύπωση όλες οι πολλαπλότητες που διατηρούν μ αυτή τη διατύπωση αυθεντική εκλεκτική συγγένεια. Ένα σώμα αλήθειας είναι το αποτέλεσμα της ενσωμάτωσης στις συνέπειες του συμβάντος όλων των στοιχείων του κόσμου που έχουν υποστεί στο μέγιστο τη δύναμη του . Μια αλήθεια είναι ένα εξαφανισμένο συμβάν του οποίου ο κόσμος εμφανίζεται σταδιακά μέσα από ετερόκλητα στοιχεία του φαινέσθαι, το απρόβλεπτο σώμα*²¹⁵.

Το πιστό στο συμβάν υποκείμενο είναι μια πολλαπλότητα του εαυτού του, πολυεπίπεδο καθώς συγκροτεί ένα δίκτυο εμφανίσεων - διαμορφώνεται **στην κίνηση του αυτή παρά** σε κάποια συνειδητή ορθολογικότητα, που στη φαντασιακή του διάσταση διαμεσολαβείται και από πολλές ή πλήθος άλλων μεταβλητών, στη σχέση με τα ίχνη και τα σώματα, με αποτέλεσμα να κινείται σε πολλούς άξονες - να είναι ένα υποκείμενο σε διαρκές γίνεσθαι . Η πρόσληψη της ιδιομορφίας ενός **υβριδικού τόπου**, και η πιστότητα σε συμβάντα εκεί, δεν

²¹⁰ Badiou Από το είναι στο Συμβάν ό.π. *Διάλεξη περί υφαίρεσης* 59-65

²¹¹ *Ψυχανάλυση και Φιλοσοφία-Συνέντευξη με τον Alain Badiou* , Συνέντευξη/μτφρ. Σκολιδης Β., στο περιοδικό Ψυχανάλυση, τομ.5, 07/2015

²¹² Badiou A., *Being and event*, ό.π. 232

²¹³ Badiou A., *Logics of Worlds*, London, Continuum, 2009, 50

²¹⁴ Badiou A., *Logics of Worlds*, ό.π.σ. 453

²¹⁵ Badiou A., Βεργέτης Δ.(μτφρ.), *Λεύτερο Μανιφέστο για τη φιλοσοφία* ό.π. 115

Τι είναι ένα σώμα 'C': Σε έναν τον κόσμο εμφανίζονται αντικείμενα, που είναι ατομικά δομημένα. Ανάμεσα σε αυτά τα αντικείμενα υπάρχουν σχέσεις (ή όχι). Ένα αντικείμενο μπορεί να 'γίνει' πεδίο. Σαν τέτοιο εξαφανίζεται αμέσως, αλλά οι συνέπειες αυτού χαρακτηρίζονται ως συμβάν. Και πάνω στη συνθήκη που ένα συμβάν πραγματοποιείται, είναι που ένα σώμα συγκροτείται... Ένα σώμα μπορεί να φέρει την υποκειμενική μορφοποίηση, δηλαδή: Badiou, *Logics of Worlds*, London, Continuum, 2009, σ. 53-66 • Τις πέντε πράξεις που οργανώνουν το πεδίο: υπόταξη, διαγραφή, συνεπαγωγή, άρνηση, εξαφάνιση: -, /, □, ∇, =. • Το ίχνος του ε ξ α φ α ν ι σ μ έ ν ο υ συμβάντος, που είναι η ύπαρξη ενός παρελθόντος που δεν υπήρξε: ε. • Το παρόν, που είναι ένας καθορισμός ε π ι δ ε χ θ ό μ ε ν ο ς συνέπειες: π. • Η τυπολογία των υποκειμενικών χαρακτήρων: πιστός, α ν τ ι δ ρ α σ τ ι κ ό ς και σκοτεινός. • Οι συνέπειες που είναι αποτέλεσμα των πράξεων: παραγωγή, άρνηση, απόκρυψη και αναγέννηση.

έχει σκοπό να εγγράψει στον τόπο ένα υποδεικτικό τρόπο περιγραφής του ενός του χαρακτήρα του, αλλά **συνιστά ένα ανοικτό πεδίο που επιτελεί και κατασκευάζει τη σημασία του με ευρύτερες διαδικασίες**. Η στιγμή της χειραφέτησης προς το συμβάν της υπέρβασης του κράτους, είναι ο πολλαπλασιασμός των τρόπων ανάλυσης, και εκ τούτου της εμμενούς παραγωγής πολλαπλών ενεργητικών αμφισβητητικών υποκειμενικότητων. Οι ταυτότητες που αναδύονται κατά τις χειραφετητικές υποκειμενοποιήσεις, αμφισβητούν τη σταθερότητα των ενιαίων – μοναδιαίων πρακτικών και νοηματοδοτήσεων. *Ενάντια στην ψευδο-οικουμενική υποκειμενικότητα του κανονικού και του ενιαίου, αλλά [σε έναν] κατεξοχήν μεταδομιακό επαναπροσδιορισμό της ασύμμετρης-ενσώματης διαφοράς*²¹⁶ καθ' εαυτής.

Η ατομική συμμετοχή σε μια αλήθεια δεν ταυτίζεται κατ'ανάγκη με **το ανήκειν σε έναν κόσμο**. Το υποκείμενο δεν ταυτίζεται με άτομο ή φυσική μονάδα, αλλά είναι μια συγκρότηση ενός ή περισσοτέρων, βάσει των πράξεών τους έπειτα από το συμβάν. Το υποκείμενο μπορεί να συλληφθεί ως **συγκρότηση μιας νοητής σύμπραξης** ανάμεσα στην **φαινομενική σταθερότητα ενός κόσμου και στην συμβαντική αναδιάταξή του**²¹⁷. Η ιδιότητά του ως μέλους μιας διαδικασίας αλήθειας αποτελεί μεν **ενδοκοσμική σχέση**, με την έννοια ότι τόσο το άτομο όσο και η αλήθεια στην οποία ενσωματώνεται **ανήκουν σε έναν συγκεκριμένο κόσμο**, αλλά συγχρόνως **υπερβαίνει τα όρια του** εν λόγω κόσμου. Η αλήθεια που παράγεται από την **ανάδυση του συμβάντος σαν πραγματική διαδικασία της πιστότητας σε αυτό, συγκροτεί** τους ολότελα δικούς της κανόνες που είναι 'ξένοι' με των γνωρίμων νορμών, και τα εκάστοτε υποκείμενα είναι οι τοπικές εκδοχές, τα σημεία, της διαδικασίας της αλήθειας, η οποία είναι **εμμενής σε έναν καθορισμένο κόσμο**, όχι αδημιούργητη (μεταφυσική). Ο Badiou αναγνωρίζει μόνο τέσσερις διαδικασίες αλήθειας [στο Logics of Worlds] που καθίστανται **γεωλογικές**, με τις οποίες, **τα υποκείμενα συνδέονται ως τετελεσμένες στιγμές εμφάνισής τους**²¹⁸: η αγάπη, η τέχνη, η επιστήμη και η πολιτική, ως απειροσύνολα, εξετάζοντάς τες διαχρονικά στην εξέλιξη της φιλοσοφίας²¹⁹. Ωστόσο βρίσκονται, εμμένουν, τοπικά, σε κόσμους. Η φράση **«εμμένεια των αληθειών»** αναφέρεται αφενός, στο ότι οι αλήθειες δεν έχουν υπερβατικό χαρακτήρα, καθώς αυτές αποτελούν δομήματα **εντός συγκεκριμένων κόσμων** (δεν είναι ΟΙ αλήθειες αλλά -αλήθειες) αφετέρου τονίζει ότι αυτό που προέχει, είναι να διαμορφωθεί **μια συνολική αντίληψη για έναν συγκεκριμένο κόσμο** υπό το πρίσμα μιας διαδικασίας αλήθειας, (είτε πολιτική, επιστημονική, καλλιτεχνική ή ερωτική). Η κατηγορική απάντηση στο ερώτημα της σημασίας 'της ζωής' είναι η **συμμετοχή στη σύνθεση ενός υποκειμένου εμμενούς σε μια διαδικασία αλήθειας, η οποία με τη σειρά της είναι εμμενής σε έναν συγκεκριμένο κόσμο**.²²⁰ Η αλήθεια ανταποκρίνεται σε **δύο μορφές εμμένειας**, που συνιστούν διαφορετικούς τρόπους για να δηλωθεί το ότι ένα αντικείμενο ανήκει σε ένα σύνολο: του ανήκειν στο επίπεδο των στοιχείων και στο επίπεδο των υποσυνόλων.²²¹ Συγχρόνως, η **αντικειμενική εμμένεια μιας αλήθειας και η υποκειμενική εμμένεια της** διαφέρουν, και, η διαφορά αυτή είναι επίσης **απροσδιόριστη και ασταθής**. Δεν υπάρχει κάποιος **παράλληλισμός ή Μία ταυτότητα ανάμεσα στο αντικειμενικό, δεδομένου ότι η κατασκευή μιας αλήθειας λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό ενός συγκεκριμένου κόσμου και στο γεγονός ότι ένα άτομο δύναται να συμμετάσχει στη διαδικασία της με την προαναφερθείσα έννοια της υποκειμενοποίησης και της μετατροπής του σε ζωντανή της συνιστώσα**.²²² **Κάθε αλήθεια** έχει χαρακτήρα καθολικό, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι **δύναται να μεταδοθεί και να ενεργοποιηθεί εκ νέου σε κόσμο άλλον από εκείνον της παραγωγής της**. Και είναι υπό αυτή την έννοια που **υπερβαίνει τα όρια του κόσμου**, χωρίς ωστόσο να αποβάλλει τον εμμενή της χαρακτήρα. Η αλήθεια είναι εμμενής στην κατάσταση, είναι η αλήθεια μιας κατάστασης, αλλά σε αντίθεση με τη γνώση (savoir) ή το νόημα (sens) μια διαδικασία αλήθειας είναι καθολική στο βαθμό που υποστηρίζεται από μια άμεση υποκειμενική αναγνώριση της ενικότητάς της. Η υποκειμενοποίηση μιας αλήθειας, επομένως, ταυτίζεται με τη διαδικασία αναβίωσής της, με την ενεργοποίηση **και την πρόσληψή της από έναν διαφορετικό κόσμο**.

²¹⁶ Braidotti R., Μητέρες Τέρατα, *Νομαδικά υποκείμενα, ενσωματότητα και έμφυλη διαφορά στη σύγχρονη φεμινιστική θεωρία*, Νήσος, Αθήνα, 2014

²¹⁷ Badiou, A., *Logics of Worlds*, ό.π.,79

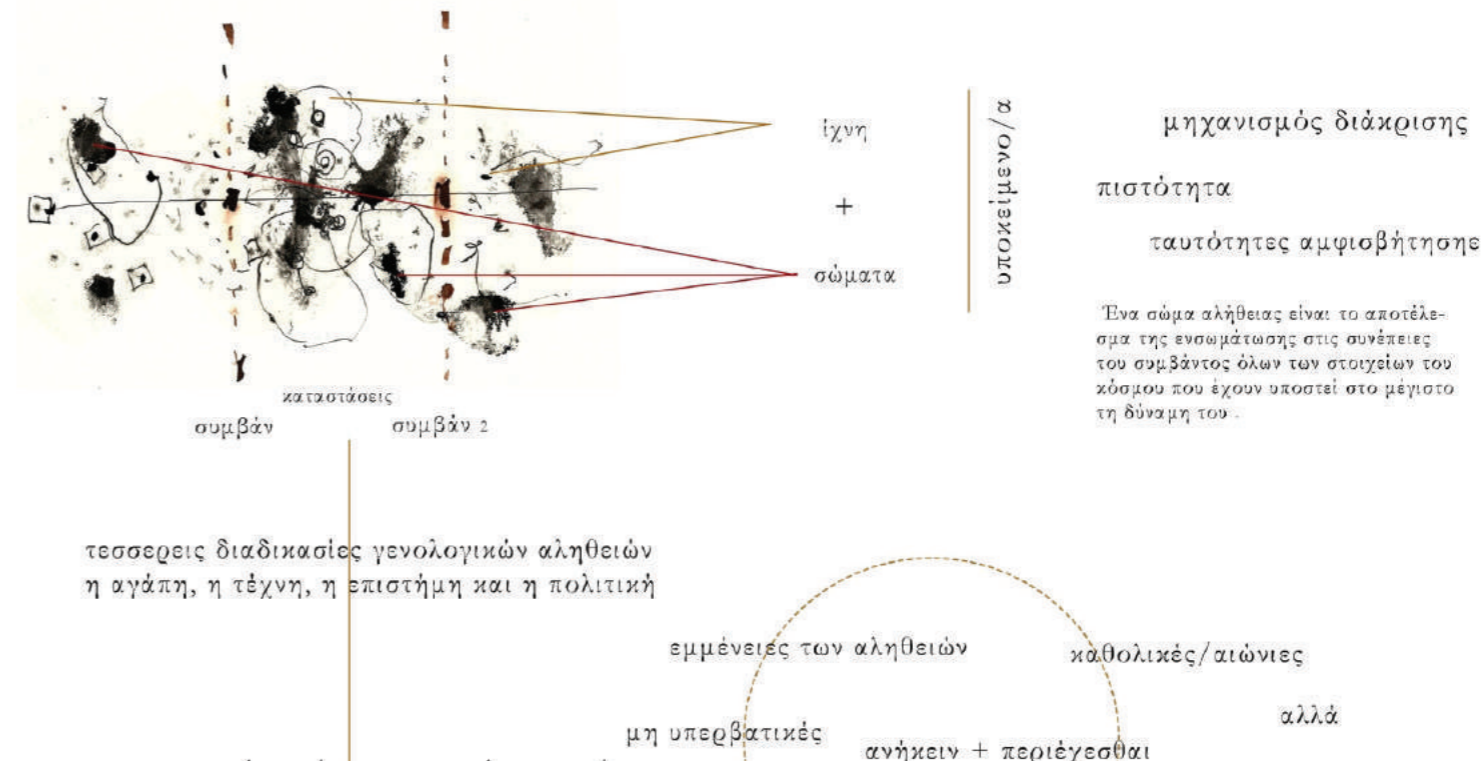
²¹⁸ Badiou, A., *Logics of Worlds*, ό.π. 45-46

²¹⁹ Badiou, A., *Μανιφέστο για τη φιλοσοφία*, Ψυχογίος, Αθήνα, 2006

²²⁰ <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/> τελ. επισκεψη 04/08/2016 και στο video συνέντευξης : του τι σημαίνει να ζεις;

²²¹ Αποκαλούνται: στοιχειώδης εμμένεια, που εμπλέκει ένα σύνολο ως συνάθροιση στοιχείων και μεριστική — και όχι εκφραστική — εμμένεια, των υποσυνόλων.

²²² Badiou A., *Εμμένειες* όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/>

Στα ίχνη και τα σώματα μπορούν, χάρη στην εκκοσμίευση των αληθειών, να **εντοπίζονται** διαδικασίες ενεργοποίησης υποκειμένων και των υβριδικών αντιλήψεων τους, της σχέσης φύσης/πολιτισμού, **αστικού/φυσικού**. Οι τόποι, ως σχέσεις ταυτοτικές φύσης αστικού, λογίζονται επομένως ως ίχνη αληθειών που έλαβαν χώρα σε αυτούς και συν-συγκροτούν ταυτότητες. Οι τόποι δεν είναι λοιπόν, το κατατεθειμένο πνεύμα-νόημα και η κατοίκηση, αλλά χωρικά και χρονικά **εντοπισμένες κατασκευές της σημασίας των τοπίων με/τα υποκείμενα**, τα χαρακτηριστικά που προσέλαβαν σε συγκεκριμένες στιγμές ισορροπιών, που μπορεί να αποτελούν ενδείξεις της ύπαρξης των συμβάντων, αλλά όχι τα συμβάντα κάθε αυτά. Οι αλήθειες, ως γεωλογικές και **εμμενείς, συνεπάγονται** άρση του υποχρεωτικού χαρακτήρα του εγκλεισμού και της προσαρμογής στην αντίστοιχη κοσμική ιδιαιτερότητα. Η μεταφορά τους στα πλαίσια και άλλων κόσμων, των κόσμων του παραδείγματος στη συνέχεια, αναβιώνεται μόνο μέσα από τη στοίχισή τους *με μια διαδικασία υποκειμενοποίησης ή, με άλλα λόγια, με μια ζώσα ενσωμάτωση*²²³. Σε αυτή τη συστοιχία θα βασιστεί στη συνέχεια η ενότητα, που καταγράφει πρακτικές και προσπαθεί να τις διακρίνει στη μεταφορά τους στον κόσμο της αναμονής, και της στερεοτυπίας. Δεδομένου ότι κάθε μία από τις τέσσερις δυνατότητες αλήθειας, που δομείται στο πλαίσιο **ενός συγκεκριμένου κόσμου ισχύει δυνητικά και για πολλούς άλλους, η ανομοιογένειά** της προς τον κόσμο αναφοράς της σημαίνει ουσιαστικά **ότι η συμμετοχή των υποκειμένων στις αλήθειες προκαλούν ρήγμα, μια παραμόρφωση στη συνηθισμένη υφή της ενδοκοσμικότητας**: με άλλα λόγια, **η εμμένεια σε μια αλήθεια** θα συντελεί στην **εσωτερική παραμόρφωση του αντίστοιχου κοσμικού χρόνου**.

²²³ Badiou A., *Εμμένειες* ό.π.

2.2 υποκειμενοποίηση και συλ/λογική ταυτότητα

O Badiou φροντίζει να διαχωρίσει την έννοια της υποκειμενοποίησης από την ταυτοτική της απόδοση θεωρώντας ότι η έννοια της ταυτότητας για το υποκείμενο, σημαίνει την σταθεροποίηση και παγίωση της κατάστασης, της καταμέτρησής της ως ενός από τη μεταδομή, **μιας επιμέτρησης που καταφέρεται ενάντια στη διαδικασία αλήθειας**. Καθώς η αλήθεια, αποσιωπά από την οργάνωση των υποσυνόλων που υπαγορεύει το κράτος, **τέμνει διαγώνια κάθε** προκαθορισμένο κοινοτικό υποσύνολο. *Πρώτο, εφόσον η αλήθεια είναι συμβαντική*, δεν είναι δομική, ούτε αξιωματική, ούτε νομική σε χαρακτηρισήρα. *Δεν υπάρχει διαθέσιμη γενικότητα που να μπορεί να την εξηγήσει, ούτε να συγκροτήσει το υποκείμενο που υποστηρίζει ότι την ακολουθεί. Συνεπώς, δεν μπορεί να υπάρξει Ένας νόμος της αλήθειας. Δεύτερον, επειδή η αλήθεια εγγράφεται στη βάση μιας διακήρυξης, που είναι ουσιαστικά υποκειμενική, κανένα προκαθορισμένο υποσύνολο δεν μπορεί να την στηρίξει, και τίποτε διαμορφωμένο κοινοτικά και ιστορικά δεν μπορεί να δανείσει την ‘ουσία’ του στη διαδικασία της αλήθειας*²²⁴. **Η αλήθεια δεν επιζητά νομιμοποίηση από σταθερότητες** προκαθορισμένων κοινοτήτων, ούτε τις ‘δημιουργεί’. *Προσφέρεται σε όλους, απευθύνεται σε όλους/ες, χωρίς την προϋπόθεση του ανήκειν να μπορεί να περιορίσει αυτή την προσφορά ή αυτό το κάλεσμα*. Η υποκειμενικότητα που αναλογεί σε αυτή την αποχώρηση, αποτελεί μια απαραίτητη μορφή απόστασης από το κράτος και από αυτό που ανταποκρίνεται στο κράτος **Η ταυτοτική και πολιτισμική λογική των κοινοτήτων και μειονοτήτων δημιουργούν ένα σφιχτοδεμένο σύνολο**. Η διασύνδεσή τους παίζει περιοριστικό ρόλο²²⁵. **[Κ]άθε μορφή αυθεντικής πολιτικής [οφείλει] να προσδεθεί σε κάποιο γενολογικό -μη διακρίσιμο- υποσύνολο τού συλλογικού σώματος, πλην όμως αδυνατεί να επιλύσει το πρόβλημα της ίδιας της πολιτικής διαδικασίας, στο μέτρο που εξακολουθεί να την υπάγει στον νόμο τού αριθμού (στην αρχή της πλειοψηφίας)**.²²⁶ Οι οριστικές κατηγορίες οφείλουν ως τέτοιες να αφαιρούνται από τη διαδικασία, αλλιώς, καμιά αλήθεια δεν έχει την παραμικρή δυνατότητα να θεμελιώσει τη γενολογικότητά της και να συσσωρεύσει την εμμενή απεραντοσύνη της. Αλήθειες λαμβάνουν χώρα σε κόσμους, και καθεμία τους αναδύεται ως ‘άμεσα’ καθολικεύσιμη μοναδικότητα. Οι ιδιαιτερότητες [particularités], που απαρνούνται το καθολικό, και παγώνονται, βρίσκονται μπροστά σε κίνδυνο εγκλεισμού της γνώσης. Κάθε σύνολο που κατασκευάζεται και **οριοθετείται αυστηρά, καταμετράται ως ένα**, ή υπάγεται στο νόμο του αριθμού, είναι αντι-νομικό για τον Β., -είτε είναι μειοψηφικό είτε όχι- ενώ το εγχείρημά του, τοποθετείται στη δυνατότητα *ύπαρξης γενολογικού των μειοψηφιών*²²⁷, ανοιχτών προς διαφοροποίηση στη μετα συμβαντική τους διαπλοκή, σε μειοψηφικά, ανορισθότητα, **μη κατασκευάσιμα, ανοιχτά σύνολα**. Για την αναζήτηση αυτή, εμπλέκει η εργασία την έννοια της ταυτότητας, στη μεταδομιστική της πρόσληψη ως μη παγιωμένης και εν καταστάσει διαμορφώσιμης, ως ισορροπίας σε τροχιά επανάληψης, ως διαφοράς.

Η έννοια της ταυτότητας, δεν είναι εκείνη της μοναδιαίας απόδοσης πρότυπων καταμετρήσεων ως ενός, του οριστικού, αλλά μια ταυτότητα υποκειμένου (συλλογική ή/και ατομική) ως διαφορά, ενταγμένη ως θεώρηση στο μετα-δομιστικό των θεωριών ταυτότητας²²⁸. Δεν αντιμετωπίζεται ως προϋπάρχουσα, με αυθεντικές και αμετάκλητες ιδιότητες, αλλά ως αμφιλεγόμενη και ενδεχομενική, εντός των καταστάσεων. Καθώς το υβριδικό πολλαπλό του τοπίου-τόπου δεν είναι ένα, αλλά δύναται να είναι πλήθος, χωρίς καταστατικό διαχείρισης και εμφανίσεών του - η ταυτότητα ως μορφή αναδύεται ως πολλαπλή, με στιγμιαίες ισορροπίες, στη συν-συγκρότησή της με τον τόπο-τοπίο. Το ότι γίνεται αναφορά σε (εντοπίσιμες) στιγμές, δεν θέλει να παραμερίσει την έννοια της επαναληψιμότητας που μπορεί να επιτελεί η ταυτότητα, αλλά το σημείο εκείνο της συγκρισιμότητας, κατά τη διαδρομή μιας πιστότητας σε αλήθειες: Οι ταυτότητες συγκροτούνται σε μια ριζική ασυμμετρία σε σχέση με το/α ‘πρότυπο/α’, σε μια συνεχή συνθήκη επαναληψιμότητας²²⁹, από υποκείμενα που για την ύπαρξή τους, προχωρούν μέσω της πιστότητας στο συμβάν, σε διαγραφή και προσβολή του συμβολικού του κράτους πριν την επόμενη στιγμιαία συνθήκη της ισορροπίας τους. Στη μετα-συμβαντική συνέπεια του υποκειμένου υποθέτουμε την πιστότητα στην παράσταση του πολλαπλού της κατάστασης, για την οποία δεν υπάρχει Ένας νόμος, αλλά στην **αδιαφορία του υποκειμένου στις κοσμικές κατονομασίες**,

σε οτιδήποτε μοιράζει κατηγορήματα και ιεραρχικές αξίες σε συγκεκριμένα υποσύνολα. Η διαφορά δεν εντοπίζεται ανάμεσα σε δύο ‘πρότυπους’ αμετάβλητους πόλους τοπικών ταυτοτήτων υποκειμένων, αλλά ως υβρίδιο μεταξύ υβριδίων σε μια συνεχή αμφισβήτηση και επαναδιαπραγμάτευση. Ως μη δοθείσα μονάδα, η ταυτότητά του υποκειμένου συνίσταται ως άμορφη και ατελής, *που συγκροτείται κάθε φορά μέσω της [...]διαπραγμάτευσης εντός ενός πεδίου κωδικών που συναρτούν [...] το εξωτερικό και το εσωτερικό, τους άλλους και τον εαυτό σε μια ρευστή σχέση*.²³⁰

Οι συλλογικές ταυτότητες, αφορούν σε υποκείμενο/α που συγκροτούν τον/την εαυτό/ή και **την κάθε φορά ταυτότητά του σε αμοιβαία** σχέση με το χώρο, σε συλλογικές πρακτικές, **διαλογικές μεταξύ τους**²³¹. Ως σημείο γίνεται αντιληπτό, στη στιγμιαία συνθήκη ισορροπίας δυνάμεων εντός των χώρων της δυνατότητας της συνάντησης, των τοπίων της διαταραχής. Οι συμβαντικοί χώροι, τα τοπία της διαταραχής, εμπεριέχουν χρόνους διασποράς και υβριδισμού που απελευθερώνουν τους τρόπους του είναι, και τις συνθέσεις του από πρότερες καταστάσεις, επιτρέποντας νέες να αναδυθούν. Μια αλήθεια εμπλουτίζεται άένα από τις παρεμβάσεις του υποκειμένου που κυοφορήθηκε στη ρωγή του συμβάντος και παραμένει **πιστό στη ρηξιγενή καινοτομία του**. Αυτό που ορίζει τη συγκρότηση **και τη συμμετοχή σε ένα υποκείμενο**, είναι η *εμφάνιση μιας συγκεκριμένης λογικής, μέσω της οποίας ορίζεται αιωνιότητα η ταυτότητα του υποκειμένου που εμφανίζεται ως εντοπισμένο εντός ενός κόσμου*²³². Με την αναφορά σε συλλογικό δεν εννοείται εδώ ταύτιση με το όποιο πλειοψηφικό/μειοψηφικό, αλλά στην ταυτότητα που αφορά ένα (υπό)σύνολο ατόμων που στο πλέγμα των πρακτικών τους βρίσκονται σε ενεργή διαδικασία συγκρίσεων, που προκύπτει εντός των ‘νέων’ κόσμων της μετα-συμβαντικής αλήθειας. Υποσύνολα σωμάτων που έχουν στις στιγμές της ύπαρξής τους, συγκροτηθεί εντός της ‘νέας’ λογικής περιγραφής: **Συλ/λογικά**. Οι συλ/λογικές ταυτότητες συγκροτούνται στην επεξεργασία τους προς (μεγάλες/ περιθώριες/ μικρές) αφηγήσεις και η επανάληψη, εμφανίζει αποθέματα ταυτίσεων συναρτήσει διαλεκτικών ατομικού/συλλογικού, επαναπροσδιορίζοντας τις μεταβλητές του. Δεν υπονοείται κάποιος διχασμός ατομικής/συλλογικής διαδικασίας αλλά καλείται η έννοια του συλλογικού για να προσδιορίζει την δυνατότητα της ανάδυσης πολλών και πολλαπλών τρόπων του υπάρχειν στην υποκειμενικότητα των συμβάντων του τοπίου, που μετέχουν στις υβριδοποιήσεις τους, στις μορφοποιήσεις νόησης/δράσης, κατά τη συμμετοχή σε εμμενείς και γενολογικές αλήθειες.

Πώς συντελείται ωστόσο η κίνηση-ισορροπία της υποκειμενοποίησης και η στιγμιαία δυνατότητα σύγκρισης, σε εκείνο το σημείο αναπαράστασής της; Η έννοια της πιστότητας διατυπώνεται ως μια περίπου γραμμική, εμπρόθετη και αδιαμφισβήτητη διαδικασία, ωστόσο ο Badiou, δίνει το **σχήμα ενός κοχλία**, για να δείξει τις μεταθέσεις στη διαδικασία της υποκειμενοποίησης, τους άξονες των επιρροών των οποίων τοποθετεί. Με τον τρόπο αυτό θέλει να δείξει, το πώς το υποκείμενο, σε κατάσταση εσωτερικού αποκλεισμού, ταλαντώνεται «γύρω» από την κενή θέση την οποία αδυνατεί να πληρώσει. Με την χρήση διανύσματος, συστήνει μια γραφική αναπαράσταση της σπείρας, ως το τυπικό υποκειμενικό [subjectif formel], το οποίο συνδυάζει σε μια μοναδική διαδικασία, την διανυσματική κίνηση με φορά προς το κενό και τη γωνιακή απόκλιση μέσω της οποίας τίθεται εκτός τού χώρου-θέσης, ανάμεσα σε δύο άξονες: *έναν που αναπαριστά τον μέγιστο βαθμό υπέρβασης, και άρα της καταστροφής, [...]τού υπεργώ και της δικαιούσης, και έναν κάθετο άξονα της κατάργησης, που υποδηλώνει την τείνουσα στο άπειρο απόκλιση από την κενή θέση του υπεράνθρωπου θάρρους, της αφόρητης αγωνίας, της ολοκληρωτικής δικαιοσύνης και τού νεκρού υπεργώ*²³³. Εμπλέκεται σε άξονες των επιρροών καταστροφής, κατάργησης, και επανασύνθεσης, και κάθε στιγμιαία ισορροπία επιτρέπει τις συγκρίσεις της διαδρομής με εαυτήν και άλλες. Οι διαδοχικές ‘θέσεις’ καθιστούν το υποκείμενο ένα διάνυσμα **«αποσυναρμολογούμενου κοχλία τής περιοδοποίησης»**.

Το υποκείμενο, δεν είναι βουλευτικό-ελεύθερο επιλογής, λειτουργεί ενάντια στη μυθοπλασία μιας προ-απόφασης, προικαταβολικής

²²⁴ Badiou A, Μπαλασόπουλος Α (μτφρ), *ΑΓΙΟΣ ΠΛΑΥΛΟΣ: ΤΟ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΥ* όπως βρέθηκε στο <http://bit.ly/2euGqKx>

²²⁵ Badiou A, Μπαλασόπουλος Α (μτφρ), *ΑΓΙΟΣ ΠΛΑΥΛΟΣ: ΤΟ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΥ* ό.π.

²²⁶ Στοχασμός 32 Είναι και Συμβάν, σελ.379-389, όπως βρέθηκε μτφρ. στο <https://waltendegewalt.wordpress.com/2011/11/23/ρουσώ-ι-α-badiou/>

²²⁷ Βεργέτης Δ., *Ανιχνεύσεις: Διαμόρφωση της ταυτότητας του ανθρώπου*, συνέντευξη στην ΕΤ3 με θέμα την κατασκευή της [εθνικής] ταυτότητας, 20/01/ 2010.

²²⁸ Βλ Αθανασίου Α., *Η φεμινιστική θεωρία και πολιτική μετά την αποδόμηση της ταυτότητας*, Σύγχρονα Θέματα, τ.94, 62-71, 07-09/2006

²²⁹ Αθανασίου Α., ό.π.

²³⁰ Κρεμμύδα Λ, (Ανα)Διαμορφώσεις >Διαπραγματεύσεις Του Αντικειμένου Μεσα Απο Διαφορετικά Υποκείμενα συγκροτήσεις του πεδίου της Αθήνας ως ανοιχτό αντικείμενο, Διπλωματική εργασία ΔΠΜΣ Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, 2015

²³¹ Βλ και Massey D., *For Space*, SAGE Publications Ltd,2005, ο χώρος ως πολλαπλότητα αφηγηματικών τροχιών.

²³² Badiou, A., *Logics of Worlds*, ό.π. σελ 116

²³³ <https://waltendegewalt.wordpress.com/2011/01/25/a-badiou—διάγραμμα-«θεωρία-τού-υποκειμένου/> τελ. προσπ. 13/09/2016

Από τη διάλεξη του για την ‘τυπική θεωρία του υποκειμένου’, 1979

Η αλήθεια δεν επιζητά νομιμοποίηση από σταθερότητες προκαθορισμένων κοινοτήτων, ούτε τις 'δημιουργεί'. Προσφέρεται σε όλους, απευθύνεται σε όλους/ες

εγχείρημα διάνοιξης: δυνατότητα ύπαρξης γενολογικού των μειοψηφιών, ανοιχτών προς διαφοροποίηση στη μετα συμβαντική τους διαπλοκή, σε μειοψηφικά, ανορισθότητα, μη κατασκευάσιμα, ανοιχτά σύνολα

Οι ιδιαιτερότητες [particularités], που απαρνούνται το καθολικό, και παγιώνονται, βρίσκονται μπροστά σε κίνδυνο εγκλεισμού της γνώσης.

Badiou:

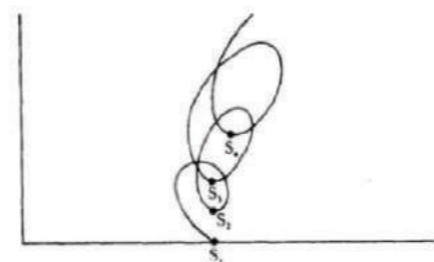
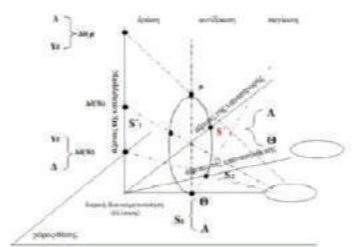

διαφορά

δυνατότητα σύγκρισης

νέα λογική περιγραφής στο μετασυμβαντικό κόσμο

σουλ/λογική

Σχήμα του κοχλία της περιοδοποίησης
<https://waltendegewalt.wordpress.com/2011/01/25/a-badiou—διάγραμμα-«θεωρία-τού-υποκείμενο/ τελ. προσπ. 13/09/2016>

υποκειμενοποίηση και σουλ/λογική ταυτότητα

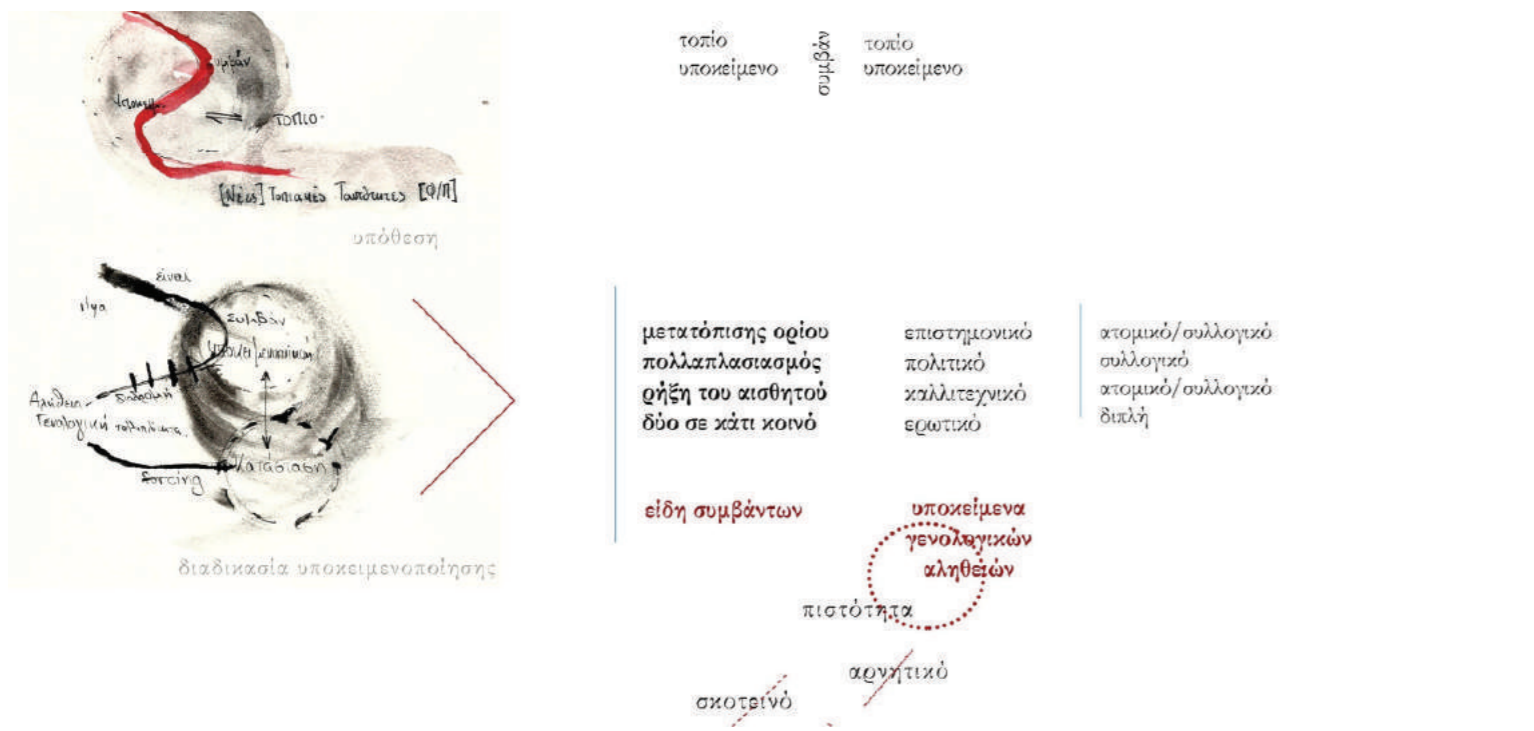
δυνατότητας να υποκειμενοποιηθεί. Αλλά βρίσκεται εξαναγκασμένο να στοχαστεί, μια πίεση από τη βίαιη ενδεχομενικότητα του συμβάντος που εκθέτει σε μια επιλογή που δεν έχουμε επιθυμήσει, και από την κατασκευή του σώματος [...] μορφές πειθαρχίας που πριν ήταν άγνωστες²³⁴. Βρίσκεται και αποδομεί την 'κανονικότητα', διαρκώς ενταγμένο μέσα στους περιορισμούς²³⁵ της, όχι ουσιοκρατικά, μα μέσα στη δυνατότητα των αληθειών. Σε κάθε στιγμή της σπείρας του κοχλία, αναδύεται και μια λογική περιγραφής του υποκειμένου. Οι συλλογικές περιγραφές, υποδηλώνουν τις συσχετισμένες με τις γενολογικές αλήθειες υποκειμενοποιήσεις. Αντίθετα με τον Kant, για τον οποίο η αλήθεια και η καθολική απήχηση της Γαλλικής Επανάστασης βρισκόταν στο ενθουσιασμένο και αμερόληπτο βλέμμα των παρατηρητών της, η αλήθεια του συμβάντος είναι, σύμφωνα με τον Badiou, αυτή των συμμετεχόντων της. Όλες-οι είναι εν δυνάμει ενεργά υποκείμενα. Ωστόσο φροντίζει να προσδιορίσει σε σχέση με την ιστορικότητα των συμβάντων, επειδή οι επαναστάσεις [-συμβάντα] είναι σπάνια, δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν επαναστατικά υποκείμενα²³⁶ τα οποία αναφέρει ως εμπειριστικά -υπάρχουν πιο πολλά από αυτά που έχουν έρθει σε επαφή με το αμυγές τους είναι. Τα υποκείμενα που θα επιχειρηθούν να διακριθούν, στη συνέχεια, θα θεωρηθούν μετα-συμβαντικά και όχι εμπειρικά, στη σχέση με τις «μικρότερες» ιστορίες και «επανάστασεις» των τοπίων των πόλεων. Η αλήθεια μιας κατάστασης περιλαμβάνει τη δυνατότητα νέων συμβάντων. Αν και θα γίνει απόπειρα μετα-εντοπισμού τους, δε σημαίνει ότι η δυνατότητα αυτή πάντοτε εκπληρώνεται.

2. 3. 1 διάκριση πιστών υποκειμένων ως προς τα ίχνη και τα σώματα των συμβάντων

Έχοντας συγκροτήσει μια αφήγηση για το 'έλαβε χώρα' ενός συμβάντος και τη διαδικασία αλήθειας που ακολουθεί κάποιο πιστό σε αυτήν ανοιχτό ως διαδικασία, υποκείμενο, σε αυτό το σημείο θα επιχειρηθεί μια ταυτοποίηση συμβάντων - ίχνων ως προς τα υποκείμενα που συγκροτούν, τα οποία στη συνέχεια θα αναζητηθούν στο πεδίο της μελέτης. Σύμφωνα με τις γενολογικές αλήθειες που τοποθετεί ως τέσσερις διαδικασίες ο Badiou,²³⁷ είναι μόνο προς την τέχνη, την επιστήμη, τον έρωτα και την πολιτική στη γενολογικότητά τους, που μπορούν να συγκροτηθούν υποκείμενα. Τι είδους συμβάντα ωστόσο οργανώνονται σε κάθε περίπτωση και τι είδους υποκείμενα φέρουν;

Η γενόσημη αλήθεια που αναδεικνύει το πολιτικό υποκείμενο εγγράφεται σε ένα συμβάν έντασης ανάμεσα σε κατεστημένες δυνάμεις της εξουσίας και την δυναμική ικανότητα του εξουσιαζόμενου υποκειμένου. Ο κόσμος που προκύπτει διακρίνεται από παραλλαγές αυτού του χάσματος. η πολιτική αφορά κατεξοχήν τη συλλογική διάσταση, μια απολύτως γενολογική ισότητα. Οντολογικά συλλογικό μπορεί να είναι ένα συμβάν αν μεταφέρει ένα δυναμικό αίτημα του όλου [του καθολικού].²³⁸ Μια ισότητα χωρίς εξαιρέσεις, που καλεί το κενό (το προλεταριάτο για παράδειγμα ή το όποιο ισοδύναμό του) μια συλλογική ταυτότητα, στην απουσία εξουσίας του Κράτους. Το καλλιτεχνικό υποκείμενο προκύπτει ως πιστότητα αλήθειας απέναντι σε συμβάντα ρήξης της καθιερωμένης επίλυσης των εντάσεων μεταξύ εφησυχασμού και αισθητού, και παράγει μορφές ενεργών υλοποιήσεων που ενημερώνουν το αισθητό. Προσφέρεται σε όλου/ες, θεμελιώνει τη γενολογία του ίδιου του αισθητού, συγχρόνως μπορεί να είναι και τελείως ατομικό. Το επιστημονικό υποκείμενο, μέσω κανονιστικών σχημάτων και μαθηματικοποιημένων εννοιών, αναμορφώνει ένα παρόν, μέσω ενός συμβάντος μετατόπισης του ορίου του αμετάβλητου των συναρτήσεων του κόσμου (και είναι το αντίθετο του καλλιτεχνικού) Στις μικτές καταστάσεις-καταστάσεις που αφορούν ατομικές ταυτότητες με συλλογική σημασία επιτέλεσής τους- η τέχνη και η επιστήμη πληρούν τις προϋποθέσεις ως γενολογικές στο βαθμό που έχουν ως αποτέλεσμα μια ανακάλυψη ή μια εφεύρεση πέρα από τη γνώση (savoir), πέρα από την απλή μετάδοση και αναπαραγωγή της. Το ερωτικό υποκείμενο είναι το απόλυτο διπλό, το συμβάν εδώ ενημερώνει ότι δύο είδη έχουν κάτι κοινό, ένα παγκόσμιο αντικείμενο στο οποίο συμμετέχουν. Πρόκειται για ένα συμβάν συνάντησης, «εξαίφνης» [...] επιφέρει μια αλήθεια περί της διαφοράς [των φύλων]²³⁹. Αφορά

²³⁴ Badiou A., Δεύτερο Μανιφέστο, όπ. 140-141
²³⁵ Κριτική της Butler στον Badiou όπως βρέθηκε στο Ruti M., Between Levinas and Lacan: Self, Other, Ethics, Bloomsbury Academic, 2015
²³⁶ Συνέντευξη Badiou A. ό.π.
²³⁷ Badiou A., Formal Theory of the Subject, Being and event, ό.π.
²³⁸ Badiou A., The Political As A Truth Procedure, Highly Speculative Reasoning on the Concept of Democracy, Metapolitics, Verso, New York, 2005, όπως βρέθηκε στο <http://www.lacan.com/badtruth.htm> τελ.προσπ. 19/08/2016
²³⁹ Badiou A., (μτφρ.) Κλαμπασέα Α., Σκολίδης Β., Μανιφέστο για τη Φιλοσοφία σειρά Επιστήμες του ανθρώπου, Ψυχογιός, Αθήνα 2006, 72

μόνο τους συμμετέχοντες σε αυτήν ούτε ατομικό ούτε γενικά συλλογικό, αλλά ειδικότερα διπλό, η ενεργός πραγματικότητα του παράδοξου Δύο²⁴⁰, το οποίο διακινείται στη μη σχέση, στην αποσύνδεση. Είναι υποκείμενα με ατομικές διπλές ταυτότητες.

Κάθε υποκείμενο είναι καλλιτεχνικό/ επιστημονικό/ πολιτικό/ ή ερωτικό αλλά εκτός αυτών των τάξεων υπάρχει μόνον ύπαρξη, η ατομικότητα αλλά όχι υποκείμενο. Οι εντοπίσιμες **πρακτικές** στη διαχείριση αστικού-φυσικού αποτελούν, ίχνη συμβάντων ως προς γενολογικές διαδικασίες στην υπόθεσή μας. Το υποκείμενο είναι γενόσημο και επομένως δυσδιάκριτο, που σημαίνει ότι οι συμμετέχοντες της αλήθειας, δεν μπορούν να διακρίνουν το υποκείμενο που συγκροτούν. Το υποκείμενο είναι μια απόφαση **σε εξέλιξη, η οποία είναι ανοιχτή μεταβλητή** ως δάνυσμα κοχλία, **αλλά και προδόσιμη** / ως δυνατότητα σώματος μη πιστότητας, σκοτεινού ή αρνητικού. Το διάγραμμα της έρευνας εστιάζει στην πιθανότητα **πιστών** υποκείμενων προκειμένου να μπορέσει στη συνέχεια να διακρίνει και τις ταυτότητες των δράσεων τους στα τοπία της διαταραχής – καθ' υπέρβαση των πεδίων της στερεοτυπίας και της αναμονής, ως θετικές συνδέσεις πιστότητες. Το σκοτεινό και το της άρνησης σώματα υποκείμενων, παρ' όλο που συνιστούν υπάρξεις, συμμετοχές ενδεχομένως ως συλλογικές πρακτικές απέναντι σ' ένα συμβάν, δεν δύνανται να συστήσουν γενολογικά υποσύνολα [μειοψηφικά ή πλειοψηφικά], επομένως οι 'συλλογικές' τους ταυτότητες θα είναι έγκλειστες, προς την κατεύθυνση της διατήρησης των κρατών των καταστάσεων ή συμμετοχές σε εφήμερα γεγονότα, που δεν προκαλούν ωστόσο δυνατότητες ανατροπής των κόσμων, αλλά τις αναπαράγουν. Η διάκριση δεν είναι ποτέ εύκολη, μα εστιάζει στη δυνατότητα των εν τω γίνεσθαι αληθειών, ενάντια στην τυποποίηση της ύπαρξης σύμφωνα με τους καταναγκασμούς του κράτους : **νεοκλασικούς κανόνες στην τέχνη, θετικιστικές επιστημολογίες, και προγραμματιστικές πολιτικές, το κράτος του εύτακτου των καταστάσεων**²⁴¹.

²⁴⁰ Έρωτας με έντονη αναφορά στο το λακανικό δυισμό των φύλων, βλ. Badiou A. , (μτφρ.) Κλαμπατσέα Α., Σκολίδης Β., *Μανιφέστο για τη Φιλοσοφία*, που βέβαια, έχει ισχυρή κριτική από τις φεμινιστικές προσεγγίσεις βλ. Irigaray, *Speculum of the other Woman*, Butler J., *Gender Trouble* κλπ.

²⁴¹ Badiou A., *Being and Event*, ό.π. 290-291

2.3.2 ιδεά(σεις) διπόλων αστικότητας/φυσικότητας ως τοπικοποιήσεις αληθειών

Για την τοπικοποίηση των γενολογικών των αληθειών στην έννοια της ιστορίας ο Badiou επισημαίνει ότι, *Δεν μπορούμε «πραγματικά» να προβάλλουμε το πραγματικό μιας διαδικασίας αλήθειας στην αφηγηματική συμβολική της Ιστορίας. Δεν γίνεται παρά φαντασιακά, πράγμα που δεν σημαίνει, καθόλου, πως είναι ανώφελο, αρνητικό, ή δίχως αποτέλεσμα. [Μ]όνο μέσα από το εγχείρημα της Ιδέας το άτομο βρίσκει τα μέσα να συσταθεί «ως Υποκείμενο»²⁴². Η Ιστορία ανήκει σε έναν κόσμο, για να εμφανιστεί, και είναι μία εκ των υστέρων αφηγηματική κατασκευή²⁴³. Τοποθετώντας εδώ μια λακανική ανάγνωση του υποκειμένου, ανάμεσα στο πραγματικό, το φαντασιακό, και το συμβολικό²⁴⁴ (αλλά χωρίς την αναφορά σε ασυνείδητο) η ιστορία θεωρείται μια συμβολική ύπαρξη. Η διαδικασία αλήθειας είναι ένα πραγματικό πάνω στο οποίο στηρίζεται η ιδέα, και η υποκειμενοποίηση προβάλλει το πραγματικό της στο συμβολικό της Ιστορίας. Η υποκειμενοποίηση, δεν μπορεί παρά να είναι φαντασιακή, γιατί δεν θα μπορούσε να σημάνει το πραγματικό συμβολικά ως τέτοιο: *Το πραγματικό υπάρχει, σ' έναν καθορισμένο κόσμο, και κάτω από πολύ ιδιαίτερες συνθήκες, αλλά κατά Λακάν είναι μη συμβολισμός*²⁴⁵.*

Η Ιδέα, η οποία είναι μια τελεστική μεσολάβηση ανάμεσα στο πραγματικό και στο συμβολικό, παρουσιάζει πάντα κάτι, που τοποθετείται **ανάμεσα στο συμβάν και στο γεγονός**. Μέσα σε αυτή τη διακήρυξη για τη σχέση αλήθειας-ιστορίας και συμβάντος-γεγονότος, η ιδέα εμφανίζεται ως δυνατότητα ενός ατόμου να υποκειμενοποιηθεί μέσα στην Ιστορία συμμετέχοντας σε ένα σώμα, θα γίνει μια απόπειρα περιγραφής ιδεών της σχέσης του διπόλου φύσης/αστικού, που είναι το πρωτόκολλο όχι της ύπαρξης, αλλά της έκθεσης μιας ενεργούς αλήθειας. «Πρακτική» των υποκειμένων σε αυτή τη θεώρηση είναι το **υλιστικό όνομα του πραγματικού**, ένα άλλο όνομα για το ίχνος/σώμα της αλήθειας και θα είναι ένας δείκτης διάκρισης στο πεδίο της μελέτης σε σχέση με τη στιγμή της συμμετοχής των υποκειμένων στη ιστορική γένεση των αληθειών. Η Ιδέα **εχθέτει** μιαν αλήθεια μέσα από μια **μυθοπλαστική δομή**. Είναι εκείνο το φαντασιακό εγχείρημα, μέσω του οποίου μια ατομική υποκειμενοποίηση προβάλλει ένα θραύσμα πραγματικού μιας αλήθειας, στη συμβολική αφήγηση μιας Ιστορίας²⁴⁶. Στην ιστορική συνθήκη του σήμερα και των κόσμων της περιοχής μελέτης, δύνανται να μορφοποιούνται πολλ[απλ]ές ιδέες ως προς το δίπολο που απασχολεί την εργασία. Κάθε μία από αυτές μπορεί να τοπικοποιείται στις ιδιαίτερες συνθήκες που την παρήγαγαν ως πραγματικότητα της αλήθειας, και συγχρόνως, καθώς οι αλήθειες είναι εμμενείς, **μπορεί να επιβιώνει ως μυθοπλασία**. Στη σχέση ιστορικότητας και αλήθειας, η εμπειρία σε απόσταση από το χρόνο παραγωγής μιας αλήθειας, **είναι μια εμπειρία μη χρονικά μετρήσιμη**, μια εμπειρία που, από χρονική άποψη, φέρει χαρακτήρα χάσματος. *Πρόκειται για την εμπειρία της χρονικής παραμόρφωσης που αποτυπώνει εύστοχα η μπερζονική ανάλυση της διάκρισης μεταξύ υποκειμενικά βιωμένης διάρκειας και χρονολογικού χρόνου. Η βιωμένη διάρκεια αποτελεί χωρική κατανομή [eracement] τού χρόνου, μια χρονική διαστολή μη αναγνώριμη στην κανονική χρονικότητα τού κόσμου. Η εν λόγω εμπειρία, η οποία, ως τέτοια, βρίσκεται εντός και όχι εκτός χρόνου, δεν πάει, ωστόσο, να αποτελεί μια α-χρονική στρέβλωση που ρηγματώνει τον χρόνο. Κατ' αυτόν τον τρόπο βιώνουμε το γεγονός ότι μπορούμε να εννοήσουμε στο χρονικό διάκενο που προκύπτει μέσω αυτής της τροποποίησης, αναστολής, παραμόρφωσης ή διαστολής τού χρόνου και ότι, επομένως, δεν είμαστε αναγκαστικά δέσμοι τού χρόνου τού κόσμου μας²⁴⁷. Οι αλήθειες* μπορούν να συμμετέχουν σε πολλαπλούς χρόνους και χώρους. Οι ιδέες και ιδεάσεις τους τις εχθέτουν στο συμβολικό. Η Ιδέα είναι η ιστορική παγίωση [fixation] εκείνου που υπάρχει ως φευγαλέο, υφαιρούμενο, ασύλληπτο, στο γίνεσθαι μιας αλήθειας. Είναι όμως τέτοια μόνο στο βαθμό που αναγνωρίζει ως το πραγματικό της αυτή την αστάθμητη, φευγαλέα, υφαιρούμενη και ασύλληπτη διάσταση²⁴⁸. Ωστόσο αν πάψει να αναγνωρίζει μια ιδέα ως πραγματικό, τη

²⁴² Badiou A., Βεργέτης Δ., (επιμ) *Η κομμουνιστική υπόθεση*, Πατάκη, 2009, 230

²⁴³ Badiou A., *Η κομμουνιστική υπόθεση* ό.π.230

²⁴⁴ Άρθρο Δ. Σκλήρης: Alain Badiou, ο θεολόγος της εμμένας στο <http://antifono.gr/portal/κατηγορίες/φιλοσοφία-επιστημολογία/άρθρα/4715-alain-badiou,-ο-θεολόγος-της-εμμένας.html> τ. προσπελ. 02/09/2016

²⁴⁵ Ό.π.

²⁴⁶ Ό.π. 240

²⁴⁷ Badiou A. Εμμένοι, όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένοι-a-badiou/> τελ.προσπελ 28/09/2016

²⁴⁸ Badiou A., *Η κομμουνιστική υπόθεση* ό.π. 241

διαδικασία της αλήθειας, και υποκαταστήσει τη θέση μιας αλήθειας με το κράτος, τότε παύει να έχει τη δυνατότητα έλευσης νέων αληθειών.

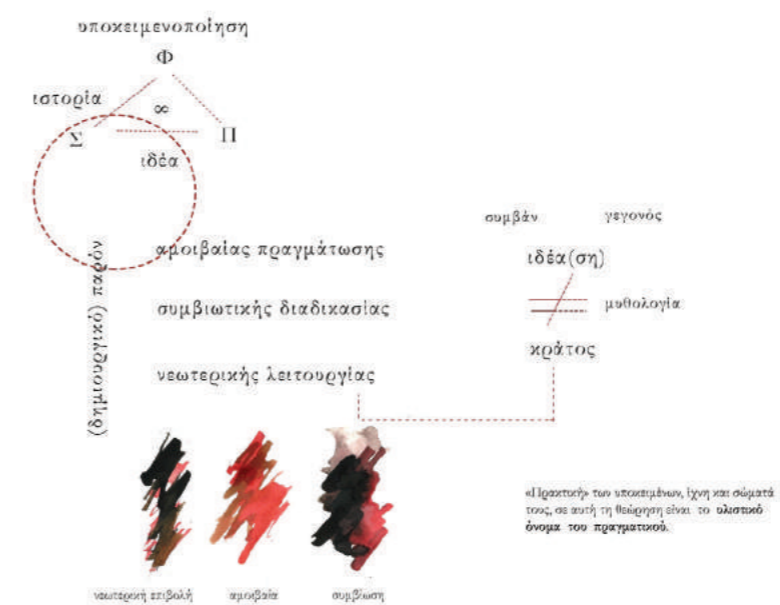
Γι' αυτό το λόγο, σε μια σύντομη προσπέλαση ιδεών που επικαθορίζουν «ιστορικά» το παρόν πλαίσιο, και με μια αφαίρεση τους, θα γίνει αναφορά στη μυθολογία ιδεών που έχουν φαντασιακά προσπελάσει τις περιγραφές που χρησιμοποιήθηκαν για την κατανόηση της συγκυριακής περιοχής του μεσογειακού α/τύπου, στο δίπολο φύσης/πολιτισμού, ως κάποιας έκθεσης γενολογικής αλήθειας. Υποβληθτικοί εδώ θα είναι οι ορισμοί στο Hagan S., *Taking Shape: A new contract between nature-culture* που κάνει μια αναδρομή στα οικολογικά κινήματα στην αρχιτεκτονική σήμερα και το Morton T., *Ecology without nature* που κάνει μια κριτική στη χρήση της έννοια του όρου φύση στο σήμερα:

Αμοιβαίας πραγμάτωσης, όπου η σχέση αστικότητας/φυσικότητας δεν υφίσταται χωρίς την αλληλόδραση των εκάστοτε 'φυσικών' και 'αστικών' στοιχείων. Η ιδέα αυτή, στην αγροτική ζωή στην εξιδανίκευση του της υπαίθρου, της 'ελληνικής γης' της ταυτοτικής της αναγωγής, **δύναται** να επιτρέπει την ανάδυση συμβάντων, και να επαναδιαπραγματεύεται τις κανονιστικές διαχειρίσεις των διπλών, ως *καθεστώς συγκεχυμένων ορίων και πολλαπλών διαύλων, χωρίς ριζική αντίθεση αστικού και μη, υβριδοποιημένων δραστηριοτήτων ρευστότητα κοινωνικών κατηγοριών*²⁴⁹. Η Hagan²⁵⁰, αποκαλεί αρχαδικές στο σήμερα της διαχειριστικής τους αντιμετώπισης, τις περιβαλλοντικές προβληματικές που επιμένουν στην πλευρά της βιωσιμότητας. Ακόμα και αν συγγλίνει στο συντηρητικό του εγγλεισμού, στο συντηρητικό της στερεοτυπίας, η *αρχαδία ζει ως μέλλον*²⁵¹ όταν ως ιδέαση πραγματώνει φαντασιακά αλήθειες στο δημιουργικό παρόν της ιστορίας.

Συμβιωτική ιδέα φυσικότητας/αστικότητας όπου, *τίποτε μέσα στη φύση οσοδήποτε μακρινό και άγριο δεν πρέπει να (μου) είναι ξένο «nihil natural a me alienum»*²⁵². Η οικολογική ιδέα κυρίως, μετα-ρομαντική στις συσχετίσεις της, υπονοεί μια στροφή στο βίωμα, στο αισθητηριακό, της ανακάλυψης, που επαναπροσδιορίζει το ανθρώπινο εντός της φύσης. Στην οικολογία ευδιάκριτες σχέσεις σε συστήματα όπου οι επιμέρους εξαρτήσεις των συστατικών του είναι λιγότερο σημαντικές από τις σχέσεις κάθε αυτές, που τοπικοποιούν αλήθειες ως συμβιωτικές πρακτικές, διαρκών αλληλοσυσχετισμών. Σε πολλαπλές ιδεάσεις ρομαντικής αναβίωσης του ρέματος ή του πάγκου, στην εξιδανίκευση ερειπίων ή πρότερης ζωής στη 'φύση', όλα τα φαινόμενα /αντικείμενα και κάθε εκδήλωση της φύσης, συγκροτούν ένα δίκτυο ολιστικών οικοσυστημάτων, υπό την ερμηνευτική και ρυθμιστική ικανότητα του ανθρώπινου.

Νεωτερική ιδέα φύσης: Λειτουργική φύση/ύπαιθρος και πόλη εύτακτη, ελεγχόμενη και ελεγκτική, οριοθετημένη και συγχρόνως παγιωμένο όριο. Καθυποταγμένο στην ορθολογική διαχείρισή του, η ιδέα εδώ είναι ολοκληρωτικά στην πλευρά του κράτους. Η φύση ταυτίζεται με την καλή υγεία σε αυτήν τη ιδέα της, ενός οργανωτικού παραδείσου απουσίας του μολυσματικού και του μη-ταυτοποιημένου συμπίπτουν. *Οι συνοικίες λαμβάνουν σαν όρια τους τα ρέματα ή τις οδούς*²⁵³. Άδειο δοχείο, και πρώτη ύλη της τεχνικής, σε όλη την αποθήωση του ιδιωτικού και του υπολειμματικού δημοσίου χώρου, συγκεντρώνει το αίτημα του εύτακτου του σχηματοποιημένου του ελεύθερου χώρου στον οποίο θα οριοθετείται η 'φύση'.

Η σύγχρονη εποχή δύναται να εμπεριέχει με διαφορετικό τρόπο εκφοράς και εμφάνισης όλες τις παραπάνω ιδεάσεις των αληθειών στην αντιμετώπιση των διπλών, εφόσον η ύπαρξή τους συνιστά ανταπόκριση σε ανάδυση αλήθειας συμβάντικής. Δύνανται να εμπεριέχονται στις πρακτικές υλοποιήσεις των αληθειών, που συγκροτούνται γύρω από αυτές, καθώς και στις πολλαπλές λογικές συγκροτήσεις υποκειμένων-αντικειμένων. Συνυπάρχουν και αλληλοδρουν στην ιστορική συνθήκη του ενδεχόμενου χειραφετητικού υποκειμένου του σήμερα. Το κράτος και η Ιδέα βρίσκονται σε διαρκή σχέση αντιπαλότητας, καθώς το συμβάν προκύπτει μέσα από μία υφαίρεση από το κράτος. Το κράτος προσπαθεί να αποκλείσει τις νέες δυνατότητες. Μέσα από την φαντασιακή ιδεολογία το άτομο μπορεί να υποκειμενοποιηθεί, ωστόσο

αυτήν την υποκειμενοποίηση την οφείλει κατ' εξοχήν στην αλήθεια, στο Πραγματικό, που δεν είναι μεν συμβολισμός, πλην μπορεί να υφαιρείται από το κράτος. Η ιδέα βεβαιώνει ότι μια νέα αλήθεια είναι ιστορικά δυνατή. Γι' αυτό το λόγο, η νεωτερική ιδέαση τοποθετείται στην πλευρά του κράτους, αλλά και οι παραπάνω διεκδικούν ρόλο Ιδέας, μόνο στην περίπτωση των πιστών υποκειμενοποιήσεων.

Στο υπερβατολογικό των τοπίων της διαταραχής, το συμβάν μπορεί να λάβει χώρα στις παρεκκλίσεις του μη-υπαρκτού, και να μετατρέψει σε εκείνη τη συμβαντική στιγμή, το τοπίο σε αδιαμφισβήτητο, σε τόπο, μέσα από μια κάποια πρακτική υποκειμενοποίησης σε/με αυτό. Η υποκειμενοποίηση ως διάνυσμα, μπορεί να συνεχίσει μέσα στους προκαθορισμούς της, να αναλαμβάνει τις συνέπειες του συμβάντος, εντός ιχνών και σωμάτων των πρακτικών. Σε αυτή την περίπτωση, προκαλείται ένας επανακαθορισμός του υπερβατολογικού, που μεταλλάσσει τη σχέση με τα άλλα σύνολα, και τον κόσμο στον οποίο εμφανίζεται [της αστικοποίησης]. Η ιδέα για το φυσικό – αστικό μεταπίπτει σε μια μεταλλαγή, που στην προηγούμενη συνθήκη του κόσμου δεν εμφανιζόταν, και επαναδιανέμεται το υβριδικό του προ/τύπου, στην ιστορική διαμεσολάβηση του στον (νέο) κόσμο. Η νέα αυτή διανομή αντιστέκεται στην κανονικοποίηση της, από το κράτος της κατάστασης, που με εναδικές καταμετρήσεις επιχειρεί να οριστικοποιήσει/ ή και να επαναφέρει την μη-αποκάλυψη του κενού- και ακολουθείται μια διαπάλη υποκειμενοποίησης ιδέας-κράτους για την επικράτεια τους. Από τη νεωτερική ιδέα για τη φύση της πόλης, για παράδειγμα, της υποταγμένης στην εύτακτη λογική περιγραφής της, το συμβάν, μπορεί να καταστήσει το τοπίο αδιαμφισβήτητο τόπο, αλλά όχι ως εύτακτα λειτουργιστικό, από τις πρακτικές των υποκειμένων που συμμετέχουν σε μια διαδικασία αλήθειας ενός συμβάντος ρήξης του αισθητού [καλλιτεχνικό]. Από τη μεταλλαγή αυτή, η υπερβατολογική τάξη διαταράσσεται, και ένας διαφοροποιημένος κόσμος/σύνολο δύναται να επέλθει, διαφοροποιημένος στη διανομή κατηγορημάτων και υπερβατολογικών βαθμών περιέχοντος / εμβολίμου/ ασυνέχειας εντός του, σε σχέση με το [νέο] αυτό στοιχείο. Επανακαθορίζει ανά περίπτωση, τις διακρίσεις των υποσυνολων, την ίδια την σύνταξη του τι συνιστά τοπίο και αστικότητα κ.ο.κ. Αυτή η στιγμιαία ισορροπία, μπορεί να αφορά σε συλλογικά υποκείμενα, σε ταυτότητές τους αναγνώρισής τους και συμμετοχής. Στη συνέχεια, μέσω των πολλαπλών παραγόντων επέδρασης, η διαδικασία μπορεί να παγιωθεί από το κράτος ή να συνεχίσει να επιφέρει ρήξεις σε κάθε προσπάθεια επανακαθορισμού από τις κρατικές καταμετρήσεις, 'κανονικοποίησης'. Οι πρακτικές των υποκειμένων, στην επανάληψή τους, στην ενσωμάτωσή τους στο σώμα-αλήθειας, δύναται να συνεχίζουν να υφαιρούν και να διανοίγουν τη δυνατότητα, μακριά από την σταθερότητα της κατάστασης.

²⁴⁹ Μανωλίδης Κ., *Η ύπαιθρος και τα τραύματα της μεταπολεμικής Ελλάδας*, Συλλ Η διεκδίκηση της υπαίθρου, ό.π. 68

²⁵⁰ Ό.π.

²⁵¹ Hagan S., ό.π.

²⁵² Μωραΐτης ό.π.74

²⁵³ Μαυρίδου Μ., ό.π.

2.4 διάκριση ιχνών συμβάντων και μεταλλαγών ταυτοτήτων στο πεδίο μελέτης

Το υποκείμενο είναι λοιπόν αυτό που ως διάνυσμα, **συμπυκνώνει όλη τη πορεία της διαδικασίας** (συμβάν, παρέμβαση, σύνδεση, πιστότητα, γενολογικό υποσύνολο). Δύναται να συνδέει το συγκεκριμένο και πεπερασμένο μιας κατάστασης με την άπειρη, γενολογική καθολικότητα. Το υποκείμενο δεν είναι το κενό (το οποίο είναι μη ανθρώπινο και μη υποκειμενικό) αλλά αυτό που διατηρεί αμεσότητα με το κενό. Κάθε τοπική διαμόρφωση μια γενολογικής διαδικασίας, που στηρίζει την αλήθεια και ενάντια στην έννοια της ‘αντικειμενικότητας’, παρουσίαση, είναι πάντα ανησυχία του Κράτους ή του κράτους μιας κατάστασης. *Αντικειμενικότητα είναι η αχμάλωσι στη σήμανση. «Η υποκειμενοποίηση» είναι πρωτίστως αυτή η πλευρά του είναι που διαφεύγει τη σήμανση. Το υποκείμενο είναι αυτό που υφαιρεί τον εαυτό του από ένα «αντικειμενικό» στάτους. Για τον Μπαντιού όπως και για τον Σαρτρ η «πράξη» είναι κυρίως απομάκρυνση από την παθητικότητα.²⁵⁴ Το κράτος δεν ταυτίζεται με το (πολιτειακό) Κράτος κατ’ανάγκη, όπως ήδη αναφέρθηκε. Αν και το επίσημο κράτος δρα στην κατεύθυνση του κόσμου της στερεοτυπίας, στην αποικατάσταση του εϋτακτου σε σχέση με τις προσλήψεις του τοπίου, ή στην επικράτεια της αναμονής, παρ’ όλ’ αυτά η κατάσταση του κράτους της ραδιοφωνίας, δύναται να εμπεριέχει συμβαντικούς χώρους, παραλαβής ανατροπής του συμβολικού, αν και μη-ενεργοποιησίμους. Ταυτόχρονα, particularites όπως αναφέρει ο Badiou, δύναται να είναι εξίσου εγκλεισμένες σε ταυτότητες που επιχειρούν να οριοθετήσουν, περισσότερες της μιας, προσωρινότητες²⁵⁵. *Το κράτος οργανώνει και συντηρεί, σιγνά με τη δύναμη, τη διάκριση, ανάμεσα σε αυτό που είναι δυνατόν, και σε αυτό που δεν είναι²⁵⁶*. Για παράδειγμα σύλλογοι στην περιοχή με τη διάκριση της καταγωγής/μνημονικής κληρονομιάς κάποιας σχέσης με τόπο, [ηπειρωτών γαννιωτών κ.ο.κ.] δεν προσφέρουν, ως τέτοια σώματα διανοίξεις προς αλήθειες, αλλά παραμένουν στις πρακτικές τους καταμετρήσεις-του-ενός. Γράφει και η Μαυρίδου Μ., για τα αιτήματα των συλλόγων της περιοχής κατά τη χρονολογική διαμορφωτική συνθήκη της, που διαφέρεται η σχέση με την παγίωση. Οι σύλλογοι συγκροτήθηκαν ως πιο απρόσωποι σχηματισμοί βασισμένοι στην εκπροσώπηση για τη διεκδίκηση των κοινών θεμάτων έναντι της κεντρικής διοίκησης: *η πρακτική των συλλόγων και ο τρόπος διατύπωσης αιτημάτων για το χώρο ήταν υποτονικά σε σχέση με την πίεση και την ένταση των προβλημάτων. Θεωρούμε ότι τελικά οι σύλλογοι, λειτούργησαν μάλλον ανασταλτικά στη διαμόρφωση αμεσότερων τρόπων δράσης [και τελικά ενός διεκδικητικού κινήματος στην περιοχή]²⁵⁷. Αυτό επαναφέρει την διακήρυξη του Badiou ότι η κοινότητα είναι από τα ακατανόμαστα της πολιτικής²⁵⁸: όταν κατονομάσει ως αλήθεια της ως μόνη αλήθεια, την καθιστά αντικειμενικότητα, εγκλείεται στην πλευρά του κράτους της κατάστασης -και δεν επιτρέπει την αλήθεια ως απειροσύνολο, άρα και ούτε τη διαδικασία επάλληλων διαδικασιών υποκειμενοποιήσεων που να δύναται να παράγουν νέες ρήξεις.**

Καθώς είναι απαγορευτική από το εργαλείο η δυνατότητα κάθε-αυτού εντοπισμού του συμβάντος [της στιγμής του], αλλά γίνεται εντοπίσιμο στις υποκειμενικές ομοματοδοσίες και πιστότητες των ιχνών και των σωμάτων τους, μια πρώτη διαχείριση εντόπισε πρακτικές στους χώρους των τοπίων της δυνατότητας. Οποιαδήποτε πρακτική των υποκειμένων μπορεί να εμπλέκει ιδέες και ιδεάσεις για τη σχέση φύσης/πολιτισμού, ωστόσο η πρώτη αυτή καταγραφή τους έχει εσιτάσει σε πρακτικές προς τα τοπία, όπως αναδείχθηκαν στο πρώτο κεφάλαιο, ως δυνητικούς συμβαντικούς χώρους. Εκεί όπου ο βαθμός ύπαρξης προς εαυτόν από ασθενής έτεινε στο μηδενικό, στο μη υπαρκτό και στην οντολογική του σκοπιά το κενό της διαταραχής εμφανίστηκε στη συρραφή του πολλαπλού του τοπίου με το είναι του. Αν και τοπικές μεταλλαγές των υπερβατολογικών τους δύναται διαρκώς να διαπλέκονται στα ίχνη και σώματα των πρακτικών, θα επιχειρηθεί και μέσω να κατανοηθούν οι ταυτότητες που προκύπτουν στις πρακτικές στο δίπολο φυσικού/αστικού, με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε. Στη ‘σύλλογή’ αυτή, οι πρακτικές που σηματοδοτούνται, μπορούν να είναι πιστότητες/αντενέργειες/ή αρνήσεις άλλων συμβάντων, να

²⁵⁴ https://stodivanimetolacan.blogspot.gr/2012/03/blog-post_10.html τελ. προσπελ. 15/08/2016

²⁵⁵ (και μέσα στην αποτυχία της επανάληψής τους τις επιτελούν ως διαφορές, αλλά διαφορές με πρόθεση μιας παγίωσης, μη συλ/λογικής ωστόσο και γι’αυτό δε θα μας απασχολήσει εδώ ως τέτοια).

²⁵⁶ Badiou Α., Η κομμουνιστική υπόθεση ό.π. 236

²⁵⁷ Μαυρίδου Μ. *Η συγκριτική ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας*, ό.π. τόμος II 297

²⁵⁸ Badiou Α., *Η ηθική*, ό.π. 93

λειτουργούν ως ενσωματώσεις/αδιαφορίες/ή εχθρότητες, ως στιγμιαίως ανατρεπτικές ή και όχι. Δεν είναι εξαντλητική μα ενδεικτική, και έχει περιλάβει για τη συγκέντρωσή της επιτόπιες παρατηρήσεις και πληροφορία από τις πρωταρχικές πηγές για την περιοχή.

Η διάκριση θα γίνει σε τρία βήματα: αρχικά, στο αν με την πρακτική στο/ως τοπίο, εγκαθίστανται συμβάντα τόπου/ταυτοτήτων προσβλητικά προς το κράτος των κόσμων της αναμονής και της στερεοτυπίας, που επιβάλλουν αναπαραγωγές. Στο αν επέτρεψαν δηλαδή επαναπροσδιορισμούς, που [ακόμα και στιγμιοτυπικά] προκάλεσαν την προηγούμενη παγίωση του διπόλου - ως στιγμιαία ισορροπία - στο δημιουργικό παρόν, σε έναν νέο κόσμο του μέλλοντος των πρακτικών. Από την επικράτεια του κράτους βρίσκονται πρακτικές που αντιμετωπίζουν τοπία της διαταραχής ως λειτουργιστικά σημεία ή εντατικές υποβαθμίσεις τους. Στη συνέχεια, επιχειρείται η αναγνώριση του είδους του τοπιακού συμβάντος [από τα αποτελέσματά του] ως προς τα είδη των γενολογικών αληθειών, σε σχέση με την προηγούμενη συνθήκη του κράτους των καταστάσεων. Τέλος, επιχειρείται η διάκριση χωρικοτήτων ως προς τις νέες τοπιακές ταυτότητες στον κόσμο της επέλασης των συμβάντων, με την προϋπόθεση ότι οι πιστές υποκειμενοποιήσεις επιτρέπουν αλήθειες, και οι ιδέες που τοπικοποιούνται στην ιστορικότητα του σήμερα της καταγραφής, δεν βρίσκονται στην πλευρά του (πρότερου) κράτους της κατάστασης. Ως αναπαραστατικό εργαλείο ένας ενδεικτικός εντοπισμός χωρικοτήτων σε χάρτη. Θα αναφερθούν τρία παραδείγματα σε σχέση με τη διάκρισης των συμβάντων, τα υποκείμενά τους και την ταυτότητα :

>Για παράδειγμα το παιχνίδι των παιδιών στις αλάνες που έχουν προκύψει από τη μη αποπεράτωση της Θηβών, ως πρακτική δεν είναι από μόνη της καινοτόμα, συμβαντική – ως παιχνίδι παιδιών σε έναν δημόσιο ή έστω κοινόκτητο χώρο, μια δημόσια δραστηριότητα σε έναν μη κτισμένο χώρο. Η λειτουργία της μέσα στο πλαίσιο του μη-προκαθορισμού του κράτους της οριοθέτησης των χώρων, λειτουργεί ως εισβολή στο συμβολικό του. Είναι ένα συμβάν ρήξης του αισθητού, μιας ενημέρωσής του εκ νέου, που μεταφέρεται σε νέο πεδίο. Το τοπίο της διαταραχής εμφανίζεται σε αυτή την περίπτωση, όχι ως σημείο όριο και καταστατικό-εκτός της λειτουργίας του αστικού [‘αστικό κενό’ παραγωγής δείκτη της αξίας της πόλης] αλλά καθίσταται, προσωρινός τόπος, μέσω των υποκειμένων αυτών που το ενημερώνουν. Στο υπερβατολογικό του, αναδιατάσσεται, από μια σχέση περιέχοντος σε μια νέα σχέση, που μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν ήταν προφανής για την κατάσταση της οριστικής αντιστοίχισης. Με την εκκίνηση αυτή, η διαπάλη ανάμεσα, στο αν θα σηματοδοτηθεί ως αδιάφορο γεγονός (οπότε θα συνεχίσει να τελεί σε κάποια σχέση περιέχοντος-εμβολίμου-ασυνέχειας) με τον ήδη εγκατεστημένο κόσμο ή αν θα μεταλλάξει το υπερβατολογικό του νέου κόσμου, εξαρτάται από τις πρακτικές των υποκειμένων. Είναι μια διαδικασία συν-συγκρότησης, της πρακτικής και της ύπαρξης υποκειμένου-τόπου. Στην περίπτωση, της μεταλλαγής, τα υποκείμενα καθιστούν το τοπίο της αποδιάθρωσης, τόπο, προσωρινό σε σχέση με την προηγούμενη συνθήκη του. Η ιδέαση εδώ εγγραφεται στα δρώντα υποκείμενα που ακολουθούν την αλήθεια στην ιστορικότητα ενός δημιουργικού παρόντος, και ως πρακτική μεταλλαγής των ταυτοτήτων προκαλούνται οι πρότερες κατατάξεις. Ωστόσο είναι δυνατόν να μην προκαλούν κατ’ανάγκη το δίπολο της αστικότητας/φυσικότητας με την πρακτική τους (όσο για παράδειγμα αυτό του κοινόκτητου και ιδιωτικού, περιφραγμένου και μη), και να συστήνουν κανονικότητα στην αντικανονικότητά τους, στη νέα κατάσταση, ως την επόμενη συμβαντική ενεργοποίηση. Η ταυτότητα μπορεί να είναι συλλογική ή ατομική των υποκειμένων, ανά στιγμές του διανύσματος τους. Αν τα υποκείμενα, με τη συμμετοχή τους ιχνών/σωμάτων τους στο συμβάν του τόπου επιτελέσουν πιστότητα προς την αλήθεια του, ο κόσμος της στερεοτυπίας μπορεί να βρίσκεται σε μια συνεχή αποδιάθρωση.

>Στο παράδειγμα της κατασκευής μιας αυτοσχέδιας πρόσβασης στη γέφυρα του ρέματος, για τη διάσχισή του, δίνεται το ίχνος ενός συμβάντος **μετάθεσης ενός ορίου** μέσω κανονιστικών σχημάτων για την αναμόρφωση ενός παρόντος, σε σχέση με το προηγούμενο όριο, από το κράτος, που έθετε απαγορευτική τη διάσχισή του. Το τοπίο της διαταραχής του ρέματος εμφανίζεται στην εισβολή του συμβάντος, με βαθμό ύπαρξης αδιαμφισβήτητο. Καθίσταται, προσωρινός τόπος, μέσω των υποκειμένων που συμμετέχουν στην πρακτική, και με την εμφάνισή του, επαναδιατυπώνονται σχέσεις εκ νέου σε κόσμο διαφοροποιημένο. Η ιδέα της μυθοπλαστικής εισβολής στην ιστορικότητα του σήμερα μπορεί να εμπλέκει μια αμοιβαία πραγμάτωση, όπου το τεχνικό στοιχείο υφίσταται εκεί μόνο λόγω της ύπαρξης του φυσικού τοπίου και το ρέμα μετασχηματίζεται ως υπαρκτό τοπίο λόγω της ύπαρξης του περάσματος. Η προηγούμενη νεωτερική, λειτουργιστική σχέση του διπόλου, που τα καθιστά αμοιβαίως αποκλειόμενα στοιχεία, τη διάσχιση και την ύπαρξη, καταρρέει. Η ταυτότητα μπορεί να

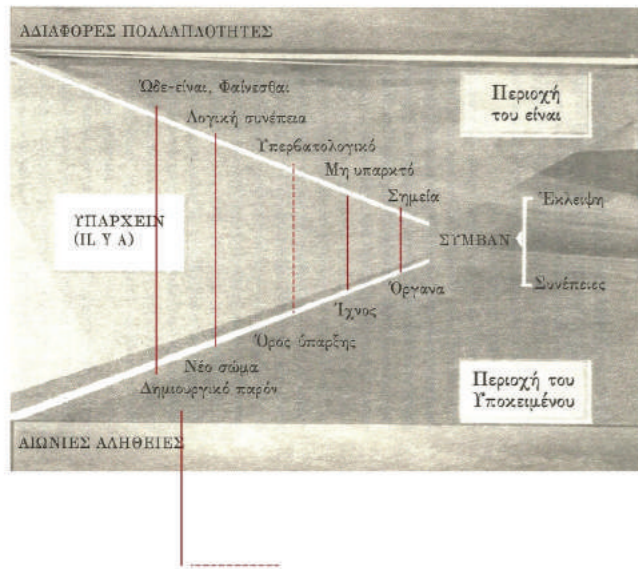
αναδεικνύεται ως συλλογική στη διαδικασία της πρακτικής και στη συνέχεια της κατά την πιστότητα.

>Στο παράδειγμα του μαζέματος καρπών από τα εδάδιμα δέντρα του πάρκου, όπου μια παράτυπη πρακτική καθίσταται *συμβάν έντασης* ανάμεσα σε δυνάμεις της εξουσίας και την δυναμική ικανότητα του εξουσιαζόμενου υποκειμένου. Το κράτος της κατάστασης ενός τυπικού πάρκου δεν θα διανοούνταν αυτή την εισβολή που καθιστά τοπίο συλλογικής βίωσης, με τέτοιο τρόπο το πάρκο. Η συγκομιδή προκαλεί την προηγούμενη σχέση του κράτους του διπλού, του οργανωμένου της εύτακτης φύσης, σε μια συμβιωτική σχέση, ανάμεσα στη φυσικότητα και την αστικότητα, στη νέα κατάσταση περιγραφής της. Η ταυτότητα είναι κατ' εξοχήν συλλογική γιατί συμμετέχει σε μία συνθήκη διασποράς ανάμεσα σε πλήθος²⁵⁹ δυνατών υποκειμένων. Στις δύο εισβολές του κράτους της κατάστασης της στερεοτυπίας, που αναφέρονται επίσης εδώ, το υπερβατολογικό των κόσμων επαναδιατάχθηκε, και συγχρόνως (μια άλλη) κατάσταση αναμονής δεν έπαψε να υφίσταται. Σε αυτή την διαπάλη, νέες πρακτικές, λαμβάνουν χώρα στην πίστη σε συμβάντα, και ενδεικτικά φαίνονται εδώ, η τωρινή συνθήκη της σχηματοποίησης των αστικών τοπίων.

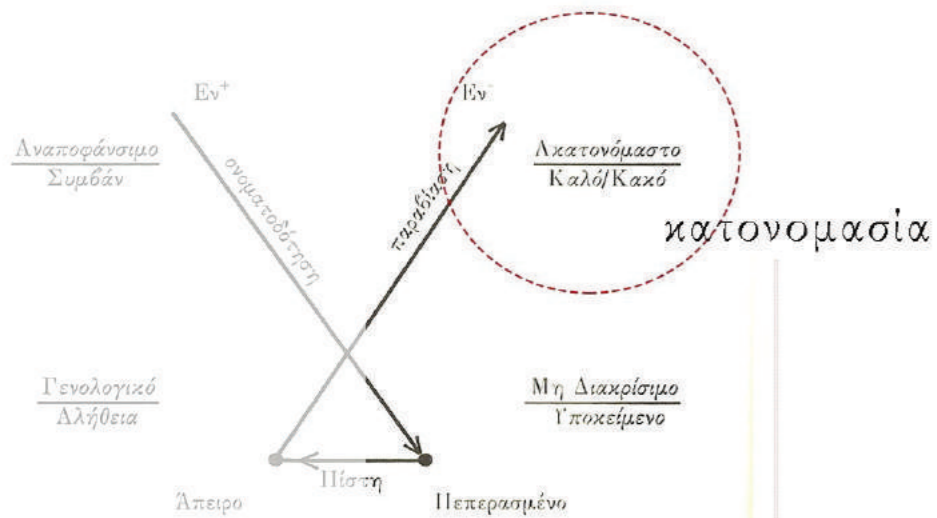
Υβριδικοί έτσι κι αλλιώς οι αναδυόμενοι τόποι πασχίζουν για οριοθέτηση που διαρκώς διαφεύγει. Τα κράτη των καταστάσεων με συμβολικές πράξεις επιβολής στη φύση, ως συμβολικής απόρριψης της (προηγούμενης) υπαίθρου εγκαθιδρύουν κανονικότητες, υποβάθμισης του όποιου 'φυσικού'. Σε αυτή τη συνθήκη, μιας αποδέσμευσης από την υπαίθρο της αγροτικής δραστηριότητας, η αναγνώριση ενός τόπου ως πάρκου συνιστά πάγιο πεδίο διεκδίκησης από το κράτος. *Η διαβίωση στον αστικό χώρο επιβάλλει πρότυπο συμπεριφοράς και η απόγλιση κατακρίνεται*²⁶⁰. Οι στατικές εικόνες που προτείνονται δεν διατείνονται ότι ερμηνεύουν το όλον σε κάθε περίπτωση ούτε ότι μπορούν να λάβουν χαρακτηριστικά γενίκευσης, αλλά ένα μοντέλο αναγνώρισης και ανάλυσης μίας ενδεχομενικότητας. Ένας ισχυρισμός, σε ένα βαθμό ότι είναι η διαφορετικότητα των προσωρινότητων που δανείζει τη συνέχεια.

²⁵⁹ Αναφέρεται εν είδει συνειρμού, το «πλήθος» των Hardt & Negri, εδώ αλλά όχι στο κυρίως κομμό του κειμένου για να αποφύγει το συσχετισμό με θεωρία διαφορετικής οντολογικής καταγωγής [συμβάν στην πτύχωση] από την Badiou-ική [συμβάν στο κενό]: «Μέσω της κυκλοφορίας το πλήθος επανδιοποιείται το χώρο και αυτοσυνχρητίζεται ως ενεργό υποκείμενο. Αν εξετάσουμε προσεκτικότερα τον τρόπο λειτουργίας αυτής της νέας συντακτικής διαδικασίας της υποκειμενικότητας, θα διαπιστώσουμε ότι οι νέοι χώροι περιγράφονται από ανοίξεις τοπολογίες από υπόγεια και ανεπίσχετα ριζώματα—από γεωγραφικές μυθολογίες που σηματοδοτούν τις νέες οδούς του πεπρωμένου. Οι κινήσεις αυτές συχνά επάγονται ως αντίτιμο φρικτές δοκιμασίες, ταυτόχρονα όμως ενέχουν μια επιθυμία απελευθέρωσης, η οποία δεν κατασιγάζεται παρά μόνον επανδιοποιούμενη νέους χώρους γύρω από τους οποίους οικοδομούνται νέες ελευθερίες» 2002, 54

²⁶⁰ Μαυρίδου Μ. *Η συγκοινωνική ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας*, ό.π. τόμος I

στιγμιαία ισορροπία, μ συλλογικά υποκείμενα, σε ταυτότητές τους αναγνώρισης τους και συμμετοχής. Στη συνέχεια, μέσω των πολλαπλών παραγόντων ς, η διαδικασία μπορεί να παρωθεί από το κράτος ή να συνεχίσει να επιφέρει ρήξεις σε κάθε προσπάθεια επανακαθορισμού από τις κραταίες καταμετρήσεις, 'κανονικοποίησης'. Οι πρακτικές των υποκειμένων, στην επανάληψή τους, στην ενσωμάτωσή τους στο σώμα-αλήθειας, δύνανται να συνεχίζουν να υφαιρούν και να διανοίγουν τη δυνατότητα, μακριά από την σταθερότητα της κατάστασης.

στόχος

η διαρθρωση ενός μηχανισμού ελέγχου στην κατεύθυνση της ανοιχτής πολυλαπλότητας του χώρου

η αναζήτηση του τρίτου ερωτήματος

χώρος
χρόνος
ηθική

εισαγωγή εννοιών

ηθική διαχείριση του χώρου στο παρόν συγκείμενου + λογοθετικές αναφορές

η 'εμφάνιση του κακού'

τρία ονόματα

δυϊκά ζεύγη

διάγραμμα ελέγχου ως προς αλήθεια

+ παράδειγμα

ανασκόπηση και μια σκέψη απο-τοπικοποίησης από το πεδίο της έρευνας

3 κεφάλαιο:

αναζήτηση ελεγκτικού μηχανισμού για τη διαπραγμάτευση χώρου/χρόνου τοπίων σε διαταραχή

κεφαλαίο ||| αναζήτηση ελεγκτικού μηχανισμού για τη διατύπωση διαπραγμάτευσης χώρου/χρόνου των τοπίων σε διαταραχή

Μέσα από τη διερεύνηση της διαδικασίας παραγωγής, χώρων και υποκειμένων, στις παγιώσεις και τις δυνητικοποιήσεις τους, έχει περιγραφεί ως εδώ, μια προσπάθεια όρων εύρεσης των συσχετισμών κατά τη διεργασία της μεταβολής.

Σε αυτό το σημείο της εργασίας, επιχειρείται μια αναζήτηση διατύπωσης πλαισίων δράσεων υπό το πρίσμα του ελέγχου τους, ώστε να παραμένουν οι χωρικές διαδικασίες μη-τελολογικές. Στα τοπία της διαταραχής, η δυνατότητα συμβάντων να επισυμβαίνουν διαμέσω των από τα υποκείμενα που συμμετέχουν των πρακτικών τους, συνιστά ένα χωρικό προνόμιο τους. Η περιγραφή του, της διαφοράς αυτής ως ισοδυναμίας, μπορεί να επιφέρει αναπαραστάσεις στερημένες από τη δυνατότητα παράστασης, στην πλευρά του κράτους της κατάστασης, από την πρόθεση του σχεδιαστικού υποκειμένου που αναζητά τρόπους διάνοιξης. Η έρευνα θα μπορούσε σε αυτό το σημείο να συζητήσει χωρικά εργαλεία, για την ανάδυση πολύσημων υβριδίων, ή να αναζητήσει διαδικασίες σχεδιασμού του ατελούς. Προτίμησε ωστόσο, και σε μια 'πλατωνική' σχέση με το θεωρητικό της μοντέλο ως εδώ, να συζητήσει ένα κριτήριο ελέγχου, υπό το πρίσμα της 'ηθικής', έχοντας αναζητήσει σε κάποιο βαθμό οντολογία και λογική. Στόχος του κεφαλαίου είναι, με τη βοήθεια του Badiou Α., 'Η ηθική, Δοκίμιο για τη συνείδηση του Κακού', να καταστήσει μια διαγραμματική διαδικασία ελέγχου, όχι απαραίτητα γενικεύσιμη, αλλά κατά περίπτωση διαχειρίσιμη, σύμφωνα με τις έννοιες της αλήθειας, του υποκειμένου, του συμβάντος.

Στη διάρθρωση του κεφαλαίου θα γίνει μια σύντομη αναφορά στο ερώτημα και στην ηθική διαχείριση του χώρου στο παρόν της συγκείμενης ανάλυσης, με τη συνοδεία ενημερωτικών λογοθετικών περιγραφών κατά το πώς διαχειρίστηκε η εργασία την πληροφορία ως στιγμής. Στη συνέχεια, μέσα από τη θεωρία, θα συζητηθεί η 'εμφάνιση του κακού', του εγκλεισμένου δηλαδή της γνώσης. Θα επιχειρηθεί έπειτα, η σύσταση δυϊκών ζευγών για τον καθορισμό, μέσα από διαδικασία υφαίρεσης, της διάκρισης ανάμεσα σε πολλαπλό εγκλεισμένο σε απολυτότητες και μη, με την αναφορά και ενός παραδείγματος από το πεδίο μελέτης, μεταξύ μιας πρακτικής υποκειμενοποίησης και μιας κλειστής διαδικασίας. Το κεφάλαιο κλείνει με μια σκέψη για περαιτέρω από-τοπικοποιήσεις πεδίων των εργαλείων της μελέτης και μια ανασκόπηση των διαδικασιών που περιγράφησαν.

3.0 διατυπώσεις προθέσεων

Στην διαδρομή των αληθειών η διαδικασία μιας παρουσίας ξεινιά από αδιάφορες πολλαπλότητες που παρουσιάζονται σε κόσμους, ως τις συμβαντικές ρήξεις. Εκεί οργανώνονται αντικειμενικά ερείσματα που εμφανίζονται παρόντα σε κόσμο. Εντός του κόσμου, επανατοπικοποιούνται αλήθειες και μεταλλαγές προσκείμενες στο νέο του συμβάντος. Από το συμβάν στις αιώνιες αλήθειες είναι η περιοχή διαδραμάτισης του υποκειμένου, που επάγεται ως ενσωμάτωση ατόμων στο γίνεσθαι μιας αλήθειας. Ανάμεσα στις κατηγορίες του σχήματος υπάρχουν αντιστοιχίες κάθετες: η άρση ενός μη υπαρκτού στο υποκειμενικό ίχνος ενός συμβάντος. 'Η συνθήκη μιας ύπαρξης εξαρτάται από το υπερβατολογικό[...]'²⁶¹. Έχοντας διατυπώσει ποικίλα κριτήρια διάκρισης πάνω σε αυτές τις γραμμές των διαδικασιών ως τώρα, προκύπτει ένα ερώτημα σε σχέση με το χειρισμό του χώρου των υποκειμενοποιήσεων και των εν-πραγμάτων. Σε ποια εγγραφή χωρικού πλαισίου θα μπορούσε μία μελέτη να προσβλέψει ώστε να προτείνει επανα/προσδιορισμούς που να επιτρέπει σε τέτοια τοπία να παραμένουν προκλητικά στη δυνατότητα;

Οι διακρίσεις που έγιναν ως τώρα [και] στο πεδίο μελέτης, διατυπώθηκαν με την ενδεχομενικότητα του δημιουργικού παρόντος της στιγμής της καταγραφής τους, και με την απορία σχετικά με το αν τα υποκείμενα σε αυτά τα πλαίσια δύνανται να παραμένουν χειραφετημένα, σε ριζικές επιλογές. Τα υποκείμενα μπορούν να σταματούν να συμμετέχουν στην απειρία των αληθειών, να την 'προδίδουν' και τα συμβάντα να εμφανίζονται ως γεγονότα του κράτους των καταστάσεων. Τι σημαίνει λοιπόν η έννοια μιας χωρικής/χρονικής παρέμβασης εντός αυτού του πλαισίου και στο παρόν συγκείμενο;

²⁶¹ Badiou Α., 'Δεύτερο μανιφέστο για τη φιλοσοφία, ό.π. 145

Η μετάθεση στο χώρο της διαδικασίας από εκείνον των αντικειμένων έχει τεθεί εμβληματικά στο μεταδομιστικό χωροχρόνο, και στον αστικό χώρο, από το *planning* στα *projects* του στρατηγικού σχεδιασμού²⁶². Στα συλλογικά οράματα, ή και ακόμα, στις συλλογικές ουτοπικές προβολές, η αρχιτεκτονική και η πολεοδομία, υπήρξαν σημαντικοί **συντελεστές διαχείρισης**, καθώς *δύνανται να σχηματίσουν ιδανικό αυτόνομο περιβάλλον, το οποίο ταυτόχρονα αναφέρεται στη συλλογική επιθυμία πραγμάτωσης μιας ιδανικής κοινωνίας*²⁶³. Οι προσεγγίσεις συνυπάρχουν σε ένα ευρύτερο ηθικό πλαίσιο, της διάσωσης του φυσικού - εντός ενός οικολογικού περιβαλλοντικού παραδείγματος²⁶⁴. Και συγχρόνως με παρούσα την απειλή του τέλους, του τέλους των ουτοπιών: η απειλή της **τοξικότητας**, τα πυρηνικά στην περίοδο του ψυχρού πολέμου, το μετα-βιομηχανικό φαντασιακό σε περιβαλλοντική αποκάλυψη, η μη-αναστρέψιμη φθορά, λειτουργούν ως κυρίαρχοι λόγοι για τη θέση του μετα-ανθρώπινου με/το φυσικό. Η απειλή της καταστροφής αποτελεί προσέγγιση επιστημονική, συλλογικό φαντασιακό και επίκληση στο επίπεδο των προθέσεων διάσωσης. Η αναφορά εδώ, δεν γίνεται για να απορρίψει την ανάγκη συζήτησης της έννοιας διαχειρίσεων των εννοιών τοπίο/φύση/πόλη ως προς την ανθρώπινη παρέμβαση, αλλά για να συζητήσει την πιθανότητα να εμπεριέχουν τελικά εγκλεισμένους λόγους εντός τους, χωρίς διάνοιξη στη δυνατότητα. Το περιβαλλοντικό σαν μετα-αφήγηση, επαναφέρει το ανθρώπινο υποκείμενο στο κέντρο του ηθικού λόγου (discourse). Το βιώσιμο αντικατέστησε το 'πράσινο' τη δεκαετία του 80²⁶⁵ ως τρόπος έκφρασης κινήσεων διάσωσης, και συγχρόνως μία *-γενόσημη-* λέξη, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ποικίλες προθέσεις από τον πολιτικό ηθικό και μη, λόγο. Στο πεδίο των ρηματικών λόγων που προτείνουν οι Laclau και Mouffe²⁶⁶ με τη σημασία ενός κενού σημαίνοντος, ως ενοποιητικής διαδικασίας σχηματισμού αλυσίδων ισοδυναμίας απέναντι σε ηγεμονικούς λόγους, θα μπορούσε μία τέτοια λογική γενόσημων λέξεων να λειτουργεί ως συμβάν ανάδυσης συλλογικών ταυτοτήτων. Ωστόσο η γενόσημη των προταγμάτων, των ανταγωνισμών, εμπλέκει αδιάφορα σύνολα, χωρίς πάντα τη δυνατότητα υποκειμενοποίησεων αλλά ατομικοτήτων.

²⁶² Βαῖου, Μ. Μαντουβάλου, Μ. Μαυρίδου, ΑΘΗΝΑ 2004. ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ; Άρθρο σε σελίδα μαθήματος Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, στο http://courses.arch.ntua.gr/fsr/140399/Athina%202004_sta%20monopatia%20tis%20pagosmioiiosis.doc. τελ προοπ. 17/09/2016

²⁶³ Παπαλαμπρόπουλος, Α , Διδακτορική Διατριβή Εμμονικά μικροκοσμικά περιβάλλοντα: η πλαστική διατύπωση της ιδιωτικής ουτοπίας, ΕΜΠ, τμήμα αρχιτεκτόνων Αθήνα 2015

²⁶⁴ Vidler A., *Warped Space: Art, Architecture, and Anxiety in Modern Culture* The MIT Press, USA 2000

²⁶⁵ Hagan S., ό.π.

²⁶⁶ Laclau E., Mouffe C., *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics* , Verso, 2001

Με την περιβαλλοντική ιδέα και ιδέαση να ολισθάνει μεταξύ γεγονότων και συμβάντων και συγχρόνως η αφήγηση περί συλλογικότητας να διαπνέεται από πολλαπλές οριοθετήσεις. *Δεν είναι τυχαία η ανάδειξη του συλλογικού έναντι του δημοσίου, με το πρώτο να παραπέμπει στις πρακτικές των ομάδων και στο σύγχρονο κοινοτισμό, και το δεύτερο να υποχωρεί ως ταυτιζόμενο με το κράτος και την άσκηση εξουσίας.[..] Και ενώ ο κοινοτισμός εμφανίζεται να αντιτίθεται στο νεοφιλελεύθερο πρόταγμα της ατομικής ελευθερίας-όσο και στο νεωτερικό ιδανικό της «θεσμισμένης σε κράτος κοινωνίας»-στην πραγματικότητα υπηρετεί την ευρύτερη στροφή προς την ιδιωτικότητα και τον ατομισμό[...]*²⁶⁷, όπως οι μερικότητες που αποκηρύττει ο Badiou. Οι αρχιτέκτονες προτίμησαν την επιστημονική πλαισίωση²⁶⁸ στην έκφραση της εποχής της μεταβλητότητας. Στην τοπιακή πολεοδομία, ενός κινήματος κριτικής των επιλογών της νέας πολεοδομίας, διατυπώνεται ένα πολυσχιδές και όχι ενιαίο πλαίσιο δράσεων που τοποθετεί τη μεταβλητότητα των τοπίων και τις δυνάμεις που τη διέπουν στο επίκεντρο της²⁶⁹. Το τοπίο στο σήμερα στη διαπλοκή του με τα ηθικά discourses ανέλαβε ρόλο κυρίαρχων αφηγήσεων και άλλων δευτερεύουσων: Τοπίο άγρια απειλή .Τοπίο εξημερωμένο ανάλογο. Τοπίο στοιχείο ελέγχου. Τοπίο προς προστασία. Τοπίο εξημερωμένο στο ντζάνι. Βρίσκεται στο επίκεντρο τέτοιων διαδικαστικών διατυπώσεων προθέσεων, ως εργαλείο και υποκείμενο/αντικείμενο στον επαναπροσδιορισμό του διπλού φύσης/πολιτισμού: Στο «νέο» παράδειγμα της φύσης *ωθούμαστε σε αχατογράφητο έδαφος, όπου το κατασκευασμένο επιχειρεί να επαναπροσδιορίσει τα φυσικά όρια με το να παίρνει λειτουργίες και να τις αναπαράγει μέσα στην επικράτεια του τεχνητού*²⁷⁰. Τα εργαλεία του χρόνου, του προγράμματος της διαγραμματικής ακολουθίας έχουν πολλαπλώς χρησιμοποιηθεί ως τέτοια, για τη διαχείριση των διαδικασιών των χώρων από ένα ή πολλά υποκείμενα, από ένα ή πολλά αφηγηματικά πλαίσια. Η διερεύνηση εδώ μετατοπίζεται σε ελεγκτική διαδικασία, όχι των εργαλείων ως τέτοιων, αλλά της πρόθεσης, των λόγων, που αφηγούνται/περιγράφει χωρικές διαχειρίσεις.

Οι παρεμβάσεις που προέρχονται από τη στιγμή της αναγνώρισης συμβάντων στο χώρο χρόνο, οι στιγμές αναγνώρισης αληθειών εντός της τοπικής τους εκκοσμικεύσης, αν θεωρηθεί ότι αυτή τη δυνατότητα αναγνώρισης προσέφερε η εργασία ως εδώ, πώς μπορεί να επιτρέψει στα υποκείμενα που διατυπώνουν λόγους για τα συμβάντα; Και συγχρόνως να αποφεύγουν την αναγωγή τους σε γεγονότα – τον εγκλεισμό τους σε μερικότητες, που δεν αφήνουν περαιτέρω συμβάντα να επέλθουν; Αυτό είναι κατά μία έννοια και το πρόταγμα της ηθικής του Badiou που έχει υπονοηθεί ως τώρα, στην έννοια της δυνατότητας των απειροσυνόλων. Η καθολικότητα αυτή που προτείνει στην πορεία αληθειών, εμπλέκει έναν έλεγχο ηθικής τάξης, προκειμένου να μπορεί να καταστεί κάτι γενολογική 'αλήθεια', τον οποίο θα χρησιμοποιήσει εδώ η εργασία ως ελεγκτικό μηχανισμό για τη διάκριση της εμφάνισης 'λόγων του Κακού' εγκλειστων δηλαδή λόγων, της πλευράς των συλλογικών/ατομικών υποκειμένων και ρυθμιστών της χωρικής πρακτικής.

Δεν υπάρχει η Ηθική γενικά, κατ' αναλογία προς τη μη ύπαρξη Μίας αλήθειας, αλλά μόνο ηθικές συγκεκριμένων πεδίων, των διαδικασιών των αληθειών συγκεκριμένων καταστάσεων. Η κυρίαρχη ηθική, της επίκλησης του κακού, της διάσωσης της περιβαλλοντικής θέσης, της φύσης, είναι μια ηθική της αναγκαιότητας, δηλαδή της «οικονομίας», άρα της λογικής του κεφαλαίου, μια προσπάθεια να αναιρεθεί προκαταβολικά κάθε πιθανότητα στοχασμού άλλων δυνατοτήτων²⁷¹, χειραφετητικών σκοπών. Το πεπερασμένο είναι ο κατεξοχήν μηχανισμός σχεδιασμού και διασποράς προπαγάνδας από το «κράτος». ²⁷² Η ηθική της συναίνεσης στερεί την καινοτομία ή τη ρήξη της δυνατότητάς της που ελπίζει η σχηματοποίηση του απείρου της αλήθειας. Το υποκείμενο ορίζεται σε συγκεκριμένες αλήθειες, για συγκεκριμένες καταστάσεις. Συγχρόνως όμως η εμμένεια των αληθειών, νοούμενη ως συμμετοχή σε μια ενδοκοσμική διαδικασία αλήθειας, αφηφά τα όρια του αντίστοιχου κόσμου,

²⁶⁷ Τσουκαλά Κ., *Ηθική και δημόσιος χώρος στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες*, 273-283, στο Συλλ Τόμο *Τόμες Ήθους και Χώρου*, Τσουκαλά Κ. et al (επιμ.), Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη: 2012, 281

²⁶⁸ Hagan S., ό.π. στο Introduction

²⁶⁹ Landscape Urbanism σε πολλά κείμενα των Waldneim C. , Corner J., Berger A., Girot C., με συγκεντρωτική απαρχή πιο ευρείας χρήσης του όρου στη συλλογή Waldheim C. (Ed.), *The Landscape Urbanism Reader*, Princeton Architectural Press, 2008 με επιρροές από χώρο των ροών, των πτυχώσεων των ριζωμάτων, των συμβάντων.

²⁷⁰ Hagan S., *Taking Shape-A new contract between Architecture and Nature*, Architectural Press,Oxford, 2001 στο κεφ. *Blurring the boundaries*, 42

²⁷¹ Badiou A., *Η Ηθική* ό.π., 39

²⁷² Badiou A., Εμμένειες όπως βρέθηκε μετφρ. <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/> τελ. επισκ. 08/06/2016

πράγμα που συνεπάγεται και την άρση του υποχρεωτικού χαρακτήρα του εγκλεισμού και της προσαρμογής στην αντίστοιχη κοσμική ιδιαιτερότητα²⁷³. Υπάρχει λοιπόν η δυνατότητα για το Καλό, ως ξεδίπλωμα πραγματικών δυνατοτήτων και σε αυτή τη βάση μπορεί να οριστεί το Κακό και όχι αντίστροφα²⁷⁴.

3.1 η εμφάνιση του κακού.

Η έννοια του κακού έχει αποκτήσει μια ιδιαίτερη βαρύτητα στην τρέχουσα πολιτική και θεωρητική αντιπαράθεση. **Η σκιά του Καντ:** προσπάθησε να διαμορφώσει έναν καθολικό ηθικό κανόνα ή καλύτερα, **έναν κανόνα καθολικής ηθικής επιταγής**. Μια γενική ορθολογική απαίτηση που καλεί να αποδοθούν στοιχεία καθολικής ορθολογικότητας στις ατομικές συμπεριφορές, αισιοδοξία μιας τελεολογίας προς μια κοινωνία ελευθερίας. Ο κανόνας του Καντ²⁷⁵, η έννοια της ελευθερίας και της αυτονομίας του υποκειμένου, έστω και αν μπορεί κανείς να δει μια προδιάθεση προς το καλό, εν τέλει συγκροτεί και τη δυνατότητα του κακού, την ελεύθερη επιλογή του. Στο λόγο παίρνει τη μορφή του ολοκληρωτισμού ή συγχρόνως γίνεται οικειοποιησιμο ως θέση ενάντια, ενάντια στην καταστροφή του περιβάλλοντος, ενάντια στην επέλαση του πολιτισμού κ.ο.κ. Σε αυτό το νήμα χρησιμοποιείται από μηχανισμούς του κράτους ως οριοθέτηση. Η Hannah Arendt μίλησε για τη δυνατότητα του ριζικού κακού, και έδειξε ότι η προσήλωση στη διεστραμμένη εκδοχή της καντιανής κατηγορικής προτροπής, μιας προσήλωσης σε αφηρημένο κανόνα, στη συνέπεια της τήρησης του καθήκοντος²⁷⁶. Όταν γίνεται μια απλουστευτική επίκληση οδηγός της ιστορικής ερμηνείας, τότε το μόνο που προκύπτει είναι δαιμονολογικές απλουστεύσεις.

Ο Badiou προτείνει κάτι πολύ συγκεκριμένο στην καταγωγική απαρχή του κακού. Επιμένει ότι δεν υπάρχει αυτονόητος ορισμός. Η έννοια του καλού/κακού δεν μπορεί να συναχθεί απλώς από την ανθρώπινη ύπαρξη, αλλά προϋποθέτει τη σημασία των διαδικασιών αλήθειας (δηλαδή των δυνατοτήτων κοινωνικού, θεωρητικού, καλλιτεχνικού και συναισθηματικού μετασχηματισμού). Αντιτίθεται επίσης στη λογική που ορίζει το καλό μέσω του κακού, θεωρώντας πως αυτή είναι η κυρίαρχη λογική περιγραφής των δυτικών κρατών του λόγου, ως κατάχρηση, σοφιστεία, μια πολλαπλότητα γνώμων. Ορίζοντας τι 'πρέπει να αποφευχθεί', ορίζοντας το τι δεν είναι, το $\neg A$, καθορίζουν το καλό, ως υπόλειμμα. Για τον Badiou είναι η διερεύνηση της έννοιας του Καλού που επιτρέπει τον ορισμό του Κακού. Επιζητεί να διαχωρίσει την υποκειμενική αλήθεια από την αντικειμενική γνώση, και να δείξει πως ένα υποκείμενο καταφάσκει την αλήθεια μέσω της υφαίρεσης της από την γνώση. Κατά την προσφιλή του προσέγγιση, συστήνει μεθοδολογικά δυικά ζεύγη και υφαίρει στις τέσσερις διαδικασίες της διαδρομής αλήθειας την έλευσή του. Καθώς λοιπόν το κακό έχει τη ριζική του συνθήκη στη διαδικασία μιας αλήθειας, διατυπώνεται ως παρεκτροπή των **τριών διαδικασιών αλήθειας**: στο βαθμό που υπάρχει ένα αξίωμα αλήθειας στο σημείο του αναποφάνσιμου / μια διαδρομή αλήθειας στο σημείο του μη διακρισίμου / μια οντολογική προεξόφλησή της στο σημείο του γενολογικού, και η κατά παραβίαση επιβολή μιας ονοματοδοσίας, στο σημείο του ακατανόμαστου, εν ονόματι της αλήθειας.

Η έννοια της καταστροφή μιας αλήθειας, όπως θα περιγραφεί και στη συνέχεια, έγκειται στην εξανάγκαση ονοματοδότησης του ακατανόμαστου, της αναίρεσης της τέταρτης διαδικασίας της υφαίρεσης στη διαδρομή μιας αλήθειας. Το κακό εντοπίζεται στη διαδικασία μιας αλήθειας, στην ένταξη σε προτασιακό τύπο, [λ]όγω του καταναγκασμού που ασκεί το άπειρο, ή η υφαιρετική περίσσεια του γενολογικού[...] μπορεί να γεννηθεί η επιθυμία να ονοματοδοτήσουμε το ακατανόμαστο, να προσδιάσουμε το προσίδιο του προσιδίου σε μια ονοματοδότηση²⁷⁷. Η μαθηματική αναγόρευση της κατανομασίας ως πεπερασμένου βασίζεται στην εξής σχέση: Ο ασυνεπής τόπος στον οποίο βρίσκονται όλα τα αντικείμενα

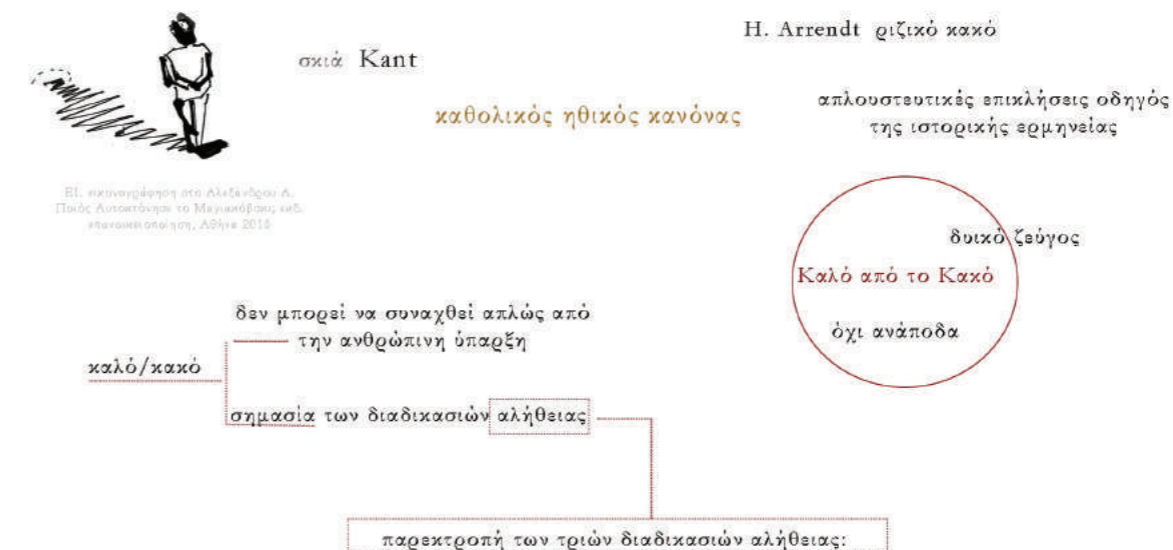
²⁷³ Σημειώνει επίσης εδώ: *Υπό αυτό το πρίσμα θα μπορούσαμε να πούμε ότι οι διαδικασίες αλήθειας αντιστοιχούν ή ομοιάζουν προς τα [άπειρα] σπινοζικά κατηγορήματα, καθόσον εκφράζουν ένα στοιχείο καθολικής ισχύος, δηλαδή κάτι που ισχύει δυναμικά για κάθε νόσμο.* <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/>

²⁷⁴ Badiou A., Ηθική 1998 : Αυτή και μια σημαντική θέση σε σχέση με το πώς ορίζει τη σχέση του ζεύγους 19

²⁷⁵ κατηγορική προσταγή προσπαθούσε να απαντήσει (μέσα από την επίκληση της δυνητικής καθολικής ισχύος), στο πραγματικό πρόβλημα της διαφοράς που έχουν οι αντικειμενικές κρίσεις και αποφάνσεις από τις αξιολογικές. http://www.theseis.com/index.php?option=com_content&task=view&id=858&Itemid=29

²⁷⁶ ο Άιχμαν επικαλέστηκε την καντιανή Κριτική του Πρακτικού Λόγου, ως μηχανισμό νομιμοποίησης της ατομικής συμμετοχής στους μηχανισμούς του Ολοκαυτώματος, ό.π.

²⁷⁷ Badiou A., *Από το είναι στο συμβάν* ό.π. 63

του συστήματος του λόγου, της θεωρίας των συνόλων, στα μαθηματικά ονομάζεται V, το μεγάλο Κενό, και είναι άπειρο. Η πεπερασμένη εκδοχή του V είναι το «κατασκευάσιμο σύμπαν [L] που επινόησε ο Godel. Η υπόθεση της υπαγωγής των πάντων, σε μια ήδη υπάρχουσα γλώσσα αποτελεί μια θεωρία που περιορίζεται στο πεπερασμένο. Η παραδοχή για το πεπερασμένο είναι λοιπόν, ότι $V=L$, που σημαίνει ότι, κάθε τυχούσα πολλαπλότητα, έχει ήδη οριστεί υπόρρητα, βάσει εκφράσεων που περιέχουν κάποιο από τα σταθερά κατηγορήματα της υπάρχουσας γλώσσας. Επομένως το L αποτελεί τη μόνη 'διαθέσιμη' αλήθεια. Ωστόσο, σε μαθηματική απόδειξη, το V με το L μπορούν να διαφέρουν, εφόσον υπάρχει ένας συγκεκριμένος τύπος απείρων συνόλων, και το πεπερασμένο έρχεται σε αντίφαση, με την ύπαρξη ενός συγκεκριμένου τύπου απειρότητας. *Το V διαφέρει από το L ή, με άλλα λόγια, η παραδοχή ότι υπάρχουν μη κατασκευάσιμα σύνολα.* Αυτό ακριβώς μεταφέρεται εδώ ως «ακατανόμαστο», αυτό που διαφέρει, σε σχέση με τα κατηγορήματα της υπάρχουσας γλώσσας²⁷⁸.

Η κυρίαρχη εμμονή στην ηθική νομιμοποίηση είναι μια συντηρητική επιλογή που νομιμοποιεί την κυριαρχία μιας άγριας οικονομίας της αγοράς και συνάμα αναπαράγει μια ιδιότυπη εμμονή στο πεπερασμένου του θανάτου. Αντίθετα, θα πρέπει να επιλεγεί μια στάση που να αντιστοιχεί στις ανοιχτές δυνατότητες, άρα μια κατεύθυνση κοινωνικού, θεωρητικού και πολιτικού μετασχηματισμού, τη δυνατότητα του αδύνατου²⁷⁹.

3.2 τρεις διαστάσεις του κακού

Τρεις δυνατότητες του κακού σημειώνονται στην παρεκτροπή των διαδικασιών αλήθειας: στην έλευση ενός συμβάντος, στην υποκειμενική πιστότητα, και στην κατασκευή του απειροσυνόλου της γενολογικής αλήθειας. Η διάκριση είναι δύσκολη, γιατί τα τυπικά γνωρίσματα καλού/κακού, στη διαδρομή μιας ανοιχτότητας/κλειστότητας είναι παρόμοια. Σύντομα θα γίνει αναφορά στις τρεις περιπτώσεις εμφάνισής του, εστιάζοντας στην τελευταία στην κατασκευή του απειροσυνόλου της αλήθειας που θεωρείται ότι αφορά την περίπτωση της διερεύνησης, του κριτηρίου για την διαφυγή από την στοιχειοθέτηση κλειστών σχημάτων στην διατύπωση διαχειρίσεων, την εμφάνιση τελεολογικών θέσεων για το χώρο.

Η πρώτη είναι όταν το συμβάν δεν ορίζεται στη βάση του κενού της προηγούμενης περιστάσής του, αλλά ως η πληρότητά της. Αυτό

²⁷⁸ <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/>, η μαθηματική απόδειξη στην οποία αναφέρεται είναι του Jensen

²⁷⁹ Badiou A., *Η Ηθική* ό.π.

για τον Badiou είναι το κακό με τη μορφή του **ειδώλου** (simulacrum) και του τρόμου. Όταν δηλαδή ονοματοδοτεί *το έντοπο κενό μιας κατάστασης*²⁸⁰, διαφέρει από το πραγματικό συμβάν, καθώς δεν στηρίζεται η έλευσή του στην οικουμενικότητα του κενού συνόλου της κατάστασης, αλλά από την κλειστή ιδιαιτερότητα της, ενός αφηρημένου συνόλου²⁸¹. Ο ναζισμός για παράδειγμα μιμείται μια διαδικασία αλήθειας, μόνο που στο πραγματικό κενό, δίνει όνομα πληρότητας, μιας εθνικής ουσίας- δανείζεται λέξεις και πραγματικών συμβάντων αντλώντας νομιμοποίηση.

Σε αυτή την εκδοχή κακού, ο Badiou, προσθέτει τη μορφή της **προδοσίας**²⁸², **που ορίζεται ως αδυναμία** πιστότητας στο συμβάν και το ρήγμα που ανοίγει σε μια κατάσταση και ως μια επιστροφή στη συνέχεια και την κανονικότητα, αποτελώντας σε στιγμές κρίσης την ήττα μιας ηθικής της αλήθειας. Κάτω από την πίεση των απαιτήσεων του επιτακτικού χαρακτήρα μιας αλήθειας, στην ενσωμάτωσή της ως καινοτομίας, για παράδειγμα, επέρχεται μέσα στην υποκειμενική συνέχιση της πιστότητας ρήξη της μυθοπλασίας, όχι μια απλή παύση, εγκατάλειψη ή παραίτηση. Αλλά, μια προδοσία του ‘γίγνεσθαι-υποκείμενο’, και σε αυτή την περίπτωση, το υποκείμενο αποκηρύσσει την αλήθεια για την οποία μαχόταν, εξ ολοκλήρου.

Η τελευταία η απόδοση υπερβολικής ισχύος σε μια αλήθεια, ή αυτό που ο Badiou αποκαλεί η απόδοση ονόματος στο ακατονόμαστο²⁸³. Εντός μιας κατάστασης, υπάρχει η γλώσσα της κατάστασης που επιτρέπει τους συσχετισμούς των στοιχείων. Μια αλήθεια συσχετίζεται με τα στοιχεία της κατάστασης αφού τα εξετάζει κάτω από την επέλαση του συμβάντος. Η εξέταση των στοιχείων σε αυτή την *οπτική* είναι η απόφανση «*εν αληθεία*» με βάση τη ρήξη που επέφερε το συμβάν, που συνεπάγεται αλλαγή του υπερβατολογικού του κόσμου στον οποίο εγγράφεται, και άρα και των ονομάτων των στοιχείων της κατάστασης. *Γλώσσα υποκείμενο* καλείται εδώ η γλώσσα της αλήθειας που επιτρέπει την εγγραφή μιας αλήθειας. Η *γλώσσα υποκείμενο* (γλώσσα της υποκειμενικής κατάστασης) συνυπάρχει με τη γλώσσα της (αντικειμενικής) ατάστασης, τη ρεαλιστική δηλαδή δυνατότητα κατονομασίας και ανταλλαγής γνώμων γύρω από τα στοιχεία της²⁸⁴. Οι κατεστημένοι κώδικες επικοινωνίας λόγω της επενέργειας μιας αλήθειας αλλάζουν, οι ρεαλιστικές ονοματοδοτήσεις κάμπτονται και παραμορφώνονται από την επαφή με τη γλώσσα υποκείμενο. Η Τρίτη έκφανση του Κακού είναι στην ολική δύναμη της αλήθειας, στην απόδοση ισχύος στη γλώσσα του υποκειμένου. Αυτό σημαίνει την αξιολόγηση όλων των στοιχείων της αντικειμενικής κατάστασης, με βάση τη διαδικασία αλήθειας. Έχοντας γίνει άκαμπτη και δογματικά η γλώσσα υποκείμενο με βάση τα δικά της αξιώματα *θα διατεινόταν πως μπορεί να κατονομάσει την ολότητα του πραγματικού – κι έτσι να αλλάξει τον κόσμο*²⁸⁵. Όταν η γλώσσα υποκείμενο θελήσει να κατονομάσει το ακατανόμαστο, το στοιχείο αυτό που δεν μπορεί να παραβιαστεί από την αλήθεια, τότε ακριβώς εμφανίζεται το κριτήριο του **ολέθρου**. Στην ταύτιση του εύρους της γλώσσας υποκειμένου και κατάστασης, η δύναμη της αλήθειας δεν αναδεικνύεται με την απλή παραμόρφωση των *ρεαλιστικών και επικοινωνιακών χρήσεων, αλλά με την απόλυτη αυθεντία της αφενδούς ονοματοδοτήσεως*.

Το Καλό δεν είναι το Καλό παρά στο βαθμό **που Δεν διατείνεται πως θα κάνει καλό τον κόσμο**. *Δεν [..] υπάρχει κόσμος δέσμος της συνεκτικότητας του Καλού. Πρέπει η δύναμη μιας αλήθειας να είναι συγχρόνως και αδυναμία*. Είδωλο (προς το συμβάν), προδοσία (προς την πιστότητα), παραβίαση του ακατανόμαστου (ως προς τη δύναμη του αληθινού)²⁸⁶. Η απολυτότητα της περιγραφής η περατότητα της αλήθειας, καλεί την αλήθεια ως όλεθρο και ύψιστο σημαίνον , και τη γνώση ως απόλυτη. Η γνώση τότε της κατάστασης καλείται ως «εγκυκλοπαιδική», *περιορίζει το απερίοριστο, δίνοντάς του αυτή την εγκυκλοπαιδική μορφή που ένα βιβλίο θα μπορούσε να καταγράψει καθ’ ολοκληρίαν*²⁸⁷.

^[1] Badiou A., Η Ηθική ό.π. 70

^[2] Ό.π. 81-82

^[3] Ό.π. 85

^[4] Ό.π. 88

^[5] Ό.π. 89-90

^[6] Ό.π 91

^[7] Όπ. 95

^[8] Badiou, Για το φιλοσοφικό πρόβλημα του υποκειμένου, Θεωρία του υποκειμένου, 9 Μάρτη 1979, όπως βρέθηκε στο http://symvanta.blogspot.gr/2010/02/

3.3 διάρθρωση κριτηρίου ελέγχου

*Ο κόσμος ως κόσμος είναι και θα παραμείνει εντεύθεν του αληθινού και του ψεύτικου*²⁸⁸.

Ανάμεσα λοιπόν σε αυτό το διαρκές διακύβευμα, η σύσταση ενός κριτηρίου ελέγχου για την αναζήτηση εργαλείων για το χώρο, θα τεθεί στο δυσιστικό ανοιχτό/κλειστό του συνόλου της αλήθειας, στο καλό/κακό της προηγούμενης ενότητας, που χρειάζεται τον εντοπισμού του κακού για να υφαιρέσει το καλό. Για να καταφέρει να μην εγκλείεται σε εγκύκλιο γνώση και να παραμείνει ανοιχτό, ένα τέτοιο προγραμματικό πεδίο θα βάλει ως στόχο τη διαδικασία της υφαίρεσης ως κριτήριο διάκρισης, ως τρόπο αναγνώρισης. Για να γίνει αυτό χρειάζεται μια αναφορά σε δυϊκές κατασκευές, κράτη και υφαιρέσεις τους.

Κατ’ αντιστοιχία η μέθοδος εδώ προτείνει την ανίχνευση λόγων που προτείνουν διαδικασίες, που να μπορούν να συντελέσουν παράδειγμα ανοιχτότητας, ως απεικόνισης μιας διαδρομής αλήθειας, και να χρησιμοποιηθεί ως τρόπος υφαίρεσης των σταδίων διαμόρφωσης από μία διαδρομή αλήθειας που διεκδικεί την απολυτοποίησή της. Ανάμεσα σε αυτό το ζεύγος, το ενδεχομένως αντινομικό και όχι κατ’ ανάγκη συσχετισμένο στην ολότητά του, θα αναζητηθούν οι όροι, που σύμφωνα με την παραποίηση της περιγραφής της διαδικασίας αλήθειας επιφέρουν την καταστροφή ή τον όλεθρό της. Ξεινώνοντας από το θεωρούμενο ως Καλό- ανοιχτό παράδειγμα της αλήθειας, σε κάθε σημείο του -του συμβάντος, της υποκειμενοποίησης και της γενολογικής αλήθειας- θα εντοπιστούν, τα ίδια σημεία, στη διαδικασία αυτού, που λογίζεται ως Κακό και εγκλεισμένο, ώστε στη σύγκρισή τους να εμφανιστούν τα σημεία εκείνα της καταστροφής και απολυτότητας. Η ανάλυση δηλαδή του ενός στοιχείου/πόλου του ζεύγους δίνει τα εργαλεία για την περιγραφή του έτερου, και κάνει δυνατή τη σύγκριση με τέτοιο τρόπο που να γίνεται πιο εμφανής –στη δυσκολία της να διακριθεί- η περιοχή όπου η γλώσσα-υποκείμενο γίνεται ταυτοτική της γλώσσας της αντικειμενικής κατάστασης, του κράτους.

Τα συμβάντα μπορεί να είναι διαφορετικής τάξης πρόθεσης, πλαισίου και είδους αλήθειας στην οποία να αντιστοιχεί. Αυτό που έχει σημασία είναι η διάκριση της μετα-συμβαντικής έλευσης ως διαδρομής. Η υποκειμενική διαδικασία, εξετάζει την πιστότητα στο συμβάν. Η γλώσσα υποκείμενο στην πιστότητα του συμβάντος, στον πόλο του Ανοιχτού, θα αναδιέτασσε τον τρόπο περιγραφής της κατάστασης προς μία παράσταση και όχι αναπαράστασή της. Στην περίπτωση του Εγκλεισμού της στην τάξη της αντικειμενικότητας, του κράτους, θα επιχειρούσε να περιγράψει, ως πεπερασμένο σύνολο, κάθε σημείο της πραγματικότητας, και να καταστήσει το υποκείμενο σε απόλυτο φορέα της αλήθειας, σε πρότυπο και αυθεντία. Η γλώσσα του δεν θα είναι ‘νέα’ αλλά εγκυκλοπαιδική και προσηλωμένη, που θα αποστρεφεί τη δυνατότητα με αυτόν τον τρόπο της έλευσης άλλων συμβάντων. Η πιστότητα και άρνηση εγκλεισμού στο κράτος, είναι απειροποιήσιμο καθήκον για το υποκείμενο, καθώς, η δημιουργία νέων αληθειών θα μετατοπίζει πάντα τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στα κρατικά και συνεπώς ιστορικά γεγονότα και στις αιώνιες συνέπειες ενός συμβάντος²⁸⁹. Η αντίθετη περίπτωση δεν επιτρέπει την έλευση νέων αληθειών. Ως προς την γενολογικότητα της αλήθειας, και με την συνδρομή της ιδέας, για την ιστορική τοπικοποίησής της, θα εξεταζόταν πρώτα στον πόλο της ανοιχτότητας, που περικλείει την καινοτομία των δυνατοτήτων η ιδέα της οποίας τα υποκείμενα, κατέστησαν επίκαιρη στο δημιουργικό παρόν. Η ιδέα η διανοιγμένη, επιτρέπει την τυπική δυνατότητα άλλων δυνατοτήτων, οι οποίες δεν είναι ακόμα γνωστές, και μια νέα αλήθεια είναι *ιστορικά* δυνατή²⁹⁰. Αν η ιδέα διακηρύσσεται ως **δόγμα** επιβαλλόμενο, ως το μόνο δυνατόν στα υποκείμενά της, αν αξιώνεται να αναπαραστήσει την ολότητα της αλήθειας, να κατονομάσει το ακατανόμαστο, τότε περιορίζει οριστικά τη *δυνατότητα* του πραγματικού, εγκλωβίζοντάς την στο συμβολικό της ιστορικότητάς της.

alain-badiou.html τελ.προσπελ 14/08/2016 , η ιδέα ότι υπάρχει ένα όλον της γνώσης αποτυγχάνει να προσεγγίσει την πραγματική απεραντότητα, η οποία είναι η εμμενής κίνηση του πλεονάσματος πάνω σε κάθε νοήσιμη ολότητα.

^[1] Σε μια μάλλον πλατωνική διατύπωση: Ό.π. 95

^[2] Badiou A., Η κομμουνιστική υπόθεση 240

^[3] Όπ. 240 , είναι πάντα τυπικά δυνατόν η καθορισμένη από το κράτος διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στο δυνατόν και στο αδύνατον ακόμη μια φορά να μετατοπίζεται.

καλό κακό

Ο κόσμος ως κόσμος είναι και θα παραμείνει εντεύθεν του αληθινού και του ψεύτικου

υφαίρεση

ξεκινώντας από το καλό

ανοιχτό κλειστό

μπορεί να είναι διαφορετικής τάξης/ πρόθεσης.

ως προς συμβάν

ως προς υποκείμενο

αναδιέτασε τον τρόπο περιγραφής της κατάστασης προς μία παράσταση και όχι αναπαράστασή της.

ώστε επ-έλευση συμβάντος

περιγράφει, ως πεπερασμένο σύνολο, κάθε σημείο της πραγματικότητας, και να καταστήσει το υποκείμενο σε απόλυτο φορέα της αλήθειας, σε πρότυπο και αυθεντία. Η γλώσσα του δεν θα είναι 'νέα' αλλά εγκυκλοπαιδική και προσηλωμένη, που θα αποστερεί τη δυνατότητα με αυτόν τον τρόπο της έλευσης άλλων συμβάντων.

ως προς γενολογική αλήθεια

ακατανόμαστο

κατονομασμένο

ιδεες

ιδέα δόγμα

ως πρόγραμμα σταδίων ελέγχου

Αυτό το κριτήριο διάκρισης μπορεί να χρησιμοποιηθεί στον τρόπο που προτείνεται, στην ανάγνωση και έλεγχο διαχειριστικών εργαλείων του χώρου που στην έγχρονη αφήγησή τους, του τρόπου έλευσης μιας αλήθειας. Με αυτό τον τρόπο εμπλέκει στάδια ελέγχου, όπου σε κάθε ένα να είναι δυνατή η προγραμματική διάκριση του πολλαπλού-ως-τέτοιου. Το πρόγραμμα, ως περιγραφή και αφήγηση / ή και ανα/παράσταση των συνθηκών, για τον προσδιορισμό επιμέρους μεταβλητών, επιθυμεί να περιγράψει συνθήκες παραγωγής διαδικασιών όχι προς ένα τελικό, καθορισμένο, αποτέλεσμα αλλά να επιτρέπει συγκρίσεις ανα-παραγωγής χώρων. Ο ρόλος ενός προγράμματος και μια τέτοια αντιμετώπιση, απομακρυσμένη από παρεμβατικές τελεολογίες, λειτουργεί προς όσμωση του πεδίου και των μονάδων του ως ρυθμιστών της μεταβολής. Η έννοια του προγράμματος, γίνεται και ως συνειρμική αναφορά στο ευρύτερο, προγραμματικό έργο του Badiou²⁹¹, να υφαίρει από τη γενολογική αλήθεια, την επικράτεια της εγκυκλοπαιδικής γνώσης, σε κάθε στάδιο συγκρότησης της διαδικασίας της.

3.4 παράδειγμα υφαίρεσης αντινομικού ζεύγους

Μεταξύ των δύο πρακτικών πιστότητας και της έλευσης ενός συμβάντος σε αυτούς, μεταξύ μιας ανοιχτότητας και ενός εγκλεισμού δηλαδή, στο πεδίο της μελέτης. Μπορούν να σκιαγραφηθούν σε διάφορα επίπεδα, εφαρμογές και αναζητήσεις του κριτηρίου, ως προς τα τρία στάδιά του. Αν εξεταστεί στο παράδειγμα της περιοχής μελέτης η διαδικασία αλήθειας στο συμβάν της συλλογικής πρακτικής μαζέματος εδωδιμων προϊόντων από το πάρκο [πολιτικό] και στη διαδικασία αλήθειας που ακολουθείται στη διαμαρτυρία προς υπεράσπιση της πλήρους υπογειοποίησης του ρέματος φλέβας από μέλη του δημοτικού συμβουλίου της περιοχής. Και τα δύο συμβαίνουν σε σχέση με αναγνωρισμένα ως τοπία της διαταραχής περιοχές της δυνατότητας. Τα συμβάντα είναι άλλης τάξης ενδεχομένως, και ανταποκρίνονται σε διαφορετικές σχηματοποιήσεις της αστικότητας.

Ως προς το Συμβάν: στην περίπτωση της συλλογικής πρακτικής, αναγνωρίστηκε ως ένα συμβάν πιστό σε μια γενολογική αλήθεια πολλαπλασιασμού της πρακτικής της, ενάντια στην εξουσία του συμβολικού. Στην περίπτωση αυτή, η πρακτική περιγράφει τη νέα διαχείριση του κόσμου, χωρίς τα υποκείμενά της να την επικαλούνται. Στην περίπτωση της διαμαρτυρίας για το ρέμα, τα υποκείμενα αναγνωρίζουν ως μοναδική και προδιαγεγραμμένη την επόμενη στιγμή του όποιου συμβάντος, των υποκειμένων και των πρακτικών τους. Πραγματοποιώντας τη σύγκριση, στην πρώτη περίπτωση, η αναγνώριση του συμβάντος από τα υποκείμενα δεν προϋποθέτει την κατονομασία του ως τέτοιου, αλλά λειτουργεί εντός μηχανισμού της πιστότητας. Προϋποθέτει μια ανοιχτότητα σε νέα συμβαντική έλευση, σε αντίθεση με το δογματισμό της παρέμβασης αναγνώρισης συμβάντων στη διαμαρτυρία του ρέματος. Το υποκείμενο (θα μπορούσε να θεωρηθεί και σκοτεινό στην άρνησή του να αναγνωρίζει συμβάντα), καταναλώνει το όνομα του συμβάντος, της ήδη παρούσας πανταχού παρόν παρουσίας του, εγκλείει και δογματίζει τη νέα συμβαντική έλευση.

Ως προς το Υποκείμενο: Ως μιας διαδικασίας πιστής σε ίχνη και σώματα συμβάντων, η πρακτική της συγκομιδής, είναι μάλλον ανοιχτή στο άπειρο μετασχηματιστικό χαρακτήρα της αλήθειας, καθώς δεν οριοθετεί τις πράξεις της κατηγορηματικά. Η ταυτότητα που προκύπτει, μιας συλ/λογικής διαχείρισης, δεν διακηρύσσεται ως τέτοια, και στην απουσία κάποιας αυθεντίας υποκειμενικής διαχείρισης, επιτρέπει σε τροποποιήσεις και επανα-τοπικοποιήσεις των ιδεών φύσης πολιτισμού στο δημιουργικό τους παρόν. Στην περίπτωση της διαμαρτυρίας, το παρόν οριοθετείται στις δράσεις των συμμετεχόντων του, τα υποκείμενα/άτομα περιγράφουν εαυτούς/ές και τις πρακτικές τους δογματικά, σε σχήματα αιτιών- αποτελέσματος. Δογματίζουν την ύπαρξή τους (και) ως συλλογικό υποκείμενο, ερμηνευτές και φορείς της αλήθειας, αναπαριστώντας τελεσμένες, τελικές μορφές, αποκτούν ονόματα πληρότητας, αντί της όποιας δυνατότητας για νέα αφήγηση.

²⁹¹ Η όπως το μεταφέρει στο κείμενο του Bensaïd D: O Alain Badiou και το θάμα του συμβάντος στο Hallward P. (επιμ.), Think Again, Alain Badiou and the Future of Philosophy. Continuum, London/New York 2004, όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο <https://ilesxi.wordpress.com/2012/08/18/bensaïd-badiou-miracle/> / τελ. προσπελαση 09/04/2016

: Το πρόγραμμα που σκιαγραφεί ο Badiou προσβλέπει στην απελευθέρωση της φιλοσοφίας από την τριπλή μέγερνη της επιστήμης, της ιστορίας και του ποιήματος, να την απομακρύνει από το δίδυμο των αντιφιλοσοφικών λόγων [discourses] του δογματικού θετικισμού και της "ρομαντικής εικολογίας", να αφήσει κατά μέρος "κάθε είδος θρησκείας".

Ως προς την διαδικασία αλήθειας. Μια αλήθεια όσο περίπλοκη κι ανολοκλήρωτη κι αν είναι, ενδέχεται να θεωρήσει εαυτόν ως 'αυθεντία'. Στην περίπτωση του πολλαπλασιαστικού συμβάντος της πρακτικής στο πάγκο, δεν υφίσταται κάποια βίαιη παρέμβαση στην πλευρά του λόγου, ούτε διατείνεται κάποιος τελικής έκβασης, κάποιου κλειστού σημαινομένου. Η αλήθεια ακολουθείται σε κανόνες πιστότητας στο παρόν του συμβάντος, και μέλλον είναι ανοικτό πεδίο. Στην περίπτωση της διαμαρτυρίας, επιχειρείται ο εγκλεισμός του παρόντος στην πεπερασμένη γλώσσα. Το αντικείμενο της αλήθειας, αναπαριστάται ως περιγραφή της πραγματικότητας, με αμετάβλητους κανόνες που προσπαθεί να κατονομάσει το ακατανόμαστο. Η γλώσσα δεν επιτρέπει το μέλλον των συμβάντων αλλά τον εγκλεισμό τους σε πεπερασμένη, 'εγκυκλοπαιδική γνώση'.

Αυτή η προσέγγιση θα μπορούσε να εφαρμοστεί και μεταξύ προθέσεων και διαδικασιών ρύθμισης των χωρικών πράξεων. Αν ήθελε να παράγει για παράδειγμα να προταθεί ένας σχεδιασμός, των πεδίων δυνατότητας της παρούσας εργασίας, θα κινδύνευε να καλεί στο παρόν, ως ήρωα του συμβάντος, το ίδιο το τοπίο της διαταραχής, ως το μοναδικό νόημα. Θα παρήγαγε ο λόγος για τη χωρική πράξη, παγιωμένη γνώση, αν προσπαθούσε να προδιαγράψει τις αιτίες-αποτελέσματα του μέλλοντος, η οποία, ως πεπερασμένη περιγραφή, δεν θα επέτρεπε παρά την αναπαράστασή της. Το κριτήριο, θα μπορούσε να επεκταθεί και στην εύρεση και διαλεκτική σύγκριση αρχιτεκτονικών λόγων και προγραμμάτων μεταξύ τους, εκκινώντας από αναγνωρισμένα ως 'ανοιχτότητες'. Μεταξύ δύο προγραμματικών προτάσεων δηλαδή, που διατείνονται συμβάντα μετάθεσης του επιστημονικού τους ορίου, σε μια εξέταση ως προς υποκείμενα, συμβάντα και αλήθειες.

σύνοψη των κεφαλαίων – η προσέγγιση ως εργαλείο

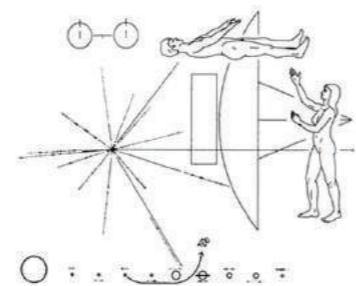
Μια πρώτη ανάλυση συγκεντρωτικών στοιχείων, σε διαφορετικές στιγμές φαινόμενης ισορροπίας και αστάθειας, επιχείρησε να διαπίστωσει χαρακτηριστές των περιοχών σε χρόνους παρόντος, με κριτήριο τις σχηματοποιήσεις της αστικότητας/φυσικότητάς τους, για την αναζήτηση περαιτέρω των δυνατοτήτων τους. Αναζήτησε τις ιδιότητες και της σχέσεις η ανάλυση των περιοχών που δύνανται να προκαλέσουν εντατικούς κόσμους και να παραλάβουν ως τέτοιες, συμβάντα.

Σε δεύτερο **στάδιο αναζητήθηκαν διατυπώσεις οργανωτικών σχημάτων** και στην αλληλεπίθεση πρακτικών ως προς ίχνη και σώματα των συμβάντων, ειδολογικές διαφορές στις σχέσεις των στοιχείων τους, ώστε να διαπιστωθούν υβριδικές ταυτοότητες και πρακτικές που αναδύονται στη συνθήκη της μεταβολής. Το/α υποκείμενα ανταποκρίνονται τα ίδια ανάμεσα σε αυτές τις σχέσεις-ίχνη και η διαδικασία της υποκειμενοποίησης επιδέχεται μεταπτώσεις της τυπικής τους λογικής (σχήμα του κοχλία)., Μέσα σε αυτή την μετάθεση, δύνανται να παραμένουν πιστά, στην εμμένεια των γενολογικών αληθειών – εντός συγκεκριμένων κόσμων και ιστορικιοτήτων. *Πιστότητα, [η] κίνηση στην κατάσταση που το συμβάν υπερπλήρωσε, σκεπτόμενη την κατάσταση 'σύμφωνα με το συμβάν' -και κάθε σκέψη τέτοια είναι μια υποβολή σε μια δοκιμασία²⁹².* Τα υποκείμενα δεν προϋπάρχουν άλλωστε της διαδικασίας. Καθώς τα συμβάντα είναι μη αναγώγιμες μοναδικότητες, εκτός του νόμου των καταστάσεων, οι πιστές διαδικασίες αλήθειας είναι ενύπαρκτες ρήξεις, κάθε φορά εξ ολοκλήρου επινοημένες. Ένα τρίτο στάδιο σε σχέση **με τη συνθήκη χρόνου** θέτει την ανάγκη διαχείρισης ενός τρόπου ελέγχου. Στη διατύπωση πιθανού σεναρίου επέμβασης και στη διατύπωση των φάσεων του -στην αναζήτηση πληθώρας χρονικιοτήτων- όταν υπάρχει η πρόθεση κάποιου καταλυτικού πλαισίου συρραφής που προγραμματικά επιδιώκει να ενεργοποιήσει σχέσεις υποκειμένων-τοπίων στο χρόνο και όχι μόνο να αναπαραστήσει τις διαπιστώσεις των σχέσεών τους. Είναι αναγκαίο να επιτρέπει το σενάριο τη μετατροπή, το να μην παγιώνονται συνθήκες και ταυτότητες και να παραμένουν ενεργές στη διαπραγμάτευση. Να παραμένει ο χώρος ανοιχτός προς διερεύνηση, όχι ως θεμελιωτής της όποιας 'συλλογικής' ταυτότητας, αλλά ως δυνατότητα διαφοράς, στη μεταβαλλόμενη περίοδο των μη θεμελιωμένων νοημάτων.

Πρόκειται για μία οικουμενικότητα πέραν του φαντασιακού και του ολοκληρωτισμού του. Πέραν του συμβολικού επίσης, ως αποκρυπτογράφησης, αντίθετα φορέα νέων νοημάτων, στη βάση πίστης προς μία αλήθεια.

+ αποτοπικοποίηση

δοκιμή διάκρισης χωρικιοτήτων σε
πεδίο διαφορετικού διπόλου

Edward Tufte:
Redesign for the «Pioneer plaque»
ως μαγικό τρικ

σύνοψη

Σε σύνοψη τα κριτήρια επιλογής

0. Συγκέντρωση στοιχείων, αφηγήσεων, λόγων, και λογικών περιγραφής ως προς οριακές συνθήκες μιας διπολικής λογοθετικής κατασκευής, που υπεκφεύγει των ταξινομήσεων. Εντοπισμός εντός τους, των ιδεών περιγραφής που εμπλέκουν τις οριακές καταστάσεις αυτές για τη σύσταση κόσμων, εντός του ιστορικού τους πλαισίου.

1. Αναζήτηση της έννοιας του κενού, ως του στοιχείου που δεν παρουσιάζεται στο πολλαπλό, εντός μιας κατάστασης, στις θεωρούμενες ως οριακές συνθήκες- για τον καθορισμό των συνθηκών που λειτουργούν σε διαπάλη, της συρραφής με το είναι και αναγνώρισης της επικράτειας του κράτους του.

2. Εντοπισμός των υπάρξεων μέσα από συγκρίσεις των βαθμών του υπερβατολογικού. Αναζήτηση της δυνατότητας του πολλαπλού, στις στιγμιαίες ισορροπίες να λειτουργεί ως ταυτότητα/διαφορά, σε σχέση με τους όρους του υπό μελέτη διπόλου, αλλά και εύρεση των όρων των σημείων όπου δύνανται να παραλάβει εκ νέου ενεργοποιήσεις.

3. Συμβάντα και υποκειμενοποιήσεις. Εντοπισμός πρακτικών, ιδεών και τρόπων εμφάνισης των αληθειών ώστε να είναι δυνατή η διάκριση υποκειμενοποιήσεων στην πιστότητα σε συμβάντα τοπιακά.

4. Καθορισμός των ταυτοτήτων των στιγμιαίων ισορροπιών ως λογικών περιγραφών συλ/λογικών συμμετοχών σε πρακτικές, πιστές σε αλήθειες επέλευσης συμβάντων, διακρίνοντας τες από την πλευρά του κράτους του συμβολικού.

5. Διακριση ειδώλων από συμβάντα, αληθειών από ολέθρους, υποκειμένων από προδοσίες, μέσω διαρκών υφαιρετικών διαδρομών, συστήνοντας δυικά ζεύγη που να το επιτρέπουν, αφηγήσεις συμβάντων και ειδώλων τους.

Μπορεί η αυθαιρεσία της μεταφοράς να μην έχει απόλυτες αντιστοιχίες, θέλει να αναρωτηθεί ωστόσο η εργασία για το πεδίο μελέτης του αντικειμένου έρευνας - την κατανόηση της διαδικασίας της μεταβολής, τοποθετώντας αυτή τη φορά, τα κοινά, ως το αντίστοιχο τοπίο συσχέτισης των όρων της σχέσης διαχείρισης ιδιωτικού-δημοσίου και μέσο απόδοσης χαρακτηριστικών στιγμών ταυτοτήτων στα υποκειμενοποιησιμα σώμα.

Ως υπόβαθρο θα χρησιμοποιηθεί η καταγραφή του 2011, Mapping the commons²⁹⁶, μιας συνεργατικής χαρτογράφησης. Η μεθοδολογία της, μιας ανοιχτής χαρτογράφησης, που δεν θα αναλυθεί εδώ, κατέγραψε ως διακρισίμα, σημεία εντός της περιοχής του κέντρου στα οποία λειτουργούσαν χώροι και πρακτικές ως κοινά. Στη δική μας περίπτωση θα το θεωρήσουμε ως τις περιοχές εκείνες όπου η διαταραχή, το κενό, έχουν από-ολοποιηθεί και στην εμφάνισή τους ως νέα, προκαλούν την περιγραφή των χώρων στη σχέση τους με το δημόσιο ή το ιδιωτικό των χωρικών πρακτικών. Υπονοεί ενδεχομένως και τη συγκρότηση, μέσα σε μια κοινή λογική περιγραφής των υποκειμένων (στιγμιαίων ισορροπιών των ταυτοτήτων τους) που συμμετείχαν της χαρτογράφησης (κατά τη διαδικασία της), ως προς την συνθήκη τους της επιλογής των περιοχών ως ενεργών²⁹⁷.

Η χαρτογράφηση αυτή την οποία θα θεωρήσουμε ως ίχνη και σώματα συμβάντων, στο συγκεκριμένο πλαίσιο χωρικό και χρονικό, των σημείων και διαδικασιών αυτών ως κοινών, ήδη ως περιοχών δυνατότητας, που δεν χρειάζεται την αναγωγή στην πρώτη μεθοδολογική ενότητα της εργασίας. Τα καταγεγραμμένα σημεία, θεωρούνται ότι έχουν διακριθεί ήδη από το πλαίσιο οργάνωσης του κράτους της πρότερης τους κατάστασης. Στο πλαίσιο της δεύτερης μεθοδολογικής ενότητας, θα διακριθούν χωρικότητες πρώτα προς τα ίχνη και σώματα των συμβάντων ως προς γενολογικές αλήθειες της θεωρίας.

Ίχνη συμβάντων μετατόπισης ορίου, ρήξης του αισθητού και πολλαπλασιασμού (π.χ. στη συνύπαρξη του παιχνιδιού σκάκι στο πάρκο του πεδίου Άρεως, ή η συνεύρεση μεταναστριών στην πλατεία Αγ.Κων/νου, τα υποκείμενα των πρακτικών εγκαθιστούν δράσεις που η κατάσταση της στερεοτυπίας του δημόσιου χώρου, δεν ανέμενε ως τέτοιες, μιας ενεργοποίησης προκλητικής στο σημείο της, με τους τρόπους που περιγράφονται στα ίχνη των συμβάντων) – στις σχέσεις δηλαδή, με την στερεότυπη απόδοση πρακτικών στο χώρο, στο βαθμό υπαρχής τους από το μη υπαρκτό στο πλήρως αδιαμφισβήτητο. Θα αναζητηθεί στη συνέχεια ο εντοπισμός χωρικότητων στο μετασχηματισμό των ταυτοτήτων των υποκειμένων. Και ως προς τη δυνατότητα διάκρισης μιας συλλογικής διαχείρισης/ταυτότητας, ανάμεσα στις πρακτικές και την δυνατότητά τους να υπερβαίνουν την απόκτηση παγιωμένων εγκλεισμών και να επαν-υποδέχονται νέα συμβάντα. Στην νέα περιγραφή του κόσμου²⁹⁸ που επιφέρει κάθε ενεργοποίηση των κοινών το δίπολο δύναται να τοποθετείται ως αμοιβαία πραγματώση (μιας 'ιδιωτικής' διαδικασίας που δεν θα μπορούσε να επιτελεστεί αλλιώς παρά 'δημόσια', για παράδειγμα στο κοινό της πρακτικής 'πορεία-συλλαλητήριο') μιας συμβιωτικής διαχείρισης στην αλληλοπραγμάτωσή τους, και στην περίπτωση όπου η νέα περιγραφή δεν προκαλεί εν τέλει καθόλοκληρία το δίπολο, αν και συνεχίζει να συντελείται ως πιστότητα σε αλήθεια.

Ως προς την τρίτη μεθοδολογική ενότητα, θα γινόταν πειραματικά η προσπάθεια, μέσα στο πλαίσιο μιας διαδικασίας υπαίρεσης των πρακτικών του κράτους των καταστάσεων, να διατυπωθούν έλεγχοι, είτε ως προς υποκείμενα είτε ως προς συμβάντα είτε ως προς εντοπισμένες αλήθειες. Να γίνει δηλαδή και η αναζήτηση των όρων που επιτρέπουν τη διάνοιξη στην ενδεχομενικότητα, και σε αυτό το παράδειγμα, προκαλώντας διαρκείς διαδικασίες συγκρίσεων στιγμών/διάρκειας των συλ./λογικών ταυτοτικών, λογικών περιγραφής.

Stavros Stavrvides

²⁹⁶ <http://meipi.org/mappingthecommons> τελευταία επίσκεψη 03/07/2015 στην καταγραφή τους του 2011, μιας και δεν έχει υπάρξει κάποια επόμενη

²⁹⁷ Αλλά αυτή είναι μία υπόθεση που δεν θα διερευνηθεί περαιτέρω εδώ.

²⁹⁸ [σημ. για την επαριέστερη αναφορά εδώ θα χρειάζονταν περισσότερες έγχρονες πληροφορίες, η συμπλήρωση γίνεται εμπειρικά]

επιρ/ρήματα

Οι συνάφειες ανάμεσα στις λέξεις και εικόνες ενός πράγματος υποστηρίζει ο Foucault ότι κατασκευάζονται από τις συνθήκες κάθε περιόδου²⁹⁹. Κάθε εποχή εκφράζεται μέσα στα όρια των γνωσιακών κατασκευών της και της χωρικής έκφρασης των θεσμών, που είναι σχετικές πτυχές, μορφοποίησης αλήθειας και έκφρασης εξουσία. Το επιστημικό πλαίσιο, επιτρέπει τη σκέψη μέσα σε επιτρεπτά όρια κάθε ιστορικής περιόδου, που αναφέρεται σε μια ολότητα πολιτιστικής παραγωγής που παρέχουν παγκόσμιες κατανοήσεις. Στη Δύση, δομικές και πραγματιστικές αλλαγές στις θεωρίες/νοοτροπίες για τα σώματα/πόλεις, που προέρχονται από την πολύπλοκη σύνδεση παγκόσμιου, της τεχνολογικής επανάστασης στην αποθήκευση και ανεύρεση πληροφορίας, αναπόφευκτα σημαίνουν συνεχείς μετασχηματισμούς της σχέσης με το μελλοντικό, με τη φύση ως απόθεμα, όλα ή τίποτα, ως γίγνεσθαι ή εξέλιξη. Κοινωνείται διαρκώς μια πρόθεση μεταφοράς σε διαδικαστικό οντολογικό παράδειγμα, υποκειμένων και ταυτοτήτων. Πολύ γενικά, θα μπορούσαμε να θέσουμε ότι η επιστημική προσέγγιση της παρούσας εργασίας εντοπίστηκε στη λέξη του τοπίου, μέσα από την ‘εικόνα’ του ερωτηματικού του συμβάντος του.

Με τις εργαλειακές μεταφράσεις, επιδιώχθηκε να φανεί, ότι κάθε λέξη του τίτλου μπορεί να λειτουργήσει ως δυνατότητα, στην συρραφή με το κενό της. Το τοπίο να υποδεχτεί συμβάντα στο κενό της διαταραχής του, και οι συλ./λογικές ταυτότητες να αναδυθούν ως υποκειμενοποιήσεις και λογικές περιγραφής στην επαφή με το κενό του είναι τους³⁰⁰, όπου επελαύνει το συμβάν, στην τοπικοποίηση γενολογικών, ακατανόμαστων, απείρων αληθειών. Η σημασία του τοπιακού στοιχείου του μη οριοθετημένου δηλαδή, στην αναδυόμενη υβριδικότητα τόπων και ταυτοτήτων. *Ο άνθρωπος είναι το ζώο που επιθυμεί στον κόσμο την πανταχού παρουσία του κενού. Ως λογική δύναμη, είναι το ζώο του κενού. Αυτό είναι το απατηλό Ένα των άπειρων εμφανίσεων.*³⁰¹

Το συμβάν του τόπου δεν λειτουργεί ως κάποια εγγύηση για την ταυτότητα του νοήματος αλλά, ως δυνατότητα για τη διαφοροποίησή του. Και η ταυτότητα ενός του τόπου/τοπίου/υποκειμένου δεν προϋπάρχει, αλλά είναι στοιχείο διαρκώς μεταβαλλόμενο και αναγόμενο στην απόδοση του υποκειμένου, που τίθεται σε εμπράγματη διαδικασία αλληλεπίδρασης. Η στιγμή του συμβάντος αναδιανέμει τη συνοχή, και γεννά οντότητες, αλλά ως αναποφάνσιμο μετράται μόνο, στα ίχνη και σώματά του. Με τη μελέτη του τοπίου της διαταραχής, σε πολλαπλά επίπεδα διατυπώθηκε η δυνατότητα του να φέρει τη ρήξη, ενδεχομενικές ανισορροπίες, που συνδυαστικά, με τις υλιστικές πρακτικές των υποκειμενοποιημένων σωμάτων να μπορούν να προκαλούν στις ταυτοτικές τους ισορροπίες την εκάστοτε παγιωμένη θέση του διπόλου φύσης/πολιτισμός. Η σχέση υποκειμένου-κόσμου, φάνηκε ως μετασχηματιστική οντότητα, στη σχέση της με το σώμα αληθειών και τις τοπικοποιήσεις των ιδεών τους, διαδικαστική στην ενεργοποίησή της και ασταθής ως προς την τελική της έκβαση. Η συγκρότηση του διπόλου μελετήθηκε στην πρόσληψή της ως μιας μη-πάγιας διαδικασίας, στον αλληλοσυσχετισμό με το τοπίο και τις ταυτότητες, εργαθιστώντας ένα πλέγμα διαπλοκών ανάμεσα στα υβρίδιά τους, σε κάθε περίπτωση.

Ως προς το τοπίο τον τόπο και το χώρο, τις ρηματικές της αφορμές, η εργασία, επιχείρησε να συγκεντρώσει δυνατούς τρόπους ανάλυσης και διαχείρισης παραγωγής τόπων ως χρονικότητες, και να απαντήσει στα ερωτήματα των ‘πώς’ του αντικειμένου έρευνας, στην αναζήτηση τρόπων διάκρισης, ειδικότερα στο πεδίο της μελέτης μιας περιοχής, πρότερα καταγεγραμμένης. Ο χώρος εκτός από οντολογικό έρεισμα της ύπαρξης, αποτελεί και το πλαίσιο όπου αναπτύσσονται και μετασχηματίζονται ταυτότητες και η ανάδειξη του τοπίου σε εντατικό πεδίο συζήτησης, έδειξε τη δυνατότητα μετατόπισης από την απολυτότητα των αυθεντιών, κατά την παρέμβαση σε διαδικασίες χώρου. Ωστόσο ο κίνδυνος μετατόπισης προς την πλευρά του πεπερασμένου των κατονομασιών είναι υπαρκτός, καθότι ο κόσμος είναι ‘αληθινός και ψεύτικος συνάμα’. Κάθε βήμα της εργασίας θα μπορούσε να διερευνηθεί περεταίρω, με διαφορετικό τρόπο. Ως προς τους αρχικούς περιορισμούς της

^[1] Foucault M., Παπαγιώργης Κ., (μτφρ.), Οι λέξεις και τα πράγματα, Μια αρχαιολογία των επιστημών του ανθρώπου Γνώση, Αθήνα 1986

^[2] Κατά Ματθαίον 12:36-37 [..]Όλοι/ες θα πρέπει να από-λογηθούν τη μέρα της κρίσης, για κάθε κενή λέξη που ξεστόμισαν [But I tell you that everyone will have to give account on the day of judgment for every empty word they have spoken] https://www.biblegateway.com/passage/?search=Matthew+12:36

^[3] Badiou A., Being and Event, ό.π. σ.114

συγκέντρωσης αφορμών, από ένα πεδίο διερεύνησης, η εργασία, θα μπορούσε να τοποθετήσει περισσότερους συσχετιστικούς παράγοντες εντοπίζοντας και άλλους κόσμους/σύμπαντα αναφοράς. Λογικές περιγραφής δηλαδή πέρα από έναν εντατικό και έναν ατονικό κόσμο, το οποίο αποτέλεσε μια αξιωματική παραδοχή για την περιοχή μελέτης. Στην εκικρεμότητα της μελέτης παρεμφερών θεωριών για μη-κανονιστικές προσλήψεις των τοπίων, το ερώτημα θα μπορούσε να περιλαμβάνει και στην αναζήτηση της συλλογικής ταυτότητας ανάμεσα στους δρώντες των περιγραφών της θεωρίας, ως προς τη θέση που παίρνουν για το δυισμό του πραγματικού διαμέσου τους. Ή ακόμα, κατά το από-τοπικοποιημένο παράδειγμα του Mapping the commons, να αναζητηθούν εργαλεία και τρόποι διαχείρισης της οριοθέτησης των κόσμων της εκάστοτε διαδικασίας διάκρισης, από πολλαπλά υποκείμενα, που εδώ, τοποθετήθηκε αξιωματικά από την παρούσα εργασία.

Ως προς τον τρόπο, που χρησιμοποιήθηκε η θεωρία, υπάρχει δυνατότητα επιστροφής σε περαιτέρω μελέτη, επαναδιαρθρώνοντας την παραγωγή της μεθόδου, συστήνοντας ζεύγη : τοπία της δυνατότητας και ενεργοποιημένα υποκείμενα σε αντίστιξη με τοπία της στερεοτυπίας και υποκείμενα [ή άτομα] της αυθεντίας του συμβάντος, στο ίδιο ή σε άλλο παράδειγμα, ώστε με τη διαδικασία της υφαίρεσης να βρεθούν ανά σημείο, οι διαδικασίες συγκρότησης τοπιακών ταυτοτήτων, στα συμβάντα, στο δίπολο αστικού/φυσικού. Ή ακόμα, να εφαρμόσει την έννοια του αντινομικού ζεύγους Καλό/Κακό, ανάμεσα σε δύο διακριτά παραδείγματα διαχείρισης αστικού/φυσικού, σε τοπιακές συνθήκες της διαταραχής, για την αναγνώριση μέσω διαδικασιών υφαίρεσης τα σημεία που η γλώσσα υποκείμενο καθίστανται αναπαράσταση. Καθώς η μέθοδος δεν διατείνεται την αυστηρότητα μιας επαγωγικής γενίκευσης, δύναται, σε άλλο περιεχόμενο δύναται να παραλάβει και άλλες ιδεάσεις. Οποιαδήποτεεκκίνησηθα μπορούσεναείναιικανοποιητική,ανακολουθούσαμεικί τοπρόταγμα τοEisenmann³⁰²περίαυθαίρετουσημείουαρχής Ως προς τη διάρθρωση της μεθοδολογίας, επιχειρήθηκε ένα πολυεστιακό επαναλαμβάνόμενο τηλεσκόπιο, που σε κάθε βήμα/φακό του εισήγαγε νέους παραγόντες και έννοιες που δεν ήταν σε πλήρη εποπτική περιγραφή από την αρχή, σε ένα διαρκές κοντά-μακρτά, που (ίσως-όχι-τόσο-fractalικά) εμφανίστηκε διαδοχικά στη λογική εξέλιξης της περιγραφής του κειμένου. Αξιολογώντας την εργαλειακή διαχείριση, πρόκειται ίσως, για μια δομι(στι)κή μετάφραση, από μια τοπολογία και στο λόγο της στο χώρο [όχι τον τοπολογικό] ενός παραδείγματος. *Δεν πρόκειται καθόλου για κατασκευή συσχετισμών, λίγο πολύ ιδιοφυών, πρόκειται για κατά λέξη μεταφράσεις, δεν πρόκειται για ερμηνείες (ανακάλυψη του περιεχομένου που κρύβεται πίσω από το εμφανές), αλλά για τυπικές αναλογίες (ανακάλυψη ισομορφισμού).*³⁰³

Αν έπρεπε να εφαρμοστεί τρόπο τινά , το κριτήριο διάκρισης Καλού/Κακού στο παρόν κείμενο, στον κόσμο εμφάνιση του παρόντος κειμένου. Αν θεωρηθεί βέβαια, ότι έρχεται ως επέλευση ενός συμβάντος, που αναδιένειμε στο υπερβατολογικό, τα σύνολα περιγραφής του, και όχι ως απλό γεγονός αναπαράστασης. Αποτυπώνεται εδώ τότε μάλλον, ένα συμβάν μετατόπισης του ορίου προς το ενδιαφέρον για το ενδεχομενικό και το άμορφο και του τρόπου διαχείρισής - ως προς ένα συμβάν του ιστορικού παραδείγματος της εποχής, του διαταραγμένου της ενοποιημένης αντίληψη για τον κόσμο, τόσο στις χωρικές όσο και στις χρονικές διαστάσεις του. Μια ένταξη, σε μια ταυτότητα συλ./λογικών (και μη ενιαίων) αφηγήσεων επίκλησης μη ευκλείδιων μαθηματικών για την διαχείριση του τοπίου και μεταδομιστικών λογικών περιγραφής του. Αν βέβαια εξεταστεί ότι επιχειρήθηκε η αμφισβήτηση ενός διπόλου, με την εφαρμογή του σε ένα σχήμα περίπου διαλεκτικό/πλατωνικό -την απαρχή των δυισμών για τη δυτική σκέψη- τότε το υποκείμενο μπορεί να θεωρηθεί σκοτεινό, στην άρνησή του, του συμβάντος ρήξης. Ως προς τη γενολογική αλήθεια, το υποκείμενο, δε διατείνεται ότι γνωρίζει κάθε στιγμή το σύνολο της αλήθειας, στο σώμα της οποίας επιχειρεί να ενταχθεί, αλλά παρ’ όλ’ αυτά επιχειρεί γλωσσικά να περιγράψει, εξαντλητικά με όρους κάποιας αντικειμενικότητας, το παράδειμά του. Η εμφάνιση του Κακού, μπορεί να συμβαίνει στο σημείο της αποδοχής της εργαλειακής ακεραιότητας της θεωρίας του Badiou. Της ιδέας δηλαδή που ιστορικά τοπικοποιεί τη μη-ευκλείδια οντολογία του εργαλείου, ως αυθεντίας, στην πραγματικότητά μιας περιγραφής για τη Ραδιοφωνία. Ενδεχομένως.

^[4] Eisenman, P.,The End of the Classical: The End of the Beginning, the End of the End, Perspecta, Vol.21 1984, σελ 154-173

^[5] Descombes V., Κασίμη Α. (μτφρ.),Το ίδιο και το άλλο, 45 χρόνια γαλλικής φιλοσοφίας, PRAXIS 1984 , 116

«Όλοι/ες θα πρέπει να από-λογηθούν τη μέρα της κρίσης, για κάθε κενή λέξη που ξεστόμισαν»

στις λέξεις και εικό-
νες ενός πράγματος ^{διαδικαστικό}
συνθήκες κάθε περιόδου
σε κάθε λέξη του **τίτλου**

A. αναζητήθηκαν
εργαλείακές μεταφράσεις
συμβάν

άπειρων εμφανίσεων
τοπίο ταυτότητα χώρος

πολυεστιακό επαναλαμβανόμενο τηλεσκόπιο

δομι(στι)κή μετάφραση
vs
εποπτεία

δίπολα

B. περαιτέρω διερεύνηση

ως προς μέθοδο

συγκέντρωση πρακτικών
αναζήτηση ταυτοτήτων

αυθαίρετο σημείο αρχής;
στην οριοθέτηση συμπάντων αναφοράς
άλλα ζεύγη
Καλό/Κακό

Γ. εφαρμόζοντας το κριτήριο του
ελέγχου

στο παρόν κείμενο

-ως προς το συμβάν
-ως προς το υποκείμενο
-ως προς την αλήθεια

?

Ouroboros – Wheeler J.
“Συμμετοχικό Σύμπαν” η
ιδέα ότι το παρελθόν
αναδημιουργείται στην
εξέτασή του

Ξενόγλωσση

Allen S., *From object to field*, Field Conditions in architecture and urbanism, Practice: Architecture Technique and presentation, Routledge London/NY, 2008

Badiou A., *Being and Event*. Feltham O. (μτφρ.). Continuum, London, 2006 (1988).

Badiou A., *Logics of Worlds*, Continuum, London, 2009

Barron P., Mariani M. (ed.), *Terrain Vague_ Interstices at the Edge of the Pale*, Routledge, London, 2013

Careri, F. , *Transurbance. In Walkscapes: Walking as aesthetic practice* ,Barcelona , editorial Gustavo Gili,2002

Clément, G., *Manifesto del terzo paesaggio*, Quodlibet, Macerata 2005.

Cronon W., The Trouble with Wilderness; or, Getting Back to the Wrong Nature στο Cronon W., ed., *Uncommon Ground: Rethinking the Human Place in Nature*, New York: W. W. Norton & Co., 1995, 69-90

Eisenman, P., *The End of the Classical: The End of the Beginning, the End of the End, Perspecta*, Vol.21 1984, σελ 154-173, 170

Girof C., *Movism: Prologue to a New Visual Theory in Landscape Architecture*, Landscape Vision Motion (Landscape), Jovis ed., 2013

Grosz E., *Architecture from the outside. Essays on virtual and real space* , The MIT Press, Cambridge, 2001

Hagan, S., *Taking shape: A new contract between nature and culture*, Architectural press, Oxford 2001

Heynen, N. et al (ed) *In the Nature of Cities Urban political ecology and the politics of urban metabolism*, Routledge , London & New York, 2006

Hallward P. (επιμ.), *Think Again*, Alain Badiou and the Future of Philosophy. Continuum, London/New York 2004,

Jenks C., (ed.) *Visual Culture*, Routledge, 2002

Kamvasinou K., *Reclaiming the obsolete in transitional landscapes, Perception, motion, engagement*, Journal of Landscape Architecture, 2006/2

Laclau E., Mouffe C., *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics* , Verso, 2001

Lewis P., *Beyond the urban fringe: land Use issues of Nonmetropolitan America*, University of Minnesota press, Minneapolis, 1983

Massey D., *For space*, SAGE Publications Ltd;.,2005

Merleau-Ponty M., *Phenomenology of Perception* , Routledge Classics, London & New York, 1945, 2002

Meyer, E.K., *Uncertain Parks, disturbed Sites, Citizens, and Risk Society*, σελ 59-85

Mitchell, W.J.T. *Landscape and power*, The University of Chicago press, Chicago, 1994

Morton T., *Ecology without nature, Rethinking Environmental Aesthetics*, Harvard University Press, Cambridge Massachusetts and London, 2009

Muir R., *Approaches to landscape*, Macmillan press Ltd London,1999

Rowe C., Koetter F., *Collage City*, The MIT Press, Cambridge 1984

Palaasma J., *The eyes of the skin, Architecture and the senses*, John Wiley and Sons, Sussex, 1996

Smithson R., *Entropy made visible και Entropy and the New Monuments*, Artforum, June 1966, Unpublished Writings

Smithson R., *The Collected Writings, Flam J.* (ed.), published University of California Press, Berkeley, California, 1996

Tafuri M., *Architecture and Utopia, Design and Capitalist Development*, The MIT Press, Cambridge 1979

Tiley C., *Phenomenology of Landscape*, places, paths, and monuments, the University of Michigan, Berg, 1994

Turpin E. (ed), *Architecture in the Anthropocene Encounters Among Design, Deep Time, Science and Philosophy* , Open Humanity Press Michigan Publishing 2013 ειδικότερα της εισαγωγής, και των κειμένων Hutton J., *Erratic Imaginaries: Thinking Landscape as Evidence* και Grosz E., *Time Matters: On Temporality in the Anthropocene*.

Vidler A. *Warped Space: Art, Architecture, and Anxiety in Modern Culture* The MIT Press, USA 2000

Virilio, P., *The overexposed city*, in *Rethinking architecture*, Leach, Neil (ed.), A reader in cultural theory, London: Routledge, 1997, 381-

390.

Waldheim C. (Ed.), *The Landscape Urbanism Reader*, Princeton Architectural Press, 2008

Wylie J., *Landscape as a Way of seeing*, Routledge London & New York, 2007

Wylie J., *Depths and folds: on landscape and the gazing subject*, Environment and Planning D: Society and Space 24(4) 519 – 535, 2006

Μεταφρασμένη

Badiou A., Βεργέτης Δ. (μτφρ.) κ.ά., *Από το είναι στο συμβάν*, Πατάκη, Αθήνα, 2011

Badiou A., Βεργέτης Δ. (μτφρ.) κ.ά., *Δεύτερο Μανιφέστο για τη Φιλοσοφία*, Πατάκη, Αθήνα, 2011

Badiou A., Σκολιδης Β.-Μπόμπας Κ. (μτφρ.), *Η ηθική, δοκίμιο για τη συνείδηση του Κακού*, Προοπτικές, Αθήνα, 1998

Badiou, A., *Μανιφέστο για τη φιλοσοφία*, Ψυχογιός, Αθήνα, 2006

Badiou A., Βεργέτης Δ., (επιμ) *Η κομμουνιστική υπόθεση*, Πατάκη, 2009

Bachelard G., *Η Ποιητική του Χώρου*, μτφρ. Ε. Βέλτσου κ.ά. , εκδ. Βασδέκη, Αθήνα 2012

Berger J., *Ways of seeing*, Penguin Books, London first publ. 1972

Braidotti R., Μητρετες Τέρατα, *Νομαδικά υποκείμενα, ενσωματότητα και έμφυλη διαφορά στη σύγχρονη φεμινιστική θεωρία*, Νήσος, Αθήνα, 2014

DeCerta M., *Επινοώντας την καθημερινή πρακτική: Η πολύτροπη τέχνη του πράττει*, Καψαμπέλη Κ. (μτφρ.), εκδ. Σμίλη, Αθήνα 2010

Descombes V., Κασίμη Α. (μτφρ.), *Το ίδιο και το άλλο, 45 χρόνια γαλλικής φιλοσοφίας*, PRAXIS 1984 116

Deleuze G., *Η κοινωνία του ελέγχου*, Ελευθεριακή Κουλτούρα, Αθήνα, 2001

Deleuze G., *Ο Προυστ και τα σημεία, «Προβλήματα του καιρού μας»* Ράππα 1982

Foucault M., Σιαμανδούρας Σ.(μτφρ.), *Οι μη-κανονικοί, Παραδόσεις στο κολέγιο της Γαλλίας (1974-1975)*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2010

Foucault M., Παπαγιώργης Κ., (μτφρ.), *Οι λέξεις και τα πράγματα, Μια αρχαιολογία των επιστημών του ανθρώπου* Γνώση, Αθήνα 1986

Foucault M., *Ετεροτοπίες και άλλα Κείμενα*, Πλέθρον 2012, Αθήνα , 258-259

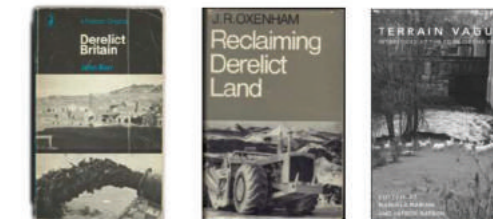
Guattari , στο *Οι τρεις οικολογίες*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1991

Heidegger M. *‘Κτίξεν, Κατοικείν, Σκέπτεσθαι’*, μτφρ. Ξηροπαϊδης Γ., εκδ. Πλέθρον Αθήνα 2008

Levy P., *Δυνητική πραγματικότητα [Realite virtuelle], η φιλοσοφία του πολιτισμού και του κυβερνοχώρου*, Κριτική, Αθήνα 1999

Noberg-Schultz C., *Genius Loci, Το Πνεύμα Του Τόπου*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις ΕΜΠ Αθήνα 2009

Strathern M., *Ούτε φύση ούτε πολιτισμός, Η περίπτωση hagen*, στο Μπακαλάκη Α. (επιμ.) *Ανθρωπολογία Γυναίκες και Φύλο*, Αθήνα Αλεξάνδρεια : 109-183

Ελληνική

Καλαφάτη Ε., Παπαλεξόπουλος Δ., *Τάκης Χ. Ζενέτος Ψηφιακά Οράματα και Αρχιτεκτονική*, Libro Αθήνα 2006 Κοτιώνης, Ζ., *Η τρέλα του τόπου, Αρχιτεκτονική στο Ελληνικό τοπίο*, εκδ. Εκκρεμές, Αθήνα 2004
Λέφας Π. , *Αρχιτεκτονική και κατοίκηση, Από τον Heidegger στον Koolhaas*, Πλέθρον, Αθήνα 2008
Λεοντίδου Λ., *Αστικά τοπία του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού: «αναγνώσεις» και αναδιαρθρώσεις* στο Συλλογικό έργο *Το ελληνικό Τοπίο Μελέτες ιστορικής γεωγραφίας και πρόσληψης του τόπου* Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2005

Μαργελάκης Γ., Στενες Επαφες Φυλου, Σεξουαλικότητας Και Χώρου, 7 Κείμενα Του Γιωργου Μαργελακη, Futura, Αθηνά 2014
Μωραϊτής, Κ. *Το τοπίο, πολιτιστικός προσδιορισμός του τόπου, σημειώσεις για τη νεότερη, τοπιακή επεξεργασία του τόπου*, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 2005

Μωραϊτής, Κ. , *Πώς αποκαλύπτεται χωρικά το ήθος*, στο Συλλογικό τόμο *Τομές ήθους και χώρου*, Επίκεντρο, Αθήνα 2012, σελ.98

Μωραϊτής Κ., *Σχήματα Τοπίου: Ο Σχεδιασμός του Τοπίου ως ειδική περίπτωση Αρχιτεκτονικής Διδακτικής*, ΣΕΑΒ, Αθήνα, 2015,

Ντάφλος Κ., Παναγούλη Α., *Μετά το τοπίο*, στα πρακτικά του Διεθνούς συνεδρίου: Cultural environment and tourism: The role of the architect, 20 -23/09/2001, σελ. 17-18

Σημαιοφορίδης Γ., *Διελύσεις, κείμενα για την αρχιτεκτονική και τη μετάπολη*, Metropolis Press, Αθήνα Μάιος 2005

Συλλογικό έργο, Μανωλίδης Κ. – Καναρέλης Θ. (επιμ.) *Η διεκδίκηση της υπαίθρου, Φύση και κοινωνικές πρακτικές στη σύγχρονη Ελλάδα* εκδ. Ινδικτός Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών , Αθήνα 2009

Συλλογικό έργο, Καζέρος, Ν.-Λέφας Π. (επιμ.) *Χωρίς όρια: Οι αγανείς εκτάσεις των αθηναϊκών προαστίων*, εκδ. Futura, Αθήνα 2003

Συλλογικό έργο, *Ωραίο, φριχτό κι απέριττο τοπίο! Οργανώσεις και προοπτικές του τοπίου στην Ελλάδα*, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Τμήμα Αρχιτεκτόνων

Συλλογικό τόμος, *Τομές ήθους και χώρου*, Επίκεντρο, Αθήνα 2012

Συλλογικό έργο, *Μετανεωτερικές Επ-όψεις*, , εκδ. Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2010

Στεφάνου Ι., Στεφάνου Ι. *Περιγραφή της εικόνας της πόλης*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Ε.Μ.Π. Αθήνα 1999

Σταυρίδης Σ. (επιμέλεια). *Μνήμη και Εμπειρία του χώρου*, εκδ. Αλεξάνδρεια Αθήνα, 2006

Τερκενλή Θ. *Το πολιτισμικό τοπίο: Γεωγραφικές προσεγγίσεις*, Παπαζήσης, Αθήνα 1996

Τερζόγλου Ν.-Ι. *Ιδέες του χώρου στον 20ο αιώνα* Νήσος, Αθήνα 2009

Χατζησάββα Δ., στην εισήγηση Ο τόπος ως επιλεκτικό τοπίο δράσης για τη σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική, πρακτικά στο 1^ο Συνέδριο Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, Αθήνα 22-24/5/2014

ερευνητικά προγράμματα

Ερευνητικό Πρόγραμμα, Περιφέρεια Αττικής – Σχόλη Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π. , *Διερεύνηση Στρατηγικών για τη δικτύωση των Αστικών Παρεμβάσεων στο Μητροπολιτικό Κέντρο Αθηνών, Α’/Β’ Φάση*, Σχόλη Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π, 2013

Διατριβές

Μαυρίδου, Μ., *Η συγκριτική ανάπτυξη μιας περιφερειακής συνοικίας: Ν. Λιόσια. Πολεοδομικές και κοινωνικές επιπτώσεις από τη διαμόρφωση αστικής γαιοπροσόδου μέσω της αυθαίρετης εκτός σχεδίου δόμησης*, Διδακτορική Διατριβή, Τομέας Πόλη και Κοινωνικές Πρακτικές, Ε.Μ.

Πολυτεχνείο, 1987.

Παπαλαμπρόπουλος, Λ. , *Εμμονικά μικροκοσμικά περιβάλλοντα: η πλαστική διατύπωση της ιδιωτικής ουσίας*, Διδακτορική Διατριβή Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, Αθήνα 2015

Ρεπούσκου Ε., Διδακτορική Διατριβή, *Χωροπλαστικές εκφράσεις και αρχιτεκτονημένος χώρος μετά την εννοιολογική τέχνη*, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ Αθήνα, 2012

Χατζησάββα, Δ., Η έννοια του τόπου στις αρχιτεκτονικές θεωρίες και πρακτικές: σχέσεις

φιλοσοφίας και αρχιτεκτονικής στον 20ο αιώνα, (ΑΠΘ). Σχολή Πολυτεχνική. Τμήμα

Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Τομέας Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού, 2009

Χρυσοχοΐδη, Ε. *Διδακτορική διατριβή: Το διάγραμμα ως νοητικό εργαλείο στις δυναμικές διαδικασίες σχεδιασμού*, ΕΜΠ, τμήμα αρχιτεκτόνων μηχανικών Αθήνα, 2011

Διπλωματικές εργασίες

Επιτρόπου Ι., Τσακουμάκη Δ., *Αστικό. Φυσικό. Μεταβάσεις*. Διπλωματική εργασία, Σχολή Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ, Αθήνα 2012

Κρεμμύδα Λ, (Ανα)Διαμορφώσεις >Διαπραγματευσεις του Αντικείμενου Μεσα Απο Διαφορετικά

Υποκειμενα συγκροτήσεις του πεδίου της Αθήνας ως ανοιχτό αντικείμενο, Διπλωματική εργασία

ΔΠΜΣ Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, 2015

Νανοπούλου Σ., *Η φιλοσοφία του Alain Badiou στη Φιλοσοφία και τα Μαθηματικά Το ένα και το*

πολλαπλό, Διπλωματική εργασία ΔΠΜΣ Διδακτική και Μεθοδολογία των Μαθηματικών, Αθήνα

2013

Online πηγές κειμένων

Badiou A., *The Political As A Truth Procedure, Highly Speculative Reasoning on the Concept of Democracy*,

.Metapolitics, Verso, New York, 2005, όπως βρέθηκε στο <http://www.lacan.com/badtruth.htm>

Badiou A., διάλεξη με τίτλο *The Subject of the Art*, Transcript by Lydia Kerr όπως βρέθηκε στον

ιστότοπο [lacan.com](http://www.lacan.com) 1997/2005, http://www.lacan.com/symptom6_articles/badiou.html

Badiou A, Μπαλασόπουλος Α (μτφρ), *ΑΓΙΟΣ ΠΛΑΥΛΙΟΣ: ΤΟ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΟΥ*

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΥ όπως βρέθηκε στο <http://bit.ly/2euGqKx>

Badiou A., *Εμμένειες* όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο <https://waltendegewalt.wordpress.com/2013/07/16/εμμένειες-a-badiou/>

Badiou A, Στοχασμός 32 Είναι και Συμβάν, σελ.379-389, όπως βρέθηκε μτφρ. στο <https://waltendegewalt.wordpress.com/2011/11/23/ρουσσω-ι-α-badiou/>

Badiou, *Για το φιλοσοφικό πρόβλημα του υποκειμένου*, Θεωρία του υποκειμένου, 9 Μάρτη 1979, όπως

βρέθηκε στο <http://symvanta.blogspot.gr/2010/02/alain-badiou.html> τελ.προσπελ 14/08/2016

Badiou A, Για Σήμερα: Πλάτωνας! (2.3–2.4) Ανοιχτό σεμινάριο τού Αλαίν Μπαντιού (2008-2009)

[Σημειώσεις του Ντανιέλ Φισέρ] 21 Ιανουαρίου 2009 – 4 Μαρτίου 2009

Badiou A., Ντερριντά, ή η εγγραφή του μη υπαρκτού όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο :<http://bestimmung.blogspot.gr/2013/07/alain-badiou.html?view=fircard> προσπέλαση 16/08/2016

Bensaïd D: Ο Alain Badiou και το θαύμα του συμβάντος στο Hallward P. (επιμ.), Think Again, Alain Badiou and the Future of Philosophy. Continuum, London/New York 2004, όπως βρέθηκε μεταφρασμένο στο <https://ilesxi.wordpress.com/2012/08/18/bensaïd-badiou-miracle/> τελ. προσπέλαση 09/04/2016

Άρθρα σε περιοδικά off/on line

Meillassoux Q., Edlebi A trnsl. Decision And Undecidability Of The Event In Being And Event I And Ii1, 22-35, PARRHESIA N 19 /2014

Badiou, Extension, and Networks, στο <https://larvalsubjects.wordpress.com/2009/02/20/badiou-extension-and-networks/>
Verykiou A. *Projecting the concept of sustainability on the mathematical model of the “fold”*, archi|Doct e journal, Vol. 3 (2) / February 2016

Badiou A., *Ψυχανάλυση και Φιλοσοφία-Συνέντευξη με τον Alain Badiou*, Συνέντευξη/μτφρ. Σκολίδης Β., στο περιοδικό Ψυχανάλυση, τομ.5, 07/2015

Koolhaas R., Whatever happened to urbanism, S,M,XL, 010Publishers, Rotterdam 1997, όπως βρέθηκε μεταφρασμένο Λίσωπος Γ., στο περιοδικό Μετάπολις 1, 36-40

Αθανασίου Α., Gender Trouble, *Η φεμινιστική θεωρία και πολιτική μετά την αποδόμηση της ταυτότητας*, Σύγχρονα Θέματα, τ.94, 62-71, 07-09/2006

Βαΐου, Μ. Μαντουβάλου, Μ. Μαυρίδου, ΑΘΗΝΑ 2004. ΣΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ; Άρθρο σε σελίδα μαθήματος Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, στο http://courses.arch.ntua.gr/fsr/140399/Athina%202004_sta%20monopatia%20tis%20pogosmioiisis.doc. τελ προσπ. 17/09/2016

Σκλήρης Δ.: Alain Badiou, ο θεολόγος της εμμένειας στο <http://antifono.gr/portal/κατηγορίες/φιλοσοφία-επιστημολογία/άρθρα/4715-alain-badiou,-ο-θεολόγος-της-εμμένειας.html>

Συνεντεύξεις

Massimo de Angelis: The Three Elements Of The Commons: Pooled Resources, Community and Commoning: A Public Interview
Βεργέτης Δ., *Ανιχνεύσεις: Διαμόρφωση της ταυτότητας του ανθρώπου*, συνέντευξη στην ΕΤ3 με θέμα την κατασκευή της [εθνικής] ταυτότητας, 20/01/ 2010.

Κατάλογος έκθεσης

Eco revelatory design: *Nature Constructed: Nature Revealed*, Landscape Journal Special Issue: Exhibit Catalog 1998/17

